

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 34 / Hejmar 407 / Mijdar 2015

38. PKK yılını büyük zafer ve kazanım yılı haline getireceğiz

38. PKK yılını AKP faşizmine karşı direniş ve zafer yılı yapalım

Duran Kalkan

Başta Türkiye'nin DAİŞ'e karşı mücadeleyi engellemeye, Kürtlerin Rusya, ABD, Avrupa gibi çeşitli güçlerle taktik ilişkiler geliştirmesinin önünü almaya çalışan, dolayısıyla Rojava Kürdistan'ının statüko kazanmasını, Kobanê-Efrîn Kantonlarının birleşmesini önlemek isteyen politikalarına karşı mücadele etmek gerekir. Evet AKP hükümeti ve TC devleti son üç aydır Bakur ve Başur'da saldırılar yürütmektedir. Bu alanlarda büyük bir savaş vardır. PKK öncülüğünde Kürt halkı, gençleri, kadınları kahramanca direniyor, ama bu sa-

vaşı sadece Medya Savunma Alanları'nda ve Bakur'da süren bir savaş olarak görmek yetersiz ve dardır. Siyasi-askeri mücadelenin büyük bölümü Rojava'da ve Suriye'dedir. Bu, Cerablus'ta oldu ve diğer alanlarda olmuştur. Bunlar iç içe geçmiş ve bir bütündür. Dolayısıyla Türkiye'nin hile-oyun yaparak Kürtlerin ilişki geliştirmesini, diplomasisini engellemeye çalışan tutumuna karşı da mücadele etmek gerekir.

> 2-5

PKK'nin başarısı devrimci ölçüleri netleştirme mücadelesini içte süreklileştirmesindedir

Cemil Bayık

PKK çıkışından itibaren en büyük devrimci çıkışlardan biri, ya da zihniyet değişimini de öz güç kavramıyla gerçekleştirmiştir. Çünkü egemen sınıfların işbirlikçi karakterinden dolayı Kürt hep dışarıdan beklemeye alıştırmıştır. İşbirlikçi Kürtler hep dışarıya bakmışlardır, dışarıdan bir şeyler beklemişlerdir; dış güçlerle ilişki içinde bir şeyler elde etmeye çalışmışlardır. Bu, giderek sadece Kürt egemenlerin karakteri olmakla

sınırlı kalmamış, topluma da yansımıştır. Toplumda hep dışarıdan bekleme, dışarıdan birilerine dayanma gibi bir düşünme şekli ortaya çıkmıştır. Kendine güvenmeyen, kendine güvensiz bir toplumsal karakter oluşmuştur. İşte PKK hem toplumda, hem de kendi örgüt yapısında bunu kırmayı hedeflemiştir. Zaten kendi örgüt yapısında bunu kırmadan toplumda da kırmayı mümkün değildi. Bu açıdan PKK başından itibaren

öz güç demıştır, öz güç kavramına yüklenmiştir. Her şeyi öz güç kavramı çerçevesinde ele almıştır. Bu yönüyle PKK ilk çıkışından itibaren hep kendisi yaratmayı hedefleyen, bir yerden beklemeyen, kendi emeği ve örgütüyle bir hareket elde etmeyi amaçlayan bir hareket olarak şekillenmiştir. PKK'nin bu karakterde şekillenmesi, daha sonraki başarılarının temelini oluşturmuştur.

> 6-12

ŞERÊ GEL Ê ŞOREŞGERÎ KU NIHA TÊ MEŞANDIN WÊ QEDERA GELE KURD DIYAR BIKE

Mûrad Karayılan

Şengal jî hate rizgar kirin. Rizgarkirina Şengalê ne ku 13'ê Mijdarê de hemleyek pêş xist û rizgar bû. Na. Paşeroja Şengal heye. Di 3'ê Tebaxê 2014'an vir ve berxwedanek heye. 4 meh û niv di dorpêçê de berxwedaniya çêbû. Şehadetên mezin çêbûn. Bi rastî jî li wir kedek mezin, berxwedanek mezin çêbû. Ev berxwedaniya û ked hemû bingehê rizgarkirina Şengalê jixwe ava kiribûn.

Şengal ji bo Kurdên Êzidî cihê pîroz e, Êzîdxan e. Ji bo wê Serokatî girîngî dide. Kurdê herî kevin li wir jiyân

dibe û me jî bi rastî li wir pir şehîd dan. Bi giştî Şengal û parastina korîdor û parastina şerê di dorpêçkirina Şengalê de şerê Rabîa û Cezaa vana hemû ji bo Şengalê bûn; di wan hemû yan de li derdora 170 şehîd me daye. Ji encamê vê berxwedaniya dîrokî ku hatiye meşandin di 13'ê Mijdarê de hema zû ket. Ji ber ku berê pir lédan çêdibûn. Operasyona rizgarkirine di 8'ê Cotmehê de hat meşandin Geliyê Şîlo hat girtin, dûvre sînorên Rojava hatin girtin.

>28-31

PKK, insanlık savaşımının öznesi durumundadır

Önder Abdullah Öcalan değerlendiriyor

PKK'nin 14. yıldönümü ve 15. yıla girişi bize şunu gösteriyor ki; bu çabalar boşa gitmemiştir. Kesin kazanmanın imkanlarını ortaya çıkarmıştır. Tüm engellemelere rağmen, PKK'nin kazanabileceği artık kesinleşmiştir. Baştaki tanımına uygun bir parti olma özelliğini kazanmıştır. PKK bütün kazanımların özüdür. Savaşımında gelişebileceği, kazanabileceği ortaya çıkmıştır.

Bu, kutsal olduğu kadar, çok zor olan bir savaşın öncü örgütü, kazandıran örgütü olduğunu, bu anlamda ortaya

çıkabilecek daha zorlu savaşımaları kazanabilecek özellik ve yapıda olduğunu kanıtlamıştır. Kendi özüne yönelik eleştiri-özeleştiriyle neredeyse her yıl kendini yeniden inşa edebilecek yetkinlikte olduğunu ispatlamıştır. Hiçbir örgütün kendisine yönelmeye cesaret edemeyeceği kadar kendisine yönelmiş, kendisini gözden geçirmiş ve böylece hatalarla, yanlışlıklarla nasıl savaşılacağını seçkin örneklerini gösterebilmiştir.

> 18-22

38. PKK yılını AKP faşizmine karşı direniş ve zafer yılı yapalım

Duran Kalkan

1 Kasım öncesinde bir seçim sürecinin olmadığı, seçim süreci denenin bir sivil darbe süreci olduğu; sürecin özgür, eşit, demokratik bir seçim yarışını biçiminde geçmediği; dolayısıyla doğru, adil, eşit ve demokratik bir seçim olmadığını açıklar. Nitekim 1 Kasım seçimleri böyle gerçekleşti. Ağır baskı koşullarında zorla, hileyle, kanla, katliamla sözde bir seçim yapıldı. Darbe niteliğinde seçimi gündemleştirenler de söz konusu bu uygulamalarla seçimden sözde başarılı olarak çıktılar; kendilerini seçimin kazananı ilan ettiler. Böylece 7 Haziran'dan sonra el koydukları hükümeti 1 Kasım'dan sonra tek başına kurma fırsatını ele geçirdiler. Birçok çevre bunu yeniden büyük başarı olarak lanse etmeye çalışıyor. Oysa Ahmet Davutoğlu'nun da seçim gecesi söylediği gibi sonucun bir kazananı, kaybedeni yoktur. Sadece bir darbe ile hükümete el konulmuştur.

Fakat hükümet kurmak ayrı, yönetim olmak ayrıdır. Bir hükümet kurulsun da bu Türkiye'yi yöneten bir hükümet olmayacaktır. Çünkü yönetim olmak, özellikle demokratik yönetim olmak demek, sorunları çözüme götürmek demektir. Ülkenin ve toplumun yüz yüze bulunduğu bütün sorunlara barış, özgürlük, eşitlik, kardeşlik ve demokrasi ilkeleri temelinde çözüm getirmek demektir. Böyle çözüm üreten bir erke demokratik yönetim denir. AKP'nin kuracağı hükümetin böyle bir sorun çözümlerini güç olamayacağı, dolayısıyla sadece bu devletin devamını sağlayan ve onun otoriter hegemonik sisteminin gereklerini yerine getiren bir hükümet düzeyinde kalacağı, ama asla demokratik yönetim olmayacağı açıktır. Çünkü baştan demokrasi ve özgürlük karşıtı olan ve savaşı dayatan bir hükümet olacağını ilan etmişlerdir. Başta Kürt sorunu olmak üzere Türkiye'nin tüm demokratikleşme sorunlarını, halkların özgürlüğü ve eşitliğini, kadın özgürlüğünü reddetmektedir. Bildiği tek şey var, o da asker ve polis gücünü, yani şiddetli toplumun üzerinde bir sopa olarak kullanmaktır. Nitekim faşist terörü başta gençler ve kadınlar olmak üzere halkın üzerinde azami düzeyde tırmandırmakta, böylece toplumu bastırmayı ve sindirmeyi hedeflemektedir. Bastırılmış, sindirilmiş toplum üzerinde hegemonik iktidarı kurmak istemektedir. Özcesi, sorunları açığa çıkartıp özgürlük, eşitlik, demokrasi ilkeleri temelinde çözmeyi değil de tam tersine toplumu bastırarak sorunların üzerini kapatıp kendi baskıcı, terörcü, çıkarıcı, sömürücü, sömürgeci, kültürel soykırımcı iktidarını sürdürmeyi hedeflemektedir.

1 Kasım seçimini değerlendirirken şunu her zaman dikkate almak gerekmektedir. Gerçek seçim ya da demokratik seçime benzer bir seçim aslında 7 Haziran'da gerçekleşmiştir. Bütün eksikliklerine, adaletsizliğe ve hileyle rağmen yine de Türkiye toplumunun eğilimleri 7 Haziran'da biraz daha bariz, belirgin olarak ortaya çıktı. Ve toplum AKP'yi iktidardan düşürdü. 7 Haziran seçim sonuçlarıyla demokratikleşmeden yana olduğunu, Türkiye'nin bir demokratik yeniden yapılanmaya ihtiyacı olduğunu, bunu da Kürt sorununun çözümü temelinde bir barışın ve demokrasinin inşa edilmesine dayandırılması gerektiğini net bir biçimde ortaya koymuştur. Bu açıdan Türkiye toplumunun iradesi ve istemi 7 Haziran seçimleri sonuçlarıyla açığa çıkmıştır. 1 Kasım seçim sonuçlarını değerlendiren

● “AKP ve TC bize karşı tasfiye saldırılarını arttırarak sürdürecektir. Dolayısıyla onların topyekün özel savaşçı faşist saldırılarına karşı topyekün demokratik özerklik direnişi içinde olmadan bu faşist saldırıları püskürtüp özgürlük ve demokrasi mücadelesini ilerletmeyiz. Büyük zindan direnişçileri “teslimiyet ihanete, direniş zafere götürür” dediler. Bugün bütün Kürdistan'da bu ilkenin geçerli olduğu bir dönemden geçmekteyiz. Bu ilke bizim için esastır ve tek doğru tutum budur. Onun için teslimiyet ihanete, pasifizm yenilgiye, direniş zafere götürür diyoruz.”

hep 7 Haziran seçim sonuçlarına bakmak; onunla birlikte ele almak gerekecektir.

AKP 12 Eylül askeri faşizmini restore etmeyi hedeflemektedir

Neden 7 Haziran'da ortaya çıkan toplumun iradesinden beş ay sonra seçim yapılmıştır? Tayyip Erdoğan neden ve ne için böyle bir seçim yapılmasını dayatmıştır? Hangi yöntemlerle bu seçime gidilmiştir? 7 Haziranda seçim yapıldı, toplum iradesi ortaya çıktı, ama seçimi kaybedenler seçim sonuçlarını kabul etmediler. Toplumun iradesine, seçimle ortaya çıkan toplumsal iradeye uymadılar. Onlara göre toplumun iradesi kendileri kazanırsa demokratik iradedir, kazanmazsa yanlıştır, reddedilmelidir. AKP'nin demokrasi anlayışı budur. Seçim, kendilerini iktidara getirirse o iradeye bağlı oluyorlar. Kaybettiklerine bağlı olmuyorlar. Tayyip Erdoğan daha baştan seçim sonuçlarını reddetti. Tayyip Erdoğan'ın ve AKP yönetiminin 7 Haziran seçiminden çıkmasını umut ettiği sonuç asgari düzeyde 1 Kasım seçimlerinde ortaya çıkan sonuçtu. Daha fazlası olarak da 400 milletvekili istiyorlardı. Seçim meydanlarında 400 milletvekili verilsin sorunları çözelim diyorlardı. Ancak 7 Haziran öncesi bunun olmayacağını anlayınca 400 vekil verilmesi de 300'ün üzerinde milletvekili verilerek AKP'nin tek başına iktidara getirilmesini istiyordu. Tek başına iktidara gelecektiklerine inanıyorlardı. Nitekim bu nedenle Mart sonunda çözüm sürecini bitirdiler. Önder Apo ile İmralı'daki görüşmeleri durdurdular. Tayyip Erdoğan Kürt sorunu yoktur diyerek Kürt halkının varlığını bile reddeden, inkar eden zihniyete sahip olduklarını açıkça ortaya koymuştur. Bu zihniyetten dolayı uzun süre İmralı'da yürütülen görüşmeleri, ortaya çıkan sonuçların hepsini inkar etmişlerdir. Seçimi asgari düzeyde de olsa kazanacaklarına inanarak, PKK ile ilişkilere ihtiyaç yoktur diyerek İmralı'daki görüşmeleri bitirdiler. Çözüm süreci dedikleri, görüşme dedikleri, Oslo'da, İmralı'da görüşme diye yürüttükleri görüşmelerin hepsinin sahte, oyalama ve aldatmaya dönük olduğu tüm çıplaklığıyla açığa çıkmıştır. Zaman kazanmak ve seçimlerde kolaylıkla iktidar olacakları bir zemini yaratmanın izledikleri politika olduğunu tutumlarıyla itiraf etmişlerdir. Zaten Kürtlerin varlığını bile kabul etmeyenlerden çözüm beklenemez. AKP, demokrasiyi getirmek bir yana, 12 Eylül askeri faşizmini restore etmeyi hedeflemektedir.

12 Eylül rejiminin öngördüğü, istediği siyasi yönetim, siyasi rejim tam da AKP'nin öngördüğü iktidar olmaktadır. AKP ile birlikte 12 Eylül askeri faşist sistemi gerçek siyasi yapısına kavuşmuş bulunmaktadır. Bu da din rengine bulaştırılmış Türk-İslam sentezci bir faşist diktatörlüktür. Böyle bir yeni Cumhuriyeti Kenan Evren cuntası gerçekleştirmek istemiştir. Bu NATO planının ABD ve Avrupa tarafından da gerçekleştirilmesi istenmiştir. Nitekim 12 Eylül cuntasıyla bunun hukuksal temellerini oluşturduklar. Özal-ANAP yönetimiyle bir siyasi kılıf

oluşturdular; AKP iktidarı ise böyle bir faşist rejimin siyasi yapısını bütünüyle şekillendirip ortaya çıkardı. Böylece NATO tarafından kurgulanan ve 12 Eylül faşizmiyle de pratikleştirilmek istenen sistem gerçekleştirilmiş olmaktadır. Karşımızdaki devlet yapılanmasını böyle tanımak gerekmektedir. Bunu II. Cumhuriyet olarak da tanımladılar. I. Cumhuriyet aşırı, kaba materyalist bir laisizme dayandırılmıştı. Bununla egemenliklerini ve Kürtler üzerindeki hakimiyetlerini yeterince sürdürmediklerini görünce Cumhuriyeti dincilik ve İslamiyet rengine bulaştırdılar. Aslında dine de, dini değerlere de bağlı değillerdir. Yaşamları ve uygulamalarının dini değerlerle alakası yoktur. Altın suyuna bulanmış teneke gibi bir kaplama olma özelliği taşımaktadırlar. Bunun dışında bu sistemin özü faşist bir diktatörlüktür. Bunun temelinde de Kürt karşıtlığı ve Kürt düşmanlığı vardır. Antidemokratiktir, halklara karşıdır, sosyalizme karşıdır, kadın özgürlüğüne karşıdır.

AKP ile sahte Kürtçülüğü sistem içine çekmek istiyorlar

Türkiye Cumhuriyeti üç eğilime karşı savaş halinde kuruldu. Birisi Kürtlük, birisi solculuk, birisi dinciliktir. Özal yönetimi altında solculuk önemli oranda içiştirildi, sistem içine çekildi. AKP yönetimi altında da sisteme karşı olan dincilik içiştirilerek sistem içine çekilmiş oluyor. Böylece solculuk ve dincilik oportünist güçler tarafından içiştirilerek sistem içine çekilmiş, tasfiye edilmiş oluyor. Kuşkusuz hala solun tümü teslim alınmış değildir. Ama mevcut haliyle önemli bir kesiminin sistem içine çekildiği ya da sistem tarafından kontrol edilir hale geldiğini söyleyebiliriz. Geriye kalan Kürt varlığı ve özgürlüğüdür. Kürt varlığını ve özgürlüğünü de ezerek kültürel soykırımcı sömürgeci sistemi II. Cumhuriyet adı altında ayakta tutmak istiyorlar. Aslında Kürtleri de içiştirilerek sistem içine çekme amaçları var. Sahte Kürtçülük geliştiriliyor, Kürt işbirlikçiliği, ihaneti hep besleniyor. Kuzeyde besleniyor, güneyde besleniyor. Nasıl ki İslami akım içerisinde AKP çıkarıldı,

gerçekten kültürel İslam tasfiye edilirse, Kürt Özgürlük Hareketi içerisinde de oportünist, tasfiyeciler Kürtlük yaratılarak Kürt özgürlük direnişi özünden boşaltılmak, tasfiye edilmek, dolayısıyla sistem içine çekilmek istenmektedir. Özgür Kürtlük ezilerek, işbirlikçi sahte Kürtlük sistem içine çekilip sistemin bir yamağı haline getirilerek II. Cumhuriyet başarılmak isteniyor. Dikkat edilirse 1. Cumhuriyetle 2. Cumhuriyetin özünde hiçbir değişiklik yoktur. Yine Kürt karşıtlığı, sosyalizm karşıtlığı, din karşıtlığı vardır. Rejim esas Kürt'ü, esas İslamcıyı, esas sosyalisti tasfiye ederek içiştirilmiş sahtelerini tanıyormuş gibi bir yaklaşımla yeni bir Cumhuriyet oluşturmayı hedeflemektedir.

AKP ile dinciliği sistem içine çekmeyi başardılar. Şimdi de yine AKP ile sahte Kürtçülüğü sistem içine çekmek istiyorlar. AKP'ye bu görevi verdiler. AKP bu temelde devletle anlaşdı. AKP'ye ilk önce böyle bir görev verildiği gibi, 1 Kasım seçimine de verilmiş bu görevle gidilmiştir. AKP'nin iktidarı da böyle kabul edildi. Devlet AKP'ye özgür Kürt'ü ezer, Kürt işbirlikçiliğini yaratarak sistem içine çekersen senin iktidarda kalmana imkan veririz dedi. Tayyip Erdoğan ve çevresi de bunu kabul etti. Kültürel soykırımcı güçler bu temelde 7 Haziran seçim sonuçlarını yok sayarak 1 Kasım'da seçim yapmaya ve bu amacı başarmak üzere AKP'yi iktidara getirmeye karar verdiler. Dolayısıyla bu sürecin arkasında Tayyip Erdoğan'la derin devlet denilen, Kürdü inkar eden ve imha etmeyi öngören devlet çizgisiyle bir anlaşması vardır. Tayyip Erdoğan ve AKP özgür Kürdü ezme görevini üstlenerek, kabul ederek yeniden iktidar olmuştur. Dikkat edilirse bu sonucun elde edilmesine MHP de destek vermiştir. Özellikle MHP genel başkanı Devlet Bahçeli sözde Tayyip Erdoğan'la karşıt, çatışmalı görünüyordu, ama esasta bu sürecin geliştirilmesine en çok destek veren, sürecin böyle olmasını isteyen, farklı sonuçların hepsini tiktatarak süreci buraya yönlendiren o olmuştur. Çünkü Devlet Bahçeli ve MHP derin devlet tarafından kullanılan lider ve hareketlerdir. Devlet Bahçeli, Kürdü inkar eden

ve imha etmek isteyen sistemin görevlilerinden birisidir. O bakımdan bu durumu Tayyip Erdoğan ve AKP başarmıştır sanmak yanlış bir değerlendirme olur. Tayyip Erdoğan Kürdü inkar ve imha durumunu kabul ettiğinden yeniden iktidar olmasının önü açılmıştır. Kürdü inkar ve imhadan yana olan bütün güçler de bu süreçte destek verdiler. CHP de koltuk değneği oldu, karşıt bir şey geliştiremedi.

Modernist güçler, ABD ve başta Almanya olmak üzere Avrupa Birliği de AKP'ye destek vermiştir. Önceleri Tayyip Erdoğan'a karşıydılar, onu düşürmek istiyorlardı. 7 Haziran seçiminden sonra Türkiye-ABD anlaşması oldu. O anlaşmanın altında AKP yönetimindeki Türkiye'nin Ortadoğu'da ABD politikalarına uygun davranma sözü vardır. AKP yönetimi ve Tayyip Erdoğan ABD'nin kendilerine vereceği rolü kabul etmişlerdir. Böylece ABD de yeniden seçim yaptırarak AKP'nin iktidara gelmesini sağlamıştır. Çünkü AKP'nin belirttiğimiz özgür Kürdü yok ederek işbirlikçi Kürdü sistem içine çekme politikası aslında NATO'nun ve ABD öncülüğündeki kapitalist sistemin politikasıdır. Bunu isteyen onlardı ve hepsi birden elbirliği ederek 7 Haziran seçim sonuçlarını reddettiler, hükümet kuruluşunu engelleyerek yasalara göre yeniden seçimin önünü açtılar. Seçim sürecinde AKP'nin başarılı olabilmesi için uyguladığı her türlü baskıyı, savaşı, katliamı, hileyi görmezden geldiler; buna onay ve destek verdiler. 1 Kasım seçimi de bu ortamda gerçekleştirildi ve söz konusu AKP'nin tek başına iktidar olma sonucu böyle ortaya çıktı.

Bu sonucun ortaya çıkmasında sürecin böyle gelişimini engelleyemeyen, süreci farklı yönde ilerletemeyen demokratik siyasi güçler de sorumludur. Çünkü AKP'nin hamleleri karşısında mücadele edemeyerek AKP'nin siyasi darbe yapmasına zemin sundular. Dolayısıyla bu süreçte başarılı bir pratik yürütemediler. Kuşkusuz HDP'nin gücü bir bütün olarak bu gelişmeleri engelleyecek düzeyde değildi. Ancak 7 Haziran seçim sonuçları Türkiye'nin demokratikleşmesi bakımından önemli bir düzey ortaya çıkarmıştı. Rojava'daki

DAİŞ faşizmi karşısında kazanılan askeri zaferler önemli bir siyasi etkide bulunmuştu. Usta siyasi yaklaşımlarla AKP'nin tek başına iktidar olacak bir seçime gitmesine yol açması engellenebilirdi. Belki seçime gidış engellenemeyebilirdi, fakat baştan itibaren demokratik siyaset etkin davranabilseydi, doğru politikalar izleyebilseydi, toplumu etkileyerek liberal demokratlar dahil tüm demokrasi güçlerinin desteğini arkasına alarak AKP'nin şiddet ve hile politikalarının önünü tıkatabilir, zayıflatabilirdi. Bir seçime gidilse de toplumdaki büyük destek alınarak AKP'nin iktidar olması engellenebilirdi. Bu noktada başta HDP olmak üzere demokratik siyaset cephesindeki güçler süreci doğru okuma ve etkili demokratik siyaset yürütmeye yetersiz kaldılar.

Hareket olarak doğru değerlendirmeler yapmış olsak da, bu değerlendirmeleri ve kararlarımızı pratiğe geçirmeği, demokratik siyasetle etkin ve yaratıcı politikalarla süreci yönlendirmeye sağlayamadık. Pratik örgütsel duruşumuz, ilişki düzeyimiz buna imkan vermedi. Bu bakımdan da geçen süreç Hareketimiz ve tüm demokratik siyaset güçleri açısından özelleştirilerek değerlendirilmesi, ders çıkarılması gereken bir süreçtir. Neden doğru politikalar tespit etsek de bunları zamanında ve etkili bir biçimde yaratıcı tarz ve üslupla pratiğe geçiremedik? Bunlara neler yol açtı? Örgütlenmemiz mi zayıf, parti öncülüğü mü sınırlı, örgütsel işleyişimiz mi kusurlu, geç mi kalıyoruz, ertelemeye mi yatkın? Çok boyutlu mücadele yürütmemiz mi yetersiz? Siyaset tarzımız bütünlüklü değil mi? Süreçleri birbirinden mi koparıyoruz? Siyaset tarzımız yaratıcı yöntemlerden uzak mı? Tüm bu sorular

7 Haziran'dan sonra AKP'nin faşist saldırganlığına karşı demokratik direnişçiliği geliştirdik

Bütün bu gerçekler dikkate alındığında HDP'nin barajı aşan bir sonuç alması yine de oldukça önemlidir. Tüm bu saldırılara karşı demokratik siyasetin gücünü gösteriyor. Özgürlük Hareketimizin Türkiye demokrasi güçleriyle birliğinin, ittifakının nasıl bir alternatif güç haline geleceğini ortaya koyuyor. Bu kadar bütünlüklü bir faşist saldırı karşısında bir miting bile yapamazken, Ankara katliamında bu kadar kayıp vermişken, Kürdistan'da her gün sokağa çıkma yasakları ve katliamlar olurken, doğru dürüst oy bile kullanma imkanı bulamazken yine de seçime girilip barajı aşan bir sonucun elde edilmesi önemlidir. Aslında AKP ve ittifaklarının öngördüğü, HDP'nin baraj altında kalması, AKP'nin tek başına iktidara gelerek II. Cumhuriyet denen Cumhuriyet'in önündeki tüm engellerin kaldırılmasıydı. İnkâr ve imha sistemini, 1980 anayasasından sonra Özgürlük Hareketimizin direniş karşısında darbe alan sistemi restore edip bazı rötuşlardan geçirerek oturtmayı öngören yeni bir anayasa yapmayı hedeflemesi söz konusuydu. HDP'nin barajı aşması, bunun kolay olmayacağını, faşist sistemin öngörülen biçimde restore edilemeyeceğini ortaya çıkardı. Ya da böyle bir restorasyon çabasına karşı demokratik siyasetin, demokratik cumhuriyet projesinin bir güce sahip olduğunu, sonuna kadar mücadele edebileceğini ortaya koydu.

AKP'nin 7 Haziran'dan sonra savaşla birlikte seçim yaparak zorla iktidarı kazanmasına karşı hareket olarak biz direniş içerisine girdik. Faşist saldırganlığa karşı

ama toplumsal direniş önde olmadığından özyönetim hamlesinin gelişmesi sorunlar yaşadı. Önce toplumsal direniş, arkasından düşman saldırdığında öz savunma devreye girmesi gerekirken, tersinden bir gelişme yaşandı. Seçim sürecine girilirken de Cizîrê, Geve, Farqîn, Gimgim gibi alanlardaki direnişin etkisiyle bu özyönetim direniş sürdürülse de istenilen düzeyde geliştirilemedi. Seçimi desteklemede zayıf ve geç kalındı. Faşizme karşı demokratik özyönetim direnişle seçim çalışmalarını iç içe, birlikte yürütme gücünü, ustalığını gösteremedik. En son 10 Ekim eylemsizlik kararıyla birlikte seçim çalışmalarına yüklenildi; ama dikkat edilirse bu da istediğimiz düzeyde etkili olmadı. Özyönetim hamlesiyle seçim çalışmalarını iç içe yürütmeye yetersiz kalındı. Siyaset tarzında parçalılık ve süreçleri birbirinden koparma var. Bu da etkili olunmasını, potansiyelin tümünden harekete geçirilmesini zayıf bırakmıştır.

7 Haziran seçim sonuçlarında düşüş yaşanmasının nedenlerinin başında, süreçleri iç içe bütünlüklü götürmememe, siyaset tarzındaki zayıflık yatmaktadır. Ama onunla birlikte alan alan, hatta bölge bölge, aşiret aşiret durumları değerlendirilmeli. Adaylar ne kadar yeterliydi, sıralaması ne kadar isabetliydi? Halbuki 7 Haziran seçim sonuçlarından çıkarılan dersler ve AKP'nin hamleleri karşısında bu konuda da bazı düzenlemeler gerekirdi. Yapılan düzenlemeler ya yetersiz olmuş ya da aday sıralaması ve tercihlerinde yetersiz tutumlar gösterilmiştir. Öte yandan çalışmalar ne kadar örgütlü ve etkiliydi sorusuna da olumlu cevap vermek mümkün değildir. DAİŞ tehditleri karşısında miting yapmamak

AKP hükümeti yıllardır özel savaş en çok derinleştiren güçtür

1 Kasım seçim sonuçlarıyla 7 Haziran seçimiyle ortaya çıkartılan sonuçlar tersine çevrildi. 7 Haziran seçim sonuçları Türkiye'yi demokratik yeniden yapılanmaya götürecek bir siyasi başlangıcı oluşturuyordu. HDP'nin başarısı bunun nüvelerini ortaya çıkarmıştı. Doğru siyasal çalışmalarla bu yönlü siyasal güç geliştirilebilirdi. Dolayısıyla AKP faşizmi tarafından 12 Eylül askeri faşist rejimini yeniden restore edecek bir sistem geliştirmek yerine, II. Cumhuriyet denen faşist diktatörlüğü sağlama yerine, Demokratik Cumhuriyeti yaratmak, Türkiye'yi bu temelde devlet ve toplum olarak demokratik yeniden yapılanmaya uğratmak mümkün olacaktı. Ancak 1 Kasım seçim sonuçları temelinde faşist restorasyon projesi bir hamle yapmış oldu. AKP'nin tek başına iktidar olması bu durumu ifade ediyor. CHP-MHP içinden buna destek verenler olabilir. Böylece Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezme ve tasfiye etme temelinde bir işbirlikçi hain Kürtlük yaratıp sistem içine çekerek 12 Eylül faşist diktatörlüğünü restore eden bir sonucu ortaya çıkartmaya çalışacaklardır. Öncelikle özgür Kürd, PKK öncülüğünü, Kürdistan Özgürlük Hareketi'ni ezme için ideolojik, askeri, siyasi bütün saldırılarını sürdürceklerdir. Zaten bu saldırıları açıkça sonuç alana kadar sürdüreceklerini ifade ediyorlar. AKP faşizmi, içinde bulunduğumuz kış dönemini; baskıyı, şiddeti, katliamları sürdürerek topyekûn özel savaş konseptini tüm boyutlarıyla uygulamaya koyarak seçime alma süreci olarak ele almaktadır. Sonuç almaktan kast ettikleri, Kürdistan Özgürlük

Farqîn, Gimgim, Kürdistan'ın bütün kasabalarındaki sivil halkı baskı altına alan, katletmeyi öngören saldırılar ile topyekûn özel savaş saldırısını zirveye çıkardı.

1 Kasım seçimi sonrası tek başına iktidar kurmayı garantiledikten sonra da açıklamalarıyla bu saldırıların sürecini söylediler. Bir nefer kalmayana kadar saldıracağız diyorlar, teslim ol çağrısı yapıyorlar. Zaten bu çerçevede ideolojik, siyasi ve askeri saldırılarını arttırmış bulunuyorlar. Seçimden bu yana onlarca genç katletmişler, onlarcasını da yaralamışlardır. Geve'de, Farqîn'de, Colemêrg'te, Nisêbîn'de, Dêrik'te, Sur'da saldırılar sürmektedir. Nisêbîn'de sokağa çıkma yasağı ilan ettiler, on insanımızı katlettiler, onlarcasını da yaraladılar. Zaten her gün bir yerde birkaç insanımız katledilmektedir. Kırsal alanda Cudi'de, Zagros'ta, Oremar hattında operasyonlar sürüyor. Tutuklamalar, siyasi soykırım operasyonlarında değil azalma, artış yaşanıyor. Psikolojik savaş, yalana dayalı propaganda en üst düzeyde sürdürülüyor. Dolayısıyla topyekûn özel savaş saldırısı seçimden sonra giderek daha çok tırmandırılmaktadır. Bunu sürdürecekler. AKP ve TC devleti tüm gücünü seferber ederek, Türkiye'yi pazarlayıp dış dünyadan her türlü desteği almaya çalışarak, yine DAİŞ, El Nusra, JITEM gibi faşist çete gruplarını Kürt halkına ve Özgürlük Hareketimize saldırtarak, işbirlikçi Kürtlüğü körükleyip bize saldırtmaya çalışarak, yine Türkiye demokrasi güçleriyle Ortadoğu'nun demokrasi güçleriyle ilişki ve ittifakımızı engellemeye çalışarak bu saldırılarını sürdürüp sonuç almak isteyeceklerdir. Diğer yandan yeni anayasa hazırlamayı gündeme getirerek yeni anayasa hazırlayacağız, bunun için terör yok olmalı deyip PKK'yi, Özgürlük Hareketimizi imha etmek için toplumu, demokrasi güçlerini, liberal güçleri etkisizleştirip bu anayasa için desteklerini almaya; ya da onları engel olmaktan çıkarak amaçlarına ulaşmaya çalışacaklar.

● **“Demokratik özyönetimlerin geliştirilmesinde de daha önce ifade edildiği gibi ciddi hatalar ve eksiklikler oldu. Hazırlık yetersizliğinden halkın toplumsal ve siyasal gücü yeterince harekete geçirilemedi. Faşist saldırılar karşısında toplumsal direniş, toplumun öz savunması öne çıkarılamadı. Dar, silaha dayalı bir öz savunmayla faşist saldırıları karşılamak zorunda kalındı. Kuşkusuz bu direnişler de önemli rol oynadı, ama toplumsal direniş önde olmadığından özyönetim hamlesinin gelişmesi sorunlar yaşadı.”**

çerçevesinde geçen süreçteki yetersizlikleri tartışmamız, değerlendirmemiz, özelleştirilerek bir yaklaşımla ders çıkartıp gerekli düzeltmeleri yapmamız gerekiyor.

1 Kasım'da ortaya çıkan sonuçları bu çerçevede doğru ele almak lazım. Aslında tek başına iktidara gelmeyi sağlayan güç sadece AKP ve Tayyip Erdoğan değildir. MHP ve Devlet Bahçeli de bu sonuçların ortaya çıkmasında AKP'ye büyük güç verdi. Çünkü böyle bir proje Kürdün inkâr eden ve imha etmek isteyen derin devletin projesiydi. Devlet Bahçeli de bu sistemin bir kadrosu olduğu için devletin çıkarlarına partiyi feda etti. 7 Haziran'da kazanılan milletvekillerinin yarısını feda etmeyi göze alarak sürecin böyle gelişmesine güç verdi, destek verdi. Yine ciddi imkan, fırsat olmasına rağmen CHP alternatif bir demokratik yol-yöntem, çözüm öneremedi. Dolayısıyla AKP'nin böyle bir sonuç almasına koltuk değnekliliği yaptı. Zaten Kemal Kılıçdaroğlu'nu da AKP'ye koltuk değneği olması için CHP'ye genel başkan yaptılar. Kendisine verilmiş bu görevi de istenilen biçimde yürütüyor. CHP'yi marjinal bir sınırdan tutuyor, ne yok ediyor, ne de iktidara taşıyor. CHP'nin varlığı AKP'yi iktidarda tutuyor. Diğer yandan ABD, Almanya, Avrupa'nın diğer devletleri de AKP'ye güç verdiler. Nitekim Almanya başbakanı seçim öncesi Türkiye'yi ziyaret ettiği gibi, Avrupa Birliği Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri için hazırladığı olumsuz raporu seçim öncesi yayınlamadı. Hatta seçim sonrası yumuşatarak yayınlattılar. AKP DAİŞ'i de istediği gibi kullandı. KDP'den, yine işbirlikçi Kürt kesimlerinin tümünden ciddi destek aldı. Esas olarak da bir inkâr ve imha sisteminin devlet projesi olarak AKP yeniden Kürt karşıtlığı üzerinden iktidarda tutuldu.

demokratik direnişçiliği geliştirdik. Böyle bir direniş tutumu doğruydu, gerekliydi. Tüm saldırılara rağmen 1 Kasım'da demokratik siyasetin yüzde on seçim barajını aşmasını sağlayan kesinlikle bu direniş oldu. Karşıt güçlerin bütün tersyüz etme çabalarına rağmen gerçek böyledir. Diğer yandan böyle bir direniş demokratik özyönetim ilanlarıyla birlikte geliştirme, AKP'nin merkezden dayattığı tekçi faşist ulus-devlet iradesine karşı yerelden, mahallelerden, kasabalardan, kentlerden özyönetimi dayatma, yerel demokrasileri geliştirerek direnme doğru ve gerekli bir tutumdur. Halkımızın bu hamlesi bir bütün olarak direniş güçlendirdi. Mücadelenin hangi amaçla yapıldığını netleştirdi. Dolayısıyla faşizmi teşhir etti; faşist saldırganlığa karşı halkın demokratik direnme gücünü ortaya çıkardı. Bu açıdan en önemli direniş demokratik özyönetim temelinde Kürdistan'ın mahalle ve kasabalarında gelişen direniş oldu. AKP'nin oyunlarını bozan, 400 milletvekiliyle iktidarı gasp etmesini engelleyen böyle bir direniş oldu. Bu nedenle seçime böyle bir direniş temelinde, o direniş ayakta tutarak sürdürerek gitme yaklaşımı doğruydu.

Hareket olarak böyle bir süreçte hem demokratik özyönetim direnişini ayakta tutmayı, sürdürmeyi ve geliştirmeyi, hem de seçim yapılmasını öngördük. Bu yaklaşım doğruydu, fakat pratikte yeterli etkinlikte uygulanamadı. Demokratik özyönetimlerin geliştirilmesinde de daha önce ifade edildiği gibi ciddi hatalar ve eksiklikler oldu. Hazırlık yetersizliğinden halkın toplumsal ve siyasal gücü yeterince harekete geçirilemedi. Faşist saldırılar karşısında toplumsal direniş, toplumun öz savunması öne çıkarılamadı. Dar, silaha dayalı bir öz savunmayla faşist saldırıları karşılamak zorunda kalındı. Kuşkusuz bu direnişler de önemli rol oynadı,

da büyük hataydı; seçim sonuçlarında bunun da etkisi olmuştur. Bu alanlarda yaşanan hata ve eksiklikler nedeniyle 7 Haziran seçim sonuçlarından bir düşüş yaşandı. Fakat AKP'nin katliamlarla yürüttüğü askeri saldırılar karşısında gerilimin, gençliğin, halkın kahramanca direniş, bunun demokratik özyönetim ekseninde yapılması, seçimi bu hamlenin bir parçası olarak ele alıp sürdürme, demokratik siyasete bu anlamda güç ve destek verme yaklaşımı HDP'nin yüzde 10 barajını aşarak güçlü bir grup halinde meclise girmesini sağladı. Böylece HDP'yi baraj altında bırakıp AKP'yi 12 Eylül rejimini restore edecek yeni bir faşist anayasa hazırlama gücünden yoksun kıldı.

Bu sonuçlar temelinde HDP'nin çok güçlü bir demokratik mücadele yürütme imkanı vardır. Mecliste oluşturulacak 3. Grup olma gücü bu imkanı veriyor. Fakat bu sonuçlar çerçevesinde CHP ve MHP karşıacaktır. AKP'nin 12 Eylül faşist rejimini restore edecek yeni bir anayasa hazırlamasına MHP ve CHP içinden güç veren gruplar çıkabilir. Dikkat edilirse hem cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, hem de başbakan Ahmet Davutoğlu ilk işlerinin yeni bir anayasa hazırlamak olduğunu söylediler. Sivil anayasa diyorlar, demokratik anayasa diyorlar, ama AKP'nin yapacağı anayasa kesinlikle sivil ve demokratik olmayacaktır. Tam tersine 12 Eylül anayasasını restore eden özellik taşıyacaktır. 1982 anayasası zaten şu anda toplumu yürütüyor, yönetiyor. Anayasayla faşist temellerde bile toplum artık yönetilmiyor. Dolayısıyla toplumun yönetilmesini sağlayacak yeni yasal yapılanmalarla faşist yönetim restore edilmeye çalışılacak. Böyle bir faşist anayasayı ve siyasal yapılanmayı engelleyecek büyük bir demokrasi bloğu oluşturmak ve mücadeleyi yükseltmek kesinlikle gereklidir.

Hareketi'ni ezme ve tasfiye etmektir. Artık tümünden yok edemeseler bile, siyasi süreci etkilemeyecek, söz konusu faşist diktatörlüğe karşı 12 Eylül askeri faşist rejiminin restore edilmesine karşı demokratik cumhuriyeti dayatacak ve geliştirecek bir güç olmaktan çıkartmak istiyorlar. PKK'yi böyle bir siyasi etkinlik ve mücadelede uzak tutmayı ve bu güçten düşürmeyi amaçlıyorlar.

Böyle bir saldırı yürütecekler, aldıkları sonuçlar başarılı olursa buna göre de yeni bir anayasa yaparak 12 Eylül askeri faşist rejimini, yani II. Cumhuriyet denen faşist diktatörlüğü oturtacaklar. 12 Eylül faşizminin bazı kaba yanlarını, çeşitli özel savaş dönemlerindeki aşırılıklarını hukuksal yollarla rötuşlayıp yeni bir anayasa ile tamamlayarak 12 Eylül faşizmini ve amaçlarını yeni koşullarda sonuca götürmeye çalışacaklardır. Tıpkı 12 Eylül faşist askeri darbesi arkasından Kenan Evren cuntasının uyguladığı plan ve yol izlenmektedir. 12 Eylül de önce devrimci demokratik hareketleri, Kürdistan Özgürlük Hareketi'ni ezme esas aldı, bunun için çok boyutlu, her alanda faşist askeri saldırılar yürüttü; ardından buradan aldığı sonuçlara dayanarak da faşist askeri diktatörlüğü kurmak üzere 1982 faşist anayasasını hazırladı ve onaylattı. Şimdi AKP yönetimi de tıpkı 12 Eylül cuntasının izlediği yöntem benzer bir yöntem izlemeyi öngörüyor. Nitekim Nisan'dan bu yana çok açık saldırılar yürütüyor. Zaten AKP hükümeti yıllardır özel savaş en çok derinleştiren güçtür. Özel savaş tüm boyutlarıyla uygulamaya koyan AKP yönetimidir. Nisan başından bu yana siyasi-askeri saldırıları öne çıkardı. 7 Haziran'da seçimi kaybettikten sonra da katliamlarla birlikte siyasi-askeri saldırıları en üst düzeye çıkarmayı öngördü. Suruç katliamı, Ankara katliamı, Cizîrê, Geve,

AKP'nin saldırılarını taktik, geçici saldırı olarak görmemek gerekir

Bu bakımdan belki de yakın süreç TC tarihinin en büyük askeri ve siyasi saldırı dönemi olmuştur. AKP 30 Ekim 2014 tarihli gerçekleşen MGK toplantısının kararlaştırdığı topyekûn özel savaş konseptine dayalı saldırılarını sürdürerek sonuç almayı hedefleyecektir. Kürt Özgürlük Hareketi'ni, yani PKK'yi demokratik cumhuriyet mücadelesini yürütemez, siyasette etkili olamaz noktaya getirene kadar bu amaç temelinde her türlü faşist, soykırımcı, özel savaşçı saldırılarını sürdürecektir. TC devletinin ve AKP hükümetinin stratejik yaklaşımı bu yönlüdür. Bu saldırılar taktik, geçici saldırı olarak görmemek gerekir. Başarılı başarmaz o ayrı mesele, ama sonuç almak için saldırılarını sürdürecektir. Bu bakımdan TC'nin ve AKP hükümetinin politikalarını, stratejik duruşunu doğru görmemiz, anlamamız gereklidir. Bu saldırılarla 7 Haziran'da demokratik Cumhuriyet ve demokratik ulus inşasının başlangıcı yok edilerek ulus-devlet faşizmi, diktatörlük yeniden restore edilip hakim kılınmak isteniyor.

10 Ekim eylemsizlik kararının Ankara katliamı temelinde çok fazla topluma ve siyasi ortama yansımaları olmamış, zayıflatılmıştır. Buna rağmen yine de 1 Kasım seçimlerinde HDP'nin barajı aşmasında önemli bir katkısının olduğu açıktır. Böyle bir karar siyasi mücadele ve kazanım elde etmede önemli bir rol oynamıştır. Zaten seçime kadar ve seçim sürecinde demokratik siyasetin başarısına güç katmak için böyle bir karar alınmıştı. Dolayısıyla seçim bittikten sonra bu kararın nasıl uygulanacağı durumu yeniden değerlendirilecektir. Seçimden çıkan AKP iktidarının faşist saldırganlığını daha çok

arttıracağı, Özgürlük Hareketimize dönük imha ve tasfiye operasyonlarını daha da büyüterek sürdürüleceğini gözleyerek, değerlendirerek eylemsizliğe son vermeyi kararlaştırdı. Artık eylemsizlik kararının bir anlamı ve yürütme imkanı kalmamıştı. Zaten eylemsizlik ilanına AKP faşizmi Ankara katliamıyla karşılık vermişti. Kürdistan'da saldırıları yoğunlaştırarak, HDP üzerinde baskıları artırarak, siyasi soykırım operasyonlarını geliştirerek karşılık verdi. Bu anlamda eylemsizlik çatışmalı durumu sona erdirmeyi, tek yanlı kaldı. Devlet ve hükümet olarak Türkiye tarafı eylemsizliğe olumlu bir yanıt vermedi. Tam tersine eylemsizliği fırsat bilerek askeri ve siyasi saldırılarını daha da çok artırdı. Bunu açık söyledi, pratik olarak yaptı. Seçimden sonra eylemsizliğin sürdürülmesi koşulları yoktu. Hareket olarak yine de AKP hükümetinin ve yönetiminin tutumuna bakmak istedik. Fakat Tayyip Erdoğan, Ahmet Davutoğlu, AKP sözcüleri açıkça saldırıların daha da boyutlandırılacağını, PKK'nin ezileceğini ilan ettiler. AKP yöneticilerinin söylemlerine uygun bir faşist saldırganlık artarak sürmektedir.

AKP'nin faşist saldırganlığına karşı tek doğru tutum topyekün direniştir

Bunun karşısında eylemsizlik konusunda olmak mümkün değildir. Değil eylemsizlik, böyle bir faşist özel savaşçı, katliamcı imha ve tasfiye saldırısına karşı tüm gücü birleştirerek, Türkiye demokrasi hareketiyle bir olarak topyekün direnişi en üst düzeyde geliştirme görev ve sorumluluğu vardır. Başta gençler ve ka-

direnistir; bütün boyutlarda demokrasiyi geliştirme, demokratik çözümü gerçekleştirme amacına dayalı bir direniştir. Bunun Türkiye genelindeki tanımlanması demokratik cumhuriyet temelinde Türkiye'nin yeniden demokratik yapılanmaya uğratılmasıdır. Yeni demokratik anayasa temelinde demokratik reformlarla bunu gerçekleştirmedi. Bunun yerel boyutta tanımı ve pratikleşmesi; Ağustos başından itibaren Kürt mahallelerinde, kasabalarında, kentlerinde başlatılan yerel demokrasiyi geliştirme, özyönetim ilanlarını yaygınlaştırma, toplumu örgütleyerek öz savunmayla bu hamleyi sağlamıştır. Yerel demokrasiyi, demokratik yönetim ve öz savunmayı geliştirme temelinde güçlendirmektedir. Bu anlamda hem Türkiye genelinde demokratik cumhuriyet alternatifini geliştirme, hem de topyekün direniş temelinde Kürdistan'da yerelden demokratik özyönetim alternatifini geliştirme amacına bağlı olarak siyasal mücadeleyi geliştirmeyi ve sonuca götürmeyi hedefliyoruz.

Duruşumuzun iki boyutu var, birincisi direniş, ikincisi demokratik özyönetim! Direniş, ama hangi amaçla? Kürdistan'da demokratik özerkliği gerçekleştirecek demokratik özyönetimi inşa etme, Türkiye'de de demokratik cumhuriyeti, demokratik ulus inşası temelinde gerçekleştirecek bir sonucu yaratma temelinde olacaktır. Amaçla aracı uyumlu kılmak ve birbirinden koparmamak gerekir. Hangi amaca bağlı olduğu belli olmayan bir direniş değil. Ne olursa olsun direniş değil. Bu anlamda her türlü mücadele, direniş doğru değildir. Böyle bir direniş öngörülüyor. Topyekün

ferber etme mücadelesi içinde olacağız. Dolayısıyla içinde bulunduğumuz kış süreci bu anlamda gerçekten de son bir nihai hesaplaşma süreci gibi geçecektir. Faşizmle demokrasinin, inkar ve imha sistemiyle Kürdistan özgürlüğünün, her türlü gerici kadın özgürlüğü temelinde bir demokratik toplum sisteminin mücadelesi biçiminde geçecektir. Kapitalist modernitenin tahakkümcü, maddiyatçı, bireyci egemenliğine karşı demokratik komünal yaşam çizgisinin hesaplaştığı bir mücadele süreci olacaktır. Halk tarihimizin ve mücadele tarihimizin çok önemli ve tayin edici bir sürecine girdiğimiz açıktır. Zaten AKP sonuç alma süreci olarak tanımlıyor. Bunun karşısındaki demokratik direniş de bir sonuç alma direnişi, bir zafer direnişi, bir final direnişi olarak tanımlayabiliriz. Bunu bir ölüm kalım, varlık yokluk mücadelesi olarak da görmeliyiz. Taraflar bu konuma gelmişlerdir. AKP için de bir varlık yokluk saldırısıdır. Çünkü kaybederse, saldırıları başarılı olamazsa Tayyip Erdoğan da, AKP de gümbür gümbür gidecektir. Artık hiç kimse onları iktidarda tutamayacaktır. Mevcut durumda hükümete getirilmesi, iktidarda kalmalarına izin verilmesi sadece PKK'yi ezme görevini başarması içindir. Bu görevi başaramayacağı anlaşıldığı an düşürülecektir. Başarırlarsa da, amaçları Özgürlük Hareketimizi ezmek, dolayısıyla da Kürt halkının varlığını yok etmek, soykırım uygulamak olacaktır. Dolayısıyla bizim için de bu anlamda bir varlık yokluk direnişi oluyor. Varlık, Kürt varlığı ve özgürlük mücadelesinde nihai bir hesaplaşma içine girmiş bulunuyoruz.

saldırgan olması, hiç fırsat vermemesi, vahşi yöntemlerle saldırmaması, Kenan Evren ve Tansu Çiller yönetimlerinin uygulamadığı vahşi yöntemlere bile başvurması güçlüğünden değil, zayıflığından ileri geliyor. Çözümle ve yıkılma sürecindedir, bunu önlemeye çalışıyor. Dolayısıyla da demokratik direniş örgütlü olur, yaratıcı tarzla gelişir, bütün mücadele imkanları seferber edilirse kesinlikle başarıya ulaşır. Bu süreçte hedefimiz AKP faşizmine karşı savaşmaktır, direnmektedir. Bütün Kürt halkının, Kürt Özgürlük Hareketi'nin stratejik duruşu, mücadele pozisyonu böyledir. Diğer parçalarda ve yurtdışındaki çalışmalar, mücadele de esas olarak buraya bağlı olmak, bunu desteklemek, bununla uyumlu olmak zorundadır.

Bu çerçevede Rojava'da ve Başur'da da AKP'nin müttefiki konumunda olan, hatta AKP eliyle kurulan ve kullanılan DAİŞ faşizmine karşı her yerde direniş geliştirilecektir. 15 Eylül 2015'te DAİŞ'in Kobanê'de başlattığı saldırıya karşı geliştirilen direniş tarihiydi. Kobanê Direnişi, 1 Kasım Dünya Kobanê Günüyle de bütün demokratik insanlığın gücünü birleştirdi; kahramanca bir özgürlük ve insanlık direnişi Kobanê'de yaşandı. 2015 Ocak sonunda Kobanê Direniş zaferiyle DAİŞ'in yenilme ve çözümlenme süreci başlatıldı. Ardından Tıl Hemis, Çiyayê Kızwan, Gire Sipî ve Hasekê'nin özgürleştirilmesiyle DAİŞ faşizmine öldürücü darbeler vuruldu. Bu büyük askeri zaferler Rojava Kürdistan'da YPG/YPJ güçlerinin kahramanca direniş temelinde kazanıldı. Bunlar önemli ve tarihi gelişmelerdi. Fakat ondan sonraki süreçte dikkat edilirse DAİŞ faşizmiyle savaş aynı düzeyde sürdürülemedi. Rojava Kürdistan'daki başarılar, zaferler Suriye'ye yayılmadı. Özgür Rojava Kürdistan mücadelesi hızlı bir biçimde Demokratik Suriye mücadelesi haline getirilemedi. Ancak tüm bu mücadeleler önemli sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Bu kazanımları demokratik ulus inşası ile birleştirme, demokratik toplumu örgütleyerek savaşın halk gerçekliği temelinde DAİŞ faşizmine karşı savaş cephesini güçlendirmeyle geliştirmek gerekmektedir. Ancak bu mücadelenin boyutlarını bir arada, iç içe yürütmek önemlidir. DAİŞ'e karşı savaşla demokratik ulus inşası birlikte yürütülemedi. Süreçler birbirinden koparılmaktadır. Apocu tarz kesinlikle çok boyutlu mücadeleleri iç içe yürütme tarzıdır. Önder Apo her zaman süreçleri birbirinden kopartan tarzı eleştirmişti. Bu nedenle savunmalarında temel ilke olarak fikir, zikir eylem birliğini vurgulamıştır. Önder Apo her zaman düşünce, hazırlık, savaş ve eylem birliğini birlikte ele aldı, birlikte yürütmeyi öngördü. Rojava'da mücadeleyi çok boyutlu yürütmede kopukluklar yaşanmaktadır. Bu yaklaşım hatalı oldu, yanlış oldu; DAİŞ'e karşı savaşta boşluk yarattı. Böyle oluşan boşluktan başka güçler yararlanmaya çalıştılar, müdahalede bulundular. Önce Türkiye müdahalesiyle ABD'ye tavizler verdi, bu temelde de Suriye ve Ortadoğu'da çok kötü durumda olan pozisyonunu belli düzeyde düzeltmeye yöneldi. AKP "DAİŞ'e karşı ben de savaş cephesine gireceğim" diyerek ABD ile ilişkilerini belli düzeyde düzeltmeye yöneldi. "DAİŞ'e tavır alıyorum, Cerablus hattında güvenlik bölgesi oluşturulmasından yanayım" diyerek koalisyon güçleriyle ilişkiler geliştirdi. Bu çerçevede Rojava'da Rojava Devrimiyle koalisyon güçleri arasındaki mücadele cephesini zayıflattı.

DAİŞ'e karşı da savaşmadı, ama ABD'nin gücünü, Avrupa'nın gücünü yanına alarak 24 Temmuz'dan itibaren PKK'ye karşı savaş açtı. DAİŞ'e karşı savaşın adı altında PKK'ye karşı savaşta; DAİŞ'e karşı savaş cephesini bozdu, savaş gücünü zayıflattı. DAİŞ'e karşı savaş durdurdu. Böylece DAİŞ'i korumuş ve güçlendirmiş oldu. Daha

sonra Rusya bu boşluktan yararlanarak müdahalede bulundu. Aslında Türkiye ve Rusya'nın müdahaleleri bir rol çalma operasyonudur. DAİŞ'e karşı Kürt halkının yürüttüğü kahramanca direnişin ortaya çıkardığı siyasi sonuçları çalma müdahalesidir, girişimdir. Burada hırsızlık var. Rojava devrimcileri boşluk yaratarak, kesinti ortaya çıkartarak aslında bu tür siyasi manevralara fırsat verdiler. Bu yanlış duruş tehlikeli sonuçlar yaratmaktadır. Nitekim şimdi Suriye'de siyasi ve askeri ilişki ve ittifaklar yeniden oluştu, oluşturuluyor. Böyle bir sürece girildi. Halbuki daha önce Kobanê direnişi etrafında DAİŞ faşizmine karşı Kürtler öncülüğünde bir demokratik birlik, koalisyon oluşturulmuştu ve öncülüğü ele geçirmişlerdi. Bu Rojava Kürtlerine büyük bir siyasi güç veriyordu. Şimdi yeniden benzer bir pozisyonu kazanmak için bu durumun düzeltilmesi gerekmektedir.

Artık Rojava'da Kürdistan'ı aşan bir mücadele dönemine girilmiştir

Kuşkusuz Paris katliamıyla birlikte durum yeniden değişmiştir. Bir nevi kartlar yeniden karılmıştır. Türkiye'nin ABD'ye bazı tavizler vererek pozisyonunu güçlendirmesi tehlikeye girmiştir. Nitekim G-20 zirvesinde Türkiye büyük beklentiler içine girmişken, Paris katliamı Türkiye'nin bu çabalarını boşa çıkarmıştır. Çünkü o güne kadar Türkiye'nin suç ortaklığını fazla yüzüne vurmak istemeyenler, Türkiye'yi DAİŞ'e karşı çıkarmak isteyenler Paris katliamından sonra Türkiye'ye hiçbir şey olmamış gibi yaklaşılmasının yanlışlığını daha da iyi görmüşlerdir. Yine Rojava Devrimcilerinin ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin DAİŞ'e karşı verdiği mücadelenin değerini daha iyi anlamışlardır. Paris olayından sonra sadece koalisyon güçleriyle değil, Rusya'yla da Rojava devrimcilerinin ilişkisinin gelişme ihtimali daha da artmıştır. Türk devletinin Cerablus'ta DAİŞ'e siper olması konumu zayıf duruma düşmüştür. Özcesi Rojava Devrimcilerinin geçen süreçte yaşadıkları durgunluk önümüzdeki dönemde aşılacak zemine kavuşmuştur. Rojava Devriminin Suriye'deki diğer demokratik güçlerle birlikte daha güçlü askeri ve siyasi hamle yapmalarının önü açılmıştır. Nitekim ortaya çıkan siyasi askeri ilişkilerin yeniden oluşması sürecinde pasif kalmamak açısından yeni hamleler geliştirildi. 13 grup demokratik Suriye federasyonu ve Demokratik Suriye Kuvvetleri olma temelinde birlik yaratıldı. Bu yeni demokratik Suriye ordusu ABD ve koalisyon güçleriyle ittifak oluşturarak yeni bir hamle başlattılar. Hasekê Şengal arasındaki Hol mintikasını özgürleştirmek için başlatılan askeri harekat başarılı bir biçimde sürdürülmektedir. Şimdi yeni bir savaş süreci Suriye'de başladı, sürüyor. Bu, Demokratik Suriye Kuvvetleri temelinde Kuzey Suriye demokratik federasyonunu yaratma siyasi amacına bağlı olarak gelişecektir. Artık Rojava Kürdistan'ı aşan bir mücadele dönemine girilmiştir. Kuzey Suriye federasyonunu esas alan bu mücadele giderek demokratik Suriye federasyonunu oluşturma temelinde gelişme gösterecektir. Bu, önemli bir adımdır. Böyle bir hamleyle yeniden inisiyatif kazanmak önemlidir. Çünkü bu yeni mücadele sürecinde de Kürtler esas bir güç olarak rollerini oynayacaklardır. Bu da sadece Rojava Devrimini değil, tüm Kürt Özgürlük Hareketi'ni önemli bir siyasi ve askeri etkinlik konumuna getirecektir.

Ancak şu anda Suriye'deki siyasi ve askeri mücadelede bir dalgalanma yaşanmakta, yeni ilişkiler ve yeni dengeler oluşturulmaktadır. Türkiye, Suriye'de DAİŞ'e karşı oluşan bu bloku bozma, özellikle PYD ve YPG'yi Suriye'deki siyasi ve askeri mücadelede etkili olmasını engellemeye çalışsa da Paris katliamından

dınlar olmak üzere tüm halkı, tüm demokratik kurumları, seferber ederek başta değişik halk grupları, Aleviler olmak üzere, Türkiye'nin demokratik güçlerini bir devrimci demokratik ittifakta birleştirerek 12 Eylül faşizmini restore edip bugün yeni bir anayasaya kavuşturmaya çalışan AKP faşizmine karşı demokratik direnişe yöneltmenin tek doğru tutum olduğu açıktır. Direniş; halkın, gerillanın katılımıyla sürecidir. İdeolojik, askeri, siyasi, örgütsel bütün boyutlarda bu kış sürecinde Hareketimizi imha ve tasfiye etmek isteyen AKP saldırganlığına karşı bunu kırarak bir direniş geliştirilecektir. Dolayısıyla 1 Kasım seçim sonuçlarını başarısız kılacak AKP ile inkar ve imha sisteminin geliştirmek istediği faşist restorasyonu yenilgiye uğratarak, demokratik ulus inşası ve demokratik cumhuriyet temelinde Türkiye'nin yeniden yapılandırılmasını, Kürt sorununun demokratik çözümünü temelinde geliştirmenin önünü açacak bir sonucu elde etmeyi hedefleyen bir direniş geliştirmek kaçınılmazdır.

Tutumumuz kesinlikle direnme tutumudur. Kuşkusuz bu direniş demokratik

direniş, topyekün mücadele, bütün toplumsal kesimlerin gücünü, enerjisini sevk etme; başta gerilla olmak üzere tüm örgütlü mücadelecilerle güçleri sevk etme temelinde Türkiye devrimci demokratik güçleriyle birlikte bir devrimci güç birliğini yaratmayı amaçlamalıdır. Ama bütün bunlar bir demokrasi bloğu çerçevesinde ele alınıp Türkiye'yi demokratikleştirecek ve Kürdistan'da demokratik özerklik çözümünü sağlayacak bir amaç temelinde yürütülmelidir. Bu bakımdan mücadele yol, yöntemleri, tarzı nedir denildiğinde; 'bizi bu amaca götüren Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun demokratik özerklik çözümüne hizmet eden, onu sağlayan her türlü direniş, mücadele doğrudur' cevabını verebilmeliyiz.

1 Kasım seçimi ardından Bakurê Kürdistan'daki duruşumuz böyledir. AKP inkar ve imha sisteminin projeleri temelinde topyekün özel savaş saldırısı içerisinde olacaktır. Biz de demokratik özyönetimi geliştirme ve Türkiye'nin demokratikleşmesini sağlama amacıyla tüm demokrasi güçlerini AKP'nin faşist saldırganlığına karşı demokratik direnişe sevk etme, se-

AKP en zayıf dönemini yaşıyor

Böyle bir direniş gerilla imkanları dahilinde yürütebileceği kadar yürütecektir. Kuşkusuz gözü kara hesapsız saldırılar içinde olmayacaktır. Özellikle bu direniş halkın bütün boyutlarıyla yürütmesi önemlidir. Direnişin esas olarak demokratik özyönetim ilanlarını yayarak, Kürdistan'ın bütün alanlarında geliştirerek, yine toplumu örgütleyip öz savunmayı geliştirerek, ilan edilmiş özyönetimleri güçlendirerek yürütmeliyiz. Demokratik siyasi mücadele alanını, Meclis de dahil sokakta olabildiği kadar harekete geçirerek yapmalıyız. Böyle bir topyekün demokratik direniş içerisinde herkesin üzerine düşen görev ve sorumluluklar vardır. Herkesin yapabileceği bir şeyler vardır. Her gücün mücadelesini sürdürülmesi gerekiyor. Böyle bir yaklaşım içinde olunur, topyekün bir direniş geliştirilirse AKP faşizmi yenilgiye uğratılır. Çünkü en zayıf dönemini yaşamaktadır. Zaten 7 Haziran seçiminde iktidardan düştü, yenilgi yaşadı. Bu kadar

sonra bu tür çabalarının eski düzeyde sonuç vermesi mümkün değildir. Rojava devrimci güçlerine ve etrafında oluşan ittifaka karşı kendi etkinliğinde bir blok, cephe oluşturma çabası içerisinde. Bunun için Türk dış işleri bakanı Başurê Kürdistan'a giderek bu cepheye KDP'yi katmaya çalışıyor. KDP'ye DAİŞ'e karşı mücadelede her türlü destek vereceğini, Irak'taki DAİŞ'in de düşmanı olduğunu, kendisinin de DAİŞ'e karşı savaşacağını söyleyip Rojava devrimci güçlerinin oluşturduğu bloka karşı kendi blokunu oluşturmaya çalışıyor. Ardından Bağdat'a giderek Musul ve benzeri yerlerin DAİŞ'in elinden alınması konusunda destek vaat edecekler. Paris katliamında pozisyonunun zayıflamasından sonra belki de ABD'ye daha fazla tavizler vererek Rojava devrimci güçlerini etkisizleştirme, Kobanê ve Efrîn kantonlarının birleşmesini engellemek isteyecekler.

Paris katliamı ve Rus uçağının düşürülmesi ardından ilişki ve ittifaklar yeniden şekillenecektir

DAİŞ'e karşı kısmi bir mücadele vererek DAİŞ'e karşı mücadele veren demokrasi cephesini bozmak istemeye devam edecektir. Eğer bu çabaları da yetmezse DAİŞ'i tümünden satabilir. Rojava Devrimini zayıflatmak, Özgürlük Hareketimize yönelik saldırılara destek almak için DAİŞ'e karşı da mücadele yürütebilir. Giderek böyle bir noktaya gelebilir. Büyük olasılıkla ABD ve Avrupa'yla şimdiden böyle bir görüşme başlatmış durumdadır. PKK'ye karşı DAİŞ pazarlığı yapıyorlar. Siz PKK'ye karşı savaşın, biz de DAİŞ'e karşı! Böylece PKK'ye ve DAİŞ'e karşı ortak savaş yapalım önerisini pratikleştirmeyi hedefliyorlar. ABD'yi, Avrupa'ya, KDP'yi, Irak'ı, İran'ı böyle bir cepheye çekmeye çalışıyorlar. DAİŞ ve PKK'ye karşı ortak cephe kurmanın çabalarını yürütüyor. Paris katliamından sonra DAİŞ'le ilişkisini sürdürme ve DAİŞ'i koruma konusu zor duruma girdiğinden PKK'ye karşı diğer güçleri savaşa çekebilecek için DAİŞ'i satabilir. Ancak Rojava devrimci güçlerinin DAİŞ karşısında etkinliği, DAİŞ'in dış bir güç tarafından değil sahadaki güçler tarafından yenilgiye uğratılacağına daha iyi anlaşılması Türkiye'nin bu planlarını da boşa çıkaracaktır. Özellikle Suriye içindeki muhalefetle ittifak da Türkiye'nin bu planlarını boşa çıkarmada önemli rol oynayacaktır. Koalisyon güçleri yanında eğer DAİŞ'e karşı mücadele edeceklerse Rusya ile de ilişkiler geliştirmek gerekebilir. Zaten Paris katliamı ve Rusya uçağının düşürülmesinden sonra bu olasılık da artmıştır. Artık Rojava devrimci güçlerinin hem koalisyon güçlerinin hava gücünden, hem de Rusya'nın hava gücünden yararlanma imkanları ortaya çıkmıştır.

Biz Kürdistan Özgürlük Hareketi olarak Ortadoğu'da yaşanan küresel kapitalist sistemle ulus-devlet statükoculuğu arasında süren III. Dünya Savaşı'nda üçüncü çizgiyiz. Ne küresel kapitalist sistemden, ne de ulus-devlet statükoculuğundan yanayız. İdeolojik ve politik olarak da zaten demokratik Ortadoğu konfederasyonu temelinde siyasi ve askeri mücadele açısından ayrı bir çizgiyiz. Hiç birisiyle stratejik ittifakımız yoktur. Tüm bu güçlerin hepsiyle stratejik amaçlarımız doğrultusunda taktik ilişki ve ittifaka açığız. Bu temelde Suriye'de ilişki ve ittifak geliştirmek ve mücadeleyi sürdürmek gerekiyor. Rojava devrimci güçleri bir yandan inşa çalışmalarını yürütürken, diğer yandan Suriye güçleriyle demokratik Suriye federasyonu temelinde ittifak geliştirerek DAİŞ faşizmine karşı aktif mücadele yürütüp Türkiye'nin oyunlarını bozmaları önemlidir. En azından kuzey Suriye federasyonu temelinde Türkiye'nin inkar ve imha saldırılarını boşa çıkartan, Kürt özgürlüğüne dayalı bir demokratik Suriye'nin önünü

açan gelişme yaratmayı öngörmeleri önemlidir. Buna göre bir mücadele konumu yürüttükleri görülmektedir. Rojava'da ve Suriye genelinde Paris katliamı ve Rus uçağının düşürülmesinden sonra Hol operasyonunun tamamlanmasıyla birlikte yeni askeri ve siyasi hamlelerin gelişmesi de gündeme girebilir. Kuzey Suriye federasyonu Rojava'dan başlamak üzere Akdeniz'e kadar ulaşabilmeli ve giderek bütün Suriye'yi içine alabilmelidir.

Eğer siyasette hata yapılmaz, askeri bakımdan da etkin mücadeleye yürütülürse böyle bir gelişme yaratılabilir. Bu, TC'nin Kürt inkarı ve imhası çizgisinde Özgürlük Hareketimizi kuşatarak, diğer güçlerin hedefi haline getirerek imha ve tasfiye etme planını boşa çıkartır. Rojava ve Suriye'deki böyle bir direniş Bakurê Kürdistan'daki mücadeleyle de tam bir uyumluluk arz eder. Bunun için Ortadoğu güçleriyle, Arap toplumuyla ilişki içinde olmak gerekiyor. Yine Başurê Kürdistan yönetimini ilişki ve mücadeleyle etkileyerek AKP'nin bu imha ve tasfiye saldırılarına alet olmamasının önüne geçmek gerekir.

Bununla birlikte Başurê Kürdistan'da da DAİŞ saldırıları sürmektedir. Dumıs mıntkasına saldırdılar, kasabaya girip katliam yaptılar. Gerillanın müdahalesiyle burası tekrar ele geçirildi. Başur'da çok gerginlik arz eden hususlar var. Başurê Kürdistan'daki yönetim Şengal konusunda gerginlik yaratıyor. Suriye'de DAİŞ'e karşı geliştirilen yeni operasyonun başarılı olması, Şengal'in de kurtarılması anlamına gelecekti. Nitekim Hol hamlesiyle birlikte bizim Şengal hamlemizin de geliştireceği anlaşılınca KDP de Şengal'de yoğunlaşmasını arttırdı. KDP ABD'yi ve İngiltere'yi de kullanarak bizim Hol'dan sonra Şengal'de hamle yapmamızı engellemek istedi. Biz Hareket olarak ortak komu-

● **“Şengal'in özgürlüğü sadece Başur ile değil, tüm Kürt halkının özgürlüğüyle ilgilidir. Rojava'yla doğrudan ilgilidir. Biz zaten Şengal hamlesini yaparken, gerekirse KDP ile savaşmayı bile göze aldık. KDP bizi şantajla, tehditle kaçırtmak istiyordu, ama biz bunu kabul etmedik. Başka yerde KDP ile savaşmazsak bile Şengal için savaşırız dedik. Şengal'in ve Êzidilerin kaderini KDP'ye teslim edemedik. Önderliğimiz bizi iki defa uyarmış, gereklerini yerine getirmediğimiz için Êzidler iki defa katliamla karşı karşıya kaldılar”**

tanlıkla Şengal'i kurtaralım dedik, buna da yanaşmadı. Bize peşmergelerini Rojava'ya gönderme dayatması yaptı. Biz bunları kabul etmedik. Sonunda bizim harekete geçeceğimizi gören KDP de hareketlenince Şengal operasyonu başladı ve sonuçta KDP'nin dayatmaları boşa çıktı. ABD ve İngiltere'yi karşımıza çıkarma şantajı da tutmadı. Şengal devrimci güçleri Şengal'i kurtardılar. KDP de aynı zamanda harekete geçti. Şengal merkezinin önemli alanları devrimci güçlerin elindedir. Peşmergeler de Şengal'in bazı yerlerinde bulunmaktadır. Ancak KDP dayatıcı politikalarını da sürdürmektedir. Öyle ki Şengal'in kurtarılmasına gerilla öncülük yapmasına rağmen Peşmerge'den başka güç yok diyerek bundan sonraki tutumunu da ortaya koymuş olmaktadır. Anlaşıyor ki, gerillayı Şengal'den çıkarma dayatmasını bundan sonra da sürdürecektir. Bizler ise Şengal'in özerk yönetime kavuşmasını ve öz savunmasını sağlamanı isteyeceğiz. Bu iki politikanın önümüzdeki dönemde ciddi bir gerilim içine girmesi söz konusudur.

Gerilla hem Êzidilere soykırımı önledi hem de peşmergenin yeniden Şengal'e gelmesini sağladı

Bizim Şengal'in özyönetime kavuşmadan, özerkleşmeden ve öz savunmasını sağlayacak hale gelmeden, bu konuda güvenceli ve kalıcı bir durum ortaya çıkmadan gerillaları çekmemiz söz konusu olmayacaktır. Eğer Şengal özyönetime kavuşur ve öz savunmasını sağlarsa, o zaman belki gerilla güçlerinin çekilmesi tartışılabilir. Kaldı ki biz zaten başından beri Şengal'in öz savunmasının Şengal Savunma Kuvvetleri tarafından yapılması gerektiğini savunuyoruz. Eğer YBŞ Şen-

gal'in savunmasını yürütür hale gelir ve demokratik özerklik gerçekleşirse kuşkusuz bu bizim açımızdan Şengal'in demokratikleşmesi ve özgürleşmesi anlamına gelecektir. Şengal'in bu temelde özyönetime kavuşması ve kendi savunmasını yapar hale gelmesi, Başurê Kürdistan'ın demokratikleşmesinde de önemli rol oynayacaktır. KDP unuttuğu, kendileri çekildikten sonra HPG ve YJA Star güçleri, gerilla Şengal'e girdi. Gerillanın sayesinde yeniden Şengal'e geldiği halde *“siz yabancı güçsünüz, burada ne arıyorsunuz”* diyebiliyor. Gerilla Şengal'e girdiği zaman DAİŞ'ten başka güç yoktu. Gerilla hem Êzidilere soykırımı önledi, hem de peşmergenin yeniden Şengal'e gelmesini sağladı. Bin defa şükranlarını sunması gerekirken böyle bir tutum takınması, KDP'deki iktidar hirsının ne ahlak, ne vicdan, ne de ulusallık bıraktığını açıkça ortaya koymaktadır. Öyle ki, Şengal'i kendine göre tek başına ele geçirip ucuz kahraman olmak istiyordu. Ancak gerilla Şengal'in kurtuluşunda öncülük yapınca bu KDP'nin öfkesini arttırmış bulunuyor. Mesut Barzani'nin *“Şengal'de peşmergeden başka kimse yok, başka kimse kalmayacak demesi”* yaşadığı ruh halini göstermektedir.

Aslında KDP'nin bu kadar dayatmacı olması, ucuz zaferler kazanmaya yönelmesi, Başur'da, yani Hewlêr'de var olan yönetim sorununu çözmeye yöneliktir. Tabii ki bizim bu yaklaşımları kabul etmemiz mümkün değildir. Êzidilerin tam özgürlüğü sağlanmadan, orası demokratik ve özgür bir ortama kavuşmadan, iktidarcı hegemon zihniyet yerine özgürlükçü demokratik bir zihniyet yerleşmeden kimse gerillayı Şengal'den çıkartamaz. Önceleri olduğu gibi DAİŞ tehdidi varken üç gerillanın bile girmesine izin vermeyen bir durumun, bir anlayışın yeniden var ol-

kani Meclise sokulmuyor. Goran hükümetten atıldı Hewlêr'e sokulmuyor. Aslında biz sorunların demokratik zihniyetle ilişki ve ittifakla çözülmesinden yanayız. Ortadoğu'da kaosun bu kadar derinleştiği ortamda Kürtlerin demokratik zihniyetle ulusal ortak tutumla bu dönemi karşılamalarını istiyoruz. Ancak KDP çok hegemonik otoriter olduğu için ulusal çıkarları düşündüğü yok. Sadece kendini Başur'da zorla iktidar yapmak istiyor. Hatta birkaç şehirde bile iktidar olsa KDP için yeterlidir. Ancak iktidarı için her türlü ulusal çıkarı da çığneyen tutumlara girecek bir yaklaşım gösteriyor. Özcesi Başur'da KDP pürüzsüz, tek başına istediği gibi bir sistem yaratmak istiyor. Başur'daki diğer güçler de alternatif bir şey geliştirmediler. Tersine onlar da KDP ile aramızdaki gerginlikten yararlanmak istiyorlar. DAİŞ'in 3 Ağustos 2014 saldırısı, buna karşı Şengal'de, arkasından Kobanê'de, bütün Rojava'da, Kerkük ve Maxmur'da geliştirilen direnişler Başurê Kürdistan'ı etkiledi. Sistemin kendi iç sorunlarını çözebilmesi için demokratikleşmesi gerektiğini ortaya çıkardı. Ancak ihtiyaç bu olduğu halde böyle bir reform yapamıyorlar. Kendi mevcut haliyle sorunlarını da çözemiyorlar. Bunda Başurê Kürdistan'daki partilerin, örgütlerin, siyasetlerinin hatalı olmasının rolü belirleyicidir. KDP'nin tekçi ve hegemonik yaklaşımı engel oluşturuyor. YNK, Goran alternatif demokratik bir sistem geliştiremiyorlar. Basit gerginliklerle iktidar hesapları yaparak aslında bu demokratikleşmenin önü alınmak, toplumda gelişen demokrasi istemleri bastırılmak isteniyor. Halkın demokratik özelemleri tersyüz edilmek isteniyor. Toplumun mevcut gelişmeler temelinde Bakur ve Rojava'daki gelişmeye dayalı olarak bilinçlendirmek ve demokrasi bilinci ve örgütlülüğü geliştirmeye çalışmak

Şu anda İmralı'da ağır bir psikolojik baskı yürütülmektedir.

Önderlik üzerindeki baskı, terör yedi aydır sürdürülmektedir. Zaten İmralı'daki görüşmelerin durmasıyla diyalog süreci bitmiş ve Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı savaş açılmıştır. Demokratik siyasal yollarla çözüm için en uygun yaklaşımı gösteren Önder Apo'yla demokratik siyasal yollardan çözüm için adım atılmaması, Özgürlük Hareketi'ne savaş açma anlamına gelmektedir. Bu savaş ortamında PKK ezilecek, silahlı güçler çekilecek, silah bırakılacak dayatmaları aslında Önder Apo'ya yapılan dayatmalardır. Şimdiye kadar bu dayatmaları kabul etmeyen Önder Apo'ya bu yönlü baskı yaparak Önder Apo'ya geri adım attırarak istiyorlar. Bunu böyle bilelim. Bunun için görüşmeler yaptırılmıyor. Şu anda İmralı'da ağır bir psikolojik baskı yürütülmektedir. Bunun için kendi yasalarını bile çığnemektedirler. Ne avukatlar, ne aile, hiç kimse görüştürülmüyor. Fakat bizim sürece ve bu süreçte yürüttüğümüz genel mücadeleyle bağlı olarak, ondan kopuk olmamak kaydıyla bu süreçte İmralı'daki ağırlaştırılmış tecrit ve psikolojik baskıyı teşhir etmeyi gündeme getirme kararımız vardır. Bu

çerçevede bu baskı ve tecridin kırılması için Önder Apo'nun özgürlüğünü hedefleyen mücadeleyi genel Kürdistan parçalarında yürüttüğümüz özgürlük mücadelesiyle birlikte gündemleştirmemiz gerekmektedir. Geçen süreçte böyle bir kampanya başlatıldı, daha sonra etkili yürütülemedi. Çünkü o kampanya Kürdistan parçalarındaki Özgürlük Mücadelesi'nden kopuk bir kampanyaydı. Önderliğimiz özgürlüğünü isteyen mücadele süreci mücadeleye kopuk olmalı, birlikte olmalı, onun bir bütünleyicisi, parçası olmalıdır. Özcesi bu çerçevede İmralı'daki baskı, işkence ve psikolojik baskıya karşı direnen, bu saldırıları teşhir eden, Önder Apo'nun özgürlüğünü hedefleyen bir mücadeleyi aktif bir biçimde geliştiren bir konumda olmalı.

İçinde bulunduğumuz sürecin temel özelliklerini böyle ele almak gerekmektedir. AKP ve TC bize karşı tasfiye saldırılarını artırarak sürdürmektedirler. Dolayısıyla onların topyekün özel savaşçı faşist saldırılarına karşı topyekün demokratik özerklik direnişi içinde olmadan bu faşist saldırıları püskürtüp özgürlük ve demokrasi mücadelesini ilerletemeyiz. Bu açıdan Bakur'daki mücadeleyi yükseltmemiz şarttır. Türkiye'nin tehditlerine ve ilişkilerine karşı Rojava'da DAİŞ'e karşı mücadeleyi geliştirmeliyiz. Başur'da KDP ve YNK'nin AKP'ye çok fazla alet olmasına izin vermeyerek, diplomatik ilişkilerimizi ve DAİŞ karşısındaki durumumuzu geliştirerek bunu yapmalıyız. İmha ve tasfiyeye kıracak, özgürlük ve demokrasi mücadelesini başarıya götürececek, Kürt sorununun demokratik çözümlerini getirecek tek yol bu imha ve tasfiye planının demokratik direnişle boşa çıkartılmasıdır. Bunu da Bakurê Kürdistan'da özyönetim mücadelesini geliştire-

rek, Türkiye'de demokratik Türkiye, demokratik cumhuriyet mücadelesini geliştirerek, Rojava'da demokratik Suriye ittifakını geliştirip DAİŞ faşizmine karşı savaşarak, Şengal'de özerkliği ve öz savunmayı sağlayarak Başurê Kürdistan'da demokratikleşmeyi geliştirecek bir siyasi yapının hakim kılınmasını sağlayacak çaba içerisinde olmalıyız. İçinde bulunduğumuz dönemde stratejik durumumuz, politik pozisyonumuz böyledir.

Koşullar ne olursa olsun böyle bir mücadele içinde olmalıyız. Kış koşulları demeden imkanlar dahilinde mücadeleyi geliştirebiliriz. Kış ortamında da onları boşa çıkartacak, onların tedbirlerini aşacak bir tarzı geliştirerek bu direniş sürdürüleceğiz. Belki zor olacak bu direniş, bedeli olacak, belki ağır bedeller de vereceğiz, fakat direnmek daha büyük kaybettirir. Bu açıdan direnişten başka bir seçeneği düşünmek mümkün değildir. Büyük zindan direnişçileri *“teslimiyet ihanete, direniş zafere götürür”* dediler. Bugün bütün Kürdistan'da bu ilkenin geçerli olduğu bir dönemden geçmekteyiz. Mazlum Doğan'ın *“teslimiyet ihanete, direniş zafere götürür”* ilkesi bizim için esastır ve tek doğru tutum budur. Onun için teslimiyet ihanete, pasifizm yenilgiye, direniş zafere götürür diyoruz. Her türlü teslimiyetçi ve pasifist eğilime karşı demokratik özerklik çizgisinde faşizme karşı direniş tek doğru tutum ve mücadele yöntemi olarak esas alıyoruz. Bedeli ne olursa olsun, zorlukları ne olursa olsun, hareket olarak, halk olarak var olabilmek ve özgürlüğe ulaşabilmek için böyle bir mücadele yürütmemiz gerektiğini görüyoruz, inanıyoruz ve bu mücadeleyi her halükarda son neferimize kadar yürüteceğiz.

PKK'nin başarısı devrimci ölçüleri netleştirme mücadelesini içte süreklileştirmesindedir

“PKK şahsında halkların kardeşliği gerçekleşmiştir. Kemal ve Haki gibi PKK öncü kadroların varlığı PKK'nin sorunu sadece bir Kürt sorununu çözmek olarak ele almadığı, Türkiye devrimini ve Ortadoğu halklarını özgürleştirecek bir yaklaşımı esas aldığı ortaya koymaktadır. Zaten Kemal “ben Kürt halkının özgürlüğünde, Kürdistan'daki devrimde Türkiye halklarının özgürlüğünü ve devrimini gördüm” demiştir. Özcesi PKK sosyalist kimliğine, karakterine uygun olarak başından beri sosyalizmin özüne uygun demokratik ulus anlayışını esas almıştır.”

Cemil Bayık

İlk günden herkes Apocuların ciddiyetinin farkına varmıştır

PKK'nin kuruluş kongresi öncesi de bu hareketin bir tarihi vardır. PKK'nin kuruluş kongresi öncesi aşamaları anlamadan kuruluş kongresini doğru anlamak mümkün değildir. PKK'nin resmi kuruluşu 27 Kasım 1978'dir, ancak Apocular grubunun kuruluşu 1973 Newroz'u olarak kabul edilir. Önder Apo 1973 Newroz'unda Çubuk Barajı'ndaki toplantıyla grup oluşumunu başlatmıştır. Kürdistan üzerinde sömürgecilik uygulayan Türk devletinin merkezinde, göbeğinde bu sömürgeciliğe meydan okuma anlamına gelen grubun başlatılması tabii ki tarihsel önemde bir olaydır. Önder Apo “o yıllarda grup aşamasını başlatırken birileri duyar diye alçak sesle konuşurduk” der. “Kürdistan sömürgeci” tezinin söylenmesi ve bunun etrafında bir grup oluşturulması Türk devletinin kültürel soykırımcı sömürgeciliğine karşı bir meydan okuma, savaş açma anlamına gelmektedir.

Önder Apo bu adımın nasıl bir tarihsel adım olduğunun bilincindedir. Uluslararası sistemin ve Türk devletinin 20. yüzyılın başında kurulan Kürt inkarına dayalı kültürel soykırımcı sömürgeciliği korumada acımasız olduğunu çok iyi bilmektedir. Bu kültürel soykırımcılığa karşı çıkan her söylemin ölüm fermanı olduğunu çok iyi bilmektedir. Kültürel soykırımcı sömürgecilik öyle şekillenmiştir ki, artık Kürt'ün yok edilmesinin kabul edilmesini bir kanun haline getirmiştir. Buna karşı çıkmak bir doğa kanuna karşı çıkmak gibi ele alınmakta ve bunu söyleyenler en ağır suçlu, günahkar olarak kabul edilip yok edilmek istenmektedir. Bu açıdan Önder Apo 1970'te grup aşamasını başlatırken çok büyük bir tarihsel sorumluluk altına girdiğinin, bunun büyük bir ağır suç olduğunun, böyle bir tarihsel sorumluluk altına girmenin büyük bir ciddiyet, büyük bir sorumluluk gerektirdiğinin, buna göre bir kişilik oluşumunu, buna göre bir duruş, tavır konulması gerektiğinin çok iyi bilincindedir.

Kuşkusuz Çubuk Barajı'nda yanında oturan 5 arkadaşı bunun farkında değildir. Onlar için dünyada, herhangi bir yerde nasıl ki bir halk sömürgeyse, sömürgeci bir halkın çocukları nasıl ki buna karşı mücadele vermek için bir söylem, bir tavır ortaya koymuşlarsa öyle anlamaktadırlar. Kürdistan'daki kültürel soykırımcı sömürgecilikle, bunu uygulayanların çok çok farklı olduğunu, hiç benzemediğini, Kürdistan'da kültürel soykırımcı sömürgeciliğe karşı gerçek anlamda bir mücadele tutumu ortaya koymanın dünyada görülmemiş bir düşmanlığı üzerine çekmek anlamına geldiğini, bunun gereklerini yerine getirmek, bu düşmanlık karşısında ayakta kalmak için de büyük bir ciddiyet, büyük bir sorumluluk, çaba, emek, tempo, tarz, üslup gerektirdiğini bilecek durumda değillerdi. Ama Önder Apo daha ilk günden ne söylediğinin, ne yaptığının, hangi adımı attığının, bu adımların neyle karşılaşacağını çok iyi bilincindedir. O sözü söylediği günden itibaren, adım attığı günden itibaren de gerçek bir ciddiyetle, sorumlulukla hareket etmiştir. Yaşamının her anını, her saniyesini bu adımın gereklerine göre atmıştır. Her sözünü bu büyük adımın, büyük kararın gereklerine göre söylemiştir. Tek bir fuzulî söz sarf etmeme, tek bir yanlış adım atmama, yaşamının hiçbir anını böyle bir mücadele dışında sarf etmeme yaklaşımı içinde olmuştur. Bunun sonucunda daha ilk günden her kes Apocuların ciddiyetinin farkına varmıştır. Daha ilk günden farklılığını görmüşlerdir. Dostları da görmüşler, düşmanları da görmüşler, halk da görmüşler. Herkes Apocuların o gün Türkiye ve Kürdistan'da var olan sol gruplardan, Kürt gruplarından farklı olduğunu çok iyi görmüşler; aykırı olduğunu çok iyi anlamışlardır.

Zaten öyle ki, bu grubu ne Türkiye solu kabul etmiş ve sindirmiş, ne de

Kürt grupları kabul edip sindirmişler. Bir nevi o günkü sol ve Kürtlük anlayışının dışında olduğu için, ona uymadığı için aforoz edilecek bir söylem, yaklaşım, duruş gösterilmiştir. Gerçekten de daha ilk günden hemen bu gruplar tarafından aforoz edilebilecek bir tavırla karşılaşmıştır. Zaten bu adımın farklılığı, büyüklüğü böyle ortaya çıkmıştır. Nitekim hiç kimsenin beklemediği bir biçimde kısa sürede ciddi bir grup, etkili bir grup olmuş ve herkes tarafından takip edilmeye, izlenmeye başlanmıştır. İster sevilsin, ister sevilmesin bu grubun yaptıkları herkesin gündemi olmaya başlamıştır. Hem Kürt grupları hem de Türkiye sol grupları bu hareketin ne olduğunu anlamaya çalışmışlardır. Anlamaya çalışırken de her ikisi de kendilerine ters olduğunu, ideolojik duruşunun, politik duruşunun, örgüt ve yaşam anlayışının aynı zamanda kendilerine karşı da bir tutum olduğunu görmüşler, bu nedenle karşı bir tutum göstermişlerdir. Daha doğrusu bu grubun düşüncesinin, duruşunun kendilerini, kendi gerçeklerini ortaya koyan, kendi düzeylerini ortaya koyan, kendilerinin bütün eksikliklerini, yanlışlıklarını ortaya koyan ve koyacak olan bir grup olduğunu hemen hissetmişler, bu açıdan da bu gruba karşı yaklaşımları farklı olmuştur. Hiçbirisi bu grubun gelişmesini istememiştir. Amiyane deyimle “bu da nereden çıktı” diyerek bir an önce bu grubun etkisizleşmesini, saf dışı olmasını beklemişler, hatta bunun için çaba harcamışlardır. Ancak yaşam onların beklentilerini boşa çıkarmış, bu grup kısa sürede gelişmiştir. Grup Ankara'dan çıkıp Kürdistan'a adım attıktan sonra da sanki Kürdistan ve Kürt toplumu tam da ‘hasta ilacını bulmuş’ gibi bu gruba sahiplenmeye başlamıştır. Kürt'ün en dinamik güçleri, gençleri, en yurtsever, en militan çevreleri, mevcut kültürel soykırımcı sömürgecilikten en fazla rahatsız olanlar bu grubun etrafında toplanmaya başlamışlardır.

Apocular Kürdistan'a ayak basar basmaz gelişmeye başlamıştır

Kürdistan gençliği de, halkı da daha ilk günden bu grubun ciddiyetini görmüştür. Ciddiyetini gördüğü için bir kısım insanlar ve halk uzak durmuştur. Çünkü Apocu grubun söylediklerinin, tutum ve tavrının başa bela getireceğini görmüşlerdir. Türk devletinin ve bütün kültürel soykırımcı güçlerin düşmanlığını üstüne çekeceğini görmüşlerdir. Bu kültürel soykırımcı gaddar sömürgeciliğin gazabına uğrayacaklarını gördüklerinden mesafeli durmuşlardır. Çünkü Apocuların söylemi ve duruşu bir meydan okumadır. Bu meydan okuma ise Türk devleti gibi NATO'nun ikinci büyük ordusu olan, üç kıtada at koşturmuş, ‘asker millet’ olan Kürt devletinin bütün hişmesiyle bu hareketin üzerine giderek ezmesini getirecektir. Bunu gerçekten birçok kesim hissetmektedir.

Apocular grubu Kürdistan'a ayak basar basmaz gelişmeye başlamıştır. Kürdistan'da olan Kürt grupları hemen bu hareketin gelişimi karşısında kaygıya kapılmışlardır. Çünkü bu hareket Kürt yoksullarının, Kürt ezilenlerinin, Kürt köylülerinin, işçilerinin hareketi olmuştur. Kürt baldırı çıplakların hareketi olmuştur. Bu nedenle Kürt ağalarının, beylerinin, yeni ortaya çıkan Kürt burjuvazisinin, Kürt küçük burjuvazisinin direnişiyi karşılamıştır. Çünkü bunlar kendilerini Kürdistan'ın sahibi görmekteydiler. Kürdistan'ın sahibi görenek Kürdistan'ı herkese pazarlama hakkını, işbirlikçi olma hakkını kendilerinde görmekteydiler. Ama Apocular grubu tarih sahnesine çıkarak “bu Kürdistan'ın sahibi siz değilsiniz; Kürdistan'ın sahibi emekçilerdir, işçilerdir, köylülerdir, sizler bu halk adına konuşamazsınız, Kürdistan adına konuşacak olan esas olarak bu halkın temsilcileridir; Kürdistan halkının gerçek özgürlük mücadelesini verecek bu halk kesimidir” diyerek onların Kürdistan'daki hakim olma isteğini, kendilerini Kürdistan'daki ağa, bey görme yaklaşımını ortadan

kaldıracak, geriletecek bir süreç başlatmıştır. Bunu çok derinden, yakından hissettikleri için daha ilk günden Apocu gruba karşı direnç göstermişlerdir. Bu direnç ve aleyhteki kampanyaya rağmen Apocular daha ilk günden itibaren tempolarıyla, tarzlarıyla, mücadele ruhlarıyla Kürt gençliğinin ve halkın ruhunu fetih etmişlerdir. Türkiye solunun belirli grupları da aynı Kürt grupları gibi Apocuların kendilerinin alanına müdahale ettiğini görenek direnç göstermişlerdir. Özellikle Güneybatı alanında, Dersim'de bu direnç gösterilmiştir. Ancak ister Kürt grupları olsun, ister Türkiye sol grupları olsun bu dirençlerine rağmen Apocular Önder Apo'nun öncülüğünde büyük bir iradeyle, mücadele ruhuyla, çalışkanlıklarıyla kısa sürede Kürdistan'da etkili bir grup haline gelmişlerdir. Gerçekten de hiç kimsenin beklemediği bir gelişme Kürdistan'ın şehirlerinde, kasabalarında gösterilmiştir.

İşte bu durum 1977'lere gelindiğinde Türk devletinin kontra gruplarının dikkatini çekmiştir. Grubun önderlerinden, Önder Apo'nun “benim gizli ruhumdur” dediği Haki Karer 17 Mayıs 1977'de Antep'te beş parçacılar (Sterka Sor) denilen bir ajan işbirlikçi grup tarafından katledilmiştir. Bu durum, grubun tehlikede olduğunu ortaya koymuştur. Grup daha yeni yeni gelişirken fiziki tehlikeyle karşı karşıya kalmıştır. İşte bu durum karşısında Önder Apo bir taraftan örgütlenmeyi daha da sıkı hale getirmek, bu saldırılar karşısına koyabilecek bir örgüt anlayışı ve örgüt sistemi ortaya çıkarmak için çaba gösterirken, diğer taraftan da Haki Karer'in şahadetinden sonra grubu korumak için ajanlaşmış kişi ve kurumlara karşı devrimci şiddet taktiği devreye sokulmuştur. Partileşme süreci böyle bir döneme tekabül etmektedir. Kürdistan'da gençlerde, köylülerde, işçilerde Kürt Özgürlük Hareketi'ne yönelik bir eğilim gelişirken, buna karşı da bir direnç, bir saldırgan tutum ortaya çıkmıştır. Bu ortamda Önder Apo bu saldırılara ve harekete yönelik karşılarında grubu ayakta tutmak, grubun saldırılar karşısında daha iyi direnmesini

sağlamak, diğer taraftan da giderek hızla gelişen toplumsal tabanı daha ciddi bir örgütlülük içine sokabilmek için partileşme doğrultusunda adım atmıştır. Haki Karer'in şahadetinin anısına bağlılığın gereği partileşme çalışmalarını başlatmıştır.

1977'nin sonları ve 1978 yılları Önder Apo bir taraftan mücadeleyi geliştirmek için çaba gösterirken, özellikle de partinin kadrolarını, yeni kadrolarını oluşturmaya çalışırken, diğer taraftan da bu partinin nasıl bir dünya görüşüyle, nasıl bir programla, nasıl bir strateji ve taktikle kurulması gerektiği yönünde çalışmalarını arttırmıştır. Bunun sonucu 1978'de Apocu grup partileşme aşamasına gelmiştir. Gerçekten de 1973'ten itibaren yürütülen ideolojik mücadele, 1975'ten başlayarak, özellikle 76'da tamamen Kürdistan'a dönüş ve bu temelde iki yıllık çalışma Kürdistan'daki aydın gençlik içinde önemli bir kadro potansiyeli ortaya çıkarmıştır, kadrolaşma yaratmıştır. Yine emekçiler içinde kadrolaşma eğilimi gelişmiştir. Önder Apo hem bu aydın gençlik içinde ortaya çıkan kadrolaşma potansiyelini gerçek anlamda bir kadro haline getirmek ve profesyonel bir örgüt sistemi içine sokmak için, diğer taraftan da gelişen örgütsel tabanı daha güçlü biçimde kontrol etmek, harekete geçirmek ve daha da gelişmesini sağlamak için partileşme çalışmalarını 27 Kasım 1978'de resmileştirme kararına gitmiştir.

I. PKK kongresini Önder Apo hazırlayıp başarıya götürmüştür

1978 26-27 Kasım'ında Lice'nin Fis köyünde Seyfettin Zoğorlu'nun evinde 22 kişinin katıldığı bir kuruluş kongresi gerçekleştirilmiştir. Bu kongrede Önder Apo'nun yanında 21 arkadaşı vardır. Kemal Pir o dönem cezaevinde olduğu için katılamamıştır, ama Hayri Durmuş, Mazlum Doğan, Mehmet Karasungur, Sakine Cansız gibi şehit arkadaşlarımızın da katılımı ile kongre gerçekleşmiştir. Bu kongre tamamen Önder Apo'nun hazırladığı ve başarıyla tamamlanmasını sağladığı bir kongre olmuştur. Şunu söyleyebiliriz; Önder Apo kongredeki değerlendirmeleriyle, tutumuyla herkese nasıl bir adım atıldığının ciddiyetinin farkına varmasını sağlamıştır. Bu yönüyle daha Çubuk Barajı'nda Önder Apo'nun derin bilincinde olduğu gibi, 1978 kongresindeki toplantıya katılanlar da Önder Apo'nun duruşu, tutumu ve söyleminin etkisiyle kuruluşun ciddiyetinin farkına varmışlardır. O toplantıya katılanlar nasıl bir ciddi adım atıklarını görmüşlerdir. Bu açıdan sonuna kadar götürenler ciddiyetle bu mücadeleye yaklaştıkları gibi, mücadelenin ciddiyetini görüp kaldırma gücü olmayanlar da daha sonra dökülmüşlerdir.

Kuşkusuz partinin kuruluş dönemi Kürdistan'da mücadelenin yükseldiği dönem olduğu gibi, Türkiye'de de devrimci demokratik güçlerin, sosyalist güçlerin mücadelesinin yükseldiği, buna karşı da kültürel soykırımcı faşist oligarşik Türk devletinin kontra güçleriyle, özel savaş güçleriyle ezme istediği bir süreçte tekabüle etmektedir. Bu dönem gerçekten Türkiye'deki devrimci güçlerle, Türk devleti ve kontra güçlerinin kıyasıya mücadele ettiği bir dönemdir. Türkiye tarihinde solun, sosyalist güçlerin ilk defa toplumsallaştığı, çok güçlü bir toplumsal tabana kavuştuğu bir dönemdir. Gençlik içinde, emekçiler ve köylüler içinde; mahallelerde, sokaklarda, mühendisler, avukatlar, doktorlar, öğretmenler, hatta polis ve askerler içinde bile toplumun ikiye bölündüğü bir siyasal mücadele süreci söz konusudur. Gerçek anlamda devrimle karşı devrimin kıyasıya savaştığı bir süreçte girilmiştir. Bu dönemde Kürdistan'da da Apocu grup ve PKK'nin öncülüğünde yürütülen mücadeleyle Türk devletinin

“II. Kongrenin 1982’de zamanında gerçekleşmesi de çok önemlidir. PKK’nin örgütlü biçimde mücadeleyi sürdürmesindeki kararlılığını ifade etmektedir. 1980 askeri darbesini kapsamlı biçimde değerlendiren, örgütü mücadeleye hazırlayan bir süreç ve bir kongre olduğu gibi, o dönemde zindanda direnen ve şehit düşen arkadaşların mücadelesi gereği de II. kongre mücadele tarihimiz açısından önemli bir dönemi ifade etmektedir.”

Kürdistan'daki otoritesi etkisizleştirilmiştir, artık asker ve polisin Kürdistan'da eskisi gibi hakim olmadığı bir süreç başlamıştır. En önemlisi de Kürdistan'da sömürgeciliğin ayakları olan işbirlikçi ağaların, beylerin, bazı aşiret reislerinin etkisi kırılarak Kürdistan'daki kültürel soykırımcı sömürgeciliğin dayanakları zayıflatılmıştır.

PKK'nin kuruluşu, işte böyle devrimci gelişme imkanlarının bulunduğu bir döneme rast gelmektedir. Bu açıdan çok doğru zamanda partileşme gerçekleşmiştir. Nitekim partileşmenin gerçekleşmesinden sonra mücadele daha da gelişmiştir ve giderek boyutlanmıştır. Ağalara, faşistlere karşı mücadele boyutlanmıştır, gençliğin, işçilerin örgütlenmesi daha da gelişmiştir. 1978'lerin sonu ve 1979'a gelindiğinde gerçekten de Apocu grubun Kürdistan'da etkisi çok yaygın hale gelmiştir. Bu açıdan kuruluş doğru bir zamana rast gelmiştir. Ancak kültürel soykırımcı sömürgecilik de bunun farkına varmıştır. Nitekim 1978'in sonunda Maraş Katliamı'yla birlikte Türkiye'de oligarşik faşist saldırıların daha da arttığı bir döneme girilmiştir. Türk devleti, 1979'dan itibaren saldırılarını daha da arttırmıştır. Ancak bütün yetersizliklerine, eksikliklerine rağmen partinin kuruluşundan sonra Özgürlük Mücadelesi gelişmesini sürdürmüştür. Özellikle 1978'de Hilvan mücadelesinin başlaması, bu mücadelenin 1979'da Siverek'te bölgenin tek hakimi olan Celal Bucak'a yönelik eylemlerle birlikte daha da boyutlandırılması söz konusu olmuştur. Bu dönem aynı zamanda Türk devletinin de Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı Maraş Katliamı'yla birlikte saldırganlığını geliştirdiği bir dönemdir. Şunu açıkça belirtmek gerekir ki, bizim bile beklemediğimiz düzeyde Kürdistan'da çok büyük toplumsal gelişme yaşanmıştır. Ama partinin yeni kurulması, öncü kadrolar dahil bütün kadroların tecrübesizliği bu büyük gelişmeyi karşılayacak durumda değildir. Böyle bir yetersizlik mücadelenin boyutlanması, özellikle Türk devletinin saldırısıyla birlikte açığa çıkmıştır. Özellikle 1979 yılının ortalarıyla birlikte parti yapısının bu büyük gelişmeyi karşılayamayacağı görülmüştür. Bu bakımdan bir taraftan mücadele edilirken, diğer taraftan devletin saldırıları karşısında sürekli kayıplar veren bir örgütsel durum ortaya çıkmıştır.

Önder Apo yurtdışına çıkarak saldırıları boşa çıkarmıştır

Mücadelenin boyutlanması ve buna karşı Türk devletinin saldırılarının artması karşısında Hareketin verdiği kayıplar da görülerek Önder Apo 1979 yazında yurtdışına çıkma kararı almıştır. 1979'un Haziran'ında Önder Apo Pirsûs (Suruç) üzerinden Suriye'ye geçmiştir. Bu da parti tarihimiz açısından önemli bir adımdır. Mücadelemizin geliştiği, Türk devletinin bu mücadeleyi tasfiye etmek için her türlü saldırısını yürüttüğü ortamda örgütü, örgütün önderliğini güveneye almak açısından önemli bir adım olmuştur. Zaten bu adım bile PKK'nin, PKK önderliğinin, öncülüğünün düşman gerçeğinin farkına vardığını, kültürel soykırımcı sömürgeciliğin bu harekete nasıl yöneleceğinin bilincinde olduğunu gözler önüne sermektedir. Bu açıdan bu adımı sadece klasik kendini koruma ya da dışarı çıkma adımları olarak görmemek gerekiyor. Bu adımı stratejik bir adım olarak görmek gerekiyor. Kültürel soykırımcı Türk devletinin Kürt'ü bitirmedeki ısrarı, kültürel soykırımcı rejimine karşı çıkarılan kökünü kazıma gibi bir yaklaşımı olduğu gerçeği görülerek bu adım atılmıştır. Türk devletinin karakteri dikkate alındığında bu adımın ne kadar anlamlı ve değerli olduğunun anlaşılması gerekmektedir. Nitekim Türk devleti Önder Apo'nun yurtdışına çıkmasıyla birlikte saldırılarının boşa çıktığını çok iyi anlamıştır. Belki de Türk devleti bu hamleyle yenilgiye uğratılmıştır. Bugüne kadar yaratılan tüm gelişmelerin altında ve Türk devletini yenilgiye uğratılmasında Önder Apo'nun yurtdışına çıkarak örgütlenmesini ve mücadelesini buralarda yürütmesi gerçeği vardır.

Türk devleti Önder Apo'yu elinden çıkararak kendine göre Apocu grubu ezme konusunda ilk yenilgisini almıştır. Ancak kültürel soykırımcı sömürgecilik Kürdistan'daki ve Türkiye'deki gelişmeleri görerek Maraş Katliamı'ndan sonra uygulanan sıkıyönetimi 1979-80'de derinleştirmiştir. Sıkıyönetim uygulamalarıyla alt yapısı hazırlanan darbe, 1980 12 Eylül'ünde resmi olarak da gerçekleştirilmiştir. Zaten 12 Eylül askeri darbesi öncesi gerçekleştirilen sıkıyönetim 12 Eylül darbesinin hazırlığını yapmak için uygulanmıştır.

Kuşkusuz PKK ve Apocular bütün saldırılara rağmen 12 Eylül darbesi olduğunda Kürdistan'da hala etkisi ve gücü olan bir hareket durumundadır. Ama hem parti öncülüğünün yetersizliği, hem de önceki saldırılarla birlikte önemli bir kadro kaybının ortaya çıkması, diğer taraftan 12 Eylül darbesiyle birlikte Türkiye solunun tümünden direnemez olması, direnmeyeceğini ortaya koyması karşısında Hareketimiz de 12 Eylül darbesinden sonra mücadeleyi yeniden toparlamak ve etkili

mücadele eder hale getirmek için kadroları Türkiye dışına çıkarma kararı almış, peyderpey de çıkarmıştır. Bunun da o koşullarda önemli bir karar olduğunu görmek gerekiyor. Kuşkusuz içerde kalınarak kahramanca bir direniş yürütülebilirdi; PKK'nin kadroları, Apocular böyle bir direniş gösterebilirlerdi. Bu direniş tarih içinde kahramanlık olarak anılacak, ancak sonuç getirmeyecek, başarı getirmeyecek bir direniş olurdu. Kuşkusuz bu doğru olmazdı. Önder Apo bunun doğru olmayacağını gördük kadroları yurtdışına çıkarma ve yurtdışında eğiterek yeniden mücadeleye eder hale getirme yaklaşımı içinde olmuştur. Zaten Önder Apo daha Mamak cezaevindeyken Denizler idama götürülürken şu kararı vermiştir; öyle bir devrimci hareket yaratmalıyız ki, düşmanın istediği zamanda ve yerde değil de devrimcilerin istediği yerde ve zamanda mücadele geliştirilmeli, hesaplaşma yapılmalıdır. Bu yaklaşımla 12 Eylül askeri faşist darbesinin amacını ve mevcut siyasi koşulları değerlendirerek geri çekilme ve hazırlanma kararına varılmıştır. Tarih bu kararın da çok doğru ve önemli bir karar olduğunu ortaya koymuştur.

Ancak şu bir gerçektir, 12 Eylül askeri faşist darbesi öncesi de PKK'nin kadroları, taraftarları, sempatanları önemli düzeyde darbe almıştır. Birçoğu zindanlara atılmıştır. Zaten bir dağınıklık durumu yaşanmaktadır. 12 Eylül askeri darbesiyle bir dağılmanın durdurulamayacağı bir siyasi ortam doğmuştur. Bu açıdan kadrolar çıkarılabilecek kadar yurtdışına çıkarılmıştır. Bu yönüyle belki Türkiye solu ve diğer Kürt gruplarına göre PKK başarılı olmuştur. Ancak Türkiye solunun 12 Eylül darbesinden sonra direnmemesi ya da tümünden dağılması, örgütünü koruyamaması Kürt Özgürlük Hareketi açısından da olumsuzluklar doğurmuştur. 12 Eylül'ün çok sert olması, kısa sürede Türkiye ve Kürdistan'da hakimiyetini kurması, hem Kürdistan'da hem de Türkiye'de ciddi olumsuzluklar, inançsızlıklar ortaya çıkarmıştır. Birçok kadronun, taraftarın yığın olmasıyla sonuçlanmıştır. Bu yönüyle 12 Eylül askeri darbesinden sonra her ne kadar birçok kadro yurtdışına çıkarılmış olsa bile durum çok iç açıcı değildir, parlak değildir. Önder Apo'nun dediği gibi çekilenler 'kılıç artıkları ruh halindedir. Bu yönlü birçok kadro yaralıdır, yıpranmıştır. 12 Eylül askeri faşist darbesinin etkisiyle sarsılmıştır. Bu, gerçekten çok ciddi bir durum ortaya çıkarmıştır. Eğer toparlanmazsa tasfiye olmak, etkisizleşmek, dağılmak da söz konusu olacaktır. Ancak Önder Apo büyük bir Önderlik gücüyle büyük bir tempo ve çabayla bunun önüne geç-

miştir. Zaten I. Konferans bunun en somut ifadesidir. 12 Eylül'ün üzerinden fazla zaman geçmeden gerçekleştirilen konferans hem Apocular grubunun ortaya çıkmasından sonraki süreci çok kapsamlı değerlendirmiş, hem kendi durumunu hem Türkiye'nin durumunu ele almış, hem de bölge ve dünyanın durumunu ele alarak çok önemli kararlara varmıştır. Aslında kuruluş kongresinden sonra gerçekleşen ilk konferans olan I. Konferans, Kürdistan özgürlük tarihimizde belki de birçok kongreden daha değerli bir çalışma olmuş ve sonuçları da çok önemli olmuştur. I. Konferansta ortaya konulan tespitler, değerlendirmeler dağınıklığı ortadan kaldırmış, doğrultuyu belirlemiş, bu temelde de Önder Apo'nun çalışmalarının daha derli toplu olması, örgütün toparlanmış biçimde yeniden kendini örgütleyip geleceğe hazırlama sürecini başlatmıştır. Bu yönüyle I. Konferans Önder Apo gerçeğinin, PKK gerçeğinin nasıl bir mücadele örgütü olduğunu da ortaya çıkarmıştır. Pratikten dersler çıkarma, pratikten ve yaşadıklarından dersler çıkararak eleştiri ve özleştirilme verip yeni mücadele dönemine nasıl hazırlandığının en somut ifadesi, ilk önemli ifadesi I. Konferanstır. Bu açıdan PKK gerçeğini anlamının, PKK'nin zorluklar, yaşadığı sıkıntılar karşısında hangi adımları attığının, sıkıntılara ve zorluklara karşı nasıl bir cevap olduğunun, cevap verdiğinin en somut ilk ifadesidir. İlk olması açısından da önemlidir. Belki acelelikler vardı, yetersizlikler vardı, tecrübe eksikliği, yetersizliği vardı; ama bir mücadele örgütünün, bir mücadeleye gücünün zorluklar, sıkıntılar ortaya çıktığında nasıl refleks göstermesi gerektiğini, bir devrimcinin sorunlar karşısında, zorluklar karşısında ne yapması gerektiğini en iyi biçimde I. Konferans ve sonrasındaki Önderlik çabalarında görülebilir. Bu açıdan I. Konferans öncesi, I. Konferans sonrası, II. Kongreye kadar olan sürecin çok iyi değerlendirilmesi gerekmektedir. Doğru parti bilincinin ortaya çıkması ve Önderlik gerçeğinin doğru anlaşılması açısından bu dönemi kavramak çok çok önemlidir.

I. Konferans sonrası Önder Apo örgütü toparlamaya, örgütün önündeki dönemin ideolojik ve siyasi doğrultusunu, mücadele perspektifini belirleyen değerlendirmeler ve çözümler yapıp bu temelde kadroları eğitmeye yönelmiştir. I. Konferans sonrası sadece konferans belgeleri değil, daha başka broşürler, kitaplar çıkarılarak bunun üzerinde kadroların eğitimi gerçekleştirilmiştir. Bu durum; bir hareketin, bir örgütün toparlanmasında ideolojik çalışmaların, teorik çalışmaların ne kadar önemli olduğunu ortaya koymuştur. İdeolojik ve teorik çalışmalar gelişmeden, derinleşmeden örgütün, kadronun güçlenmesi, mücadeleye hazırlanması, mücadelenin ihtiyaçlarını karşılayacak bir kadro duruşuna ulaşması mümkün değildir. Bu açıdan I. Konferans sonrası çalışmalar önemli olmuştur. Bu konferans çalışmaları temelinde II. Kongreye gidilmiştir.

II. Kongre 12 Eylül'ün sonuçlarını değerlendiren bir kongredir

Partinin I. Kongresi'nden sonra, kongre zamanı olan 1982'de II. Kongrenin gerçekleşmesi de çok önemlidir. PKK'nin örgütlü biçimde bu mücadeleyi sürdürmesindeki kararlılığını ifade etmektedir. 1980 askeri darbesini kapsamlı biçimde değerlendiren, örgütü mücadeleye hazırlayan bir süreç ve bir kongre olduğu gibi, o dönemde zindanda direnen ve şehit düşen arkadaşların mücadelesi gereği de ikinci kongre mücadele tarihimiz açısından önemli bir dönemi ifade etmektedir. Aslında II. Kongre 12 Eylül askeri faşist darbesinin örgüt içinde yarattığı

sonuçları açığa çıkararak ve netleştirilen bir kongredir. 12 Eylül faşizmi karşısında direnilip direnilmeyeceğini netleştiren bir kongre olmuştur. 12 Eylül'ün faşist darbesi, özel savaşı, Türkiye solunu, Kürdistan devrimcilerini etkisizleştirme, iradesini kırma saldırıları karşısında ne kadar devrimci duruş gösterilecek, ne kadar devrimci duruş gösterilecek, ne kadar 12 Eylül askeri faşist darbesi karşısında etkili olunacak, bunun netleştirildiği bir süreç olmuştur. II. Kongrede bu durumun netleşmesi, netleştikten sonra örgütü sağ salım yürütmek, bu süreci doğru yönetmek, doğru idare etmek çok çok önemlidir. Hatta şunu rahatlıkla söylemek gerekir; 1980-84 arası çok önemlidir. Önder Apo'nun ve örgütün kendi rüştünü ispatladığı dönemdir. 1980-84 arası dönem çok kritik bir süreçtir. Ya örgüt örgüt olacaktır yeniden mücadeleye yönelecektir ya da tasfiye olacaktır. Bu açıdan Önderlik gerçeğinin rüştünü ispatladığı dönem gerçekten de 1980-84 arasıdır. O yılları geçirmek kolay değildi. Önder Apo'nun öncülüğü olmadan o yıllarda başarıyla çıkmak mümkün değildi. O bakımdan Önder Apo neden büyüktür, neden liderdir sorusu sorulup cevap aranırken, özellikle 1980-84 arası 12 Eylül askeri faşist darbesinden sonraki gösterdiği Önderlik duruşuna bakmak gerekir. Önderliğin rüştünü ispat ettiği ve etkili bir Önderlik performansı gösterdiği dönem olduğu gibi, PKK'nin örgütsel tecrübesinin, deneyiminin en yoğun yaşandığı dönemdir. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; örgütsel refleks, örgütsel kültür, örgütsel deneyimin en fazla edinildiği dönem 1980-84 arasıdır. Çünkü örgütün en fazla zorluk ve sıkıntı yaşadığı dönemdir. Bu dönemlerde örgütün yaşadığı tecrübeler, ortaya çıkan sorunlar karşısında ortaya koyduğu tutum, bu sorunları aşma iradesi, kapasitesi tamamen bir örgüt bilincini, örgüt kültürünü, örgüt refleksini ortaya çıkarmıştır. Önderlik bu dönemde rüştünü ispatladığı gibi, PKK'nin örgüt bilincinin, örgüt kültürünün oluştuğu süreç de bu süreçlerdir. PKK tarihi ve gerçeği irdelendiğinde, dönemlerin karakteri ve bu dönemlerde partinin kazandığı özellikleri, partinin kazandığı kültürü, tecrübeyi çok çarpıcı biçimde görmek mümkündür. Olaylara, olgulara, yani partinin gelişim sürecine bu çerçeveden bakmak ve değerlendirmek gerekiyor.

II. Kongre kadro gerçeğinin ortaya çıktığı bir süreçtir

II. Kongre, örgütsel sorunların açığa çıktığı, örgüt içindeki kadro gerçeğinin ortaya çıktığı bir süreç olmaktadır. Aslında bir nevi 12 Eylül askeri faşist darbesinin saldırıları ortamında geri çekilme döneminde örgütün yaşadığı sarsıntıların sonuçlarının açık ve net ortaya çıktığı dönemdir. Buna karşı olarak da örgütün bu zayıflıkları gidererek hangi doğruları pratikleştirmesi gerektiği, hangi eksiklikleri gidermesi gerektiğini ortaya koyan, bu yönüyle de parti duruşunu, Önderlik duruşunu gösteren, tavrını net ortaya koymasını sağlayan bir süreç olmuştur.

Kuşkusuz tasfiyeciliğin, yanlış eğilimlerin tümüyle kendini açığa vurduğu ve aşıldığı bir süreç olmamıştır, ama önemli bir netleşme sağlanmıştır, önemli bir mücadele duruşu ortaya çıkarılmıştır. Kimin bu mücadeleyi yürüteceği, kimin yürütmeyeceği, kimin 12 Eylül'ün etkisinde büyük mücadelenin artığı, tortusu haline geleceği esas olarak II. Kongre'de kendisini dışa vurmuştur. II. Kongre'yi ve sonrası süreci böyle değerlendirmek gerekiyor. Nitekim II. Kongre'den sonra bir merkez komite seçilmiştir, ama şu açığa çıkmıştır; 12 Eylül darbesinin sonuçları ağırdır. Mevcut kadro ve yönetim yapısında bir netleşme olmadan mücadeleyi sürdürmek mümkün değildir. Nitekim II. Kongre sonrası Merkez Komite-

te'nin önemli bir bölümü çalışamaz olmuştur. Bırak çalışmayı, örgüt içinde engel duruma gelmiştir. Bu bile o yılların parti açısından ne anlama geldiğini, hangi sıkıntıların yaşandığını, hangi mücadelenin verildiğini göstermektedir. Gerçekten gerçek partileşme süreçleri Önderliğin rüştünü ispatladığı süreçler bu dönemlerdir. Bu dönemde örgütün dağılmamasıdır; bütün yılınlığa karşı, tasfiyeciliğe karşı örgütün ayakta kalmasıdır. Bu yönüyle de gerçekten II. Kongre ve III. Kongre arası çok önemli bir süreçtir; parti tarihinin en önemli sürecidir.

II. Kongre ile III. Kongre arasında önemli bir mücadele süreci vardır. II. Kongreyle birlikte ülkeye dönüş kararı alınmıştır; ülkeye dönüşümlü. Lolan'da, ülkeye dönüş hazırlıkları yürütülmüştür. Bu da önemli bir deneyimdir. Ülkeye dönmek, Lolan-Xinêre alanında mücadeleyi başlatmak için hazırlanmak çok önemli örgütsel mücadele ve deneyim açığa çıkarmıştır. Her şey teorik olarak hazırlandığı gibi gitmemektedir. Örgütün yaşadığı bu yeni deneyimlerde de önemli sorunlar çıkmıştır. Bütün bu sorunlara rağmen 1984'te 15 Ağustos Hamlesi'nin başlatılması gerçekten çok önemlidir. Kuşkusuz 15 Ağustos Hamlesi'nin başlamasında yine Önder Apo'nun çabaları belirleyici olmuştur. Önder Apo'nun değerlendirmeleri, dayatmaları böyle bir hamleyi etkisiyle, yetersizliğiyle başlatmıştır. Bu çerçevede II. Kongrenin aldığı kararlar pratikleştirilmiştir. Her ne kadar II. Kongrenin merkez üyelerinin önemli bir bölümü sorun olsa da, Önder Apo önderliğiyle, temposuyla, çabalarıyla alınan kararların pratikleşmesini sağlamıştır. Bu da önemli bir gelişmeyi ifade etmektedir.

1984 Hamlesi'nin Mahsum Korkmaz arkadaşın öncülüğünde başlatılması süreci önemlidir. Kuşkusuz eksikliğiyle yetersizliğiyle gerilla hamlesinin başlatılması ve ayakta kalması çok önemlidir. Önderlik o anları "24 saati nasıl geçireceğim, 48 saat yürüyecek mi, 72 saat içinde gerilla hamlesinin kaderi ne olacak" biçiminde değerlendirmelerde bulunmaktadır. Bu düzeyde önemlidir. Bu hamle başarılı olacak mı, olmayacak mı, tutacak mı tutmayacak mı? Yoksa tarihte gerçekleşen direnişler gibi Türk devletinin saldırıları altında ezilecek midir? Bu sorunun cevabı önemlidir. Kuşkusuz farklı bir Önderlik vardır, farklı bir parti ve parti öncülüğü vardır, farklı bir anlayış vardır. Ama yine de bunun pratikte sonucunun ne olacağı çok çok önemlidir. Sonuçta Önder Apo öncülüğünün, yaklaşımının farklılığı kendisini ortaya koymuş, düşman saldırıları karşısında gerilla direnişleriyle ayakta kalmıştır; gerilla tutmuştur. Gerilla

hamlesi tutmuş ve ayakta kalmışken III. Kongre'ye doğru giderken 86 Mart ayında Mahsum Korkmaz arkadaşın şahadeti çok önemli bir kayıp olmuştur. Pratiğin en önemli sahibi, pratiği geliştirmede büyük rolü olan Agit'in şahadeti gerçekten de daha sonra bazı sorunlar ortaya çıkmıştır. Çünkü sürece ve gerillaya hakim olan böyle bir komutanın şahadeti yanlışların kendini ortaya koymasından bir fırsat olmuştur.

III. Kongre eleştirisi ve özleştirisi kongresi olmuştur

Önder Apo III. Kongrede gerilla pratiğindeki birçok eksikliği, yetersizliği eleştirmiştir. Önder Apo'nun değerlendirmesi ve planlaması çerçevesinde hamlenin daha güçlü gelişmesi gerekiyordu, daha güçlü yürütülmesi gerekiyordu. Bu açıdan da bu hamlenin sorumlusu olan arkadaşlar, bu hamle içinde yer alan arkadaşlar eleştirilmiştir. Hamlenin öncülüğü eleştirilmiştir. Çünkü Önder Apo'nun öngördüğü planlamalar tam gerçekleşmemiştir. III. Kongre örgüt anlayışında, partileşme çizgisinde çok önemli sonuçlar ortaya çıkardığı gibi, 15 Ağustos Hamlesi'nin öncülerinin yeterince bu öncülüğü gerçekleştirmediği sonucu daha sonra büyük olumsuzlukların sahibi olacak pratikteki bazı kadroların öne çıkması durumu yaşanmıştır. Bu da III. Kongredeki çözümleme düzeyinin, partileşme düzeyinin pratikleşmesinde yetersizlikler yaşanmasını beraberinde getirmiştir. III. Kongreyi böyle çelişkili bir biçimde değerlendirmek gerekiyor.

Gerçekten de Önder Apo'nun çözümlenemeleri çok güçlüdür. III. Kongre çözümlenemeleri, III. Kongre yoğunlaşması aslında 13 yıllık örgüt deneyiminin ve 8 yıllık partileşme birikiminin sonuçlarının ortaya konulmasıdır. Özellikle 1980-86 arasında yaşanan çok büyük sıkıntılar vardır, zorluklar vardır; buna karşı da çok büyük mücadele vardır. Bu mücadele içinde ortaya çıkan Önderlik gerçeğinin, Önderlik düzeyinin, Önderlik birikiminin, mücadele deneyiminin tümüyle III. Kongre gerçeği haline gelmesi vardır. Önder Apo'nun "burada çözümlenen kişi değil toplum, an değil tarihtir" demesi ve bu temelde yaşanan pratikler çerçevesinde parti militanlığının yeni bir evreye sıçratılması çabası çok önemlidir. Yaşanan pratik içinde, pratik deneyim içinde çıkarılan derslerin ideolojik, teorik içeriğe kavuşturulması, derinliğe kavuşturulması ekseninde örgütün de, partinin de, kadroların da düzeyinin yükseltilmesi, yeni bir aşamaya varırılması amaçlanmıştır. Çünkü mücadele büyük bir hamle yap-

mıştır. Gerilla tutmuştur; ama böyle bir gerilla hamlesinin başarıya ulaştırılmasının da artık eski kadrolarla ve öncülükle olmayacağı anlaşılmalıdır. Büyük gelişmeler, öngörülen büyük hedefler ancak yeni bir partileşme, yeni bir parti öncülüğü, yeni bir komuta öncülüğü çerçevesinde gerçekleşebilirdi. İşte III. Kongre yeni bir hamle yaptırmak açısından bu sorunlara cevap olmaya çalışmıştır. Bu açıdan bir eleştiri ve özleştirisi kongresi olmuştur. Pratiklerin Önderlik çözümlenemelerinin ortaya koyduğu ölçüler çerçevesinde sorgulanması, eleştirisi-özleştirisi tabii tutularak eskiyi aşmak, yaşanan birikim ve tecrübeler temelinde partiye ve kadrolarına yeni bir hamle yaptırmak istenmiştir. III. Kongre çözümlenemeleriyle, ortaya çıkardığı sonuçlarıyla partileşmeyi, partileşme ölçülerini netleştiren, ete kemiğe büründüren bir kongre olmuştur.

Kuşkusuz kongreden sonra seçilen yeni yönetim, özellikle pratikten gelenler bu çözümlenemelerin derinliğini ve hedeflerini tam anlayamadıklarından yüzeysel ve kaba yaklaşan, Önderliğin öngördüğü hamleyi, derinliği kendine göre ele alan yaklaşımlar içine girmişlerdir. Bu, örgüte belirli zararlar vermiştir. Çeteleşmenin, giderek parti çizgisini kendine göre ele almanın, özellikle pratiğe hakim olan yanlarına dayanılarak Önderlik çizgisini, parti çizgisini kendine göre ele alan, saptıran yaklaşımlar görülmüştür. Bu da önemli bir tecrübe ortaya çıkarmıştır. İdeolojiden kopuk, teoriden kopuk bir pratik anlayışın, kadro anlayışının, komuta anlayışının ne kadar tehlikeli olduğu, olacağı bu dönemde görülmüştür. Bu açıdan Önder Apo'nun "düşüncesi bizimle olmayanların pratiği de bizimle olmaz" değerlendirmesi esas olarak o dönemde hareketin geldiği birikime yeterli anlam veremeyen dar pratikçi yaklaşımlarla örgütü kendi çizgisine çekmek isteyen tutumlar görülerek yapılmıştır. Bu açıdan III. Kongre ve sonrası pratik de parti tecrübesi açısından çok önemli bir birikimi ifade etmektedir.

IV. Kongre'ye reel sosyalizmin eleştir-özleştirisi damgasını vurmuştur

IV. Kongre de hareketimiz açısından önemlidir. Gerillanın ezilmediği, belli bir düzey kazandığı bir süreçtir. Gerilla istenen düzeyde gelişmeye bile varlığını bu dönemde Önderliğin çabalarıyla yine de sürdürmüştür. Önderlik sürekli müdahale ederek o kaba pratikçiliğin hareketi kendine göre ele alan yaklaşımlarını önleyen, bu düzeyde olumsuzlukları belli düzeyde giderip partiyi ve hareketi zor-

dönemde ayakta tutan çabaları yoğun olarak sürdürmüştür. Öte yandan Sovyetler Birliğinin dağılma sürecine girdiği, klasik sosyalizm paradigmasının bir sarıntı geçirdiği, bunun dünyadaki bütün sosyalist hareketleri etkilediği bir dönemde Önder Apo'nun varlığı daha da önemli hale gelmiştir. Çünkü dünyadaki gelişmeler doğru ele alınmaz ve doğru yürütülmezse bu da tasfiyeyi getirecek önemli bir zemindir. Nitekim Sovyetler Birliğinin dağılması, Sovyetler Birliğindeki komünist partinin çizgi düzeyinde savunulması dünyadaki birçok sosyalist hareketin, gücün tasfiyesinin önünü açmıştır. İşte böyle bir dönemde dünya durumunu doğru değerlendirmek, reel sosyalizmi doğru değerlendirmek, doğru bir eleştirel ve özleştirilme yaklaşımıyla kendi kimliğini ortaya koyabilmek, kendini bu dağılma karşısında var etmek gerçekten de önemli bir Önderlik gerçeğidir. Bu açıdan 1980'lerin sonu ve buna karşı Önderlik tutumunu çok önemli görmek gerekiyor. IV. Kongre bu açıdan Önderliğin bu çözümlenemeleri temelinde örgütün kendini bütün bu dağılma ve çözümlenme karşısında ayakta tutan bir ideolojik-teorik düzey tutturmasını, bu çözümlenme karşısında ayakta kalacak bir duruş ortaya koymasını sağlamıştır. Bu açıdan Önder Apo'nun 1990'da IV. Kongrede yaptığı çözümlenemeler çok çok önemlidir. Reel sosyalizmin eleştirilmesi, böylelikle Hareketi o eleştiri konusu olan özelliklerden arındırmak gerçekten de kolay değildir. Nitekim birçok örgüt reel sosyalizmin yarattığı bu etkilerden, olumsuzluklardan kendini arındırmadığı için reel sosyalizmle birlikte kendileri de dağılmışlardır. Ama Önder Apo çizgisinde PKK reel sosyalizmle birlikte kendisi dağıtmamış, aksine reel sosyalizmdeki dağılma etkenlerini iyi görerek, eleştirisi yaparak, özleştirisi vererek kendisini yeniden var etmiştir ve mücadele eder konumda tutmuştur. Bu çözümlenemeleri PKK açısından bir liberalleşme, mücadeleden kaçma, mücadeleyi zayıflatan bir durum yaratan olmaktan çıkarmış, aksine eleştirisi ve özleştirisi yaparak, doğru değerlendirme yaparak örgütü daha etkili mücadele eder hale getirme çabası vermiştir.

V. Kongre bir değişim-dönüşüm kongresi olmuştur

Önder Apo reel sosyalizmi değerlendirmiş, belirli eleştirisi ve özleştirisi vermiştir. Ama bunlar daha yeni değerlendirmelerdir. Hala süreci derinliğine ve köklü ele alan yaklaşımlar konusunda yetersizlikler vardır. 1990-94'te IV. Kongre ile V. Kongre arası dönemde aslında Önder Apo reel sosyalizmi daha kapsamlı değerlendiren, daha doğru ele alan çözümlenemeler ve yoğunlaşmalar içinde olmuştur. Bu çözümlenemeler temelinde örgütü daha etkili mücadele eder hale getirecek bir değişimi, bir dönüşümü, bir de yeniden yapılanmayı sağlamak istemiştir. Bu açıdan Önder Apo V. Kongre'yi çok önemli görmüştür. V. Kongre hazırlıklarını bir yıl sürdürmüştür. V. Kongre resmi başlangıcından bir yıl önce başlamıştır. Önderlik değerlendirmeleriyle, çözümlenemeleriyle V. Kongre'nin doğrultusunu güçlü hazırlayarak V. Kongre ile birlikte örgüte yeni bir çıkış yaptırmak için çok yoğun çaba göstermiştir. Nitekim V. Kongre öncesi Abbas arkadaşı hep yanında tutarak V. Kongre'nin hazırlığını bu arkadaşla birlikte yapmışlardır. Abbas arkadaşın Avrupa'da zindandan çıkıştan sonra V. Kongre'ye kadar Önder Apo'nun yanında kalması, Önder Apo'nun Abbas arkadaşını yanında tutması, aslında V. Kongre sürecini birlikte gerçekleştirmeleri anlamına gelmektedir. Nitekim daha sonra Abbas arkadaşın V. Kongre'ye giderek bu süreçte yapılan tartışmaları kongre kararı haline getirme durumu

yaşamıştır. Bir nevi bir yıl önce başlayan kongre, V. Kongre'de Abbas arkadaşın gönderilmesiyle tamamlanmaya çalışılmıştır. V. Kongre'ye dört beş kitapla başlangıç yapılmıştır. Bu dört beş kitap çerçevesinde kongre hazırlanacak ve gerçekleştirilecektir. Nitekim bu çerçevede kongre başlatılmış ve yürütülmüştür. Bu nedenle kongre III. Kongreye benzer, ama bu sefer sadece örgüt içi değil, reel sosyalizmde yaşanan yetersizlikler, sorunlar çerçevesinde de örgütü bir değişime dönüşüme tabii tutmak istemiştir. V. Kongre'yi tarihi bir dönüşüm kongresi olarak görmek gerekir. Bu tabii Önder Apo'nun sosyalist ve devrimci çizgisinin daha doğru temellerle oturtularak Önderlik çözümlerinin ideolojik, teorik, örgütsel çözümlerinin yeniden yapılanmaya kavuşturularak PKK'nin daha etkili mücadele eder hale gelmesini sağlamak kongresidir. Yani Sovyetlerin dağılmasından sonraki partilerin mücadeleden kopması, sağa savrulması kongresi olarak ele alınmamıştır. Kuşkusuz kendi yetersizlikleri çerçevesinde bir değişimi esas almıştır, ama bu, mücadeleyi daha etkili hale getirme ve geliştirme çerçevesinde olmuştur. Bilindiği gibi V. Kongre öncesi düşman saldırıları çok artmıştır. 1994'te neredeyse örgütü tümünden tasfiye etme saldırıları yürütülmüştür. 1993'te başlayan ağır saldırılar 1994'te zirveye ulaştırılmıştır. V. Kongre tüm bunlara cevap olma, mücadeleyi yeniden geliştirme kongresi olarak ele alınmıştır. Düşmanın saldırılarına karşı hareketin devrimci hamle yapma, yeniden örgütün kendini yapılandırarak devrimci hamle yapma kongresi olmuştur.

V. Kongre ile yeniden yapılanma konusunda bir adım atılmıştır

V. Kongre Önder Apo açısından reel sosyalizmin dağılmasından sonra örgütü yeniden ideolojik, teorik, politik çizgisine oturtma hamlesi, mücadelesi olmuştur. Diğer taraftan reel sosyalizmin dağılmasının etkisiyle nasıl ki II. Kongrede 12 Eylül'ün etkisiyle tasfiyecilik ortaya çıkmışsa, reel sosyalizmin dağılmasının da örgüt içinde yarattığı bir sonuç olmuştur. V. Kongre, işbirlikçi egemen sınıf eğilimi diye tanımladığımız Şemdin Sakık (Zeki) tasfiyeciliğinin açığa çıkmasını, deşifre olmasını sağlamıştır. Önder Apo V. Kongre çizgisiyle örgüte hamle yaptırmak, daha etkili mücadele eden bir örgüt haline getirmek isterken, Zeki tasfiyeciliği tutumuyla, tavırla, Önder Apo'ya "senin dediğin gibi olmaz, Önder Apo'ya "senin dediğin gibi olmaz, böyle reel sosyalizmden sonra yeni ideolojik-teorik açılımlarla, örgütsel yapılanmayla sosyalizm çizgisinde mücadele yürütmek mümkün değildir, doğru değildir, bu senin çizginle olmaz, artık onun zamanı geçmiştir; işbirlikçi milliyetçi bir çizgiyle bu mücadeleyi yürütmek gerekir" diyen, bunu açık söylemeye bile söylemleriyle, tutumlarıyla, pratikleriyle ortaya koyan bir tasfiyecilik çizgisini örgüte dayatmıştır. Açıkça örgütün değişim sürecini tersinden bir değişime çevirmeye çalışmıştır. Gerçekten tarihte de bu örnekler çok çok fazladır. Dönüşüm süreçleri aynı zamanda riskli süreçlerdir. Değişim dönüşüm süreçlerinde bir yandan daha fazla gelişme yaratmak, daha fazla mücadele ortaya çıkarmak isteyen bir yaklaşım ortaya çıkarken, böyle bir değişim dönüşüm hedeflenirken, diğer yandan da bu değişim ve dönüşüm sürecini kendi çizgisini hakim kılmak isteyen, kendi yaklaşımını hakim kılmak isteyen başka eğilimler de ortaya çıkmıştır. Tarihteki tüm değişim dönüşüm süreçlerinin kaderinin böyle olduğunu, hepsinin de böyle durumlarla karşılaştığını bilmek gerekir. Bunu PKK tarihinin tecrübeleri de tüm çıplaklığıyla ortaya koymaktadır.

Aslında V. Kongre ile örgütün yeniden yapılandırılması konusunda bir adım atılmıştır. Ancak bir taraftan Önder Apo'nun örgütü yeniden yapılandırma yaklaşımının taktik Önderlik tarafından yeterince anlaşılmasını ve bu temelde örgütün daha etkili dönüştürülüp daha güçlü mücadele eder hale getirilememesi yaşanırken, diğer taraftan da tasfiyeciliğin böyle değişimi dönüşümü, örgütte yeniden yapılandırmayı tersinden dayatması Önder Apo'nun örgütü yeniden yapılandırma, daha etkili mücadele eder hale getirme çabalarına sekte vurmuştur. Bu durum Önder Apo'nun, partinin tasfiyecilikle uğraşmasını beraberinde getirmiştir. Bu da reel sosyalizmin dağıldığı ve Türk devletinin tasfiye saldırılarını daha fazla artırdığı bir dönemde örgütü ideolojik, teorik, örgütsel, stratejik ve taktik olarak yeniden yapılandırıp daha etkili mücadele eder hale getirme konusunda sorunlar yaratmıştır. Bunun da gerçekten sonuçları ağır olmuştur. Aslında uluslararası komplo bir yönüyle

“Önder Apo tasfiyeciliğin partiyi tasfiye etme saldırısına karşı partiyi yeniden inşa etme hamlesiyle karşılık vermiştir. Sorunların ancak parti öncülüğüyle giderilebileceğini, tasfiyeciliğin ancak parti öncülüğüyle tasfiye edileceğini bildiğinden yeniden partinin inşasını gündeme getirmiştir. Bu gerçeklik bile partinin, parti bilincinin, parti örgütünün mücadele açısından ne anlama geldiğini ortaya koymaktadır.”

de bu durumdan yararlanarak, bu zemine dayanarak komployu gerçekleştirmiştir. Kuşkusuz komplocular Önder Apo'nun örgütü ideolojik ve teorik olarak sosyalizmin gerçek ruhuna, özüne uygun bir hale getirmek istediğini ve bu temelde de partinin reel sosyalizm zayıflıklarından ve yetersizliklerinden arınmış bir biçimde mücadeleye, emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadele verir hale geleceğini gördüklerinden komployu hızlandırmışlardır. Çünkü şunu görmekteyiz; Önder Apo'nun çizgisinde bir örgüt gerçeği ortaya çıkarsa, bir yeniden yapılanma gerçeği ortaya çıkarsa buna karşı mücadele vermeleri, sonuç almaları mümkün değildir. Bu bakımdan da Önder Apo'nun örgütü, hareketi, mücadeleyi yeni içeriğine ve biçime kavuşturmasından önce uluslararası komployu yaparak Önder Apo'nun bu çabasını sabote etmek istemişlerdir. Diğer yandan da komplo aslında Önder Apo'nun çabalarının, yeniden yapılandırma çabalarının zamanında sonuç vermemesi, istediği sonucu alamaması sonucu gerçekleşmiştir. V. Kongreden sonra gerçekleşen süreci ve uluslararası komplo sürecini bir çerçevede görmek gerekmektedir.

VI. Kongre uluslararası komponun gerçekleştiği süreçte yapılmıştır

VI. Kongre zaten uluslararası komponun gerçekleştiği süreçtir. Önder Apo uluslararası komponun örgütü tümünden tasfiye etmemesi için bu süreçte büyük çaba harcamıştır. Gönderdiği perspektiflerle tasfiyenin önünü alacak tedbirler geliştirmeye çalışmıştır. Aslında Rusya, Avrupa ve Yunanistan süreçlerinde hep örgütü nasıl ayakta tutarım, nasıl dağılmasını önlerim, uluslararası komplocuların saldırıları karşısında örgütü nasıl korurum çabası içinde olmuştur. Hep bu yönlü tedbirleri geliştirme çerçevesinde VI. Kongreye yaklaşmıştır. Hatta VI. Kongreye verdiği talimat; benim durum netleşmeye kadar kongreyi tamamlamayacaksınız, çerçevesinde olmuştur. Bu yönüyle o dönemdeki en önemli durumun mücadelenin uluslararası komplo karşılığı olduğunu, uluslararası komploya karşı duruş olduğunu, uluslararası komponun boşa çıkarılma süreci olduğunu söylemiştir. Bu çerçevede kongre dağılmamıştır. Ancak uluslararası

komplocular karar aldıklarından, komployu sonuna kadar götürmüşler ve Önder Apo'yu esaret altına almışlardır. Önder Apo'nun esaret altına alınması yeni bir durum ortaya çıkarmıştır. Önder Apo'nun esaret altına alınmasından sonra VI. Kongre uluslararası komploya karşı çok boyutlu, kapsamlı ve sert bir mücadele yürütme kararı almıştır.

VII. Kongre esas olarak uluslararası komponun gerçekleşmesinden sonra ortaya çıkan yeni durumu ele almak için toplanmıştır. Uluslararası komplodan sonra Önder Apo'nun perspektif ve talimatlarıyla gerillanın Türkiye sınırları dışına çıkarılması kararından sonra örgütün hangi mücadele programı, stratejisi ve taktiği izleyeceğini kararlaştırmak için VII. Kongre yapılmıştır. Gerilla güçlerinin geriye çekilmesi sürecinde hareketimizin siyasal stratejisi, taktiği tartışılmış, gerillanın Türkiye sınırları dışında olduğu dönemde mücadeleye dönük kararlar alınmıştır. Özellikle demokratik siyasal mücadeleyi ve serhildanı öne çıkaracak

bu örgütün toparlanamayacağı, hatta altı ayda tasfiye olacağı yargısı vardır. İşte böyle bir dönemde dışarıdan ve içeriden örgütü ele geçirme çabaları yürütülmüştür. Ya da örgüt içinde ve dışında artık PKK bu işi yürütemez, Önder Apo yakalanmıştır, o zaman biz bu işi yapmalıyız biçiminde eğilimler ortaya çıkmıştır. Küçük Zeki, Dr. Süleyman ve çevresindeki bazılarının 2000 yılında kaçması bunu ifade etmektedir. Bu, açığa işbirlikçi sınıfın, orta sınıfın, Kürt küçük burjuvazisinin artık imkanlar doğdu, eski durum değişti, biz de öncülük yapabiliriz, bu mücadeleyi biz alıp götürürebiliriz yaklaşımıyla o güne kadar güçsüz olduklarından dolayı örgüt içinde yer alanlar, örgüt içinde yer almak zorunda kalan orta sınıf, kimi küçük burjuvalar, kimi egemen sınıf etkisindeki insanlar örgütün yarattığı birikim ve mücadeleyi kendi ellerine alabilecekleri hesabı yapmışlardır. Onların kaçışları böyledir. İçeride ve dışarıda da kimi kesimler bunları desteklemeye çalışmıştır. Ancak PKK

gibi büyük bir örgütün yarattığı halk kesimini kontrol etmek mümkün değildir. Çünkü bu halk özgürlük istiyor, demokrasi istiyor. Dolayısıyla mücadele edenler bu halkı örgütleyebilir, denetleyebilir, sahip çıkabilir. Bu açıdan bu tür hevesler kısa sürede boşa çıkarılmıştır.

Ferhat-Botan tasfiyeciliği komponun iç uzantısıdır

Ancak V. Kongre sonrası Şemdin Sakık'ın ortaya koyduğu anlayış örgüt içinde vardır, sürmeye devam etmiştir. Özellikle uluslararası komplodan sonra tıpkı Şemdin Sakık gibi, 'artık eskisi gibi mücadele yürümez, sosyalizmin de, devrimin de zamanı geçmiştir; artık uluslararası sistemin, kapitalist modernist sistemin parçası olmak gerekir, ideolojik-teorik yenilenme yaparak örgütü yeniden yapılandırmak ve mücadele etmek mümkün değildir' biçiminde bir eğilim ortaya çıkmıştır. Nitekim Önder Apo çözümlerleriyle, değerlendirmeleriyle, perspektifleriyle örgütü ideolojik ve teorik olarak güçlendirerek, yeniden yapılandırarak daha etkili mücadele eder hale getirmek isterken, yani örgütü bir değişim ve dönüşüm sürecine koyup daha güçlü bir mücadele örgütü haline getirmek isterken, aynı Şemdin Sakık gibi uluslararası komponun örgüt içindeki uzantıları da "böyle olmaz, örgütü değiştirerek bir yere varılmaz" yaklaşımıyla örgütü değiştirme ve dönüştürme çizgisini tersinden gerçekleştirmeye çalışmışlardır. Hatta kendilerini Erdoğan'a benzetip değişimci ve yenilikçi olarak sunup Önder Apo'nun bu hamlesini tersinden ele alarak hem Önder Apo'nun hamlesini boşa çıkarma, hem de Önder Apo'nun hamlesini kendi tasfiyecilik eğilimleri için kullanmak istemişlerdir. Ferhat-Botan tasfiyeciliği bu temelde çıkmıştır. Aslında uluslararası komponun uzantıları olmuşlardır. Uluslararası komployu örgüt içinde başarıya götürmek için böyle bir tasfiyecilik provokatif çıkış yapmışlardır. Zaten örgütü uluslararası komploculara ve onun işbirlikçileri olan KDP'ye, YNK'ye teslim etmek için böyle bir hamle içine girmişlerdir. Yani Önder Apo'ya "senin dediğin gibi olmaz, böyle sosyalizmle öz güce dayanarak bir yere varılmaz, senin örgütü değiştirme ve yeniden yapılandırma çabalarıyla olmaz; bu örgütü tamamen uluslararası komponun ve işbirlikçilerinin is-

tediği doğrultuda değiştirmek gerekir" demişlerdir. Yani böyle bir tasfiyeciliği örgüte dayatmışlardır.

Ferhat-Botan tasfiyeciliğini esas olarak işbirlikçi çete olan Şemdin Sakık tasfiyeciliğinin uluslararası komplodan sonra kendisini daha açık ve net bir biçimde dışı vurması olarak görmek gerekir. İşbirlikçi Şemdin tasfiyeciliği ile Ferhat-Botan tasfiyeciliği arasında özünde, amaçlarında fark yoktur. Sadece zamanlama farkı vardır. Hatta Küçük Zeki ve Dr. Süleyman kaçtıktan sonra Ferhat "aslında onların düşünceleri yanlış değildi, ama zamanlamaları yanlıştı" diyerek aynı çizgide olduklarını ortaya koymuştur.

Tasfiyecilik bu temelde hareket etmiştir. Önder Apo yeniden yapılanmayı ifade eden Kongra Gel'e giderken verdiği perspektiflerle mücadelenin daha fazla geliştirilmesini isterken, hatta gerilla mücadelesini yeniden başlatılmasını isterken, tasfiyecilik, özellikle Önder Apo'nun bu talimatının önüne geçmek, örgütü mücadelesiz bırakmak için karşı bir hamle yapmıştır. Kongra Gel'de tasfiyeciliğin esas amacı, örgütü ele geçirip Önder Apo'nun hareketin önüne koyduğu gerilla mücadelesinin önüne geçmektir. Nitekim Kongra Gel'de Önder Apo yeni bir devrimci hamle yapmak isterken, hem ABD'nin müdahalesine, hem KDP'nin kendisini Kürtlerin temsilcisi olarak göstermesine karşı Önder Apo parti öncülüğündeki halk kongresiyle bir cevap olurken, böyle bir dönüşümü hedeflerken, tasfiyecilik ise Önder Apo'nun öngördüğü dönüşümü tamamen partiyi tasfiye etme, örgütü ortadan kaldırma temeline değerlendirmek istemiştir. Bu yönüyle dönüşüm süreçlerinin ne kadar riskli, ne kadar tehlikeli olduğunu, doğru hakim olunmazsa tersine de döneceğini göstermiştir. Nitekim bizler örgüt yönetimi olarak hakim olamadığımızdan, kontrol sağlayamadığımızdan Önder Apo'nun örgütü yeniden yapılandırıp devrimci hamleyle yönelme ve daha etkili hale getirme amacı tersine çevrilerek örgüt mücadelesiz bırakılmak istenmiştir.

Önder Apo tasfiyeciliğe PKK'yi yeniden inşasıyla karşılık verdi

Önder Apo bu durumu görmüş, müdahale etmiştir. Hareketin onlarca yıllık yarattığı değerlerin, parti ölçülerinin, değerlerin tümünden ortadan kaldırılıp halkın tamamen öncüsüz bırakılmak istendiğini gördükten partinin yeniden inşasına karar vermiştir. Tasfiyeciliğin partiyi tasfiye etme saldırısına karşı partiyi yeniden inşa etme hamlesiyle karşılık vermiştir. Sorunların ancak parti öncülüğüyle giderilebileceğini, tasfiyeciliğin ancak parti öncülüğüyle tasfiye edileceğini bildiğinden yeniden partinin inşasını gündeme getirmiştir. Bu gerçeklik bile partinin, parti bilincinin, parti örgütünün mücadele açısından ne anlama geldiğini ortaya koymaktadır. Tasfiyeciliğe karşı parti gerçeği, tasfiyeciliğe karşı parti öncülüğü, tasfiyeciliğe karşı parti öncülüğünün daha da derinleştirilmesi ve kapsamlılaşması görevini hareketin önüne koymuştur. Ferhat-Botan tasfiyeciliğinin ortaya çıkmasından sonra Önder Apo'nun hemen yeniden bir inşa komitesi oluşturması, partinin yeniden inşa edilmesi çerçevesinde talimat vermesi tabii ki bu çerçevede anlaşılacak durumundadır.

Kuşkusuz 2005'teki yeniden yapılanma (9.) kongresi çok önemli bir kongre olmuştur. Belki kongrede hala tasfiyeciliğin etkileri vardır. Tasfiyeciliğin yarattığı kafa karışıklığı, Önder Apo'nun ortaya koyduğu değişimin, dönüşümün yanlış eğilimler tümünden bitmemiştir. Nitekim kongre tamamlandıktan sonra kongrenin netleştirici tutumu karşısında hala tasfiyeciliğin etkisinde olan yeniden yapı-

landırma kongresinin ortaya çıkardığı kararlaşmaya ayak uyduramayan bazı kişilikler toplu olmasa da tek tek örgütten kopmuşlardır. Ama partileşme süreciyle birlikte ölçüler netleşmiştir; örgüt nedir, kadro nedir, ne kaybettirir, ne kazandırır, bunlar ortaya çıkmıştır. Hatta şunu söyleyebiliriz; nasıl ki 1980 ile 84 arasındaki yılın, tasfiyecilik, 12 Eylül faşizminin yarattığı etkiler örgüt içinde önemli bir mücadeleyi ortaya çıkarmış, örgüt tecrübesini ortaya çıkarmış, neyin doğru, neyin yanlış, neyin devrimcilik olduğunu, neyin tasfiyecilik olduğunu, neyin yılınlık olduğunu ortaya koymuş ve buradan çıkan tecrübeler 1984 yılından bu yana -tasfiyecilik dönemine kadar- örgütü yaşattıysa, 2003'te ortaya çıkan Ferhat-Botan tasfiyeciliği ve ona karşı mücadele dönemi de örgüt açısından çok önemli bir mücadele birikimi, tecrübesi ve örgüt ölçülerini ortaya çıkarmıştır. 2003 tasfiyeciliğinden daha sonraki 3-4 yıl, aynı 1980-84 arası gibi neyin doğru olduğu, neyin doğru olmadığını, neyin mücadeleye hizmet ettiğini, neyin etmediğini, neyin yanlış ve doğru olduğunu ortaya

güçlü biçimde gelişmesi konusunda hala sorunlar yaşanmaktadır. Özellikle tasfiyecilikle başlayan kapitalist modernitenin toplumu ve bireyi çok etkilediği bir dönemde bireyciliğin geliştiği, daha doğrusu örgütten kaçma eğilimlerinin bireycilik temelinde geliştiği bir dönemde parti öncülüğünü oturtmak, parti militanlığını, ölçülerini oturtmak gerçekten de kolay olmamaktadır. Çünkü kapitalist modernitenin bireyciliği ve bu temelde örgütü dağıtan, örgüte gelmeyen anlayışları geçmiş on yıllara göre daha ağır hale gelmiştir. Nasıl ki Önder Apo 1980'den sonra 12 Eylül kişiliğini irdelemiş, bu çerçevede onun nasıl örgütü dağıtan, örgüte gelmeyen bir karaktere sahip olduğunu ortaya koymuş ve örgüt içi mücadeleyi bu temelde geliştirmişse, günümüzde gerçekten de bireycilik, kapitalist modernitenin etkileri, bu yönlü örgüt içindeki örgüt değerlerine saldırısı eskiye oranla daha kapsamlı ve daha etkili olmaktadır. Bu yönüyle de parti dışı eğilimlere, örgüt dışı eğilimlere karşı mücadele temelinde mücadelenin gelişebileceği de bir daha netleşmiş bulunmaktadır.

türel soykırımcı sömürgecilik her yolu ve yöntemi denemiş, Kürt toplumu ve Kürt insanını tersyüz eder hale getirmiştir. Bu durumda gerçek partileşme, parti öncülüğü, parti ilkeleri, parti ölçüleri, parti yaşamı, parti tarzı, temposu ve üslubunu yaratmak kolay olmamıştır. Bu açıdan Önder Apo mücadelede belirli bir dönem geçtikten sonra kişilik çözümlerine ağırlık vermiştir. Sadece genel teorik değerlendirmeler, ideolojik ve politik değerlendirmelerin yetmediğini, sadece doğru değerlendirmelerle mücadelenin başarıya götürülemediğini, götürülemediğini, bu doğru değerlendirmeleri de pratikleştirecek bir kadro ve yönetim anlayışına ihtiyaç olduğunu görmüş, Kürdistan devrimi gibi çok zor bir devrimde böyle bir zorluğu göğüsleyecek kadro ve yönetim duruşunu ortaya çıkarmak için büyük mücadele vermiştir. Bu yönüyle Önder Apo'nun dışı karşı mücadeleden çok içe yönelik mücadele verdik demesi böyle anlaşılmalıdır. Bu, gerçekten de çok önemli bir mücadeledir. Dinlerde 'cihad-ı ekber' denir, 'büyük nefis Mücadelesi' denir. Bunlar olmadan nasıl ki din-

Kürt insanının zayıflığı düşünülünce tabii ki bu mücadeleyi, bu çizgiyi kararlılıkla sürdürmek kolay değildir; büyük fedakarlık ister, büyük çaba ve büyük yoğunlaşma ister. İşte böyle bir mücadele gerçeğinde, mücadelenin zorlukları, dışarıdan gelen baskılar ortamında her zaman bazı kesimler, bazı kişilikler bu mücadeleyi kaldıramadıklarından, bu baskıyı kaldıramadıklarından, bunun mücadele kişiliğini oluşturmadıklarından sonunda dış baskılar ya da zayıflıklarına teslim olarak örgüt içinde örgütü mücadeleden alı koyan, mücadeleden geriye çeken, kendisi mücadele edemediği için, mücadeleyi yürütemediği için örgütü de kendi çizgisine çekmeye çalışan, mücadelesiz kılmaya çalışan tasfiyeci eğilimler çıkmıştır, çıkmaktadır. Bir kısmı objektif olarak çıkarırken, bir kısmı da dış güçlerin yönlendirmesiyle, sızmalara, etkilenmelerle ortaya çıkmaktadır.

Semir tasfiyeciliği, Süleyman tasfiyeciliği, Kesire tasfiyeciliği bunların hepsi Kürt halkının Özgürlük Mücadelesi'nin zorlukları karşısında dayanamayan, bu mücadeleyi kaldıramayan kişiliklerin kendini örgütlemesi, tasfiyeci olarak kendilerini örgüte dayatmaları olarak çıkmıştır. Kuşkusuz dış baskılar ve etkiler bu tasfiyeciliğin ebeleri rolündedir. İlk önemli tasfiyeciliğin 12 Eylül'den sonra örgüt karşısına çıkması bu nedenledir. 12 Eylül'ün saldırılarını artırdığı, Kürdistan ve Türkiye'de sessizlik sağladığı ortamda hem toplumsal kişilik zayıflığı, hem de dış baskılar sonucu tasfiyecilik olarak örgüt karşısına çıkmışlardır.

PKK'nin başarısı örgüt içi yanlış eğilimlere karşı mücadelenin güçlü olmasında aranmalıdır

Daha sonra ortaya çıkan dörtlü çete tasfiyeciliği, Şener tasfiyeciliği, işbirlikçi egemen eğilimi temsil eden Şemdin tasfiyeciliği, Ferhat-Botan tasfiyeciliği, bunların hepsi çeşitli dönemlerde, mücadelenin çeşitli aşamalarında iç ve dış etkilerin partiyeye dayattığı tasfiyecilik olmaktadır. Dış ve iç güçlerin etkisiyle oluşan bu tasfiyeciliğe karşı mücadele, aynı zamanda partileşme mücadelesidir. Partileşme mücadelesi bir yönüyle de tasfiyeciliğe karşı mücadele anlamına gelmektedir. Tasfiyeciliğe karşı ne kadar etkili ve doğru mücadele yürütülürse, o kadar partileşme mücadelesi gelişmekte, parti öncülüğü gelişmekte, parti ölçüleri, parti bilinci ve yaşamı derinleşerek gelişimi sürdürmektedir. Bu açıdan Kürt gerçeğinde, Ortadoğu gerçeğinde içteki yanlış eğilimlere karşı mücadele etmeden, bu yönlü mücadeleyi süreklileştirmeden başarı sağlamak mümkün değildir. 'Sadece düşmana karşı savaşıcağım, içerideki zayıflıklar, tasfiyeci eğilimler, geri ölçüler bizi ilgilendirmez' denilirse bu baştan kaybetmek anlamına gelir. Çünkü parti içi sınıf ve örgüt mücadelesi verilmeden, yanlışlıklara karşı mücadele verilmeden örgütü güçlendirmek ve bu temelde de başarılı mücadele yürütmek mümkün değildir. Zaten örgüt bugüne kadar ayakta kalmış, güçlenmiş, mücadele eder hale gelmişse tasfiyeciliğe karşı mücadele verdiği için, örgüt içindeki yanlış eğilimlere karşı mücadeleyi süreklileştirdiği için, eleştiri ve özeleştiriyi kendisini yenilediği içindir. Eğer bunları yapmasaydı zaten yıkılmıştı, çoktan kaybetmişti.

Eğer bir başarıdan söz edilecekse Kürt halkının Özgürlük Mücadelesi ve PKK gerçeğinde bu örgüt içi yanlış eğilimlere karşı mücadeleye olmuştur. Önder Apo sadece örgüt içi yanlış eğilimlere karşı mücadele vermemiştir, toplum içindeki yanlış eğilimlere karşı da mücadele vermiştir. Hatta örgüt içindeki yanlış eğilimlerin de toplum içindeki yanlış eğilimlerden kaynaklandığı bilinciyile toplum

çindeki yanlışlıkların çözümlenmeleri sürekli yapılmış, bunların sonuçları sürekli irdelenmiştir. Bilindiği gibi Önder Apo'nun kadın ve aile çözümlenmeleri çok önemlidir. Bunlar esas olarak toplumu eleştirme çözümlenmeleridir. Toplum içindeki yanlışlıklara karşı mücadele yürütme çözümlenmeleridir. Kürt egemen sınıflarına yönelik eleştiriler, bunlara yönelik değerlendirmeler de bu mücadelenin en önemli parçası olarak Önder Apo'nun çözümlenmelerinde her zaman yer almıştır. Tasfiyeciliğin zeminini ortadan kaldırmak açısından Önder Apo hem örgüt içinde, hem de toplum içindeki yanlışlıklara karşı mücadeleyi çok önemli görmüştür.

Önderlik gerçeğinden biz şunu öğrendik; sorun var, tasfiyecilik var, herhangi bir zayıflık var; bu durum karşısında mücadele edilirse örgüt güçlenir, bundan örgüt güçlenerek çıkar. Sorun var, mücadele edilmezse tasfiyecilik, zayıflıklar kazanır, örgüt kaybeder. Bu açıdan Önder Apo hiçbir zaman sorunlardan korkmamış, tasfiyecilikten ürkmemiş, önüne çıkan bu tür durumları bir mücadele ve örgütü güçlendirmeye gerekçesi olarak ele almıştır. Bu yönüyle Önder Apo önüne çıkan her türlü zayıflık ve tasfiyeciliğe karşı mücadele etme ilkesini esas almış, sonunda mücadele ederek tasfiyeciliği yenilgiye uğratmış, hep kendisi kazanmış, hep örgüt kazanmıştır. Zaten bugüne kadar PKK tarihi irdelenirse tasfiyeciler karşısında kazandığı için, tasfiyecileri yenilgiye uğrattığı için örgüt gelişip güçlenmiştir. Eğer tasfiyeciler karşısında, zayıflar karşısında galip çıkmayı, tasfiyeciliğe karşı mücadeleyi geliştirip örgüt ölçülerini, örgüt yaşamını, örgüt anlayışını, örgüt kültürünü geliştirmeseydi zaten bugüne kadar ne mücadele yürüten örgüt kalırdı, ne de kazanımlar kalırdı. Bu bakımdan bütün kazanımların altında, örgütün gelişmesinin altında zayıflıklara karşı, tasfiyeciliğe karşı yürütülen mücadeleyi görmek gerekir. Dünya dengelerinin kurulduğu, en zor mücadelenin yürütüldüğü Ortadoğu'da mücadeleyi geliştirmenin, mücadeleyi kaybetmenin diyalektiğinin bu olduğunu iyi anlamak gerekiyor. Bu çerçevede II. Kongre'den başlayarak bugüne kadar örgüte dayatılan bütün tasfiyeciler karşısında Önder Apo ve hareket başarılı çıkmış, tasfiyeciler kaybetmiştir.

Örgüt içindeki yanlış eğilimlere karşı mücadele bugün daha da önemli hale gelmiştir

II. Kongre'den bugüne çok önemli bir mücadele yürütülmüştür. Tasfiyeciliğe karşı mücadele içinde örgüt güçlenmiştir. Eğer bugün örgüt güçlüyse, ayaktaysa bunu kesinlikle tasfiyeciliğe karşı örgüt içi zayıf eğilimlere karşı yürütülen mücadele sonucunda görmek gerekiyor. Bundan sonra da eğer kazanılmak isteniyorsa, mücadele geliştirilmek isteniyorsa, tasfiyeci eğilim ve yanlışlıklara karşı mücadelenin süreklileştirilmesi gerekiyor. Bunun bir örgüt ilkesi haline getirilmesi gerekiyor. Kaldı ki günümüzde kapitalist modernite koşullarında her türlü zayıf eğilim doğrudan örgütü etkilemektedir. Kapitalist modernite toplumu etkilemekte, örgütü etkilemekte, kendi zayıflıklarını, bireyciliklerini örgüte dayatmaktadır. Bu açıdan tasfiyeciliğe karşı, bireyciliğe karşı, örgüt içindeki yanlış eğilimlere karşı mücadele bugün daha da önemli hale gelmiştir. Günümüzde bu mücadeleyi süreklileştirmeyen bir örgütün ayakta kalması zordur. Çünkü hem kapitalist modernite zayıflıklarını, bireyciliklerini, her türlü sapkın anlayışlarını doğrudan örgütüne soktuğu için,

koymuştur. Bu açıdan 1980-84 arasındaki tecrübeler nasıl ki yirmi yıl örgütü ayakta tutmuşsa, 2003'ten sonra ortaya çıkan tecrübe de örgütü güçlendirmiştir. Örgütteki yanlış, zayıf eğilimlerin atılmasına, doğruların ortaya konulmasına vesile olmuştur. Bu açıdan tasfiyecilik örgütte yıpranma yaratmıştır, sadece tasfiyecilik kopmamıştır, tasfiyecilik dışında da birçok insan örgütten kopmuştur, ama diğer taraftan da örgütün netleşmesi, örgütteki çürümüş eğilimlerin atılması, yeni dönem mücadelede 'doğru örgüt anlayış nedir, doğru militanlık nedir' bunların ortaya çıkması açısından da çok önemli kazandırıcı sonuçlar olmuştur. Yeniden partileşme süreci tasfiyeciliğin tasfiye edildiği, partinin, örgütün Önder Apo'nun yeni paradigması temelinde partiyi yeniden yapılandırmaya kavuşması ve bunun ilkeleri ve ölçüleri temelinde partinin yeniden güçlendiği bir süreç olmuştur.

Kuşkusuz tasfiyeciliğin etkileri çok ağır olmuştur. Tasfiyecilik tasfiye edildikten sonra da örgüt içinde parti öncülüğüne, partililiğe, militanlığa, parti ölçülerine yaklaşımda önemli zayıflıklar ortaya çıkmıştır. Ama Önder Apo'nun ortaya koyduğu ölçüler, değerlendirmeler çerçevesinde 10. Kongre, daha sonra 11. Kongre'de ortaya çıkan değerlendirme düzeyi parti militanlığı, PKK militanlığı ve örgütü açısından da yeni bir düzey yaratmıştır. Aslında parti ve örgüt ölçülerinin yükseldiği ve geliştiği bir dönem olmuştur. Ancak bunun pratiğe yansıtılması, pratikte partileşmenin

Önder Apo İnsanla ilgilenme insanı değiştirme önderliğidir

Kuşkusuz PKK tarihinde partileşme, parti ölçülerini yaratma, parti bilincini yaratma, parti tutumunu ve tavrını ortaya çıkarma kolay olmamıştır. Kürt toplumu gibi iradesi önemli oranda kırılmış, kendisine güvenini yitirmiş, kendisiyle ilgili bir irade ve güç ortaya koymamış, tüm yaşamı dış güçler tarafından yönlendirilmiş, işbirlikçi Kürt güçleri tarafından irade olması engellenmiş bir toplumun içinden öz gücüne güvenen, iradesini ortaya koyan, düşmanın saldırıları karşısında, özel savaşı ve psikolojik savaşı karşısında mücadelesini ısrarla sürdüren, iradesi kırılmayan; her an ülkesi, halkı için düşünen, düşmanın saldırılarının yoğunluğunu bilerek hareket eden bir parti, kadro anlayışı yaratmak kolay olmamıştır. Bu her zaman büyük bir mücadele istemiştir. Önder Apo "mücadelemizin önemli bir bölümü içe yönelik olmuştur" derken bunu kastetmiştir. Yani içimizdeki olumsuz etkileri, tarihsel olarak oluşmuş ya da bugünkü emperyalizm ve sömürgecilik altında şekillenmiş, kendi varlığına sahiplenemeyecek, kendisi için düşünmeyen hale getirilmiş kişiliklerin özgür irade ve kendisi için düşünen, hep bunun için yaşayan bir kimlik haline getirilmesi kolay olmamıştır. İç mücadele derken kastedilen budur. Çünkü Kürt toplumu amiyane deyimle iğfal edilmiş bir toplumdur. Özellikle 20. Yüzyılda kül-

lerde ya da inançlarda topluma örnek olacak, yönlendirecek insanlar olunamazsa, Kürt toplumu gibi kültürel soykırımcı sömürgecilik altında yok oluşa götürülen ve neredeyse bu yok oluşu içselleştirmemiş, kader olarak kabul etmiş bir toplum gerçeğinde bu zayıflıkları giderip güçlü bir militanlar topluluğu yaratmak gerçekten de kolay olmayacaktır. Bu konuda Önder Apo'nun çabaları gerçekten destansıdır. Önder Apo benim iki destansı çalışmam var demiştir; birisi kadro çalışması, diğeri de kadın özgürlük çalışması olarak ifade etmiştir. Kürdistan devriminin bu ihtiyacından dolayı insan üzerinde çok durmuştur. Herhalde dünyada insan üzerinde bu kadar yoğunlaşan hiçbir siyasal Önderlik görülmemiştir, hiçbir toplumsal Önderlik görülmemiştir. Hatta bu düzeyde insanla ilgilenen inanç önderleri de sınırlıdır. Bu yönüyle Önder Apo'nun parti içi mücadelesi, parti içinde yanlışlıklara karşı mücadelesi de büyük bir mücadeleyi ifade eder. Önder Apo buna örgüt içi sınıf mücadelesi ya da örgüt mücadelesi demektedir. Önder Apo gerçekten de hiçbir önderlikte görülmemiş bu yönlü bir mücadele önderliğidir. İnsanla ilgilenme, insanı değiştirme önderliğidir. Öte yandan böyle bir toplumsal gerçeklik olduğu gibi, dışarıdan gelen baskılar da çok fazladır. Kürdistan devrimi zorun zoru bir devrimdir. Bir taraftan emperyalizm, bir taraftan kültürel soykırımcı sömürgecilik, bir taraftan işbirlikçi Kürtlük, diğer taraftan

etkilediği için bu mücadele gereklidir; hem de kapitalizm, kapitalizmin yarattığı liberal anlayış örgüt içi mücadeleyi zayıflattığı ve liberalize ettiği için bu mücadele gereklidir. Liberalizm, bireylerin yanlışlıklarla yan yana yaşama gibi bir durumunu ortaya çıkarmaktadır. Bu durum gerçekten de örgüt için büyük tehlike arz etmektedir. Bugün on yıl, yirmi yıl, otuz yıl öncesine göre durum daha da ciddidir. Örgüt içi mücadele, yanlışlıklara karşı mücadele daha da fazla önem kazanmıştır. Bu mücadele günlük olmadan, sürekleşmeden gerçekten artık örgütü ayakta tutmak, militan bir örgütü ortaya çıkarmak mümkün değildir. Bu gerçekliğin tüm parti yapısı tarafından, örgüt militanları tarafından, tüm kadrolar, sempatanlar tarafından, hatta halkımız tarafından bilinmesi gerekmektedir. Eğer gerçekten de düşman karşısında kazanmak istiyorsak, yenilmek istemiyorsak, PKK'nin militan ölçülerini geriye düşmesini istemiyorsak, partinin militan ölçülerini, tarz ve üslubunun geriye düşmesini istemiyorsak, kesinlikle içteki yanlışlıklara karşı mücadele vermek, tasfiyecilik eğilimlere karşı mücadele vermek, bu konuda hassas olmak gerekmektedir. Çünkü Kürdistan devrimi zordur. Kürdistan devriminin zorluklarına bir de bu yanlış eğilimler eklenince her zaman tasfiyecilik eğilimlerin uç vermesi mümkündür. Tasfiyecilik eğilimlerin uç vermesi eskiye göre daha güçlü zeminlere kavuşmuştur. Bu açıdan partinin kırk yıllık mücadelesi içinde tasfiyeciliğe karşı verdiğimiz mücadele deneyimini ve tecrübesini sürekli hissetmek, sürekli bunları göz önünde tutmak, 'doğru ne yanlış ne' bunları çok iyi görmek, bu çerçevede de örgüt içindeki zayıflıklara zamanında müdahale etmek, zayıflıklarla yan yana yaşamamak gerekir. Yoksa bu yanlışlıklar, bu zayıflıklar kısa sürede üst üste birikir ve birbirlerini etkileyerek örgütün karşısına tasfiyecilik eğilimi olarak ortaya çıkar. Bu açıdan tasfiyecilik eğilimlerinin ortaya çıkmasını engellemek istiyorsak zamanında mücadele etmek, zamanında eksiklikleri ve yanlışlıkları görüp gidermek gerekmektedir.

PKK'nin gerçekleştirdiği ilk büyük devrim Kürdistan gerçeğindedir

PKK karakter olarak sürekli hem kendi içinde, hem toplumda devrim gerçekleştiren bir harekettir. PKK devlet kurma, iktidar kurmaktan öte böyle bir karaktere sahiptir. PKK, insanı, toplumu varlık karakterine uygun hale getirmek için sürekli devrimler gerçekleştirmektedir. Çünkü beş bin yıllık devletçi sistem toplumu o kadar tanınmaz hale getirmiştir ki, toplum egemenlikçi güçler tarafından, devletçi güçler tarafından o kadar baskı altına alınmıştır ki, kendi gerçeğinden uzaklaştırılmış, egemen sınıfların, güçlerin egemenliği altında yaşamak zorunda bırakmıştır. PKK'nin gerçekleştirdiği ilk büyük devrim Kürdistan gerçeğindedir. Kürdistan'da o güne kadar halk irade olamamıştır. Halk ağaların, beylerin kontrolü altında yaşamak zorunda kalmıştır. Aşiret yapısı içinde yaşamak zorunda kalmıştır. Kuşkusuz aşiret yapısını ağalık, beylik kurumuyla kıyaslamamak gerekir. Aşiret yapısını ağalık, beylik kurumuyla aynı kefeye koymamak gerekir. Ağalık ve beylik kurumu devletçi sistemin, sınıflı sömürücü sistemin parçasıdır. Aşiret sistemi ise toplumların doğal toplum karakterinden, devletleşmemiş dönemden kalan, önemli düzeyde de hala toplumcu karakterlerini taşıyan bir sosyolojik formdur. Fakat devletçi egemenlik sistemi altında, devletlerin hakim olma gerçeği altında karakterlerinden önemli şeyler kaybetmiş, özellikle aşiretin önemli kesiminin, işbirlikçi elit karaktere bürünmesiyle olumsuz özellikler kazanmıştır.

Bu yönüyle giderek halkın iradesinin olmadığı, sadece aşiret reislerinin etkisinin olduğu çarpık bir aşiretleşme durumu ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle aşiret yapısı da, aşiret karakteri de tarihsel özünden önemli şeyler kaybetmiştir. Aşiret yapısını ağalık, beylik gibi diğer kurumlarla eş değer görmemekle birlikte, mevcut aşiret yapısının ya da aşiret reislerinin, aşiretin ileri gelenlerinin toplumun, yani aşiretin çıkarlarını koruduğunu söylemek de mümkün değildir.

PKK tamamen halkın irade olmasını sağlayan, halkı etkisiz, edilgen duruma sokan tüm yapılanmaları aşarak halkı güç yapan bir hareket olmuştur. Bu, Kürdistan'da başlı başına bir devrimdir. Bu devrimi gerçekleştirmek de kolay değildir. Nitekim PKK halkçı, emekçi karakteriyle tarih sahnesine çıktığı için, ağaların, beylerin ya da küçük burjuvazinin, komprador burjuvazinin etkisinde olan hareketler PKK'yi Kürdistan'a sokmak bile istememişlerdir. PKK'yi kendilerinin halk üzerindeki tahakkümü, egemenliği açısından tehlikeli görmüşlerdir. Bu bakımdan bu yapılarla PKK arasında ideolojik ve örgütsel olarak kıran kırana bir mücadele sürmüştür. Ama PKK onları kısa sürede etkisizleştirerek Kürdistan'da ilk büyük devrimi yapmıştır. Bu, aslında Kürt bireyinin zihniyetinde, kafasında bir devrim yapmaktır. Yani egemenler olmadan, egemen sınıflar olmadan da bireyler, topluluklar kendileri örgütlenebilirler, kendileri irade sahibi olabilirler. Bu, Kürdistan'da toplumun kabuğunu kırması, kendi özgür ve demokratik yaşamı için düşünür hale gelmesini sağlamak anlamına gelmektedir.

Bu, gerçekten Kürdistan tarihi açısından çok büyük gelişme, Kürt toplumu açısından devrimsel bir hamle olmuştur. PKK bu açıdan Kürdistan tarihini de yeniden ele almıştır. Kürdistan tarihini egemenlere dayalı yorumlama, anlama yerine, halk gerçeğine dayanarak, halk gerçeğinin çıkarları, halkın bakışı çerçevesinde tarihi ele alma ve yorumlama geliştirilmiştir. Bu bakımdan tarihin ele alınışının doğrultulması da Kürt insanının dünyaya, olaylara bakışında çok önemli değişiklikler yaratmıştır. Kürt insanındaki düşünce özgürlüğünün gelişmesi, düşünce kapasitesinin gelişmesi bununla sağlanmıştır. Bu yönüyle Kürt tarihinin gerçekten değerlendirilmesi önemlidir. Bu, zaten tarihin ve Kürt'ün eleştirilmesiyle başlamıştır. PKK'nin en temel özelliği, ilk çıkıştan itibaren halkı eleştirmiştir, yani Kürt halkını, Kürt halkındaki gerilikleri eleştirmiştir; bu gerilikleri yaratan Kürt egemen sınıflarının karakterini, özelliklerini eleştirmiştir ve böylelikle PKK'nin çizgisi ve karakteri ortaya çıkmıştır. PKK kendi karakterini Kürt tarihini egemen sınıflar tarihine eleştiri yaparak geliştirdiği gibi, bu karakteri örgüt içine de taşımıştır. Örgüt içinde sürekli bir eleştiri-özeleştirme olmuştur. Bu, PKK'nin örgüt olarak yaptığı en önemli devrimlerdendir. Bu devrimi başından itibaren gerçekleştirmiştir.

PKK çıkışından itibaren en büyük devrimci çıkışlardan biri, ya da zihniyet değişimini de öz güç kavramıyla gerçekleştirmiştir. Çünkü egemen sınıfların işbirlikçi karakterinden dolayı Kürt hep dışarıdan beklemeye alıştırmıştır. İşbirlikçi Kürtler hep dışarıya bakmışlardır, dışarıdan bir şeyler beklemişlerdir; dış güçlerle ilişki içinde bir şeyler elde etmeye çalışmışlardır. Bu, giderek sadece Kürt egemenlerin karakteri olmakla sınırlı kalmamış, topluma da yansımıştır. Toplumda hep dışarıdan bekleme, dışarıdan birilerine dayanma gibi bir düşünme şekli ortaya çıkmıştır. Kendine güvenmeyen, kendine güvensiz bir toplumsal karakter oluşmuştur. İşte PKK hem toplumda, hem de kendi örgüt yapısında bunu kırmayı hedeflemiştir. Zaten kendi örgüt yapısında bunu kırma-

dan toplumda da kırması mümkün değildi. Bu açıdan PKK başından itibaren öz güç demidir, öz güç kavramına yüklenmiştir. Her şeyi öz güç kavramı çerçevesinde ele almıştır. Bu yönüyle PKK ilk çıkışından itibaren hep kendisi yaratmayı hedefleyen, bir yerden beklemeyen, kendi emeği ve örgütüyle bir şeyler elde etmeyi amaçlayan bir hareket olarak şekillenmiştir. PKK'nin bu karakterde şekillenmesi, daha sonraki başarılarının temelini oluşturmuştur. Çünkü Kürdistan devrimi zordur. Dışarıdan beklemeyen bir devrim yapılabilecekse, o zaman kendi öz gücüne gü-

teniyorsa o yönetimdir. İster yönetim olsun, ister olmasın kim pratikte geliştirici olmuyorsa onun bir yönetim hakkı, kabiliyeti, yetkisi olmaz yaklaşımıyla hareket etmiştir. Bu açıdan örgütü yetkiye, kurallara boğan olmaktan çıkarmış, dinamik hale getirmiştir. Önder Apo'nun parti içinde en önemli yaptığı işlerden birisi budur. Sorunu bir kongrede seçilip seçilmemeden öte bir yaklaşımla ele almıştır. Kuşkusuz Önder Apo hep resmiyete önem vermiştir. Kongrede seçilmişse ilgili toplantılara, konferanslara, kararlara, kongrenin seçtiği kişilikler katılmıştır. Ancak yönetim düzeyi, yönetme düzeyine

gelmeyecektir; kendi örgütlü gücüyle, kendi çabasıyla bir şeyler yaratacağıdır. İşte bu başından itibaren PKK'nin yaptığı en büyük devrimlerden biridir. Kendi kadrosunda bu devrimi yaparak, bunu giderek topluma taşımıştır. Kürt toplumunun da dışarıdan beklemeyen kendi öz gücüyle, kendi mücadele gücüyle, örgütlülüğüyle bir şeyler kazanabileceği zihniyetini ortaya çıkarmıştır.

gelinece, bizzat kadronun yönetilmesine gelince kim hakkını veriyorsa o görevlendirilmiştir. Böyle bir yönetim anlayışı esas alınmıştır. Bunu Önder Apo'nun önderlik gerçeğinde çok somut olarak görmek mümkündür.

Önder Apo sürekli devrim içinde devrimler gerçekleştirmeyi hedefleyen bir önderdir

Önder Apo bu önderlik tarzını, yönetim tarzını III. Kongre'de daha da geliştirmiştir. III. Kongre'yle birlikte bütün örgütün, yönetimin sürekli bir eleştiri ve özeleştirme altında olmasını sağlamıştır. Bütün eksiklikleri ve yetersizlikleri eleştiri ve özeleştiriyi aşmaya çalışmıştır. Örgütü böylelikle gerçek yönetim gücüne, gerçek parti ölçülerine, ilkelere oturtmuştur. Mücadelenin diyalektiği içinde, mücadelenin içinde örgütü var eden, değiştiren, dönüştüren bir yönetim tarzını esas almıştır. Bu yönüyle yönetim ve örgüt dinamiklerini sürekli geliştirmeye çalışmıştır. Bir yerde yapısı tarafından kabul görmeyen bir komutan mı var, o komutanlıktan düşmüştür. Yapısının kabul etmediği bir komutan veyahut yapısının kabul etmediği bir yönetim şu yetkiye, bu yetkiye dayanarak yönetim olamamıştır ya da yönetim olmayı böyle ele almamıştır. Bu da tabii ki örgüt içinde kadroların iradesini güçlendirmiştir, kadroların söz ve karar gücünü etkili hale getirmiştir, örgütün demokratikleşmesini sağlamıştır. Örgüt içi demokrasi böyle ortaya çıkmıştır. Öyle belirli bir hiyerarşiye dayanan, belirli bir şemaya dayanan, kurallara dayanan bir işleyişten çok, günün her anında demokratik ilkenin işlediği bir örgüt yapısı ortaya çıkmıştır. Bu durum tabii ki örgüt içinde aleniyeti de sağlamaktadır. Sürekli eleştiri altında olan bir kadro ve yönetim vardır, bir eleştiri-özeleştirme vardır. Böyle bir ortamda hiç kimsenin kendi gerçeğini saklaması, kendi gerçeğini saptırması düşünülemez. Sürekli örgüt ve kadro yapısının gözetimi altında olan bir yönetim ve kadro gerçeği ortaya çıkmıştır. Bu giderek örgütün karakteri haline gel-

kendisini dayatan kişilikler ortaya çıkmasına rağmen bütün bu sorunları aşmasını bilmiştir. Çünkü Önder Apo'nun parti ve örgüt anlayışında bir tarz, bir gelenek, bir yol ve yöntem ortaya çıkarılmıştır. Bu da PKK'nin sürekli kendisini arındırması, temizlemesi, dinamik hale gelmesi, gelişmeleri engelleyen etkenlerin ortadan kaldırılması, gelişmenin, mücadele eden bir örgüt olmanın önünün sürekli açılması gerçeğidir.

PKK kadın sorununa yaklaşımda bir devrim gerçekleştirmiştir

Tabii ki PKK içinde kadın sorununa yaklaşımda da bir devrim gerçekleşmiştir. Bunun erken gerçekleşmesi önemlidir. 1980'lerin sonundan itibaren Önder Apo kadın ve aile çözümlerini yapmıştır. Bir nevi kördüğümü çözümlen çözümlenler yapmıştır. Hiç kimsenin kolayca el atmayacağı kadın ve aile sorununa el atmıştır. Kürt toplumundaki kadın ve aile sorununun Kürt toplumunu da bir kördüğüm haline getirdiğini, Kürt toplumu içinde büyük bir sorun olarak durduğunu ortaya koymuştur. Bu konuda hem kadın hem erkeği hem de aile gerçeğini değerlendirmiş, ama esas olarak da erkek toplumunu, erkeği eleştiren, kadın şahsında kadın devrimini gerçekleştiren, kadın devrimini ortaya çıkaran bir yaklaşım ortaya koymuştur. Bunun çok önemli sonuçları olmuştur. Kürdistan toplumundaki büyük değişim ve dönüşümlerde Önder Apo'nun kadın ve aile çözümlerini bir deprem yaratmıştır. Toplum içinde sürekli demokratik devrimi, özgürlükçü devrimi derinleştiren, devrim içinde devrim yapan, toplum içinde sürekli gelişmeleri, değişimleri, yeni zihniyeti tetikleyen, güçlendiren bir süreç başlamıştır. Bu deneyim insanlık tarihi açısından da büyük bir deneyimdir. Kadın aile çözümlenmesi ve kadının toplumdaki yerini devrimci temelde değiştirme ça-

bası, hedefi, kadın özgürlüğüne dayalı bir toplumsal devrim, bir özgürlük devrimi gerçekleştirilmeye koyulması, aslında insanlık açısından bir milat olmuştur.

PKK toplum üzerindeki en büyük etkiyi kadın devrimini ile yapmıştır

Kadın devriminin, kadın özgürlük devriminin gelişmesinin hiç tahmin edilmediği kadar toplumu ve bireyleri değiştirdiği PKK'nin pratiğinde görülmüştür. Nasıl ki bütün toplumsal sorunlar kadının köleliği üzerinde şekillenmişse, kadının özgürlüğü temelinde de bütün toplumsal sorunların nasıl çözüldüğü, kadın özgürlüğü temelinde toplumda nasıl köklü değişimler yaratıldığı, kadın özgürlüğü temelinde hem kadında, hem erkekte nasıl büyük değişiklikler ortaya çıkarıldığı gerçeği PKK'nin pratiğinde ortaya çıkarılmıştır.

“PKK Önder Apo'nun İmralı'daki yoğunlaşmaları çerçevesinde insanlık tarihi açısından en büyük zihniyet devrimini gerçekleştirmiştir. O da iktidar karşıtı olmak, bir devlet yıkıp yerine yeni bir devlet kurmak değil, bir iktidar yıkıp bir iktidar kurmak değil; kesinlikle iktidarı ve devleti dışlayan bir siyasal toplumsal yaşam, bir kültürel yaşam gerçeğini ortaya koymuştur. Demokratik konfederalizme dayanan bir toplumsal yönetim sistemini hedeflemiştir.”

Dünyada böyle bir pratik yoktur. Ne Avrupa'da vardır, ne Amerika'da vardır, ne Çin'de vardır, ne Asya'da vardır, ne Rusya'da vardır, ne Ortadoğu'da vardır. Önder Apo'nun kadın yaklaşımının yolu, yönetimi, değiştirici tarzı, devrim içinde devrim yaptırın karakteri, özelliği hiçbir yerde görülmemiştir. Sosyalizm, sosyalist devrim kadına değer vermiştir; kadınsız devrim olmaz demiştir. Bu yönüyle sosyalizm kadını ötekileştiren durumdan çıkarmıştır, ama kadın özgürlük çizgisinin toplumsal devrim açısından, bir bütün olarak toplum açısından ne anlama geldiğini derinliğine kapsamlı ortaya koymadığı için sonuçları bu düzeyde olmamıştır. Sosyalizmde genelde eşitliği ve özgürlüğü savunduğu için, baskıya karşı olduğu için kadın üzerinde de eşitliği ve özgürlüğü savunmuştur, kadın üzerindeki baskıya karşı çıkmıştır. Ama kadın özgürlüğünün sadece kadının eşit ve özgür olması anlamına gelmediğini, kadın cinsinin, farklılığının özgür ve eşit olmasının Önder Apo'nun kadın özgürlük çizgisinde sadece bir boyutu olduğunu, esas boyutun kadında değil, bütün toplumla ilgili, bütün toplumu değiştiren ya da o güne kadarki alışkanlıkları değiştiren, o güne kadarki zihniyeti değiştiren her türlü zihniyeti, anlayışı, yaklaşımı, siyaset tarzını, kültür anlayışını, sanat anlayışını, tiyatro anlayışını, toplumsal sorunlara bakışı, çözümü, her şeyi değiştiren bir özgürlük çizgisi olduğu Önder Apo'nun çözümlerini, pratiği ve yarattığı sonuçlarda çok net biçimde açığa çıkarmıştır.

Bu açıdan Önder Apo'nun kadın özgürlük devrimine adım atmasının büyük tarihi sonuçları olmuştur. Sadece PKK içinde bir büyük gelişim ve dönüşüm yaratmamış, toplumda da büyük bir değişim ve dönüşüm ortaya çıkarmıştır. Bugün sadece Kürt toplumunu değil, dünyayı etkileyen bir devrimci hamle, devrim içinde devrim olduğu gerçeği ortaya çıkmıştır. Bununla paralel olarak kadın ordulaşmasını yaratmıştır. İlk defa gerillada kadını ordulaştıran, kadını gerilla içinde özgün örgütlemesine kavuşturan, kadına öz güven kazandıran bir gelişme sağlamıştır. Bu ordulaşma zihniyeti gerilladan bütün topluma kadar yayılmıştır. Bir nevi kadın ordulaşması bütün toplum içinde kadının örgütlü hale gelmesi, güç haline gelmesini beraberinde getirmiştir. Eğer bugün Kürt toplumunda kadın güçlüyse, kadın etkiliyse, bunu yaratan, gerillada kadının güçlü hale gelmesidir. Gerillada kadın bu kadar

güçlü hale gelmeseydi, kendisine öz güven duymasaydı, bunun mücadelesini yürütmeseydi, gerilla savaşı içinde kadın özgürlük çizgisi, kadın militanlığı kendini etkili, örgütlü hale getirmeseydi bugün Kürdistan'da var olan kadının güç olması, kadında yaşanan büyük değişim bu düzeyde gerçekleşmezdi. Bu gerçeğin çok iyi görülmesi gerekmektedir.

Reel sosyalizmin dağılması tabii ki sosyalist bir hareket olan PKK'yi de etkilemiştir. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; Önder Apo ilk günden itibaren sosyalizmi kalıpcı temelde ele almamıştır. Daha doğrusu Çin'den, Pekin'den ya da Arnavutluk'tan üretilen bir biçimde ele almamıştır. Kuşkusuz evrensel temel ilkeleri benimsemiştir, ama böyle belli merkezlerden ne söylendiyse onu tekrarlayan bir yaklaşımı doğru bulmamış, her zaman kendi özgün düşüncelerini,

geriliklere karşı nasıl etkili mücadele ederiz yaklaşımı içinde olmuş, hep böyle bir yaklaşımla değerlendirmeler yapmıştır, çözümlerlere gitmiştir. Bunu da PKK içinde yaşanan büyük bir devrimci gelişme olarak görmek gerekiyor. Ne tutuculuk, ne savrulma, temel değerlere bağlı kalarak özgürlükçü demokratik bir sosyalizm anlayışıyla sosyalizmi güçlendirme çabası içinde olunmuştur. Kadın özgürlük çizgisinin ortaya çıkarılması bunda doğru sosyalist anlayışın, demokrasi anlayışının gelişmesinde de çok önemli etkiye bulunmuştur. Eğer kadın özgürlük çizgisinde doğru bir anlayış ortaya çıkarılmasaydı ve buna el atılmasaydı belki de sosyalizmin genelinde doğru yaklaşımlara, doğru sonuçlara ulaşmak mümkün olmayacaktı. Bu bakımdan hem reel sosyalizme yönelik eleştiri-özeleştiri, hem de kadın gerçeğinde kadın özgürlüğüne

olan, doğal toplumun, doğal toplumların var olduğu etnisitenin ya da dinlerdeki toplumsal değerlerin esas alınması gerektiğini, buna dayanarak yeni bir sosyalizm ve tarih anlayışının ortaya çıkarılması gerektiğini özellikle vurgulamıştır. Bu yönüyle devletçi sistemi değil de, devletçi sistem dışındaki toplumun esas alınması gerektiğini, devletçi sistemin arzi bir durum olduğunu, insanlık tarihinin dünden bugüne kadar özellikle yakın zamana kadar, kapitalizme kadar toplumcu karakterle, toplumsal özelliklerle yaşadığını, bunların anlamlandırılması gerektiğini vurgulamıştır.

Önder Apo'nun İmralı'da yaptığı en büyük devrim zihniyet ve vicdan devrimidir

PKK Önder Apo'nun İmralı'daki yoğunlaşmaları çerçevesinde insanlık tarihi açısından en büyük zihniyet devrimini gerçekleştirmiştir, düşünce devrimini gerçekleştirilmiştir. O da iktidar karşıtı olmak, bir devlet yıkıp yerine yeni bir devlet kurmak değil, bir iktidar yıkıp bir iktidar kurmak değil; kesinlikle iktidarı ve devleti dışlayan bir siyasal toplumsal yaşam, bir kültürel yaşam gerçeğini ortaya koymuştur. Demokratik konfederalizme dayanan bir toplumsal yönetim sistemini hedeflemiştir. Bunlar 'insanlık tarihinde yönetim denince akla devlet gelir, devletten başka yönetim olmaz' yaklaşımını yerle bir eden ve güçlü ideolojik-teorik temellere dayandırılan bir zihniyet devrimi olmaktadır. Zaten Önder Apo'nun İmralı'da yaptığı en büyük devrimlerden biri zihniyet ve vicdan devrimidir. Önderlik zaten vicdan devrimi yapılmadan, zihniyet devrimi yapılmadan diğer devrimlerin yapılmayacağını açıkça vurgulamıştır. Bu açıdan PKK'de iktidar ve devlet karşıtı bir zihniyet, bir siyasal yaklaşım ortaya konulması önemlidir.

Kürt sorununun çözümünde de devleti değil de demokrasiyi ve özgürlüğü esas alan bir yaklaşım esas alınmıştır. Devletin özgürlük getirmeyeceği, sadece elit bir kesimi çıkarılmasına ortaya çıkaracağını vurgulayarak Kürt sorununun mevcut ülke sınırları içinde, ama demokratik özerklik temelinde, yani özgürlük ve demokrasi temelinde çözüleceğini ortaya koymuştur. Bu açıdan ulusların kaderini tayin hakkının klasik ele alınışı, Kürt sorununun klasik çözülmesi anlayışını reddetmiştir. Bu çerçevede demokratik ulus anlayışını geliştirmiştir; demokratik ulus anlayışı da PKK'nin zihniyetinde ve programında büyük bir devrimi ifade etmektedir. Bu tamamen ulusal kurtuluşçu bir yaklaşımdan demokratik ulus temelli özgürlükçü bir yaklaşıma geçiştir. Sadece Kürtlerin değil, Kürdistan'daki tüm toplulukların özgürlüğünü esas alan, onlarla birlikte özgür ve demokratik yaşamı sağlamayı esas alan bir siyasal yaklaşımdır. Devletçi ulus anlayışı yerine demokratik ulus anlayışının ortaya çıkarılması kapitalist moderniteye de alternatif bir yaklaşım olmaktadır. Zaten Önder Apo kapitalist moderniteye karşı demokratik modernite çizgisini ortaya koymaktadır. Bu, demokratik konfederalizmdir. Bu, ekonominin demokratikleşmesi, yani eko endüstriye dayalı ekonomik yaşamdır. Devlete karşı konfederalizmi ifade etmektedir. Bunlar da tabii ki PKK'nin yaşadığı büyük devrimi ifade etmektedir. Bu yönüyle PKK tarihi boyu kendi içinde büyük devrimler gerçekleştirmiştir. Radikal köklü devrimler gerçekleştirmiştir. Öyle kıyıdan, köşeden düzeltme değil, köklü düzeltmeleri esas alan bir devrimci anlayışla sorunlara yaklaşmıştır.

PKK'nin demokratik ulus anlayışı aslında yeni değildir. Yeni teorize edilmiştir. PKK Kürdistan'da demokratik devrimi gerçekleştirirken sadece Kürtlerin öz-

kendi toplumsal gerçeğinden, yaşadığı siyasal gerçeklikten çıkan değerlendirmeleri yapmıştır. Bu yönüyle dogmatik ve şematik bir yaklaşım içinde olmamıştır. Kuşkusuz reel sosyalizmin belirli yanlışlıkları, eksiklikleri, yetersizlikleri PKK'yi de, Önder Apo'yu da etkilemiştir. Çünkü genel bir ideolojik-teorik yaklaşım vardır. Zaten o koşullarda ve mevcut birikimle bazı yönleriyle eksiklikleri ve yetersizlikleri aşmak mümkün değildi. Diğer yandan da pratiğin sonuçları da olması gerekiyordu. Yani bazı yanlışlıklar, doğrular da ancak pratikle ortaya çıkan karaktere sahiptir. Ama bunun dışında genel yaklaşımı kitabi olmamıştır. Hep kendi bilinci, birikimi, Kürdistan'ın, Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun gerçekliği içinde belli bir değerlendirilmeden geçirilerek önderlik düşüncesinin değerlendirilmesinden geçerek düşünce ve yaklaşım oluşturmuştur. Bu özellik reel sosyalizmin dağılmasından sonra gerçekten öz güvenle reel sosyalizmi eleştirme, yanlışlıklarını ortaya koyma tutumunu göstermesini sağlamıştır. Bu açıdan Önder Apo bütün sosyalist hareketler içinde en doğru biçimde eleştiri ve özeleştiri veren bir önderlik gerçeği olmuştur, bir parti gerçeği olmuştur.

“Sosyalizmde ısrar insanlıkta ısrardır”

Kuşkusuz reel sosyalizm yıkıldıktan sonra kimi eleştiri ve özeleştiri yapan hareketler olmuştur, ama birçoğunda savrulma ortaya çıkmıştır. Doğru bir eleştiri ve özeleştiri yapma ortaya çıkmamıştır. Yanlışlıklar yapılmış denilerek yanlışlıktan uzaklaşma adına savrulmalar yaşanmıştır. ‘Yanlışlar yerine daha doğrusunu koyalım, sosyalizmi güçlendirelim, daha etkili mücadele edelim’den çok, belirli yanlışlıklar, eksikliklere dayanarak partileri, örgütü sağa kaydıran, mücadelesiz hale getiren savrulmalar fazlasıyla ortaya çıkmıştır. Bir kesimde de hala eskide ısrar eden, dogmatik, kalıpcı, reel sosyalizmin dağılmasını sağlayan eksikleri, yetersizlikleri görmeyen tutucu yaklaşımlar görülmüştür. Önder Apo bu iki yaklaşımdan da uzak durmuş, reel sosyalizmi eleştirerek, tarihsel toplumsal gerçeği içinde, yine yaşanan yüz yıllık pratik içinde eksikleri, yetersizlikleri irdeleyerek sosyalist zihniyeti nasıl güçlendiririz, gerçek sosyalist anlayışı nasıl ortaya çıkarırız, buna dayanarak kapitalizme karşı, kapitalist modernist sisteme karşı, emperyalist sisteme karşı, sömürgecilğe karşı, toplumdaki

dayalı devrimci anlayışın geliştirilmesi, PKK'nin bu yıllarda sarsılmadan, dağılmadan daha güçlü bir biçimde çıkmasını beraberinde getirmiştir.

Özellikle reel sosyalizmin yönetim gerçeğini Önder Apo eleştirmiştir. Daha doğrusu PKK gerçeğinde bildiği için öyle şematik, yetkiye dayalı bir parti anlayışının olmayacağını, bir sosyalizm anlayışının olmayacağını daha ilk günden söylemiştir. Yine böyle duvarlar örerek bir sosyalizm olmayacağını, sosyalizmin ancak karşı güçlere karşı ideolojik mücadeleyle olabileceğini, kültürel mücadeleyle olabileceğini vurgulamıştır. Bu açıdan reel sosyalizmin o ekonomik, maddiyatçı, materyalist yaklaşımını, kalkınmacı yaklaşımını daha ilk günlerden eleştirmiştir. Böylelikle sosyalizmi çok materyalist, maddiyatçı anlayışlarla ele alan yaklaşımları eleştirerek maneviyata önem veren, moral değerlere önem veren, bunlarsız sosyalizmin olmayacağını ortaya koyan bir yaklaşımı esas almıştır. Sosyalizmin en başta da moral değerler olduğunu görmüştür. Bu çerçevede önemli bir yaklaşımı ortaya koymuştur. Reel sosyalizmin yıkılmasından sonra gerçekten kendi devrimini gerçekleştirmiştir. Hiçbir komplekse kapılmadan, eleştiri-özeleştiri yaparak sosyalizmin eksikliklerini ortaya koymuştur. Ama bunu ortaya koyarken de “sosyalizmde ısrar etmek, insanlıkta ısrar etmektir” diyerek eleştiri ve özeleştiriye nasıl yaklaşılması gerektiğini, eleştiri ve özeleştirin neni amaçlaması gerektiğini de çok açık biçimde vurgulamıştır.

Kuşkusuz kadın özgürlüğü çerçevesinde yapılan büyük devrimci hamle, devrim içinde devrim yapma karakteri daha sonraki bütün düşünce yapısını köklü biçimde değiştirmiştir. Özellikle devlet ve iktidar sorgulaması çok güçlü gelişmiştir. PKK'nin en önemli katkısı, devlet ve iktidarı sorgulamasıdır. Devlet ve iktidara dayalı olmayan bir sosyalizm anlayışının, özgürlük ve demokrasi anlayışının geliştirilmesi olmuştur. Bu açıdan tarihsel toplumu değerlendirme yaklaşımı önemlidir. Marks'ın, Engels'in, Lenin'in determinist, düz ilerlemeci yaklaşımını doğru bulmamıştır. Doğal toplumun, toplumsal değerlerin sanki 'bir dönem var, sonradan yok olmuş' gibi ele alınmasını ciddi olarak eleştirmiştir. Bu açıdan kapitalizmi feodalizme göre ilerici, feodalizmi köleciliğe göre ilerici olarak ele alan bir değerlendirilmenin yetersiz olduğunu, yanlış olduğunu ortaya koymuştur. Esas

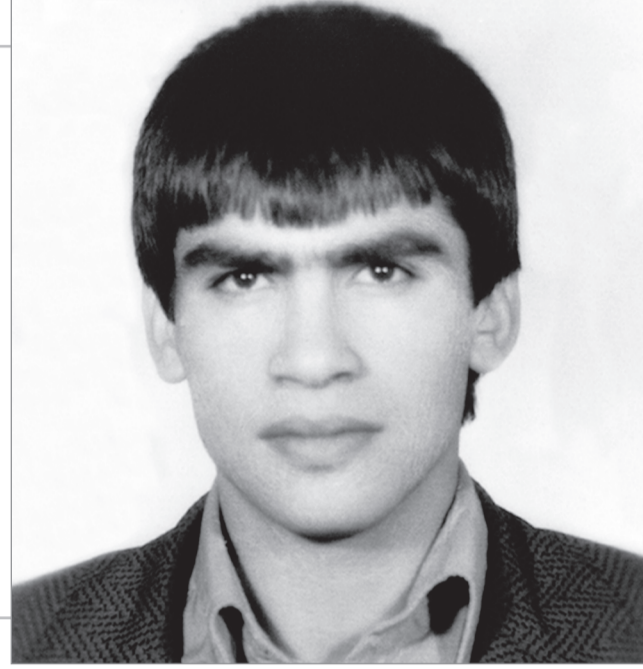
özgürlüğünü esas alan değil, Kürdistan'daki Süryanileri, Arapları, Türkmenleri, Êzîdîleri, Alevileri, bütün etnik ve dinsel toplulukları ulusal demokratik devrimin merkezine koyan bir yaklaşımı esas almıştır. Bu açıdan PKK başından itibaren katı, sadece Kürtlere dayanan bir ulusçuluk anlayışıyla hareket etmemiştir. Kürdistan'daki bütün halkların özgürlüğünü esas alan bir siyasal yaklaşım ortaya koymuştur. Türkiye sınırları içindeki çözüm anlayışı Apocu grubun ortaya çıkmasından beri vardır. Fakat Türkiye sorununu o dönemdeki hegemonik yaklaşımlarından dolayı bu gerçekleştirilmiştir. Ama PKK şahsında halkların kardeşliği gerçekleştirilmiştir. Kemal ve Haki gibi PKK öncü kadroların varlığı PKK'nin sorunu sadece bir Kürt sorununu çözmek olarak ele almadığı, Türkiye devrimini ve Ortadoğu halklarını özgürleştirecek bir yaklaşımı esas aldığını ortaya koymaktadır. Zaten Kemal *“ben Kürt halkının özgürlüğünde, Kürdistan'daki devrimde Türkiye halklarının özgürlüğünü ve devrimini gördüm”* demiştir. PKK'ye katılımının gerekçesini böyle ortaya koymuştur.

Özcesi PKK sosyalist kimliğine, karakterine uygun olarak başından beri sosyalizmin özüne uygun demokratik ulus anlayışını esas almıştır. Aslında ulus-devlet zihniyeti sosyalizme ait değildir, burjuvaziye aittir. Sosyalistlerdeki ulus-devlet anlayışı kesinlikle sosyalist zihniyetten kaynaklanmamaktadır. Devletçi karakter aşılmadığı için burjuvazinin ulus-devlet anlayışı alınmıştır. Kuşkusuz reel sosyalist ülkelerde diğer ulus-devletler gibi farklı halklara, topluluklara bir düşmanlık olmamıştır; ama ulus-devlet anlayışı ya da merkezî devlet anlayışı ister istemez demokratik ulusal yaklaşımdan uzaklaştırmıştır. Ulusal kurtuluşçu anlayışlar da demokratik ulus değil de ulus-devletçi anlayışla hareket etmiştir. Ama PKK başından itibaren demokratik ulus anlayışına sahiptir. Özellikle de ezilen bir ulus olduğundan ulus-devletçi anlayışla hareket etmemiştir. Belki bir devlet kurmayı ilk başta hedeflemedi, ama devlet olmadığından böyle bir ulus-devletçi zihniyet gelişmedi. Sosyalist karakterinden dolayı demokratik ulus zihniyeti gelişti. Önderliğin İmralı'daki yoğunlaşmaları da iktidar ve devletten uzaklaşmak biçiminde olmuştur. İktidarı ve devleti hedef almamak her konuda hegemonik zihniyetten, merkezîçilikten, belirli ulusun, toplumsal güçlerin hakimiyetini esas alan yaklaşımlardan uzak kalarak demokratik ulus çizgisini teorileştiren bir gelişme ortaya çıkarmıştır. Zaten devleti ve iktidarı hedef almadığı zaman bir sınıf iktidarını da, devletini de esas almamıştır. Bu yönüyle bütün toplumu esas alan bir demokratik özyönetimi, demokratik konfederal anlayışı geliştirmiştir. Bu açıdan PKK'de ortaya çıkan devlete karşı demokratik konfederalizm anlayışı da ve bunun ideolojik, teorik, felsefik ve paradigmatik zemine kavuşması da sadece PKK için değil, bütün insanlık için bir devrim niteliğindedir. Bunun sonuçları şimdiden ortaya çıkmıştır. Önümüzdeki yıllarda sadece Kürdistan'da değil, tüm Ortadoğu'da, Ortadoğu'yu gerçek anlamda özgürlüğe, demokrasiye kavuşturacak demokratik ulus anlayışdır. Çünkü Ortadoğu; etnik grupların, dinsel grupların, inanç grupların, çatışma alanı haline getirilmiştir. Böyle bir yerde bu çatışmaları ortadan kaldırıp bütün halkların özgür ve demokratik yaşamını sağlayan bir zihniyet ve yapılanma ortaya çıkarmak açısından da Önder Apo'nun ortaya koyduğu ve PKK'nin pratikleştirmek istediği demokratik ulus anlayışı önümüzdeki yıllarda da çok önemli roller oynayacaktır.

Zindan direnişi Parti ve Kürdistan tarihindeki gelişmelerin ivmesini hızlandırmıştır

“Önder Apo'nun ancak zor koşullarda mücadele edip başarılacak diye ifade ettiği devrim gerçeği ve bunun gerektirdiği tarzı zindan direnişçileri zindanda pratikleştirmişlerdir. Zorun zoru koşullarda direnip başarmasını ve kazanmasını bilmişlerdir. En zor koşullarda direnerek kazanmışlardır. Yani Kürdistan devriminin tarzını yaratmışlardır. Zor koşullarda direnip başarmanın tarzı Kürdistan devriminin tarzıdır.”

Mustafa Karasu

PKK tarih sahnesine bir halk hareketi olarak çıkmıştır. En temel ayırt edici özelliklerinden biri, Kürt egemen sınıflarını hareketine karşı halkın özgürlük hareketini geliştirilmesini amaçlamasıdır. Tarihte Kürtler üzerinde dış baskı ağır olduğundan Kürt egemenleri dış güçlerle işbirlikçilik yapmışlardır. Kürt işbirlikçiliği tarih içinde derinleşmiştir. Kuşkusuz bunda Ortadoğu'nun önemi, Kürdistan'ın Ortadoğu'nun merkezinde olması, bütün imparatorlukların Kürdistan etrafında kurulması, Kürt egemenlerin varlıklarını sürdürmek istemelerine de önemli etken olmuştur. Bu giderek bir karakter haline gelmiştir. Artık kendisi için, halkı için düşünen değil de, varlığını dış güçlerle ilişkide arayan bir egemen sınıf gerçeği ortaya çıkmıştır. Belki önceki yüz yıllarda çok sorun olmayan ya da Kürt'ün varlığını tehlikeye düşürecek bir durum ortaya çıkarmayan bu işbirlikçi karakter, kapitalist modernitenin ulus-devlet anlayışı ve bu devlet anlayışını geliştiren Fars, Arap ve Türk egemenlerinin Kürtler üzerinde kültürel soykırımcı egemenlik uygulamaları ve bunu da Kürt işbirlikçiliğine dayandırmaları Kürt işbirlikçiliğinin Kürt tarihindeki en olumsuz rolü oynamasını beraberinde getirmiştir. Öyle ki Kürt'ün ortadan kaldırılmasının aracı haline gelmişlerdir. Önder Apo daha baştan bu gerçeği görerek Kürt egemenlerinden, Kürtler için herhangi bir şey beklemenin nafile olduğunu, bu açıdan Kürtlerin 20. yüzyılda varlığını koruyabilmesi için ancak bir halk hareketinin geliştirilmesinin zorunlu olduğunu ortaya koymuştur. Apocu grup başta bu bilinçle tarih sahnesine çıkmıştır. Yani bir halk hareketi yaratılmadığı takdirde Kürtlerin varlığı tehlikededir. Zaten 1970'lere gelindiğinde neredeyse Kürt yok edilmenin eşliğine getirilmiştir. Kürt yok olmayla karşı karşıyadır. Amiyane deyimle 'ölüm döşeğinden' alınmıştır. Bir halk hareketi ortaya çıkmadığı takdirde kültürel soykırımcı sömürgecilik Kürt işbirlikçilerle birlikte Kürt'ün son nefesini de alacaktır.

Bu bilinçle tarih sahnesine çıkan Apocu grup, 1976'da Ankara Dikmen'de Şubat ayında yapılan toplantıyla Kürdistan'a dönüş kararı almıştır. O güne kadar Ankara'da yapılan ideolojik çalışmalar ve kadrolaşma çalışmaları belli bir aşamaya varmıştır. Artık bundan sonra grubun gücünü Ankara'da tutmanın bir yararı

olmayacağı kararına varılmış ve bu temelde Kürdistan'ın bütün alanlarına gidilmiştir. Daha çok da Kürdistan'da aydın gençliğin olduğu bölgeler esas alınmıştır. Yine Riha ve Mêrdîn gibi alanlarda çalışmalar yoğunlaştırılmıştır. Amed, Batman, Dîlok, Dersim, Mêrdîn, Riha, Qers, Elazîz, Çewlîg; bu alanlar Apocu grubun ilk ideolojik ve örgütsel çalışmaları yürüttüğü alanlardır. Kürdistan'da daha önce başka gruplar da vardır. Daha doğrusu Güney Kürdistan'daki KDP ve YNK etkisinde gruplar oluşmuştur. YNK'nin etkisinde DDKD gelişmiştir. KDP'nin etkisinde Rızgari, KUK, Kawa gibi hareketler vardır. Yine PSK gibi reel sosyalizmin etkisinde görülen, daha çok TKP ile belirli bir ilişki içinde olan bir grup oluşmuştur. Rızgari'nin, İsrail ve MOSSAD ile ilişkili olduğu söylenmiştir. Özcesi Apocular Kürdistan'a grup olarak girmeden önce Kürdistan'da Kürt ağalarına, beylerine dayalı ya KDP'ye dayalı ya da Türkiye'de Sovyet yanlısı partilere dayalı bazı gruplaşmalar vardır. Ancak bunlar Kürt ve Kürdistan halkının çok ağır sorunlarına cevap olacak, bu ağır sorunların üstesinden gelecek bir karakterde değillerdir. Dünyanın sanki normal sömürgecilik uygulanan ülkelerindeymiş gibi kendilerine göre bir çalışma tarzları, bir yaklaşımaları vardır.

Apocu grup Kürdistan halkının özlemlerine cevap olmuştur

Öte yandan çoğunluğunun kurucusu ve kadroları Kürt egemen sınıflarından gelmektedir. Bundan dolayı işbirlikçi karakterdedirler. Öyle devlete karşı savaş yürütecek ne bir zihniyete ne de iradeye sahiptirler. Bu tür karakterde olan hareketlerin olduğu Kürdistan'a Apocuların girişi çok farklı bir durum ortaya çıkarmıştır. Halkın köklü sorunlarına cevap olabilecek, halkı gerçekten sarsabilecek bir hareket olarak etkisini kısa sürede göstermiştir. Çünkü diğerlerinin halkı sarsacak, halkı mücadele çizgisine çekecek bir durumu yoktur. Kürdistan'da belli ilişkileri oluşmuştur, ama bu ilişkileri etkili bir mücadeleye çekecek bir karakterleri yoktur. Dünyada ulusal kurtuluş hareketleri var; Türkiye'de devrimci mücadele geliyor; bu ortamda tabii ki Kürt gençlerinde de, Kürt insanında da bu etkiler temelinde bir arayış var. İşte bu arayışa Apocu grup daha Kürdistan'a ilk adımı atar atmaz bir cevap olmuştur. Duruşlarıyla, yaşamlarıyla, ilişkileriyle gerçekten de Kürdistan halkının hem

özlemlerine, hem de Kürdistan halkının toplumsal kültürüne cevap olmuştur. Halk Apocuları kendi kültürüne yakın görmüştür. Yaşamlarıyla, duruşlarıyla, söylemleriyle bir tutarlılık görmüştür. Gerçekten de yaşamlarını mücadeleye veren, duruşlarıyla, tutumlarıyla bu konuda tutarlı olan Apocular kısa sürede sadece gençlik değil, ilişki kurduğu halk içinde de büyük bir etki yaratmıştır. Halk da, gençlik de 'tam da bizim sorunumuzu bu çözebilir, bizi sömürgecilikten böyle bir hareket kurtarabilir' demiştir. Apocu grubun özellikle aydın gençliğin olduğu yerdeki çalışmaları hemen Kürt gençlerini etkilemiş, kendi saflarına çekmiştir. Halk hemen yoğun olarak grup etrafında toplanmasa bile bu grubu çekici bulmuştur; kendini bu gruba yakın hissetmiştir. Böylece adım adım grubun halkla ilişkilerinin geliştiği bir durum ortaya çıkmıştır.

İlk önce gençliği örgütleyen, halkı etkileyen Apocu grup, 1978'e gelindiğinde önemli bir kitle tabanına kavuşmuştur. Hilvan'da Süleymanlara karşı verilen mücadele, Kürdistan köylüsünde, halkında büyük bir heyecan yaratmıştır. Kısa sürede geniş bir taban buldu. 1978'de Dîlok'un en önemli sendikası Apocu grubun eline geçti. Batman'da önemli bir kitleye ulaşıldı. Giderek Batman, Mêrdîn, Riha, Amed'te halkın eğilimi Apocu harekete yöneldi. 1979'da Celal Bucak'a karşı verilen mücadele halk üzerinde o güne kadar var olan ağaların, beylerin otoritesini kırdı. Halk ağaların, beylerin korkusundan, etkisinden ses çıkarmaz durumdaydı. Ama Apocu hareketin ağalara ve beylere karşı mücadelesi, Türk devletine karşı mücadelesi Kürt halkında kendine özgüven yarattı. Şunu söyleyebiliriz; daha 1979'da Kürdistan'da klasik ağa-bey, işbirlikçi aşiret otoritesi yerle bir oldu. Daha o zamandan yenilgi yaşadılar. Bu durum sadece gençlikte değil, bütün halkta heyecan yarattı. Halkın ilk defa kendisine o güne kadar zorbalık yapan, iradesini kıran, işbirlikçi karakterdeki egemenlere karşı bir gücün karşı çıkabileceğini görmesi çok önemli bir zihniyet dönüşümü açığa çıkardı. Ağaların ve beylerin de yenilebileceğini, halkın da güç olabileceğini görmeleri büyük bir uyanış yarattı. Öyle ki, 1980'lere gelindiğinde PKK sempatanları, taraftarı yüz binlerce, hatta milyonlarca diyebileceğimiz bir halk gücüne ulaşılmıştı. Hilvan'da ve Batman'da belediye başkanlığı kazanılmıştı. Giderek birçok yerde artık ideolojik hakimiyet, siyasi hakimiyet, otorite PKK'nin eline geçiyordu. Gerçekten

de bizim de, hareketin de beklemediği düzeyde gelişmeler oldu.

Apocu grup, PKK'liler bir yere girdikleri an orada kesinlikle değişim yaratıyorlardı. Bir kasabaya mı girdiler, bir hafta içinde bir ucundan girip diğer ucundan çıkıyorlardı. Gençlik örgütleniyordu, toplum örgütleniyordu, kasabanın ruh halı değişiyordu. Böyle bir gelişmeyi, PKK giderek yaratıyordu.

PKK Kürdistan'da bir milat oldu

O güne kadar Türk devleti kültürel soykırımcı sömürgeciliğinin başarılı olduğunu, bu halkın bir daha ayağa kalkamayacağını düşünüyordu. Ancak PKK'nin ortaya çıkışıyla birlikte, gençliği ve halkı etkilemesiyle birlikte 60-70 yıllık kültürel soykırımcı politikanın giderek etkisizleştiğini görüyorlardı. Ağrı isyanından sonra bir gazetede "muhayyel Kürdistan burada medfundur" diye bir yazının mezar üstüne yazılması, Türk devletinin Kürdistan'daki durumu neyi hedeflediği ve Kürdistan'daki gerçekliğin ne durumda olduğunu ortaya koyuyordu. İşte bu ortamda Apocular ve daha sonra PKK olarak resmileşen parti gerçeği Kürdistan'da bir milat oldu. İlk defa halk çocukları egemen sınıfların dışında ciddi bir iddiala siyasi otorite olmaya, askeri otorite olmaya, ideolojik hakimiyetini sağlamaya başladılar. Gerçekten de daha 1978'de, 79'da bu mayanın tuttuğu görüldü. Halk PKK'lilerin bu mücadeleyi yürüteceklerine inanmaya başladı. Zaten giderek sadece Riha'da değil, Mêrdîn'de, Batman'da ve birçok yerde ağalara ve beylere yönelik yürütülen mücadele Kürdistan'daki kültürel soykırımcılığın işbirlikçi ayaklarını kırdı, zayıflattı. Nitekim bunun sonucu Kürdistan'ın birçok yerinde polisler ve askerler rahat gezemez hale gelmişti. Hatta Hilvan-Siverek direnişiyle birlikte Kürdistan dağlarında ilk defa büyük silahlı birliklerin dolaşması da çok önemli bir gelişmeyi ifade ediyordu.

İşte bu durum karşısında Türk devleti paniğe kapıldı. Zaten Türkiye'de de devrimcilerin, sosyalistlerin büyük mücadelesi vardı. Türkiye'de sol hareket giderek halklaşıyordu. İlk defa Türkiye tarihinde devrimcilerin toplum içinde etkinliği giderek artıyordu. Ama Kürdistan'daki durum kültürel soykırımcı sömürgeci eğilim açısından daha tehlikeli, giderek kontrolden çıkabilecek bir gelişme olarak görüldü. Bu nedenle ilk önce Maraş Katliamı'ndan sonra belli illerde ilan edilen sıkıyönetim, daha

sonra yaygınlaştırılarak Kürdistan ve Türkiye'de gelişen devrimci mücadeleye karşı bir savaş pozisyonu haline getirildi. Zaten Kenan Evren Botan'dan helikopterle Ankara'ya giderken Hilvan-Siverek, yani Riha üzerinden geçerken darbeye karar verdiklerini söylemektedir. Demirel hükümeti de Kürdistan'daki gelişmeleri günlük takip ediyor, izliyordu, bilgi alıyordu. Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezme, etkisizleştirme kararını daha o zaman almışlardı. 12 Eylül'den önce Hilvan-Siverek başta olmak üzere Özgürlük Hareketi'nin geliştiği her yerde yoğun saldırılar başlatmışlardı. Kadroları, sempatanları ve halkı tutukluyorlardı. Bu gerçeklik Kürdistan'da Apocuların, PKK'nin öncülüğünde gelişen halk hareketinin Türk devletini çok ürküttüğünü göstermekteydi. Bunun sonucu 1980 12 Eylül'de hem Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezerek halkı tekrar sindirmek, buna dayanarak kültürel soykırımcı sömürgeciliği tamamlamak, hem de Türkiye'deki sarsılan iktidarların otoritesini sağlamak için NATO'nun da desteğiyle askeri faşist darbe gerçekleştirilmişti.

12 Eylül faşist darbesi zindandaki kadrolar şahsında PKK'yi bitirmek istiyordu

12 Eylül öncesi çok yoğun bir kitleleşme, toplumsallaşma yaşandığı gibi, önemli bir kadrolaşma düzeyi ve sempatan topluluğu ortaya çıktı. PKK gerçek anlamda bir örgüt haline geldi. Türk devleti işte bu gerçeği görerek kök kazımak istedi. Sadece kadroları, sempatanları zindanlara atmadı; halktan selam verenleri, kadrolarımızın, sempatanlarımızın akrabalarını, mücadeleye sempati duyduğu düşünülen halktan insanları çok uyduruk bahanelerle zindanlara tıktı. Tabii bütün bunlardan amaç, PKK'nin Kürdistan'da attığı tohumların kökünü kazımağı. PKK'yi sadece örgüt olarak değil, toplum içindeki etkisini de ezme, kırmak, bitirmek istiyordu. Bu yönüyle Diyarbakır zindanında çok planlı bir işkence düzeni kuruldu. Zindandaki tutsaklar şahsında örgüt bitirmek isteniyordu. Zindandaki tutsaklarda teslimiyet, yılgınlık, pişmanlık yaratılarak, topluma "bakın işte en fazla iddialı olan hareket, Kürdistan'ı kuracağız, dünyayı değiştireceğiz, kim olursa olsun mücadeleye edip kazanacağız diyen bir hareket ve o hareketin kadroları, militanları pişman oldu, teslim oldu, dolayısıyla artık Kürtlük bitmiştir, Kürdistan davası bit-

miştir, bunlar boş şeylerdir" biçiminde bir algı yaratarak, böyle bir etki yaratarak Kürdistan halkının geleceğe yönelik umutları tümünden yok edilmek isteniyordu. PKK'nin yeşerttiği umutlar, halkta ortaya çıkarılan heyecan ortadan kaldırılmak isteniyordu. Bu açıdan çok kapsamlı planlı bir zulüm düzeni, işkence düzeni kuruldu. Bu düzenle gerçekten de herkes teslim alınıp pişman ettirilerek, zindandaki kadrolar şahsında PKK de bitirilmek isteniyordu. Bu nedenle zindan tarihi, zindan direnişi hem PKK açısından hem de halk açısından çok önemli olmuştur. Kürt halkının Özgürlük Mücadelesi açısından bir dönüm noktasıdır.

12 Eylül 1980 zaten bir dönüm noktasıdır. 12 Eylül faşist darbesi PKK'yi bitirerek, kökünü kazıyarak Kürdistan'ı tümünden kültürel soykırıma uğratarak Türk uluslaşmasının yayılma alanı haline getirmeyi hedefliyordu. Bu defa amaç çok köklüydü; kesin sonuç almak istiyorlardı. Kürtlük artık bitmeliydi, bitirilmeliydi. Bunun için de Kürtlük adına yola çıkan bütün hareketler bitirilmeli, teslim alınmalı, Kürdistan'da bir daha bu tür düşünceler bırakılmıyorsa örgütlenmeyi, mücadele etmeyi, böyle bir düşüncüyü aklına getiremeyecek bir toplumsal ortam, bir psikolojik ortam yaratılmak hedefleniyordu. Bu açıdan Diyarbakır'daki işkencelerle sadece tutsaklara boyun eğdirmek, onlara cezaevlerindeki kurallara uymalarını sağlamak amaçlanmıyordu. Bu tutsaklar şahsında bir halkın umudu bitirilmek isteniyordu. Bu bakımdan kurallara uyulduktan sonra da kimsenin yakasını bırakmadılar. Bizim teslimiyet dönemi dediğimiz kurallara uyma dönemindeki durum onlar için yetmedi. Mahkemelerde çıkıp pişmanlık gösterilecek, PKK'ye küfredilecek, Kürt ve Kürdistan yok denilecek, Önderliğe küfredilecek, Kürt ve Kürdistan davasının boş olduğu ve kandırılmış olduğu söylenecekti. Böylece Kürtlük adına yola çıkmanın sonucunun teslim olmak ve pişman olmaktan, dolayısıyla Türk devletinin Kürdistan'da uyguladığı sömürgeci kültürel soykırımcı politikaya uymaktan başka çare olmadığını, herkesin kaderine razı olarak asimile olup Türkleşerek Kürt ve Kürdistan davasından vazgeçip Kürdistan'ın Türk uluslaşmasının yayılma alanı haline gelmesini kabul ettirmeyi hedefliyordu. Bütün işkencelerin amacı bu sonuca ulaşmaktı. Bu açıdan da işkenceler sürekli ve ağır oldu. İşkenceler saniyelik ve günlük yapıldı. Artık cezaevindeki her an işkenceydi, havayı solumak işkenceydi, yatmak işkenceydi, oturmak işkenceydi, yemek yemek işkenceydi. Yani zindanda yaşamın her anı işkence haline getirilmişti. Dayanılmaz bir baskı oluşturulmuştu. Fiziki işkence olmadığı dönemde

bile tutsaklar ağır bir psikolojik baskı altındaydı. Büyük bir irade kırma, yılmak yaratma baskısı vardı. Bir umutsuzluk ve çaresizlik ortamı yaratmak için her yol ve yöntemi denemişlerdi. İşte böyle bir ortamda zindan direnişi gerçekleşti.

Zindan direnişi 12 Eylül'ü boşa çıkardığı gibi, Kürdistan'da devrimci gelişmeleri hızlandırdı

Kuşkusuz zindanda ortam böyle olduğu gibi, dışarıda da 12 Eylül hakim olmuş, Kürdistan'da bir ölüm sessizliği yaratılmıştı. Önderlik ve hareket yurtdışına çıkmış, orada 12 Eylül'ün yarattığı etkileri giderme çabaları yürütüyordu. Çünkü 12 Eylül'de bir darbe alınmıştı, büyük bir yıpranma yaşanmıştı. Ülkede bütün kadrolar çekilmek zorunda kalmıştı. Darbe Türkiye solunu da ezip geçmişti, Kürt solunu da ezip geçmişti. PKK de çok büyük darbeler almıştı. Önder Apo ve sınırlı bir kadro yurtdışında bunun getirdiği yaraları, olumsuzlukları giderip yeniden mücadele eden bir örgüt ortaya çıkarmaya çalışıyorlardı. Böyle çok zor bir dönem yaşanıyor. Zindan direnişini önemli hale getiren bu koşullardı. Özellikle de zindandaki tutsaklar şahsında PKK'nin bitirilmek istenmesi, halkın umudunun tümünden yok edilmek istenmesi düşünüldüğünde, zindanda tutsakların tutumunun ne olup olmayacağı önemliydi. Ya direniş olacak, 12 Eylül'ün uğursuz amaçları boşa çıkarılacaktı ya da tümenden teslim olunarak, tümenden boyun eğilerek düşmanın amaçladığı tutsaklar şahsında PKK'nin bitirilmesi, halkın umudunun tümünden ortadan kaldırılması gibi çok tehlikeli bir durum ortaya çıkacaktı. İşte bu açıdan zindanda Mazlum'dan başlamak üzere dörtlerin 17 Mayıs'ta kendilerini yakmaları yine 14 Temmuz ölüm orucunda önder kadroların şehit düşmesi düşmanın bu politikalarını boşa çıkararak tam tersine halk üzerinde, örgüt üzerinde büyük etkileri olan sonuçlar yaratmıştır. Kuşkusuz bu direnişler dışında da onlarca tutsak işkenceler altında şehit düşmüştür. Zindan direnişi böyle bir siyasi ortamda Kürdistan'da yükselen Özgürlük Hareketi'nin gelişim ivmesini hızlandırmıştır. 12 Eylül askeri darbesi Kürdistan'daki Özgürlük Mücadelesini geriletmeği, hatta tümenden tasfiye etmeyi hedeflerken, zindanları, zindandaki tutsakları böyle bir amaç için kullanmak isterken, tam tersine bir sonuçla karşılaşmıştır. Zindan direnişi 12 Eylül'ün bütün politikalarını boşa çıkardığı, 12 Eylül'ü başarısız kıldığı, yenilgiye uğrattığı gibi, Kürdistan'da özgürlük ve demokrasi açısından gelişmeleri hızlandırmıştır.

PKK'nin PKK olmasında zindan direnişinin önemi çok büyüktür

O dönemde parti yurtdışındayken, Türk devleti de PKK'nin tümünden kökünü kazımak isterken zindan direnişi partinin büyük moral değerlerle yüklenmesini, partinin ayağa kalkmasını, partinin çok önemli düzeyde güçlenmesini sağlamıştır. Önder Apo'nun ideolojik-politik çizgisininin, mücadele tarzınının, yaşam ve mücadele felsefesininin en somut biçimde zindanda pratikleşmesi partileşmeye büyük güç katmıştır. Partileşmenin ölçülerini, ilkelerini çok daha derinleştirmiş ve kapsamlılaştırmıştır. Çünkü partileri, örgütleri örgüt yapan, parti yapan programları değildir, tüzükleri değildir, sadece sayı da değildir; yarattığı değerlerdir, moral değerlerdir, ölçülerdir, zihniyettir, anlayıştır. İşte bu açıdan PKK'nin PKK olmasında, ölçüleri netleşmiş militanlar topluluğu haline gelmesinde zindan direnişinin önemi çok çok büyüktür. Kuşkusuz dışarıda parti dağılsaydı, parti ayakta olmasaydı ne zindan direnişi bu düzeyde gerçekleşirdi ne de etkileri bu biçimde olurdu. Bu bakımdan Önder Apo da büyük çabasıyla, emeğiyle örgütü ve partiyi ayakta tutarak bu direnişleri anlamlandırmıştır. Bu direnişin çok anlamlı hale gelmesini sağlamıştır. Eğer zindan direnişininin PKK tarihinde ve halk tarihinde çok önemli bir yeri olmuştusa, bu zemini yaratan da partidir; Önder Apo'nun 12 Eylül'den sonra yürüttüğü çabalarıdır. Eğer bu çabalar olmasaydı, örgüt tümenden dağılmış olsaydı örgütü yeniden örgütlenip mücadele eden bir örgüt haline getirme çabaları olmasaydı zindandaki bu emekler boşa gitmezdi, ama bu düzeyde bir etkisi de olmazdı. Bu açıdan bütün örgütler dağılırken, bütün Kürt grupları tasfiye olurken Önder Apo'nun örgütü ve kadroyu ayakta tutması çok tarihsel bir olaydır. Her şeyi anlamlandıran, değerlendiren bir durumdur. Çünkü bunlar olmasaydı diğer çalışmaların, hiçbir çalışmanın anlam kazanması mümkün olmazdı. Bu yönüyle Önder Apo'nun, zindan direnişininin yarattığı sonuçlarda çok büyük payı vardır. Yarattığı sonuçların var olmasını sağlayan zemini Önder Apo'nun çabaları yaratmıştır. Bunu da burada özellikle vurgulamak gerekir. Eğer Diyarbakır zindan direnişininin PKK'nin ve halk tarihindeki etkilerininin tam hakkı verilecekse, burada Önder Apo'nun çabalarını görmemek mümkün değildir.

Önder Apo da bu zindan direnişini çok anlamlandırmış, hakkını tam vermiştir. Zindan direnişilerininin partiyi tam anladıkları, parti yoldaşlığını çok iyi yaptıkları, en zor dönemde parti için gerekli olan tutumu gösterdiklerini, bu yönüyle gerçek parti kişiliklerini temsil ettiklerini

de Önder Apo her fırsatta ortaya koymuştur. Önder Apo'nun en zor koşullarda yürüttüğü çabaları da anlamlandıran, bu çabalara ivme kazandıran, bu çalışmaların sonuç almasını sağlayan da zindan direnişi olmuştur. Zindan direnişininin yarattığı moral değerler, ölçüler partileşmeye büyük ivme kazandırmıştır, partinin gücüne güç katmıştır. Partiyi gerçek anlamda parti haline getirmiştir. Parti, uğruna büyük şahadetler verilen, büyük acı çekilen, büyük emek ilkeler, değerler, ölçüler topluluğu haline gelmiştir. Bu yönüyle PKK ve halk tarihinde zindan direnişininin müstesna yeri vardır, çok değerli bir yeri vardır. Hatta parti tarihindeki en değerli, başköşedeki yerler zindan direnişçilerine aittir. Zindan direnişininin yarattığı değerlere aittir.

Önder Apo 14 Temmuz ruhunu parti ruhu olarak tanımladı

Kuşkusuz zaten bu direnişi yaratanlar PKK'nin ta kendisiydi, PKK kurucularıydı. Önder Apo'nun en yakın çalışma arkadaşlarıydı. Hayri'ydi, Kemal'di, Mazlum'du. Bu açıdan partideki duruş, gerçek partililik temsil edilmişti. Gerçek partililik kendisini orada ortaya koydu. PKK kadrosunun, militanlarınının ne olduğu en zor koşullarda denendi, sınandı, sınavdan geçti, rüşünü ispatladı. PKK militan gerçeğininin ne olduğunu tüm çıplaklığıyla ortaya koydu. Çünkü bireylerin, toplulukların karakteri zor dönemde belli olur. Zor dönemler, kişinin tüm özelliklerini ortaya koyar. Militanın ve kadronun tüm özelliklerini ortaya koyar. Zor dönemler, halkların tüm olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyar. Bu açıdan da zindan direnişi Önder kadrolar için gerçekten de büyük bir sınav olmuştur. Önder kadrolar, PKK'nin kurucuları gerçek kurucuları, Önder Apo'nun gerçek yoldaşları Kemal, Hayri, Mazlum bu sınavdan başarıyla geçmişlerdir, tam not almışlardır. Gerçekten PKK'nin kurucu önderleri olmayı hak etmişlerdir. Neden kurucu Önder oldukları Diyarbakır zindanında görülmüştür. Bu yönüyle parti deyince, partileşme deyince de esas olarak bu yoldaşlar ve yarattığı değerler akla gelmektedir. Artık bu arkadaşların yarattığı değerler hatırlanmadan, bu değerlere ve ölçülere sahip çıkılmadan, onların zihniyeti, düşünceleri, özelemleri kavranılmadan ya da temsil edilmeden kim biz partiliyiz, biz PKK'liyiz diyebiliriz? Bu değerlerden ayrı bir PKK'yi düşünmek mümkün müdür? Onun için Önder Apo 14 Temmuz ruhunu parti ruhu olarak tanımladı. Onları partiyi en iyi anlayanlar, parti görevlerini en iyi yerine getirenler olarak tanımladı. Bu açıdan zindan tarihi PKK tarihi açısından gerçekten bir dönüm noktasıdır. PKK'nin neredeyse yürüyecek mi, yürümecek mi biçiminde bir ikileme karşı karşıya kaldığı bir dönemde bu zindan direnişi gerçekleşmiştir. Kuşkusuz Önder Apo ne yapacak ne edecek bu örgütü yaşatacak, bu direnişi ortaya çıkaracaktır. Öyle 12 Eylül'e teslim olacak, geri adım atacak bir önderlik değildi. Bu yönüyle gerçekten nefes nefese büyük çaba yürütmüştür. Yurtdışına çıkar çıkmaz çabalarını artırmıştır. Daha 14 Temmuz direnişi olmadan, Mazlum'un direnişi olmadan, Dörtlerin direnişi olmadan Önder Apo zaten Ortadoğu'da örgütü ayakta tutmak için büyük çabalar harcamaktaydı, önemli gelişmeler de sağlamıştı. Konferans gerçekleşmişti, konferanstan sonra belgeler ortaya çıkmıştı. Konferans temelinde örgütün yeniden toparlanmasında önemli adımlar atılmıştı. Ama zindanda direnişin olmadığı, yenilginin tümünden yaşandığı ortamda tabi ki bu çabaların yürütülmesi, geliştirilmesi çok zor ola-

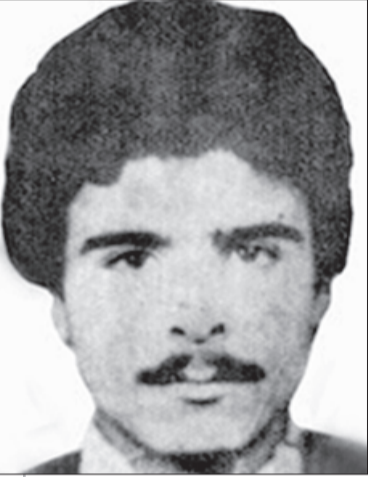
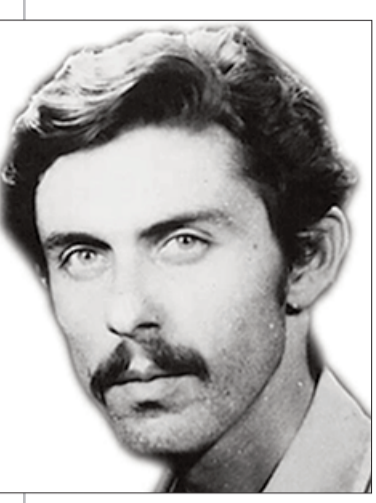
cakti, çok sıkıntılar yaşanacaktı. İşte zindan direnişi bu tarihi dönüm noktasında, bu tarihi süreçte görevini yerine getirerek PKK mücadelesininin hamleler yapmasına, PKK değerlerininin yoğunlaşmasına, tarihinin gidişatınınin ivmesinin hızlanmasına yol açmıştır. Kesinlikle böyle tanımlamak gerekir. 'Zindan direnişi PKK tarihi ve Kürdistan tarihinin ivmesini hızlandırmıştır' demek gerekir.

PKK zindan tarihinden aldığı güçle ülkeye dönüşü hızlandırmıştır. Ülkeye dönüşün sağlanmasında, ülkeye dönüp mücadele edecek militanlarıninin yarattığı zindan direnişi çok önemli rol oynamıştır. Gerçekten de bir yılınlık vardır, yenilgili ruh hali vardır. Artık bu düşmana karşı savaşılamaz denilen bir kırılma yaşanmıştır. Belki bazıları hala devrimcilikten, direnmekten söz etmektedir, ama buna inanmamaktadır. Böyle bir tasfiyecilik eğilimi, böyle bir irade kırılması ortaya çıkmıştır. Devrimden bir kaçınıklık vardır, mültecilik eğilimi vardır. 'Avrupa'ya gidelim, orada kalalım ya da ülkeye gitmeyelim, Ortadoğu'da kalalım, zamanı değildir' diyerek Önder Apo'nun çabalarını geriye çeken, örgütü, PKK'yi mültecileştiren, mücadele etmeyen bir örgüt haline getirme eğilimleri vardır. Bu yönlü tasfiyecilik dayatmalar vardır. Bunlar örgütü çok çok zorlamaktadır. Önder Apo şöyle demektedir "ben gidiyordum, düzeltiyordum, biraz gelişme yaratıyordum, bir süre sonra bakıyordum ki bozmuşlar, geriye çekmişler." Yani Önderliğin çabalarıyla, geriye çeken çabalar bu dönemde büyük bir mücadele içindedir. Mültecilikle ülkeye dönme çabaları, devrimcilikle tasfiyecilik çok yoğun bir mücadele içindedir. Mülteciliğin, tasfiyeciliğin etkili olması açısından zemin güçlüdür. Çünkü 12 Eylül galebe çalmıştır. 12 Eylül'ün yarattığı yenilgili ruh hali vardır. 12 Eylül Türkiye'de, Kürdistan'da tamamen ölüm sessizliğini sağlamıştır. Karşısında hiçbir direniş yoktur. Bu açıdan direnişi savunmak, ülkeye dönüşü sağlamak kolay değildir. Bu yönüyle mülteciliğin, Ortadoğu'da ya da Avrupa'da yaşamının bin bir teorisi üretilmektedir, gerekçe üretilmektedir. Mücadelenin ertelenmesi, mücadelenin geciktirilmesi argümanları ortaya konulmaktadır. Aslında sorun erteleme, geciktirme değildir; mücadeleyi tamamen bırakma anlayışı vardır. Ama bu 'direnişin zamanı gelmemiştir, mücadeleyi başlatmak erkendir' biçiminde ifade edilmektedir. O dönemde 'zamanı değil' söylemleri 'bir daha mücadele edilemez, mücadele bırakılmalı, teslim olunmalı, vazgeçilmeli' anlamına gelmektedir.

Zindan direnişi ülkeye dönüş çağrısı olmuştur

İşte böyle mülteciliğin dayatıldığı yerde 'ülkeye dön' çağrısı olmuştur. Özellikle 14 Temmuz direnişçilerininin şahadetleriyle birlikte artık mültecilik, tasfiyecilik kendini savunamaz hale gelmiştir. Zindanda en zor koşullarda direnen bu arkadaşlarınin tutumu karşısında kim mülteciliği savunabilir? Kim tasfiyeciliği savunabilir? Bu açıdan zindan direnişi, 14 Temmuz şahsında mülteciliğe, teslimiyete, kaçınıklığa büyük darbe vurmuştur. Amiyane deyimle 'çanlarına ot tıkamıştır' ve 'ülkeye dön' çağrısı olmuştur. Zaten PKK, PKK olacak mı, mültecileşecek mi, ülkeye dönüp mücadele edecek mi, burada belli olacaktı. Nitekim mültecileşen bütün örgütler tasfiye olmuştur, dağılmıştır, kimse kalmamıştır. O duruma düşseydi PKK de biterdi. Hatta bazı gruplar, şöyle böyle sınırlı biçimde ayakta kalmaya çalışmışlarsa da, bu da PKK'nin direnişiyile olmuştur. Zindan direnişi sonrası ülkeye dönüş gerçekleşmesi sonucu ayakta kalmışlardır. Bu açıdan zindan

direnîşi 'PKK olacak mı, olmayacak mı' sorusu karşısında, 'PKK kuruluş amaçlarına ve felsefesine uygun olarak var olacak ve mücadele edecektir' kararı olmuştur. Mülteciliği yerle bir ettiği gibi, 'ülkeye dön' çağırısı olduğu gibi, mücadeledeki kararlılığı ve geriye dönüşü olmayan bir partileşme ve mücadele sürecine girilmesini sağlamıştır. Bu tabii ki çok tarihi değerinde bir etkidir.

Zindan direnişi Kürdistan devrim tarzını ortaya çıkarmıştır

Öte yandan zindan direnişinin partileşmede, partinin temel değerlerini yaratmada çok büyük etkisi olmuştur. Bunların başında en zor koşullarda direnmesi gelmektedir. Kürdistan devrimi zorun zindan zorun zoru koşullara sahipti. Hem de düşmanın kontrolündeki bir yerde gerçekleşti. Kuşkusuz dışarıda olmak, özgür ve serbest koşullarda mücadeleyi geliştirmek her zaman imkan dahilindedir. Ama Kürdistan devrimi zorken, zindan koşulları ise zorun zorudur. İşte bu ortamda gerçekleşmesi de zindan direnişini çok anlamlı hale getirmiştir; Kürdistan devriminin tarzını ortaya çı-

karmıştır. Kürdistan devrimi ancak zor koşullara katlanılabiliirse, zor koşullarda mücadele edilmesi bilinirse gelişme sağlar ve başarıya ulaştırabilir. Zor koşullarda direnmeyen, imkansızlıkları mücadele gerekçesi yapmayan bir hareket, bir örgüt kesinlikle Kürdistan'da başarılı olamaz, yenilgiye mahkumdur. Kürdistan'da ancak zor koşullarda direnip mücadele edenler başarılı olabilir. İşte zindan direnişi Kürdistan devriminin tarzı olan bu tarzı ortaya çıkarmıştır.

Kuşkusuz bu tarzı ilk başta Önder Apo ortaya koymuştur. Daha ilk grup aşamasında, ilk sözlerinde "Kürdistan devrimi zordur" demiştir. "Kürdistan'da tam insan yoktur, hatta Kürdistan'da kendisine ihanet ettirilmemiş tek bir insan kalmamıştır" demiştir. "Eğer Kürdistan'daki bu zor koşullar göze alınacaksa mücadele edilmelidir, bu işe girilmelidir; yoksa kolay mücadele edileceğini, kolaylıkla mücadele yürütülebileceğini, sonuç alınacağını sananlar bu işe başlamasın" demiştir. Daha baştan kadroların önüne Kürdistan devriminin zorluğunu ortaya koymuştur. Kadrolarına "size kolay, imkanı değil, zorlukları sunuyorum." Size zorluk vaat ediyorum, kolaylık vaat etmiyorum" demiştir. Önder Apo'nun ancak zor koşullarda mücadele edip başarılı olacak diye ifade ettiği devrim gerçeği ve bunun gerektirdiği tarzı zindan direnişçileri zindanda pratikleştirmişlerdir. Zorun zoru koşullarda direnip başarmasını ve kazanmasını bilmişlerdir. En zor koşullarda direnerek kazanmışlardır. Yani Kürdistan devriminin tarzını yaratmışlardır. Zor koşullarda direnip başarmanın tarzı Kürdistan devriminin tarzıdır.

Kürdistan devriminin tarzı zor koşullarda başarmanın tarzıdır

İşte bu, Diyarbakır zindanında gerçekleştirilmiştir. Bu tarzı yaratmak, zindan direnişinin partiye, Kürdistan halkına verdiği en büyük değerdir, en büyük hazinedir. Eğer zindan direnişi 'partiye, bu halka birinci derecede ne verdi, en önemli verdiği şey nedir' denilirse, kesinlikle Kürdistan devriminin tarzını partinin ve halkın eline verdi, bu tarzı somutlaştırdı demek gerekmektedir. Yani Kürdistan halkının, partinin eline en önemli ve en değerli silahı verdi. Kazanmanın ve başarmanın anahtarını verdi. Zor koşullarda direnmenin tarzını verdi. Bu açıdan zindanın partileşmede ve PKK tarihindeki yeri çok önemlidir. Eğer PKK zor koşullarda direnmeseydi, zor koşullarda direnmeyi göze almasaydı şimdiye kadar ayakta kalamazdı. Daha 1980'lerde tasfiye olabilirdi. Eğer PKK ayağa kalktıysa, bugüne kadar hala var olduysa, zindan direnişinin izinde ve ruhunda zor koşullarda direnmeyi bildiği içindir. Kürdistan devriminin ancak zor koşullarda direnilirse başarabileceğini, Kürdistan'da başarmanın zor koşullarda direnmeden geçtiğini bildiği için ve böyle bir mücadele tarzına sahip olduğu için ve bu temelde pratiğe yürüdüğü için bugün PKK ayaktadır. Dolayısıyla 'zindanın PKK tarihi ve partileşmedeki yeri nedir' denilirse, en başta da 'bu temel değeri, bu tarzı partiye armağan ettiği için, partide bunu hakim kıldığı için tarihteki yeri bu kadar önemlidir' demek gerekmektedir.

Zindan direnişinin etkisiyle ülkeye dönüş hızlanmış, gerillanın hamle yapmasının en temel moral değeri olmuş, artık ülkeye dönüşü, gerilla hamlesini gerçekleştirmeyi geriye dönüşü olmayan bir karar haline getirmiştir. Bu temelde silahlı propaganda birlikleri gelişmiştir. İlk önce devrimin asgari imkanlarını yaratmak için silahlı propaganda birlikleri büyük bir çalışma içine girmişlerdir. Zaten silahlı propaganda birliklerinden birinin adı da 14 Temmuz silahlı propa-

ganda birliğidir. 14 Temmuz silahlı birlikleri, 21 Mart silahlı propaganda birlikleri ve diğer silahlı propaganda birlikleri Kürdistan'da gerçekten önemli bir hamleyi ifade etmektedir. Mücadelenin başlatılması anlamına gelmektedir. Araziyi tanıma, üstlenme alanlarını oluşturma, yaratma, gerillanın olacağı alanlarda halkla ilişkileri geliştirme, bütün bunlar silahlı propaganda birlikleri tarafından yapılmaya başlanmıştır. Ancak bunları öyle Önder Apo çok uzun bir süreç olarak görmüştür. Önder Apo'da asgari düzeyde imkanı bulduğu an mücadeleyi geliştirme tarzı ve yaklaşımı vardır. Çok sınırlı bir imkanla mücadeleyi geliştirme kararlılığı ve tarzı vardır. Bu açıdan yeterince imkan olsun ondan sonra mücadeleyi geliştirelim anlayışı Önder Apo'ya ait değildir. Önder Apo açısından asgari imkan yeterlidir.

Nitekim Önder Apo yürüttüğü çabalarla gerçekleşen zindan direnişiyle bir gerilla hamlesinin yapılması koşullarının olduğunu söylemiştir. Örgütün önüne, kadroların önüne bir gerilla mücadelesi yapma hamlesi koymuştur. Aslında Önder Apo'nun planlamasında 1983'te gerilla hamlesinin başlatılması vardır. Silahlı propaganda birliklerinin belli bir çalışmasından sonra gerilla hamlesinin yapılması gerektiğini öngörmüştür. Gerçekten de şimdi düşünüldüğünde 1984'te değil de 83'te başlatılırsa sonuçları çok daha farklı olacaktı. Gelişmeleri daha da hızlandıracaktı. 12 Eylül kendisini toparlamadan, siyasi bir kılıfa kavuşturmadan böyle bir hamlenin gerçekleştirilmesi, iç ve dış desteği daha da arttıracaktı. Ya da 12 Eylül'ün Türk devletinin çabuk tecrit ve teşhir olmasına, bu temelde de mücadelenin daha hızlı gelişip sonuç almasını sağlayacaktı. Önderlik böyle bir öngörüyle 1983'te mücadelesinin başlatılmasını istemiş, ama hala 12 Eylül'ün yarattığı etki, ürkellik, tedirginlik, 14 Temmuz ruhunda olan zor koşullarda direnip başarmanın tarzının tam sindirilememesi ve temsil edilememesi sonucu bir yıl gecikmeli başlamıştır. Ancak o yıllarda, o koşullarda başlatılması da gerçekten de tarihi bir hamledir. Hiç kimsenin beklemediği bir hamledir. En iyimserler bile bu kadar kısa sürede böyle bir hamlenin olacağını beklememiştir. Bu açıdan Mahsum Korkmaz yoldaş öncülüğünde 1984 hamlesi çok önemli sonuçlar yaratmıştır. Hatta Önder Apo; değerlendirmeleri çerçevesinde eğer o zaman gerilla hamlesini yapanlar daha inançlı olsalardı, daha örgütlü çalışsalardı, ufukları büyük olsaydı gerilla ordularının kısa sürede gerçekleşeceğini, Türk devletinin daha kendini toparlamadan gerilla ordusunun önemli başarılar elde edeceğini vurgulamıştır. Bu açıdan hamleden sonra Kürdistan toplumunda ortaya çıkan etkilerin değerlendirilmemesini büyük bir eleştiriye tabi tutmuştur. Bunu bir eleştiri-özeleştirisi konusu haline getirmiştir.

Gerillaya gelişen güven halkı serhildana kaldırmıştır

Gerillanın ülkeye girişiyle birlikte zaten halk kısa sürede gerillanın farklı olduğunu görmüştür. Sınır hatlarında eskiden peşmergeler de o alanları kullandığı için, halk peşmerge ile gerilla arasında bir kıyaslama yapma imkanı bulmuş ve bu temelde aralarında muazzam bir fark olduğunu görmüştür. Gerillanın gerçek anlamda bir Özgürlük Hareketi olduğunu, fedai hareketi olduğunu, gerilla tarzının, gerillaların bütün yaşamlarını, her şeylerini halka ve mücadeleye verdiklerini görerек Kürt halkının özgürlüğe umutları artmıştır. Aslında Botan'da sınırdaki halkın bu kadar PKK'ye bağlanmasının en önemli nedenlerinden biri, KDP ile kıyaslamalandır.

KDP peşmergeleri ile kıyasladıklarında PKK militanlarının, gerillaların büyük özgürlük savaşçıları olduğunu görmüş, hissetmiş ve güven duymuştur, inancı artmıştır. Bu yönüyle gerilla mücadelesinin Botan'da bu kadar hızlı gelişmesinin nedeni, gerilla tarzının, gerilla kişiliğinin, gerilla üslubunun halk üzerinde yarattığı etkidir. Bu etki hala bugün de güçlü biçimde sürmektedir.

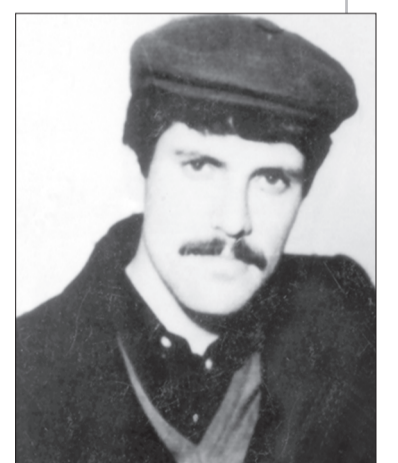
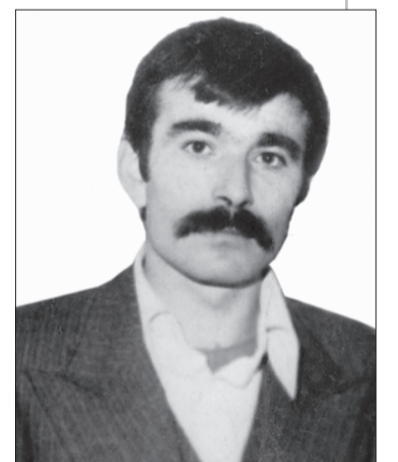
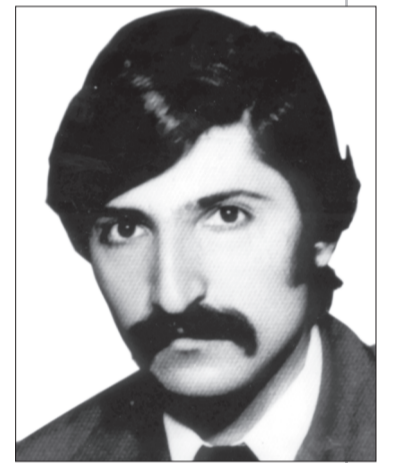
Ancak Kürt halkında gerillaya büyük güven oluşmasına ve gerillaya büyük sempati duyulmasına rağmen tarihte oluşmuş psikolojik etkiler hala bulunmaktadır. Özellikle yakın tarihte Kürtlük adına çıkan kimi direnişlerin 5-6 ay sürmesi, çabuk ezilmesi halkta Türk devletine karşı mücadelede bir güvensizlik ortaya çıkarmıştır. 'Bu gerilla gerçekten iddialıdır, farklıdır, özgürlükte kararlıdır, ama Türk devletine karşı savaşta başarılı olacak mı, ne kadar sürdürebilirler' yaklaşımı kuşkusunu taşımıştır. Bu bakımdan izlemiştir, takip etmiştir. Halk gerillanın hep başarılı olmasını istemiştir, hep sempati duymuştur; ama tümünden bir ayağa kalkması için bu yeterli olmamıştır. Ama zamanla şunu görmüştür, bir yıl geçmiştir, iki yıl geçmiştir, üç yıl geçmiştir, Türk devleti en ağır operasyonlar ve saldırılar yapıyor, ama gerilla ezilmiyor, gerilla giderek büyüyor, gerilla direnişi geliyor. 1990'lı yılların başında serhildanların ortaya çıkması, halkın artık bu hareketin ezilmeyeceğini, bu hareketin diğer hareketlere benzemediğini, sürekli olduğunu görmesi sonucu gerçekleşmiştir. Kürt halkının 1990'lı yılların başında serhildan kalkışının böyle bir boyutu da vardır. Gerilla hamlesinin yapılmasından 6 yıl sonra serhildanlar gerçekleşmiştir. Bu önemlidir. Bu süreçte hep halkın gözlediği, izlediği, sempatiyle baktığı, belirli bir destek de verdiği, ama bir bütün olarak halkın büyük çoğunluğunun 6 yıl sonra ayağa kalkması gerçeği söz konusudur. Halkın ayağa kalkması şu anlama geliyor; bu hareket artık başarılı olabilir, gelişebilir, güçlenebilir. 'Eğer Türk devleti karşısında 6 yıldır ezilmediyse, 6 yıldır hep direnerek büyük gelişme gösterdiyse bundan sonra da gelişme gösterir düşüncesi' halkta hakim olmuş ve bu o büyük serhildanları ortaya çıkarmıştır. Partiye güvenen, PKK'ye güvenen, Önderliğe güvenen ve onun etrafında mücadele etmeyi kabul eden bir durum ortaya çıkmıştır. PKK'yi arkasından gidilecek, yanında yürünecek, öncülüğünde mücadele yürütülecek bir parti, bir hareket olarak görmüştür. Bunu da böyle görmek gerekir.

1990'lı yıllarda PKK'nin büyük halklaşması gerçekleşmiştir. Kuşkusuz 1980'den önce de yüz binler, hatta milyonlar ifade edilebilen bir halk desteği vardı, toplum desteği vardı, ama 12 Eylül'de bu büyük bir darbe almıştı, büyük bir kırılma yaşamıştı. Çünkü 12 Eylül halkın üzerine çok sert yürümüştü. Ama zindan direnişi gerçekleşince halk, 'bu PKK'liler en zor koşullarda zindanda direniyorsa dışarıda da direnirler' demiştir. Bu temelde PKK'ye bir inanç gelişmiştir. Arkasından da gerilla hamlesi olup ve kısa sürede ezilmeyince, düşmanın bütün saldırılarını boşa çıkarınca halk 90'lı yılların başında bu partinin arkasında gitme, bu partinin öncülüğünde mücadele etme kararı vermiştir. 90'lı yıllardaki halk serhildanlarını böyle görmek gerekiyor. 1990'lı yıllarda serhildanlar sadece bir yerde gerçekleşmedi, bütün Kürdistan'da gerçekleşti; Türkiye'nin metropollerinde gerçekleşti. Kürdistan toprağı birden ayağa kalktı. Ölüm sessizliğine bürünmüş Kürdistan halkı, toplumu, toprağı büyük bir baharlaşma yaşadı, büyük bir canlanma yaşadı. Zaten ilk serhildanlar da şahadetler sonucu baharda gerçekleşti. Bunlar da bu halk serhildanlarının içeriğinin,

karakterinin anlaşılması açısından önemli veriler olmaktadır.

90'lı yıllardaki serhildanlar ile diriliş devrimi gerçekleşti

Önder Apo 90'lı yıllardaki serhildanlara 'diriliş devrimi' dedi. Gerçekten de bir diriliş devrimi gerçekleşti. Kadın, çocuk, yaşlı herkes meydanlara çıktı. O günün görüntüleri hafızalardadır. Çocuklar ve kadınlar en öndedir; yaşlılar bastonlarıyla en öndedir. Bir halkın ayağa kalkışı vardır, bir toplumun ayağa kalkışı vardır. PKK, 1970'lerde çıktıktan sonra Kürt egemenlerinin, ağalarının, beylerinin siyasi etkisine, toplum üzerindeki etkisine son vererek halk hareketini başlatmıştır. Halkın da güç olacağı, mücadele edebileceği zihniyetini ortaya çıkarmıştır. Kürt ağaları, beyleri ideolojik olarak 1970'lerde yenilmişlerdir. Gerilla hamlesiyle birlikte halk ağaları, beyleri, kendilerini etkileyen, önleyen kimi aşiret reislerini aşarak özgür toplum, özgür birey olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Artık geleneksel hakimiyet ilişkileri, toplumun önünü tutan, toplum hakkında karar veren, toplumun iradesini kıran bütün otoriteler yerle bir olmuştur. Onun yerine halkın otoritesi tarih sahnesine çıkmıştır. Halkın iradesi, halkın

kendine güveni, özgüçüyle ayağa kalkması gerçekleşmiştir. Bunlar Kürdistan tarihinde ilktir.

1990'lı yıllarda gerçekleşen halk serhildanları sadece bir serhildan değildir, bir demokratik devrimdir, bir ulusal devrimdir, bir sosyal devrimdir, bir kültür devrimidir. Devrim içinde devrimler olan bir dilin devrimidir. Bunlar demokratik devrim değil de ne demokratik devrimdir? Bunlar sosyal devrim, kültür devrimi, ulusal devrim değil de başka ne devrimdir? Demokratik devrim demek ille de iktidar olmak, devlet olmak demek değildir. Halkın bütün zincirlerini kırarak irade olması, örgütlü hale gelmesi ve ayağa kalkışıdır. Bu temelde gerçekleşen bir devrimdir. Bu açıdan o günkü devrimler büyük devrimlerdir. Kuşkusuz tamamlanmamıştır, ama gerçekleşmiş devrimlerdir. Daha sonraki yıllarda gelişen mücadele dönemini ise bu devrimlerin tamamlanma süreci olarak görmek gerekir.

Bu devrimler büyük sonuçlar ortaya çıkarmıştır. HEP, DEP gibi demokratik siyasal partilerin ortaya çıkması, bu serhildanların sonucudur. Bu serhildanlara dayanarak ortaya çıkmışlardır. Bu gelişimin çok iyi görülmesi gerekiyor. Bu halk serhildanları olmasaydı HEP, DEP, HADEP ve bugüne kadar gelen partileşmeler olmazdı. O partileşmeleri halk serhildanları yaratmıştır. Bunu herkesin bilmesi gerekiyor.

Kuşkusuz daha sonra Türk devleti kirli bir savaşla halkın demokratik devriminin, sosyal devriminin önüne geçmek, bastırılmak istemiştir. Belirli bir sessizliği, suskunluğu yaratmıştır. Ama bu demokratik devrimin, sosyal, kültürel, ulusal devrimin durduğu anlamına gelmemektedir. Sadece derinleşmesi ve kapsamlılaşmasında imenin belli bir düzeyde düşmesinden söz edilebilir. Ama o serhildanlar gerçekleştiği andan itibaren sonuçlarını yaratmıştır. O sonuçlar bütün yüzyılı etkileyecek sonuçlardır. Zaten bugün gerçekleşen büyük direniş, PKK'nin büyük halklaşması, bugüne kadar direnişi sürdürmesi, büyük bir halk desteğine dayalı olarak mücadeleyi geliştirmesi ve bugün daha kapsamlı halk hareketlerinin, halk mücadelesinin ortaya çıkması açısından o serhildanlar temeldir. O serhildanları bütün serhildanların, halklaşmanın, halk mücadelesinin, halk örgütlülüğünün temeli olarak görmek ve bu temelde ele almak gerekmektedir.

Kürdistan tarihinde serhildanlar açısından en önemli serhildanlardan biri de Önder Apo'ya gerçekleştirilen uluslararası komploya karşı halkın gerçekleştirdiği serhildanlardır. Bu serhildanlar

da çok tarihi değerdedirler. Aslında PKK'nin ve Önder Apo'nun halklaştığını en somut göstergesi bu serhildanlardır. Çünkü en zor koşullarda bu serhildanlar gerçekleşmiştir. Önder Apo'ya gerçekleştirilen komploya karşı halk Önder Apo etrafında bir ateş çemberi oluşturmuştur. "Güneşimizi Karartamazsınız" sloganıyla gerçekleştirilen eylemler vardır. Birçok kadromuz, yurtseverimiz fedai eylemler yapmıştır. Onlarcası kendisini yakmıştır. Bu eylemlerin yanında büyük halk serhildanları da olmuştur. Bunlar da diğer serhildanlar gibi Kürt'ün kimliğinin, kültürünün, karakterinin daha da derinleşmesi, gelişmesi ve yenilenmesi

"Bugün oluşmuş Kürt halk gerçeği öyle herhangi bir halk değildir. Acılardan süzölmüş, bedeller verilerek gerçekleşmiş, hala da acılar, bedeller vererek özgürlük ve demokrasi bilincini geliştiren bir halktır. Özgürlük ve demokratik karakterini geliştiren bir halktır. Bu karakterini geliştirerek sadece kendisinin özgür ve demokratik yaşamını sağlamanın önünü açmıyor, bütün Ortadoğu halklarının özgür ve demokratik yaşamının önünü açıyor."

sağlamıştır. Başta 1990'lı yıllardaki serhildanlar olmak üzere bütün serhildanlar için şunu söylemek lazım, bunlar Kürt'ü yeniden yaratma anlarıdır. Kürt 1990'lı yıllardaki serhildanlarla yeniden yaratılmıştır. O serhildanlarla yeni Kürt gerçeği, kimliği, karakteri ortaya çıkarılmıştır. Zaten halkların karakter kazanmasını böyle dönemlerdeki tutumları, tavırları yaratır. Bu açıdan 1990'lı yılların başındaki serhildanlar Kürt toplumuna, Kürt gerçeğine yeni değerler kazandırmıştır. Kimliğini zenginleştirmiş, derinleştirmiş, kapsamlılaştırmıştır. Özelliklerini derinleştirmiştir, büyümüştür, zenginleştirmiştir. Bu yönüyle 1990'lı yıllardan önceki halk ile serhildandan sonraki halkı aynı görmemek gerekiyor. Orada halk kendini yeniden yaratmıştır, yeni bir düzeye kavuşturmuştur, yeni bir kimlik oluşumu ortaya çıkıştır. Bu gerçeğin görülmesi gerekiyor.

PKK'nin ayakta kalmasında Güneşimizi Karartamazsınız direnişinin rolü belirleyicidir

1999'da uluslararası komploya karşı gerçekleştirilen serhildanlar da böyledir. Kürt halkı böylelikle hareketine, Önderliğine sahip çıkacağını göstermiştir. Bu da Kürt halkındaki yeni karakterin oluşmasını ifade etmektedir. Kürt halkı Önderliğin varlığıyla kendi varlığını, Önderliğin özgürlüğüyle kendi özgürlüğünü, Önderliğin yaşamını kendi yaşamı olarak görmüştür. Hareketin varlığını, yaşamını, ayakta kalmasını kendi varlığı, yaşamı ve ayakta kalması olarak görmüştür. Bu çok çok önemlidir. Bugün eğer PKK ayakta kalmazsa, Kürt Özgürlük Hareketi ayakta kalmaz, bu direnişlerin, bu serhildanların önemi çok büyüktür. Eğer uluslararası komplo bugün boşa çıkarılmışsa kesinlikle bunda başta "Güneşimizi Karartamazsınız" sloganı etrafında gerçekleşen direnişler olmak üzere uluslararası komploya karşı gelişen serhildanların rolünü görmek gerekir. Bunlar öyle sıradan serhildanlar değildir, sıradan

baskılara rağmen Önderliğe, halka sahip çıkarak Kocaeli'nde, İzmir'te linç edilerek şehit düşen yurtseverin duruşu çok anlamlıdır. Yine Önder Apo'nun esaret altına alınmasından sonra İsrail konsolosluğuna girilmesi ve orada katledilenlerin tutumu çok çok önemlidir. Önder Apo Roma'dayken Roma'ya akın eden, her sabah "Rojbaş Serokê min" diyen halkın tutumu çok çok önemlidir. Bu yönüyle 1999'da gerçekleşen uluslararası komploya karşı halkın gösterdiği tutum, gençlerin, kadınların gösterdiği tutum gerçekten de unutulmayacak değerdedir ve anlamlıdır. Eğer komplo bu hareketi tasfiye edemediyse, komplo Önderliği İmralı'da kontrol edemediyse, komplonun uğursuz amaçları boşa çıkarıldıysa, bu dönemdeki serhildanların ve direnişlerin tarihi önemini kesinlikle görmek, hakkını vermek gerekiyor. Uluslararası komploya karşı gerçekleştirilen bu eylemler 1990'lı yıllarda olduğu gibi halka yeni bir karakter kazandırmıştır, yeni özellikler kazandırmıştır. Kürt kendini yeni bir düzeye taşımıştır. Yurtseverliğini, mücadele düzeyini, kararlılığını, iradesini yeni bir düzeye taşımıştır. Bunlar çok çok önemlidir.

Uluslararası komplo döneminde Rojhilat Kürdistan halkı da ayağa kalktı. Rojhilat Kürdistan'da daha sonra Önder Apo çizgisinde hareketlerin ortaya çıkmasında, Önder Apo'nun düşüncelerinin Rojhilat Kürdistan'da giderek yayılmasında uluslararası komplo karşısında Rojhilat Kürdistan'da ayağa kalkan halkımızın ve bu serhildanlarda şehit düşen insanlarımızın emeği çok belirleyicidir. Rojava'da da halkımız ayağa kalkmıştır, Kıbrıs'ta da, Yunanistan'da da, Avrupa'nın her yerinde de, Başur'da da ayağa kalkmıştır. Nerede Kürt varsa Kürt halkı ayağa kalkmış, Önderliğini sahiplenmiştir. Önder Apo'nun nasıl gerçek bir ulusal Önder olduğu zaten o dönemde herkes tarafından görülmüştür. Öyle ki, o dönemin Amerika dışişleri bakanı Madeleine Albright "bu kadarını da beklemiyorduk" diyerek halkın bu sahiplenmesi karşısında şaşkınlığını itirafta bulunmak zorunda kalmıştır.

Önder Apo da bunlardan çok moral almıştır. Bu halka layık olmak için orada büyük direniş göstermiştir. Bu yönüyle uluslararası komplo nasıl boşa çıktı denirken, bunun temelini komplo döneminde halkın komploya karşı yürüttüğü mücadele olarak cevaplandırmak gerekir. Bu açıdan komplo dönemindeki direnişler çok anlamlıdır. O şahadetler çok anlamlıdır. İki kadromuzun Moskova meydanında kendisini yakması çok anlamlıdır. Bir yurtseverin uçak kaçırması ve daha sonra uçağa operasyon yapılarak bu yurtseverin şehit edilmesi çok çok önemlidir. Antalya'da bir yaşlı ananın kendisini yakması çok önemlidir. Urmiye'de 12 yaşındaki bir kız çocuğunun kendisini yakması çok anlamlıdır. Bütün

eylemler değildir. Çok büyük sonuçları olan tarihi eylemlerdir. Uluslararası komplo sonrası mücadeleyi belirlemiştir, uluslararası komplo sonrası PKK'nin direniş karakterini belirlemiştir. Komplo karşısında eğer PKK ayakta kalmışsa bu direnişlerin rolü çok büyüktür. Bu direnişler daha sonraki mücadeleyi geliştirmek açısından çok büyük bir moral değerler olmuştur. PKK bu direnişlere dayanarak, ondan aldığı güçle daha sonraki direnişleri sürdürmüştür. Bugüne kadar yenilmeden gelmişse komplo sürecindeki bu direnişlerin bu serhildanların rolü çok belirleyicidir. Bu gerçeğin çok iyi görülmesi gerekir.

Kürdistan'ın dört parçasında etkili olan Önder Apo ve PKK'dir

Uluslararası komplodan sonra da Önder Apo'nun, Hareketimizin en zor dönemlerinde de halk bu Hareket'i, bu Önderliği yalnız bırakmamıştır. Her fırsatta ayağa kalkarak bu Hareket'e, bu Önderliğe sahip çıkarak mücadelenin sürekliliğini sağlamıştır. Önder Apo da Hareketimiz de bu halka layık olmak için yeniden devrimci hamleler geliştirmiş, serhildanları geliştirmiştir. Bugün artık Kürdistan'ın dört parçasında etkili olan Önder Apo'dur, PKK'dir. Kesinlikle bugün Rojhilat'ta da, Rojava'da da, Başur'da da, Bakur'da da ulusal Önder, Önder Apo'dur. Etkili olan siyaset ve hareket PKK'dir. Bu sadece belirli gençlerin, belirli aydınların sahiplendiği bir Önderlik ve hareket değildir; bütün halk sahiplenmektedir. PKK kesinlikle halklaşmıştır. Zaten Kürt halkı her fırsatta düşman karşısında "PKK halktır buraya" sloganları atmaktadır. Bu bir gerçekliktir. Bu kesinlikle bir abartı değildir. Hatta halkın PKK ve Önder Apo'ya bağlılığı birçok çevre tarafından hala tam anlaşılmamaktadır. Dostlarımız bile tam anlamamaktadır. PKK'nin bu düzeyde halklaşması tabii ki kesintisiz kırk yıldır süren mücadelenin sonucudur. Mücadelemizin kesintisiz sürmesi de çok önemlidir. Kırk yıl mücadele içinde birkaç kuşak yetişmiştir. Bugün altmış yaşında olan herkes neredeyse PKK ile büyümüştür. Bütün diğer kuşaklar da PKK'nin mücadelesiyle büyümüşlerdir. Bu serhildanların yarattığı yeni halk gerçeğiyle bireyler ve insanlar şekillenmiştir. Bu kırk

Kürdistan'ın dört parçasında etkili olan Önder Apo ve PKK'dir

yıll içinde birçok devrim gerçekleşmiş, devrim içinde devrimler gerçekleşmiş, bu devrimler halkı güçlendirmiş, gençliği güçlendirmiş, kadını güçlendirmiş, bütün farklı toplulukların Önder Apo'ya ve PKK'ye bağlılıklarını sağlamıştır.

Kadın devrimi de bu halklaşmanın özgürlükçü ve demokratik karakterini derinleştirmiştir, büyümüştür. Kadın devrimi sadece kadınla ilgili değildir; Kürt halkının bir bütün olarak demokratikleşme ve özgürleşme düzeyini derinleştirmiş, kapsamlılaştırmıştır. Kadın özgürlük devrimi Kürt halkının özgürlük bilincini, demokratik bilincini derinleştirdiği için bugün bütün saldırılara rağmen büyük direniş ortaya konulabilmektedir.

Bugün Kürtler dünyanın en onurlu halklarından biridir

Yıllar boşa gitmedi; her yıl Kürt yeneden yaratıldı. Belki devrim uzadı denilebilir. Bu yönlü devlet olmadı, iktidar olmadı anlamında kullanılan sözler olabilir. Kırk yıllık devrim bu eksene sığdırılmadığı, böyle anlaşılması takdirde bu kırk yılın Kürt halkı için, Ortadoğu halkları için, insanlık için değeri doğru anlaşılabilir. Her yıl devrimler gerçekleşmiştir. Demokratik düzeyi, özgürlük düzeyi gelişerek bütün Kürdistan'ı, bütün Ortadoğu halklarını etkileyen gelişmeler ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle bugün gelen halklaşma düzeyiyle herkes onur duymalıdır, bütün Kürtler onur duymalıdır. Kürtler Kürt halkının durumuna bakarak, yani kendisine bakarak, halklaşmaya bakarak gurur duymalıdır. Böyle bir halkın üyesi, bireyi olduklarından dolayı gurur duymalıdır. Böyle bir halkın evladı olmaktan gurur duymalıdır. Bugün Kürt halkı bütün Kürtlerin gurur duyacağı bir halklaşma düzeyine, bir toplumsallaşma düzeyine kavuşmuştur. Bir özgürlük ve demokrasi bilincine kavuşmuştur. Bunun gerçekten bütün Kürtler açısından doğru anlaşılması gerekir. Bugün Kürtler dünyanın en onurlu halklarından biridir. En başı dik halklarından biridir. En güzel değerlere sahip olan halklarından biridir. Bu açıdan Kürtler geçmişte yaşanan zorlukların anlamını görmelidirler. Kürt halkı acıyı bal eylemiştir. Acılardan güzellikler çıkarmıştır. Bedel ödeye ödeye, emek vere vere bugün bu halk gerçeği ortaya çıkarılmıştır. Bu açıdan bu halk gerçeği değerlidir, anlamlıdır, kutsallık düzeyindedir. Büyük bir mücadele sonucu bu halklaşma ortaya çıkarılmıştır. Bu halklaşma değerleri ortaya çıkarılmıştır. Onun için Kürt halkının bugünkü değerini anlamaya çalışırken herkesin bu anlamı, bu değeri görmesi, bu halkın karşısında amiyane deyimle esas duruşta durması, saygı duyması gerekmektedir.

Bugün oluşmuş Kürt halk gerçeği öyle herhangi bir halk değildir. Acılardan süzölmüş, bedeller verilerek gerçekleşmiş, hala da acılar, bedeller vererek özgürlük ve demokrasi bilincini geliştiren bir halktır. Özgürlük ve demokratik karakterini geliştiren bir halktır. Bu karakterini geliştirerek sadece kendisinin özgür ve demokratik yaşamını sağlamanın önünü açmıyor, bütün Ortadoğu halklarının özgür ve demokratik yaşamının önünü açıyor. Bütün Ortadoğu'da özgürlük ve demokrasi ölçülerini yükseltiyor. Bunun herkes tarafından görülmesi gerekiyor.

Kürdistan tarihinde Amed her zaman önemli olmuştur. Amed'in ruhu Kürdistan halkının ruhu olmuştur. Amed'in ayağa kalkışı, Kürdistan halkının ayağa kalkışı olmuştur. Bu yönüyle Amed çok çok önemlidir. Kuşkusuz sömürgeci etkiler de en fazla kendisini Amed'te göstermiştir. Amed aynı zamanda sömürgeçlik merkezidir. Sömürgeçlik burada karargahını kurmuş ve bütün Kürdistan'a olumsuz

etkilerini, asimilasyonunu, kültürel soykırımını buradan yaymaktadır. Amed'ten başlayarak toplumu başkalaşıma uğratmakta, kendisi olmaktan çıkarıp üzerinde kültürel soykırımcı sömürgeciliğin uygulanacağı bir halk gerçeği haline getirmeye çalışmaktadır. Bu yönüyle Amed'in ikili karakteri vardır. Bir taraftan sömürgeciliğin, düşmanın yarattığı zihniyet, anlayış, yaklaşımlar; diğer taraftan da halkın direnişinin ortaya çıkardığı özgürlük bilinci, demokrasi bilinci, direniş bilincidir. Bu açıdan Amed'teki bu mücadele önemlidir. Şu açıktır, zindan direnişinin Amed'te gerçekleşmesi Amed'i çok etkilemiştir. Amed'in ruhunu değiştirmiştir. Amed'e yeni bir ruh üflemiştir, yeni bir kişilik kazandırmıştır. Geçmiş dönemde sömürgeciliğin etkisinde, sömürgeci kurumların etkisinde, sömürgeci karargahın burada olmasından dolayı reformist, teslimiyetçi eğilimler bulunmaktaydı. Bu eğilimler kendisini Amed'te örgütlenme imkanı buluyorlardı. Bir nevi düşmanın yarattığı olumsuzluklar, kültürel soykırımcı sömürgeci etkiler Kürt siyasetinde, Kürt kişiliğinde reformist, teslimiyetçi bir biçimde yansımaları buluyordu. Ama buna ilk büyük önemli darbe zindan direnişiyle vurulmuştur. O reformist, teslimiyetçi, sistem içişen, giderek kültürel soykırımcı sömürgeciliğin kurumlaştığı, buradan başlayarak bütün Kürdistan'ı kontrol etmek istediği bir alan olmaktan çıkarılıp, Amed'in devrimci mücadelenin, yurtseverliğin merkezi haline getirilmesinde zindan direnişinin payı çok çok önemlidir. Bu bakımdan zindan direnişi Amed kişiliğini nasıl etkiledi, Amed'i nasıl etkiledi, Amed'in kültürel ve sosyal yaşamını nasıl etkiledi, bugünkü Amed'in ruhunda, yaklaşımında, zindan direnişinin etkileri nedir, bunların kapsamlı irdelenmesi, değerlendirilmesi gerekir. Bunlar öyle bir sözle söylenecek, geçilecek şeyler değildir. Gerçekten de çok büyük etkisi olmuştur, etkide bulunmuştur.

Burada şöyle bir gerçeği de açıklamam gerekiyor, bütün halkımızın bilmesi gerekiyor. 1981'de bizleri Amed zindanından alıp Elazığ ya da Adana, Mersin gibi yerlere götüreceklerdi. Mahkemeleri burada yürüteceklerdi. Böyle bir durum ortaya çıkmıştı. Biz bunu duyunca titredik. En ağır işkence ortamı Amed'teydi. Belki diğer yerlerde işkenceler bu kadar değildi, ama Amed'teki PKK davalarının Adana'ya, Çukurova'ya, Elazığ'a ya da başka yerlere götürülmesi bizi ürküttü. Biz o davalarla o mahkemelerin Amed'te olmasını istiyorduk. Amed'te o davalar olursa, Amed'te o kürsülerde konuşulursa anlamlı olacağını biliyorduk. Bu

açıdan diğer yerlerde tutsakların az işkence gördüğü bilinmesine rağmen davaların Amed'ten başka yere taşınması bizleri ürkütmüştür, büyük bir kaygı içine sokmuştur. Bu nedenle de mahkemelerin Amed'te yapılması önemli görülmüştür. Hatta Hayri bunu bir biçimde mahkemelerde ifade etmiştir. Eylemlerinin, kendi davalarının bu alandaki durumla ilgili olduğunu, burada yargılanmaları gerektiğini ifade eden bir konuşması olmuştur. Neden? Bir direniş olacaksa, bir söz söylenecekse Amed'te söylenmeli. 'Amed etkilenmeli, Amed'i etkilemek önemlidir' yaklaşımıyla Amed'te en ağır işkenceler görülsede bu bedel göze alınarak davaların Amed'te görülmesinin önemi daha o zaman kavranmıştır. Nitekim zindan direnişinin Amed üzerindeki etkisi büyük olmuştur.

Amed'in ruhunu değiştiren ikinci büyük hamle ise 2006 serhildanlarıdır. 2006 serhildanları Amed'in ruhunu tümünden değiştirmiştir. Amed'i gerçekten de devrim ocağı, devrimin merkezi haline getiren, Amed'in ruhunu devrimciyleştiren bir serhildan gerçeği olmuştur. Bu açıdan Amed serhildanları sadece Amed açısından değil, Kürdistan tarihi açısından da çok önemlidir. Çünkü Amed'in ruh hali bütün Kürdistan'ın ruh haline yansımaktadır. Militan Amed militan Kürdistan'dır. Reformist ya da mücadelesiz bir Amed reformist, mücadelesiz bir Kürdistan'dır. Bu açıdan 2006'da o serhildanların gelişmesi, Amed'in ruhunun yeniden yaratılması çok çok önemlidir. Bunu da Amed ve Kürdistan tarihi açısından böyle ele almak, böyle değerlendirmek, bu çerçevede hakkını vermek gerekmektedir. Yoksa üç gün, dört gün halk ayağa kalktı, serhildan yaptı biçiminde anlaşılırsa, onun yeni bir Kürt kimliği, yeni bir Amed kimliği, Amed ruhu yarattığı anlaşılmazsa yüzeysel yaklaşım olur. Evet, 2006'da da Amed'e yeni bir ruh üflenmiştir. Amed'in yeni ruhu yaratılmıştır.

6-7-8 Ekim olayları 2006 Amed serhildanının bütün Kürdistan'a yayılmış biçimidir

Kuşkusuz Önder Apo'nun 2009'da ve 2010'da ortaya koyduğu dördüncü stratejik aşama mücadelemiz de önemlidir. Bu aslında kırk yıllık yürüttüğümüz mücadelenin, yaratılan değerlerin artık Kürdistan'da özgürlüğü daha somut hale getirdiğini, Kürdistan'da statü gerçekleştirmenin Türkiye'yi özgürleştirmenin, demokratik hale getirmenin zamanı geldiğini

ifade etmektedir. Dördüncü stratejik aşama budur. Türk devletinin Kürt sorununu çözemediği, demokratikleşmediği yerde devrimci güçlerin hamle yaparak dördüncü stratejik aşamaya Kürdistan'ı özgürleştirip Türkiye'yi demokratikleştirme hamlesidir. Dördüncü stratejik aşamayı böyle görmek gerekir. 2009'dan sonra böyle bir aşamaya girilmiştir. Bugün hala bu aşamada bulunmaktayız. Dördüncü stratejik aşama geçerlidir. Önderlik zaten bu yıllarda 2009 ve 2010'da defalarca Kürt Özgürlük Hareketi'nin önüne Fransız Devrimi ve Rus devrimi gibi bir devrimi koymuştur. Böyle bir devrim dönemi yaşadığını göstermiştir. Bugün de düşün-

“1990'da başlayan o büyük demokratik devrim hamlesi, demokratik devrimler, devrim içinde devrimler bugün bedene kavuşmaktadır. O devrimler bir ruhtu, bir özdü, şimdi özyönetim direnişleriyle bedene kavuşmaktadırlar, somutlaşmaktadırlar. Bu açıdan bu özyönetim direnişlerini de bütün serhildanların zirveleşmesi, serhildanın bedene kavuşması olarak değerlendirmek, ele almak ve sahiplenmek gerekmektedir”

cesi hala o yöndedir. Önder Apo o dönemdeki devrimci durumu gördüğünden *“PKK devrim yapmaktan korkuyor, Türk devleti de Kürt sorununu çözmekten korkuyor”* demiştir. Yani burada esas mesaj bize verilmiştir. 'Devrimden korkuyorsunuz, devrim zamanıdır, devrim imkanıdır, devrim fırsattır, ama siz değerlendiremiyorsunuz, bunun gereklerini yerine getiremiyorsunuz' demiştir.

Dördüncü stratejik aşama, büyük halklaşmanın, büyük halk hareketinin, yeni halk gerçeğinin her yıl kendini yeni karaktere kavuşturmasının Özgürlük Hareketi'nde yeni bir aşama yaptırması gerçeğini ifade etmektedir. Bir de paradigma değişikliği temelinde, paradigma değişikliğinin halka dayalı bir demokratik sistem kurmasını ifade ettiğinden demokratik özerklik, demokratik özerliğe dayalı Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi açısından dördüncü stratejik hamlenin yapılması gerektiğini önümüze koymuştur. Aslında bu 2010'da gerçekleşecekti, ama 2010'da biz tereddütlü olunca, gereken hamleyi yapmayınca Önder Apo yine müzakerelerle bir sonuç almak istemiştir. Ama Türk devletinin Kürt sorununu çözüme yaklaşımı olmadığı için diyalogla, müzakereyle çözüme yönteminin olmayacağı gerçeği ortaya çıkınca halka dayalı büyük devrim hamlesi görevi ve sorumluluğu önümüze konulmuştur.

Geçen dönemlerde özellikle Kürt sorununu demokratik siyasal yöntemlerle çözüme sürecinde Amed'te gerçekleşen Newrozlar, Kürt halkının demokratik uluslaşma düzeyini de açıkça ortaya koymuştur. Milyonlar Amed'te toplanmaktadır. Bunlar gerçekten önemli verilerdir. Bu halk serhildanları kuşkusuz sadece Kuzey Kürdistan'da toplumunu değiştirmede; halklaşmayı dört parçaya yaydı. Dört parçadaki halkımız artık diğer parçalardaki halkın sorunlarına karşı duyarlıdır. Bu yönlü bir duyarlılık gelişmiş bulunmaktadır. Nitekim bunun en somut ifadesi Kobanê'de DAİŞ'in saldırması, DAİŞ'in saldırılarını Türk devletinin desteklemesi kar-

siyasal yollardan da çözüm olmayınca halkımız özyönetimle kendi kendini yönetme kararı almıştır. Bunu gerçekleştiren bütün serhildanların artık somut bir halk iradesine, halk yönetimine, halkın kendi kendini yönetmesine dönüşmesi olarak görmek gerekir. Yani demokratik devrimin, sosyal devrimin, kültür devriminin, ulusal devrimin artık bir statüye, somut muhtevaya kavuşmasıdır. Bu devrimler önceden gerçekleşmişti. Ama bu devrimlerin somut bir statüye kavuşması, bir özyönetim iradesi biçiminde açık Kürdistan'ın şehirlerinde, kasabalarında halkın kendi iradesinin hakim olduğu bir durum ortaya çıkarmamıştı. 6-7-8 Ekim serhildanlarından sonra Türk devletinin gerçek yüzünün açığa çıkması, artık bir çözüm politikası değil de savaş kararı alınması karşısında halkın özyönetim hamlesi, onlarca yıldır sürdürülen halk serhildanları, halkın kendi kendini yönetmesi, kendi özerk yönetimini yaratması, yani özerkliğini kurması biçiminde somutlaşmasını ifade etmektedir.

Özyönetimler özerkliği inşa eden ve koruyan halk serhildanlarıdır

Özyönetim hamlesini de halk serhildanlarının başka bir biçimi olarak görmek lazım. Özyönetimler de halk serhildanlarıdır, ama artık tepki koyan ya da talep eden halk serhildanları değil; bizzat kendi özgür ve demokratik yaşamını kuran ve koruyan serhildanlardır. Özyönetim hamlesini de serhildan olarak görmek gerekiyor. Kuran ve koruyan serhildanlar. O direnişler serhildandır, ama bu serhildanlar artık halkın özyönetimini, özerkliğini kuran ve koruyan serhildanlardır. Aradaki fark budur. Öncekiler talep ediyordu, tepki gösteriyordu, halkın tutumunu ortaya koyuyordu; artık ondan öte, koruyan ve savunan serhildanlar dönemine ulaşılmıştır. Cizirê serhildanı da, Nisêbîn serhildanı da, Geve serhildanı, Sur ve Farqîn serhildanları da kesinlikle özyönetimleri kuran ve koruyan serhildanlar olarak görülmelidir. Böylece halk serhildanlarının ne için gerçekleştiği ve amacının ne olduğu daha da netleşmiş, somutlaşmış olmaktadır. Halk serhildanları başından itibaren bir demokratik devrimdir. Demokratik devrim demek zaten halkın güç olması demektir. Demokrasi demek halkın güç olması demektir. Yani halkın kendi kendini yönetmesi demektir. Bu bakımdan 1990'da başlayan o büyük demokratik devrim hamlesi, demokratik devrimler, devrim içinde devrimler bugün bedene kavuşmaktadır. O devrimler bir ruhtu, bir özdü, şimdi özyönetim direnişleriyle bedene kavuşmaktadırlar, somutlaşmaktadırlar. Bu açıdan bu özyönetim direnişlerini de bütün serhildanların zirveleşmesi, serhildanın bedene kavuşması olarak değerlendirmek, ele almak ve sahiplenmek gerekmektedir. Öyle bazılarının tırtıkladığı gibi, 'hendek kurulmuş, barikat varmış'la sınırlı bir durumu ifade etmemektedir. Tabi ki hendeği de olacak, barikatı da olacaktır. Kürt halkı kendi özyönetim hamlesini yaptığında, o özyönetime saldırı yapıldığında tabi ki koruyacaktır. Burada sadece bir özyönetim talep etmiyor, özyönetimleri kuruyor. Kurduğu zaman bunu kabul etmeyen devletle karşı karşıya gelmekte, ya da tarihin en büyük serhildanlarını, yani kuran ve koruyan, savunan serhildanları ortaya çıkarmaktadır. Bu temelde de PKK'nin 37. Kuruluş yıldönümünde onlarca yıldır süren serhildanları zirveleştiren, taçlandıran, bedene kavuşturan kurucu ve savunucu serhildanlar gerçekleştiren halkımızı bir daha saygıyla selamlıyoruz, partinin 37. Kuruluş yıldönümünü Önder Apo'ya, halklarımıza ve yoldaşlarımıza bir daha kutluyoruz.

Özyönetimler gerçekleşen demokratik devrimin bir statüye kavuşturulmasıdır

6-7-8 Ekim olayları aslında Türk devletinin tutumunu ortaya koymuştur. O güne kadar izlediği görüşme, diyalogları ne için kullanmak istediği, Kürt sorununda bir çözüm politikası olup olmadığı 6-7-8 Ekim olaylarında netleşmiştir. Nitekim ondan yirmi gün sonra gerçekleşen MGK'de Kürt Özgürlük Hareketi'ne savaş açma kararı alınmıştır. Asayişin sağlanması dedikleri, Kürt halkının iradesini kırma, her tarafa 'devletin iradesini hakim kılma' söylemi, bugün sık sık halkın özyönetimleri karşısında söylenen bu sözler 30 Ekim'de alınan savaş kararının sonucudur. Özyönetim hamlesi gerçekleşmeseydi de Türk devleti bu saldırıları sürdürecekti. Özyönetim hamleleri aslında Türk devletinin bu savaş politikalarına karşı verilmiş bir cevaptır. Onun Kürt halkının iradesini ezmesi, tasfiye etmesine karşı Kürt halkının kendi özyönetim hamlesiyle direnişe geçmesidir. Bu gerçeği böyle görmek gerekiyor.

Tabi ki özyönetim direnişleri de bütün bu serhildanların yarattığı halk gerçekliğinin artık kendi kendini yönetme düzeyine ulaşmasıdır. Zaten Kürt halkının bütün direnişinin amacı kendi kendini yönetmesiydi, özyönetimiydi. Demokratik

Önder Abdullah Öcalan'ın 27 Kasım 1992 tarihinde PKK kuruluşunun 14. yıldönümü değerlendirmesinden derlenmiştir

PKK, insanlık savaşımının öznesi durumundadır

“PKK İnsan soyunun en yüce, en toplumsal, en devrimci gelişime açık olan bireyin özgürleşmesi kadar, bunun toplumsal ifadesi olmayı, halk ve ulus gerçeği kadar, uluslararası dayanışmanın en eşit özgüline açık olan ve bu anlamda insani düşüncenin, tutkunun, iradenin en seçkinini esas alan, bunda oldukça da ısrarlı davranan tutumun somut gerçeği oluyor.”

Devrimci hareketimizin, PKK adıyla kendini açıkça ilan ederek yürüttüğü savaşımında; tarihsel, eşine rastlanmayan, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük tarihinde bir o kadar eşi görülmemiş, halk ve ülke, ulusal ve toplumsal kimliğinden ne koparılıp alınabiliyorsa alınmış, baskı ve sömürünün de ötesinde varlığını yitirmiş bir halde devralınan gerçekliğini, savaşarak yeniden kazandıranın, büyük gelişme ve derslerle dolu on dört yılını geride bırakırken, on beşinci yılı, artan zafer umudu kadar somut olanaklarla karşılamaktadır.

Çok yönlü kazanımlarıyla, hep başkaları için en kötü tarzda kullanılan bir hammadde, bir malzeme olmaktan çıkıp her şeyiyle kendisi için, özgürlüğü ve bağımsızlığı için, insanlığın tutkulu, iradeli, bilinçli savaşımına büyük değer veriyor, kazanmaktan başka hiçbir seçenek tanımıyor.

Bir anlamda zafer sadece bir zaman meselesi olarak değerlendiriliyor. Bu anlamıyla parti tarihimiz sadece siyasi bir tarih olmuyor; ilkel-komünal dönemin içinden insanın çıkış özellikleri kadar,

günümüzün en inceltmiş emperyalist-sömürgeci imha ve asimilasyonundan da çıkışın, böylesine en çelişkili gerçeğin devrimci tarzda aşılması oluyor. Bir çok yakınçağ devriminin olumlu özelliklerini içeriğe katması ve yine insan olmanın temel özelliklerini, ona hükmeden ilkelini benimserken; günümüzün insanlığının önündeki en büyük tehlikeleri, onun dayandığı kapitalist sistemi de karşılayan ve bir nevi kapitalizm anlamına gelen reel-sosyalizmin olumsuzluklarına karşı sosyalist tutumu değiştirerek, gerçekleşen bir öncülük kurumu ve bu temelde bir halkın dirilişine imkan verme olayı oluyor.

Halen baş çelişki olarak savaşılan ve günümüzün en gerici ve hatta sadece bölgesel değil, uluslararası alanda da bu yönüyle merkezi bir yer işgal eden TC egemenliğine karşı geliştirilen çözümlenemeleri devrimci pratikle tamamlama süreci buna dayanıyor, uluslararası devrimin yeni aşamasına cevap olmayı da içeriyor.

PKK'nin 1992 yılındaki savaşım mücadelesine dayatılan, açık ve resmi olarak TC önderliğindeki karşı-devrimci savaşımına, neredeyse bütün dünya

resmi, gayri resmi egemen güçlerinin destek vermesi, başarısı için elden ne geliyorsa sunmaları, bunun oldukça açığa çıkması ve yine Kürdistan tarihinin en çarpıcı gerçeği olan iç ihanetin, en gelişmiş işbirlikçilik örneğini sunan Güney Kürdistan'daki savaşla, bu yılı da kendi lehlerine tamamlamaya çalışmaları, mevcut savaşımın bir Ulusal Kurtuluş Savaşımından çok, bölgesel-siyasal gerçeklerle kaynaşan, etkileyen, etkilenen bir oluşumdan öteye, evrensel bir anlama bürünmeye yakın bir düzeyde olduğunu, çarpıcı bir biçimde pratikte gösterdi.

Bazı dönemlerin evrensel özellikleri olan devrimleri gibi, -ki, Fransız Devrimi, Bolşevik Devrimi böyle devrimlerdir- bir devrimci odaklanmayla karşı karşıya olduğumuzu, daha önceleri teoride, fakat geçen 1991 yılında da pratikte, artık herkesin görebileceği bir açıklıkla ortaya koyduk.

Hiç şüphesiz, bu savaşımın en başta kendisi için verildiğini bilen Kürdistan halkı bunu iliklerine kadar hissetmiştir. Bu savaşımın ulusal gerçeği için ne anlama geldiğini, onun için birliğin, örgütlenmenin, bilinçlenmenin ne olduğunu, ne kadar ihtiyaç haline geldiğini, tarihinde belki de ilk defa böylesine anlamış ve kazanmış bulunuyor. Daha da ötesi, bir türlü, temel insan hakları, ulus hakları, özgürlük için isyan haklarına layık görülmemeyen, yaşama şansı var mı yok mu, olsa da hangi sınırlar dahilinde olmalı biçiminde anlamsız bir tartışmanın muhatabı durumundaki Kürt halkı, kimlik sorununa hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde karşılık vermeye çalışıyor. Kimliğe sahiplenme gereği duyuyor ve gün geçtikçe bunun savaşla bağlantısı, onun siyasetiyle ve siyasetinin de her düzeydeki örgütlenişleriyle ilgili çarpıcı sorunları kadar, çözüm yollarına çaba ve bilinç kazandırmaya çalışıyor.

Sadece dünyanın kendisini kabul etmeye hazır olmama talihsizliğini değil, vahşi bir düşmanın, her türlü yöntemle imhasını, zoraki örgütlenmesini de değil, bir o denli kendinden kopuşun, kendinden vazgeçmenin her türlü alçaltıcı, aşağılaştırıcı sonuçlarını görerek, onunla savaşmanın ne kadar vazgeçilmez olduğunu bilinç haline getiriyor ve bütün bunlar sıcak bir savaşım ortamı içinde gerçekleşiyor.

Türklük, son bir savaş kazanmak için her şeyi ortaya koyuyor

Derinden bütün bunlar oluşur ve yaşanırken, daha da yüzeye baktığımızda, özellikle düşman cephesinde akıl almaz bir özel savaşım her cephede tırmandırılıyor. İç ve dış alanda azami olarak ne yapılması gerekiyorsa, sonuca doğru götürülüyor. Özellikle onun psikolojik boyutu, bellekleri, ruhları daha da anlamsız kılmak, saptırmak, yabancılaştırmak için ne lazımsa, özellikle de basın-yayın tekniğini de çok iyi kullanarak, bir de bu yönüyle eşi görülmemiş bir boyuta tırmandırılıyor.

Öyle bir PKK umacısı yaratılıyor ki, düzen açısından, bütün sorunların kaynağında PKK yatıyormuş gibi hayal yaratıldığı kadar, eğer üzerine yürürlerse, ezerlerse bütün sorunlardan kurtulacaklarmış gibi, topluma sahte umutlar yayılıyor ve bu temelde birçok çarpıtmalar yapılıyor. “PKK kimdir, Apo kimdir? Türklükle nasıl oynuyorlar” gibi, her türlü akıl almaz, özünün çok tersi değerlendirmelere gidiyorlar. Terörün de en dehşetli biçimleri uygulanarak, insanlar paramparça ediliyor, iplere bağlanarak helikopterlerden sarkıtılıyor, panzerlerle sürükleniyor, ceset teşhirleri günlük vakalardan oluşuyor. Bir anlamda Türklük, son bir savaş kazanmak için her şeyi ortaya koyuyor.

Dünyanın da normal ölçülerle anlamak istememekte, hatta kendi çağdaş, ulusal, sınıfsal ölçüleriyle yaklaşmamaya kadar, kendi temel ahlaki, hukuki, siyasi ilkelerini yadsıyarak bu gerçeğe uygulamamaktadır. Yeni olan nedir? Bu gerçekle kendisine yönelen nedir? Biraz da bunun verdiği korkuylalaşıyorlar. Bunda bencillik var. Günümüzde burjuvazi, tek bir kişi bile kalsa, bir devrimciden ne kadar korktuğunun da açık bir örneği ile karşımızdadır.

Bütün dünya PKK devrimciliğine, bilerek veya bilmeyerek, veya çoğu da bilmeyerek karşı dururken, aslında burjuvazinin karşı devrimci ruhu bir kez daha şunu fark ediyor ki, bütün dünya, adına ‘Yeni Düzen’ dediği biçimde de gerçekleşse ve “*tecrit ettim, her şeyiyle yüklenim, mutlak yenilmelidir*” dediği noktada da yüklense, böyle dediğinde bile ne kadar ürkütüğünü, telaşlı olduğunu, PKK'nin bu büyük direniş savaşımı bir kere daha gösterdi.

Kocaman imparatorlukları aşan devletler var. Tarihte birçok güçlü imparatorluklardan çok ileri, daha güçlü imparatorluklar var. Yine de korkuyorlar. ABD sözcülerine, İngiliz sözcülerine bakalım ve hatta Rus hükümetine bakalım; hepsi “*al sana bu kadar helikopter, destekliyoruz seni*” diyorlar. Bölge güçlerine bakalım; “*bizi de tehdit edebilir, birleşelim, zirveler yapalım*” diyorlar. İç gericiliğe bakalım; “*aman imdadımıza gelin*” deyip böylesine bir birleşme içine girmeleri, devrimin yetkin bir temsilcisinden, egemenlerin duyduğu korkunun en çarpıcı örneklerinden birisini temsil ettiği ortaya koyuyor. Bu ancak kapsamlı bir devrimci olguyu yaşamakla mümkündür.

Bir dönemlerin egemen Roma düzenleri vardı. Yine Firavunlar düzeni, Doğu'nun görkemli imparatorlukları vardı. Küçük çıkışlarla giderek sonlarının nasıl geldiğini biliyoruz. Bir anlamda kapitalist imparatorlukların da buna benzer bir çözülüş söz konusu oluyor. Her şeyi elinde, ama güvensizler. Uluslararası kapitalist gericiлик, şu anda ‘tek dünya nizamıyım’ biçiminde kendine anlam vermeye çalışırken bile kuşkulu, hatta en bunalımlı, belirsizliklerle dolu dediği bir durumu yaşıyor. Zirvedeki imparatorlukların yıkılışı, başlangıcındaki gibi bir oluşum bir kez daha yaşıyor.

Tam da bu noktada, "bu PKK denilen olay da nereden çıkıyor" sorusunu soruyorlar. "Yıkılışımıza bir dinamit olmasın, bir çözücü başlangıç yapmasın" diye kuşkuyla bakıyorlar. Kendi ilkelelerinin de önemli kısmını ihanet ederek, temel insan haklarını, ulus haklarını hiçe sayarak ve bir anlamda kendilerini yadsıyan bu yaklaşımlarıyla yenilgi tohumlarını içeren tutum içinde bulunuyorlar. Bütün bunları PKK bilinçli bir tarzda mı hazırladı? Biraz bilinçli ki, bunun ilk ifadesi PKK'nin devrimci teorisidir. Biraz kendiliğinden de ortaya çıkaran, onun yürüttüğü politik, pratik savaşımıdır. Tarihte hiç şüphesiz her şey baştan sona planlı, bilinçli gelişmez. Biraz bilinç kadar kendiliğindenlik de önemli rol oynar. Ama gelinen nokta, PKK'yi artık böyle bir gerçeklikle yüz yüze bırakmıştır.

Bütün etkenler, salt ulusal sınırla yetinilemeyeceğini, ulusal kurtuluşçuluk ve hatta demokratik bir toplumla işin içinden kendini sıyıramayacağını, giderek bölgeselleşen, evrenselleşen ve bunun için daha derinlikli bir noktada sosyalizm içeriği, mevcut sosyalizm deneyimlerini aşan, yaşanabilir bir sosyalizme ulaşma ihtiyacı duyulan, onun siyasal ifadesi, ulusal düzeyi kadar, uluslararası düzeyin de yeni ifadesi olmaya zorluyor. Birey hakkı kadar, toplumun kolektif hakkını da bu muhteva içinde sağlam ele almaya, değerlendirmeye götürüyor. Ya böyle gelişir, başarır, ya da ele alamaz, başarısızlığa uğrama noktasına dayanır.

PKK'yi böylesine savaşkan kılan sosyalizmdeki iddiasıdır

O halde, PKK gerçeğinde sadece Ulusal Kurtuluş Savaşı, ona dayatılan özel savaşla ilgilenemeyiz. Bunda bile başarı için, PKK öncülüğünün içeriğine bakmak gerekiyor. İçeriğini dar, milli sınırlara sığdırarak, diğer birçok ulusal kurtuluş örneğinde görüldüğü gibi, günümüz devrimlerinden bir tanesi haline gelmekle bile, onlar kadar başarı sağlayamayacağımızı görüyorum. Dolayısıyla mevcut devrimci hareket, daha fazla sosyalistleşerek veya mevcut sosyalist deneyimlerden çıkarılacak dersler temelinde, özellikle başarısızlığa yol açan nedenleri aşarak yaşayabilir. Bu, sosyalizmi hem ilkede, hem uygulama düzeyinde gerçekleştirmekle karşı karşıya olduğu, başta sosyalizme bu yaklaşımın, artık daha açık ilkeli olduğu kadar, uygulamalı örneğini de temsil etmek gerektiğini bilincindeyiz. Onun somutlanışını iyi gösterme iddiası kadar, kararı kadar, bizzat yaşamında gerçekleştiriyor.

Bu geçen kısa tarihi süre içinde bile, "acaba PKK'yi böylesine savaşkan kılan nedir" şeklinde bir soru sorulsa, herhalde sosyalizme iddialı bir giriş olduğu açıktır. Daha o zaman kokusu her tarafa yayılan reel-sosyalizme, onun her türlü hastalıklarına geçit vermeyen sosyalizme inanç duymak kadar, bir bilim işi olduğuna hükmeden ve onun bilinciyle donanmayı, bütün görevlerin önüne koyan, bu konuda politik çıkarlara alet olmayan, ilkesel olmayı her türlü taktik gelişmenin önünde ele alan, bunda oldukça tutarlı kalabilen, inanç ve bilincini temiz tutan bir parti olmaya büyük özen gösteriyor ve savaşın ruhu bu tutum oluyor. Halen PKK'nin bu büyük kahramanlığına yol açan nedir denilirse, "temelde yatan bu ruhtur, bilinçtir. Aynı zamanda onun az çok yaşam tarzı haline getirilmesidir" cevabı verilebilir. Bundan eminiz.

Bunun dışında PKK olayına açıklık getirmek, en temel özellik de söz konusu olduğunda zordur. Buna şu da

ilave edilebilir. İnsan soyunun en yüce, en toplumsal, en devrimci gelişime açık olan bireyin özgürleşmesi kadar, bunun toplumsal ifadesi olmayı, halk ve ulus gerçeği kadar, uluslararası dayanışmanın en eşit özgünlüğe açık olan ve bu anlamda insani düşüncenin, tutkunun, iradenin en seçkinini esas alan, bunda oldukça da ısrarlı davranan tutumun somut gerçeği oluyor.

PKK gerçekliği ve özellikle çözümlenmeye çalışılırsa görülecektir ki, geriye çeken ne varsa ona karşı, şovenizme, onun her türlü baskı ve sömürüsüne götürülen ne varsa kararlılıkla, bilinçli karşılık veren, bunun yanında emeğe dayalı, eşitlikçi, özgürlükçü tutumlara çok açık ve bunun için her şeyini ortaya koyan tutumların ifadesi olma anlamına da geliyor.

Öncelikle bu özellikleri bir ulus gerçeğinde, savaşla naksetmeye çalışırken, en ufak bir şovenizme düşmek kadar, dar çıkarıcı sınıf, sosyal kesim çıkarlarına düşmemek için özlü davranıyoruz. Şoven ulusçuluk, her şeyin sınıf için olması veya dar sınıfçılık, aslında bir madalyonun iki yüzü oluyor. Bu konuda, insan, milliyetine, cinsiyetine ve gelişim seviyelerine bakılmaksızın esas alınır. Böylece en özgür insan tanımına kendi içinde gerçeklik kazandırmaya çalışıyor.

Militanlar parti tanımına doğru yaklaşım gücü gösterirlerse sınırsız bir savaş gücü kazanırlar

Sadece böylesine bir tanıma yol açmakla kalmıyor, onun çok büyük savaşımını, çok özverili, cesaretliliğini de veriyor. Kişilikleri yedi suyla yıkayarak, gerekirse ateş üstünden geçirecek pisliklerinden temizliyor ve öyle bir insan yaratmaya çalışıyor. Dünya gericiliğinin ve onun en berbat Türk sözcüsünün, karşısında yenildiği insan gerçeği budur. Şu gerçek ortaya çıkıyor; bir insan gerçeğine en insani temelde yaklaşım ne kadar güçlü olursa, karşısında dünya gericiliği birleşmiş de olsa ve barbar bir karşı-devrimci, sömürgeci, faşist yönelim ne kadar

güçlü de olsa, sonuç alamayacak, hatta yenilecektir. Bu PKK tanımı üzerinde daha da durulabilir. Ama biz, PKK tarihini doğru anlamak isteyenlere, temel ipuçlarını vermek kaydıyla bununla yetinelim diyoruz.

Doğru bir PKK kavrayışı, sadece kendi militanları için değil, onu anlamak isteyen dost ve düşman için de büyük önem taşıyor. Düşman bizi iyi tanırsa, savaşım daha kabul edilebilir sınırlar dahilinde yürütülebilir. Kendisinin de, içinden çıkılmaz duruma getirdiği savaş kanunlarına uymama durumuna son verebilir. Savaşsın, ama savaş kurallarına riayet etsin diyoruz. PKK tanımından, onun da çıkaracağı sonuçlar var.

Dostlara gelince, hiç şüphesiz daralmış dünyalarına PKK'de çıkış bulmak istiyorlar. Onlar da böylesine bir tanıma doğru özümserlerse, ufuklarını daha geniş, bilgilerini daha güçlü, çıkış çabalarını daha yoğun ve sonuç alıcı kılabilirler. Ama daha çok da militanlar, eğer parti tanımına doğru yaklaşım gücü gösterirlerse, sınırsız bir savaş gücü haline gelebilirler.

Herkes Parti Önderliği'ne soruyor; "bu savaşım gücünü nereden alıyorsunuz?" diyorlar. "Bunu PKK tanımından, ona yön veren ilke ve uygulamalardan alıyorum" diyorum. "PKK'nin gelişiminde böylesine somutlaşan ilke kadar, biriken emektir, yaşam tarzımızdır, gücümüzdür" diye cevap veriyoruz. Eğer militan da her türlü savaşım gücü getirmek istiyorsa, PKK'nin böylesine güce, kapsamlı, önüne çıkabilecek her soruna yaratıcılıkla cevap verebilecek özüne hakim olsun diyoruz. Bunu başarabilen bir PKK militanı, ister siyasi çalışmayla savaşımı, ister askeri çalışmayla savaşımı için kendisine teori kadar pratik çıkış yollarını, plan kadar günlük çaba için ne lazımsa bulabilir.

Militan, çoğunlukla tıkanmış gerçeği devrimle değiştirmeden, özellikle ulusal-toplumsal gerçekliği PKK silahıyla çözümlenme ve dönüşüme uğratmadan, neredeyse kendi başına bela oluyor. Buna son vermek için, PKK militanının nasıl olması gerektiğine oldukça açıklık getirmeye çalıştık. Ve şunu söyledik;

"PKK daha fazla sosyalistleşerek veya mevcut sosyalist deneyimlerden çıkarılacak dersler temelinde, özellikle başarısızlığa yol açan nedenleri aşarak yaşayabilir. Bu, sosyalizmi hem ilkede, hem uygulama düzeyinde gerçekleştirmekle karşı karşıya olduğu, başta sosyalizme bu yaklaşımın, artık daha açık ilkeli olduğu kadar, uygulamalı örneğini de temsil etmek gerektiğinin bilincindedir. Onun somutlanışını iyi gösterme iddiası, kararı kadar, bizzat yaşamında gerçekleştiriyor."

eğer başarı istiyorsanız, PKK'nin militan tanımına dürüstçe olduğu kadar, yeterli inanç düzeyi ve bilinç düzeyiyle karşılık verebilirsiniz ki, bu savaşımında kazanamayacağımız hiçbir mücadele biçimi yoktur. Demek ki, PKK tarihinin ortaya çıkan en önemli bir dersi de budur. Militan düzeydeki tanım böyle oluyor. Bu tanıma göre, kendisini biçimlendiren, muhtevayı da bu temelde biçime kavuşturan kazandırabilir. Aksi halde, savaşların en zorunu önüne koymuş PKK'de, bir gün yaşamak bile başa bela olur. Bu temel tanımların kaynaklık edebileceği diğer tanımlamalara da ulaşılabilir.

Nasıl bir parti yaşam tarzı?

Partide gerçekleşen yaşam tarzından yola çıkarak nasıl bir yeniden toplumsal düzenleniş, ister adına demokratik toplum diyelim, ister bağımsız ulus diyelim, nasıl bir ulusal biçimleniş? Bunlara rahatlıkla doğru karşılıklar verilebilir. Ve şunu her zaman söyledik. Doğru bir ulus anlayışında, PKK çözüme ulaşmıştır. Kendi içinde bunu gerçekleştiriyor. Kendi militanlarında bunu kahraman düzeye yükseltiyor.

Bunun dışında, özellikle Kürt gerçeğinde bir çözümlenmeye gidemeyeceğini çok iyi biliyor. Tek çıkış bu olduğu kadar, en görkemlisinin de, vazgeçilmesinin de bu olduğuna emindir. O halde, dirilen bir halk gerçeği, dirilişin ulusal biçimi, siyasi biçimi daha iyi anlaşılabilir. Kürt halkı söz konusu olduğunda, bu geçen yıllarda gerçek bir dirilişine, en kabul edilmez ölümcül yaşam biçimlerinden, hem de yüzyılların o baş aşağı gidişinden, artık insanlığın bile dışında kabul edileninden, en dirilişine tanık olmak, hem en özgür, en demokratik biçimlenişine ulaşma söz konusudur. Onun yolu açılmıştır.

Dirilirken de öz, ileri biçimlenişe bağlanır. PKK'nin önderlik ettiği bu diriliş destanında, bunu çok iyi görüp değerlendirmek, artık imkan dahilindedir. Dirilen Kürt halkı, insanlık için de iyi bir örnek olabilir. En derin umutsuzluktan ve karanlıktan, en görkemli

umuda ve aydınlığa; en baskıcı köleci tarzdan, en özgür ve demokratik ifadeye kavuşma; sade ve doğal yaklaşım bu halk gerçeğinde yaşanıyor.

En alttakinin, en üste çıkışına benzer, ama en az sömürüye ve eskiye bulaşmış biçimiyle insanlık karşı karşıyadır. Kendi tarihindeki baskı görme ve sömürüyü yaşama durumu, onu bugün baskıya ve sömürüye karşı bir konumla cevap vermeye götürüyor. En baskıcı, çapulcu, talancı bir rejime karşı, insanlığın en soylu bir karşı koyuş hareketi oluyor. Rejim en anti-demokratiktir, en işkencecidir, en çok insan haklarına karşıdır. Buna, insana en bağlı, insana yapılan işkenceye en çok karşı, ona ve her düzeyde saldırısına karşı bir irade savaşımıyla karşılık verir.

PKK, bir insanlık savaşımının öznesi durumundadır.

Bu anlamda gerici tarihle savaşım kadar, onun bütün çağdaş değer ve ölçülerine karşı da savaş veriyor. İç dayanaklar kadar, dış dayanaklarına karşı da tavır alıyor. Bu anlamda bir insanlık başkaldırısı anlamına ulaşıyor. Demek ki, Kürt gerçeği bu kadar uluslararası ve insanidir. Yeni insan da, bu anlamda baskı ve sömürü düzenine bulaşan, kozmo-politik olma kadar, şovenist özelliklere karşı, ulusal olduğu kadar en genel insani özelliklerin somut ifadesi olarak ortaya çıkıyor. Bu, geçen yılların savaşta kazandırdığı PKK gerçeği oluyor.

Dolayısıyla bununla yetinmiyoruz; kuruluş döneminin somut tahlili, 1970'ler Türkiye'si, Kürdistan'ı nedir; objektif-subjektif düzey nedir? Bununla yetinemeyiz. Bu değerlendirmeler kapsamlı yapılmıştır. 'Kürdistan Devrimi'nin Yolu'nda, 'Kuruluş Bildirgesi'nde, 'Parti Programı'nda ve daha yapılan birçok kapsamlı değerlendirmelerde durumlar ortaya konulmuştur ve bu biraz da yüzeysel, sınırlı bir ortaya koyuş tarzıdır.

Daha sonra örgütleniş, eylem üzerine de değerlendirmeler yapıldı. Özellikle 1980 sonrasının değerlendirmeleri anlamıdır. Nasıl bir örgütlenme? Nasıl bir kadro tipi ve nasıl bir eylem ve savaş tarzı? Bu konular üzerinde çok duruldu. 1970'lere dayalı PKK değerlendirmeleri, daha çok somut durum değerlendirmeleriyle ilgilidir. Sömürgeciliğin, özellikle Türk sömürgeciliğinin özellikleri, tarihi gelişimi, emperyalizm ve onun tarihteki dayanaklarıyla bağlantıları çok genel düzeyde anlatılmak istenmiştir. Yine Kürdistan gerçeği de bununla bağlantılı tanımlanmaya çalışılmıştır. Nasıl bir Kürdistan söz konusudur, onun tarihi nedir? Değerlendirmelere oldukça konu edilmiş, bazı tespitlere gidilmiştir ve daha da ötesi, temel doğrular bir ideolojik eğilim olarak ilgi duyan çevrelere mal edilmeye çalışılmış, bir ideolojik grup dönemi yaratılmaya çalışılmıştır.

Bildiğiniz gibi, bu grubun 1970'lerdeki çıkışı, çabaları onu resmi politikayla karşı karşıya getirmiş ve kendisini özellikle bir ideolojik savaşın, giderek bir politik savaşım içinde bu iş silaha kadar gidebilmiştir.

Bildiğiniz gibi, 12 Eylül rejimi bu savaşımına bir tepki olarak gelişiyor. Halen de Türk egemenlik sisteminin en baskıcı ve günümüzdeki ifadesiyle faşist bir türü olarak aşılına çalışılıyor. Bilindiği üzere, düzen, daha ideolojik grup aşamasındayken üzerimize gelmişti. Komplolar ve dayandığı provokasyon mantığıyla, grubu boğuntuya götürmek istiyordu. Bildiğimiz ilk şahadetler bu temelde oldu. Ve 1970'ler sonrasında, artık işe devlet resmen, açıkça istihbarat örgütlerini de aşan bir biçimde başladı. Düzen değişikliğine

doğru gidildi. Buna grubumuzun verdiği karşılık; PKK'yi 1978'de resmen ilan etmek oldu.

Şüphesiz politik savaşta daha cesaretli bir adım atma kararlılığı kadar, artan sorumluluk, geleceğe daha çok yönlü hazırlık, yeni bir aşamaya geçiş anlamına geliyordu. Düzenin buna verdiği cevap ise; Maraş katliamı, ardından sıkıyönetim ve önlenemez PKK yükselişi karşısında, 12 Eylül faşist askeri darbesiydi. Buna partimizin verdiği karşılık; silahlı savaşımı bir adım daha ilerletmek, yani politik savaşımın silahlı savaşına daha yoğunca yer vermek ve hedef sorularını açmak için mücadeleyi dışarıya taşımak oldu. Düzenin birinci planda hedefi haline gelmek, hele bunun ordu kökenli bir darbeye çok açıkça karşılanması, olağanüstü düzene ve yeni taktik çabaya kesin ihtiyaç gösterir. Bu dönemin yaşanan zorluğu da buradadır.

Mücadeleyi ilerletmek durumunda olanları hazırlıksız yakalamışlardı büyük oranda. Daha çok 1970'ler Türkiye'sinde direkt Kürdistan'a yönelmemiş, biraz uykuda bir devletin daha çok sağ-sol kavgasına göre ayarlanmış bir emniyet, istihbarat yaklaşımı ve ortamından, onun açıklarından yararlanarak çıkış yapan, gelişme kaydeden PKK'nin rüşeym halidir. Grupsal oluşum dönemidir. Dolayısıyla çok hazırlıklar isteyen bir örgütlenme, bir eylem biçimi de değildi. Ama özünde eğer ısrarla çizgi devam ettirilirse, ya düzenle karşı karşıya gelinecek, ya düzen hızla ezip fazla kendini örselemeden sonuca gidecek, ya da baş edemeyecek çok köklü hazırlık, yani düzen değişikliğine cevap verme durumuna gelecekti. Bu başarılacak devrimle, karşı-devrimin kıyasıyla çekişmesi sürüp gidecekti.

Böylesi bir darboğazda, tabi ki öngörüyle zamanında atılması gereken adımların atılmasıyla, tedbirlerin alınmasıyla karşılık verisen yaşarsın. Aksi halde, tarihin tozlu sayfalarında bir kez daha kendini bulursun. İşte 1980'lere dayanırken, yaşadığımız bu darboğazi iliklerimiz kadar duymamız ve buna böylesine bir öngörüyle karşılık vererek çıkış yolları aramamız, bir yandan silahlı mücadele düzeyini geliştirme, diğer yandan bunu dıştan beslemeye çalışma ve 12 Eylül'ün ilk saldırısını boşa çıkarmaya çalışmıştı.

Partinin bu dönemde yapmak istediği çalışmalar I. Konferans'ta açıklığa kavuşturulmaya çalışıldı. I. Konferans'ta yeni bir durum değerlendirmesi, olası gelişmelerin yönü, verilmesi gereken devrimci karşılık, başarılması gereken görevler ve özellikle döneme yetmeyen kişilik, çalışma tarzı, ağır hatalar, yanlışlıklar, eksiklikler bolca tartışıldı. Mahkum edilmesi gereken hususları mahkum etme, ulaşılması gereken sonuçlara da ulaşmak görev olarak belirlendi. Tabi ki uygulama ayrı bir meseledir.

Buna II. Kongre'yle daha da netlik kazandırmak istedik. Görüldü ki daha geriye çeken yaklaşımlar var. Objektif olarak ajanlık diyebileceğimiz, partiyi yürütmeme, partiyi yürütmekten vazgeçirme, direnmekten, ülkeye yönelmekten vazgeçirmenin çabaları söz konusu ve giderek daha da açığa çıkan provokasyonlar ve üzerine gitkiçe daha da sırtan, oldukça da inatçı ve "ülkeye yönelmezsiniz, PKK'yi bundan sonra götürmezsiniz" yaklaşımıydı. Ülke dışında, birçok grubumuzun mültecilik durumuna düşürülmesi ve hatta teslim olması dayatılıyordu. Türk sömürgeciliğine teslim ol, Avrupa'ya teslim ol. Bunun için yapılan biraz düşküncü yaşama ve zor dönemin artan zaaflarıyla oynama ve böylece PKK'yi yürütmeye duruma getirmeydi.

"15 Ağustos Atılımı, bu anlamda 12 Eylül faşizminin açık darbeleri kadar, onun içteki tasfiyeciliğine de kararlıca karşı koyuşla yetinmeme, PKK'yi yeni dönemde savaşılabir bir konuma ve formasyona kavuşturma, militan tarzını yakalama denemesi de oluyor. Ne kadar yetersiz olursa olsun, bu adımın böylesine bir gerçekleştirilmeyle de yakından bağlantısı var."

12 Eylül faşizmi dış cepheden vururken, iç cephede de böylesine bir arkadan hançerleme, düşürme çabalarına karşı II. Kongre sonrasında bu yönlü savaşımı söz konusudur. Bu dönemde geliştirilen 'Gelişme Sorunları ve Görevlerimiz' broşürü ile 'Kişilik Problemi ve Devrimci Militanın Özellikleri' değerlendirmesi vardır. Bu değerlendirmeler de bir anlamda zaaf kişilik üzerinde provokasyonun geliştirme istediği tasfiyeciliğe karşı, PKK tanımını sağlam tutma, onun militan ifadesini somutlaştırma ve böylece PKK'yi bu zor yıllarda, sadece yaşatma değil, geliştirme çabaları oluyor.

Her savaş bir insanın, bir halkın zayıf yanları kadar güçlü yanlarını da ortaya çıkarır

Diğer yönüyle en önemlisi de, partiyi savaş pratiğine çekme, yeterli bir hazırlık veya asgari düzeyde de olsa ülkeye yönelme iradesini tekrar keskinleştirme, onu ortaya çıkarmakla yetinmeme, ülkemizin doruklarına yönlendirme ve böylesine tarihi bir anlamı imkan dahiline sokma çabaları var. 12 Eylül faşizmine, özellikle onun zindana dayattığı, işkence ve katliamına, içteki provokasyon uzantılarına verilecek en iyi cevap bu olabilirdi. Bildiğiniz gibi, 15 Ağustos Atılımı'na bu temel görevlere bağlılıkla karşılık verilmeye çalışıldı ve tarihimizin görünüşte kimsenin pek fark edemediği, ama ısrarla uygulanırsa çok önemli sonuçlara götürecektir adımına ulaşıldı.

15 Ağustos Atılımı, bu anlamda 12 Eylül faşizminin açık darbeleri kadar, onun içteki tasfiyeciliğine de kararlıca karşı koyuşla yetinmeme, PKK'yi yeni dönemde savaşılabir bir konuma ve formasyona kavuşturma, militan tarzını yakalama denemesi de oluyor. Ne kadar yetersiz olursa olsun, bu adımın böylesine bir gerçekleştirilmeyle de yakından bağlantısı var.

Her savaş bir insanın, bir halkın, bir ulusun zayıf yanları kadar, güçlü yanlarını da ortaya çıkarır. Yaşatacak özellikler kadar öldürecek özellikleri de sergiler.

Bir kez daha 15 Ağustos Atılımı sonrasında gelişen savaşım deneyiminde bunları gördük. Özellikle parti içinde ve partiyi taşıyılmış Kürt halk gerçeğinde yaşanan nedir? Yaşanabilecek mi? Bunu savaş tayin eder. Ölümle götüren nedir? Bunu da görmek bu savaşla mümkün oluyor. Gerçek PKK'leşme nedir? Bu savaşta ancak denenip açığa çıkarılacak ve bilindiği üzere bu savaşımın üzerinden daha bir yıl geçer geçmez, daha kapsamlı değerlendirme yapma ihtiyacı ortaya çıktı.

1985'te yaptığımız Kasım talimat çözümlemesi ve perspektifi vardı ve ardından III. Kongre öncesi değerlendirmeler var. Savaş gerçeğiyle oldukça oynayan, onu sabote eden tutumlar, kişilikler ve onların mikroskop altına alınması gereken yaşam süreçleri, değerlendirmeleri yapılırken, bunlar kimdir, nasıl olmuşlar tek tek değerlendirildi. Anadan doğmadan tutalim nasıl bir terbiye almışlar ve sonuçta bilerek veya bilmeyerek bir ajan, tasfiyeci, provokatif kişiliğe nasıl ulaşmışlar; bir yandan bunu inceliyoruz, diğer yandan yiğitlik nedir, yiğitlik nasıl oluyor, buna cevap veriliyor. Kahramanca, yiğitçe direnişler var, onu değerlendirmeye çalışıyoruz. Daha bu ilk savaşım yılında, partinin Ağıt örneğinde bazı seçkin örnekleri var. Bunu anlamlandırmaya ve gerilla ordusunun temeli haline getirmeye çalışıyoruz. Bu üst aşamaya savaşım tırmandırmanın gerekçesi haline getiren yaklaşım gerekiyor.

Diğer yandan, örgütü düşman saldırılarına bu kadar açık ve içinden çıkılmaz hale getiren tipler kimdir? PKK adı altında, PKK ile nasıl savaşıyorlar? Buna oldukça çözümleyici bir yaklaşım getirilmeye çalışılıyor ve kimi bir anlamda böyle bir savaşın odağı oluyor. Değerlendirmeler biraz daha kapsamlı ve savaşım yaratılan bu darboğazdan çıkarmayı, üst düzeye ulaştırmayı amaçlıyor. İyice göz önüne getirelim ki, 15 Ağustos Atılımı'ndan en ileri düzeyde sorumlu tutulması gerekenler, daha bir yıl geçmeden "12 Eylül'den daha ağır bir durumla karşı karşıyayız, fazla yapılacak bir şey kalmamıştır" diyerek,

artık kendilerinin bile inanmadığı iddiasız çabalar, belki de onuru kurtarmak için "kendimizi feda ederiz, ama bu geliştirilecek savaşımın da fazla sonucu yoktur" dercesine, partinin merkezinde birbirlerine en ağır kelimelerle yaklaşım gösteriyorlar. Umutsuzluğu yayıyorlar ve bir yargılama süreci içine alınıyorlar.

Biz tekrar partiyi bu gerçekleri dikkate alan bir çözümlemeye tabi tutuyor, zayıflıkları da, eksiklikleri de, saflıkları da görmeye çalışıyoruz. Güçlenme yolları, yöntemleri ne olabilir, onu da çözümlemeye çalışıyoruz ve sonuçta bildiğiniz gibi 1987'lerden sonra yeni bir hamle yapıyoruz. Bunun çözümlemelere yansıyan ifadeleri vardır. Kürdistan tarihinin en kapsamlı çözümlemeleri bu yıllardan itibaren yapılmaya çalışıldı ve bu çözümlemeler çok ayrıntılıdır. Kişiyi dek indirgenmiştir. Diyaloglarla örneklemeye çalışılmıştır.

Militandaki darlık bizi kapsamlı değerlendirmelere götürdü

Yine unutmayalım ki, 1982 Kongre sonrasında değerlendirmeleri biraz daha farklıydı. 'Zorun Rolü'nde dile getirdiğimiz savaş teorisi, Kürdistan'da nasıl uygulanır veya evrensel savaş teorisi, Kürdistan Devrimi için ne anlama gelir? Bu soruya olumlu karşılık verir ve uluslararası savaş teorisine göre, 'Kürdistan'a ulusal kurtuluş savaşımı gereklidir' der. Tek çıkış yoludur, onun dışında kurtuluş mümkün değildir ve gelişim süreci de biraz böyle başlamıştır. 'Örgütlenme Üzerine' değerlendirmesi neyi içeriyor? Parti öncülüğü esastır; devrimci parti esastır, parti örgütlenmesi Kürdistan'da şu şekilde vücut bulur. Bu partinin kısa tarihi budur, örgütsel ilkeleri şöyle hayata geçirilir. Kısa PKK tarihçesi ve bundan sonraki doğru örgütsel görevler başarıla yöntemlerini kapsar, ama militan çözümleme fazla yoktur. Yine 'Kürdistan'da Zorun Rolü'nde komutan ve savaşçı çözümlemesi yoktur, taktik hususlar fazla yoktur.

Bu işin temsilcileri iyi örgüt kurularlar, yine savaşım esas alanlar iyi savaşım ordusu geliştirirler, iyi savaşım pratiği ortaya

çıkartılır denilerek, sağduyulara güvleniliyor. Her militan bu konuda sorumludur. 'Yarat kendini, düşünsel veya pratik çabayla yarat' deniliyor. Mutlaka gerekeni gereken yerde ve zamanda, hem de başarıyla yapar inancı vardır. Beklenti budur. Bu anlamda militanlarımız biraz sorumlu olsalardı, biraz sağduyulu, biraz günün anlamı ve önemi nedir, tarihi görev nedir, hakkıyla bu sorulara karşılık verselerydi; aslında 1987 sonrası çözümlemelerine gereksinim bile duyulmayacaktı. Biraz daha geriye gidersek, eğer 1980 öncesi manifestonun bile yüklediği sorumluluklar doğru taşınsaydı, bizim zor ve örgütlenme üzerine geliştirilen değerlendirmelere ihtiyacımız olmazdı. Sorumlu militanın kendisi manifestodan bu sonuçları çıkarabilirdi.

Dar militan, çok az düşünen, çok az planlayan, her şeyi kendiliğindenliğe bırakan, darlığa boğan tutum çok etkili oluyor ve bizi daha kapsamlı değerlendirmelere götürüyor. Aslında başlangıçta, biz bütün bu değerlendirmelere ulaşabileceğimizi tahmin etmiyorduk, gerekli de bulmuyorduk. Ama işler tıkanmayla yüz yüze gelince, geriye çekiş için dayatmalar artan bir tempoda kendini hissettirince 'eğer önderlikten vazgeçmek istemiyorsan, ilerlemeden, başarmadan uzak kalmak istemiyorsan yüklenecesin' dedik. Bu nedenle bu değerlendirmeler kadar, pratik hazırlıklara da yüklenildi.

Yine unutmayalım ki, pratik hazırlıklar da o denli güçlü yapılmıştır. 1980 öncesinde bir türlü yapamadığımız pratik eğitimler, hazırlıklar çok yönlü gerçekleştirildi. Silah eğitimi, siyasi eğitim birkaç yılı aldı. Bunlar bir savaşım deneyiminden geçirildiler. Bir kez daha, özellikle 1985'ten itibaren iki yıl sürebilecek kapsamlı siyasi ve askeri eğitimi başlattık. 1987'ye böyle bir çıkış yaptırıldık ve artık çok biliniyor ki, her yıl dört-beş temel çözümlemeyle derinleştirildiği kadar, dört-beş kapsamlı eğitim grubu ülkeye taşırılarak karşılık verilmeye çalışıldı. Daha önce birkaç yılda yapılan, bir yıla sığdırılmaya çalışıldı.

Neden? Çünkü düşman kendi özel savaşımını yeni bir aşamaya getirmişti. Sıkıyönetimi de aşan, Olağanüstü Hal Yönetimi, Kürdistan'ı özel savaş alanı sayıyor, ona bütün gücüyle yükleniyor, birçok taktik değişikliğe gidiyordu. Özel savaşa bu noktada, kendi cephesi içinde yenilikler getirmişti. PKK önderliğindeki Ulusal Kurtuluş Savaşımı'nı temel hedef olarak görüyor ve birincil derecede yaklaşımla, önüne imhaya koyuyordu.

Devlet OHAL ile 1988'e ulaşmadan sonuca gitmek istiyordu

Özellikle 15 Ağustos Atılımı'nın birinci yılında tam sonuca gidememesi ve PKK'nin kendini yenileme gücü göstermesi, onu olağanüstü hale götürmüştür. Bu, 1980 sonrası hazırladığımız düşmanın beklemediği bir gelişmeydi. Aslında 1985'te bitirmeyi amaçlıyorduk. Bitiremeyince, özel savaşım boyutlandırıldı. Bunun için bir yandan boşluk ve tecrit kampanyası geliştirilirken, diğer yandan özel tim ve daha genelleştirilmiş koruculuk sistemine gidildi. Yine birçok aşiret gücüyle yapılan toplantılar, özel teknik devreye sokuldu.

En önemlisi de, tasfiyeci solun, özellikle TKP'nin, Sol Birlik adı altında leğalleşmek için, uluslararası alanda PKK'yi tecrit kampanyasına öncülük etmesi, yine zımdan politikasında bir reformist anlamda geliştirilmesi için, bir yandan af politikaları geliştirilirken, diğer yandan PKK için buna çıkış yapabilecek oluşuma yeşil ışık yakılması, birbiriyle

oldukça bağlantılıdır. Direnen, savaşa PKK'nin çok açıkça ortaya konulmasıyla bağlantılıdır. Daha 1988'e ulaşmadan, olağanüstü hal tam sonuca gitmek istiyordu. Bize resmen "bundan sonra fazla gidemezsiniz, devlet her türlü tedbiri almıştır" dayatması yapıyordu.

İçteki provokasyon ve tasfiyecilik işi, şunu demeye kadar götürdü; "Avrupa'nın yolu açıktır, aksi halde duman olursunuz, bu şansını iyi kullanın, Kürdistan için bazı reformlar da düşünülüyor". Avrupa'nın da yardımıyla tasfiyeciler önderlikler devredevdi. "Yapmazsan biz tedbirimizi almışız. Avrupa örgütü ele geçirilmiştir, zindan örgütü ele geçirilmiştir, dağda provokatörler az-çok hakimdir, sen tek kalmaya mahkumsun" vb deniliyordu, çabalar da bu yönlüydü.

1988'de açıkça bize dayatılan buydu. Oldukça kapsamlı değerlendirilmiştir, burada fazla açmayı gerekli görmüyoruz. 1983 provokasyonu da değerlendirilmiştir, onu da fazla değerlendirme gereği görmüyoruz. Yine 1985 tasfiyeciliği de oldukça değerlendirilmiştir. Parti tarihini iyice inceleyenler, güçlü değerlendirmeleri bulabilirler. Ama biz, tekrar da olsa, geriye gitsek, sadece bu yılların can alıcı parti görevlerine karşı dayatılan provokasyonların, özel savaşla nasıl bağlantılı geliştirildiğini tekrar vurgulamakla yetinebiliriz.

Belirtelim ki, içerde partinin kitlesi bulunuyor ve onlara bir imha ve teslim olma politikası dayatılıyor. Tasfiyecilik ve provokasyon neredeyse, yapının büyük bir çoğunluğunu teslim alacaktır? Dışarıda da bunun devamı söz konusudur. Avrupa'yı da arkalarına almışlar, içerde de yapıyla, bu sahada bile oynamışlar. Daha o zaman "Hakkari'ye, Botan'a adım atamazsınız, Avrupa'nın yolu açıktır, silahlı mücadeleyi ağızınıza bile alamazsınız ve zindanlarda büyük direnişler de kırıldı" deniliyordu. Avrupa'da büyük bir savaşım göze alınarak tasfiyecilik boşa çıkarıldı. Ortadoğu sahasında da buna önderlik edilmeye çalışıldı. Bildiğiniz gibi, 15 Ağustos Atılımı gerçekleştirildi.

Tasfiyeciliğe karşı mücadele ile '89'da provokasyonun etkileri sınırlandırıldı

1985'te buna benzer çeşitli biçimlerde kendini dayatan tasfiyecilik, III. Kongre'yle cevabını buldu. 1987 atılımına ulaşarak etkisiz kılınmaya çalışıldı. Yine 1988'de dayatılan, hem özel savaşım çok yönlü birlik ve saldırılarının en tehlikelisine, özellikle daha kapsamlı ve bütün tasfiyeciler, provokatör biçimlerinden ders almış, örgütlü, derli-toplu, planlı biçimiyle karşı karşıya olma, ona cevap verme durumundaydık. Üç cepheden de aldığı derslerle tasfiyecilik dayatılıyor, bir yandan Özal anayasa üstü bir yaklaşımla, tasfiyeciliğe yeşil ışık yakıyor, bazı örnekler öne sürülüyordu. Daha 1988'in başlarında yurtdışında, Avrupa'da iç örgütlenme içinde, sürekli bunun oyunu oynanıyor, hazırlığı yapıyordu.

En az içerdeki kadar dağdaki provokasyon da çizgiyle oynamayı gözü karalıklarla sürdürüyor, bazı temsilcilerini yolluyor, işi adeta yapıyı teslim almaya kadar götürüyordu. Bazı provokatör ele başlarının dilinde "Apo kaybetmeye mahkumdur, yalnızlaştırılmıştır, tasfiye edilmiştir, reformize edilmiş PKK artık bir gerçektir" şeklinde ifade ediliyordu. Oldukça cüretli bir biçimde bunu ifade ediyorlardı, bu anlamda kendilerinden emindiler.

Belki biz o zaman bunu o kadar açıkça göremiyorduk. Ama şimdi anlaşıyor ki, bu konuda oldukça planlı, hazırlıklı hareket etmişlerdir ve iddiaları da pek o kadar yabana atılır cinsten

değil. Bunun için geliştirdiğimiz 1988 çözümlerleri, en fazla da pratik hazırlıklar, 1989'un baharına çok yüklü bir müdahalede bulunmamız, bir yandan iç cepheyi netleştirme, provokasyonun etkilerini silme, en önemlisi de gerillayı oturtma, savaşı kesintisiz kılma ve daha çok yüklenerek oyunları bozmaktı. Bir anlamda 1988'i, düşman için kazanılan bir yıl olmaktan çıkarıp bizim için bir kazanma yılına dönüştürme ve 1989'da bunu tırmandırma çabaları içine girildi.

1989'da düşmanın umudu oldukça kırıldı. Bu yılı kazanmamız imkan da-

madır aslında. Neredeyse her eğitim devresine, beş yüze yakın kadro ve savaşçı sığdırıldı. Sonuçta bütün dayatmalara rağmen, 1990 yılı, serhildanlarıyla, yoğunlaşan gerilla eylemleriyle, önemli bir kazanım yılı haline getirildi. Yine tasfiyeciliğin tasfiye edilmesi, özel savaşım da sınırlandırılması, bizi 1991'e getirip bıraktı.

1991, savaşta tırmanma yılı oluyor. Özellikle IV. Ulusal Kongre'nin gerçekleşmesiyle, 1990 yılı sonunda parti biraz daha netleşiyor, yine özellikle Körfez Savaşı'nın sonuçlarıyla bağlantılı olarak,

vazgeçilmeyeceği ve bütün gelişmenin temelinde de bu tutumun yattığı, bütün kadro ve savaşı yapısında hakim kılıyordu. Dolayısıyla 1992'ye yetkinleşmiş bir parti öncülüğü, sınırlandırılmış bir özel savaş, ayağa kalkmış bir halk gerçeğiyle karşılık veriliyordu.

1992 için söylenecek çok şey var. En başta söylenmesi gereken, 1992'nin savaşım yılı olduğudur. Savaşım hem derinliğine, hem de genişliğine yayılmasına, ileri düzeyde bir ulusal idare birliğine, halkın çok kapsamlı katılımına tanık olma yılıdır. Gerillada patlamaya

"Serhildanlar Cizirê, Nisêbin, Şirnex hattı olmaktan çıkarak, Amed hattını aşarak Kuzey'i de güçlü bir biçimde kapsamına alarak gelişmiş ve hatta en güneyde bir serhildan kuşağı yaratarak, ülke genelinde halkın irade ve eylem birliğine götürmüştür. Türkiye metropollerindeki Kürt kitlesinin de yoğun bir biçimde serhildana kalktığı, yine Avrupa'daki kitlenin de bir o denli büyük gösteriler gerçekleştirildiği bir yıl olmuştur."

hiline girdi. Bir anlamda Olağanüstü Hal Yönetimi'nin çare olmayacağı hissettirilmeye çalışıldı. Provokasyonun etkileri oldukça sınırlandırılarak, PKK'nin savaşı yeniden ve daha da geliştirerek üretebileceği kesinleşti. 1990'a taraflar kendilerini daha da güçlendirerek karşılık vermeye çalıştı. Provokasyon kırıntıları ve özel savaşım daha katmerli biçimlerle dayatıldı. Biz de 1989'un kazanımlarını esas alarak, 1990'a güçlü yüklenmeye çalıştık. Yüzde doksan büyük bir çekişme yılıydı.

Bildiğiniz gibi, en son, en gelişmiş provokatör çaba, bu yılda sonuç almak istedi. Silahlı mücadelenin geçersizliğini ve legalize edilmiş bir PKK ile yetinmenin en mantıklı yol olacağına dair, hummalı ve çok gözü kara bir çıkışla karşı karşıya olduğumuzu anlamakta gecikmedik. Daha da ötesi, komplolarla yüz yüze olduğumuzu açıkça gördük. Buna yönelik bazı tedbirlerin daha hızlı geliştirilmesi, özel savaş cephesinde daha da artan boşluklarla karşılaşılması söz konusuydu ki, buna da gerillayı biraz daha yaygınlaştırarak cevap verdik. Sonuçta en etkili cevap vermenin serhildan olabileceği ortaya çıktı.

Nisêbin'de, Cizirê'de patlak veren serhildanlar, artık halkın da tarih sahnesine çıkışının karar ve eyleminin ifadesiydi. Bir türlü gerillaya gelememeye, gerillayı hem derinliğine, hem genişliğine yaygınlaştırarak karşılık verildi. 1990 çözümlerleri bu konuda hayli öğreticidir. En önemlisi de, yılı kazanmak için binlere varan bir savaşçı kadro eğitimi göze alındı. Bu büyük bir çalış-

Güney'i daha iyi değerlendirmek imkan dahiline giriyordu. Nicelik olarak daha büyümüş bir savaş kitlesinin eğitim olanakları, artan donanım imkanları değerlendiriliyordu. Hiç şüphesiz yine de hazırlıkların tam yapılamaması, halen gerillaya yetkince yaklaşmama, çokça yaşanan bir durum oluyordu. Ama buna rağmen olanaklar artıyor, her şey gerillanın gelişebileceğini ortaya çıkarıyordu.

Serhildanlar da ülke çapında gittikçe genelleşiyor, bu anlamda 1991 yılı ileri düzeyde kazanılıyordu. Daha da kazanılabilir. Ama yılın artan hazırlık olanaklarına ucuzca yaklaşma ve adeta parti içinde neredeyse "olanaklar arttı, yapılması gereken kendini ucuzca komuta düzeyine getirmedir, parti çok iyi asker eğitiyor, onların üzerine ağa gibi komutanlık alır yatarız" türünden türküler söylenir oldu. Ucuz komutanlık anlayışı epey türedi. Bu tutumlar bile savaş istediğimiz düzeyde geliştirmemize engel teşkil ediyordu. Serhildan var, ama kendini serhildanlara ucuz dayatan bir yığın yetersiz öge ortaya çıktı. İş yer yer halkın tepkisine kadar götürdüler.

Buna rağmen, esas itibarıyla gerilla geliyor, serhildanlar geliyor, kırsal alandan kentsel alanlara gelişme taşıyor, 1991 yılı gerçek bir gelişme yılı haline geliyordu. Bütün özel savaş çabaları, kendini daha da sınırlandırmaktan kurtaramıyor, PKK'nin reformize edilme çabaları da, artık umut olmaktan çıkarılarak umutsuz bir çaba haline getiriliyordu. Devrimcileşen PKK, kesinlik kazanıyor, stratejik olduğu kadar pratikte de devrimci taktiklerde asla

doğru gidilen bir yıldır. Önceki bütün yılları aşan bir katılımın bir yılda gerçekleşmesi söz konusudur.

Gerilla ordulaşması, 1991'e kadar bir ise, 1992'nin sonuna doğru yaklaştığımızda üçe katlanan bir gelişmeye yol açmıştır. Aynı şeyler serhildanlar için de geçerlidir. Serhildanlar Cizirê, Nisêbin, Şirnex hattı olmaktan çıkarak, Amed hattını aşarak Kuzey'i de güçlü bir biçimde kapsamına alarak gelişmiş ve hatta en güneyde bir serhildan kuşağı yaratarak, ülke genelinde halkın irade ve eylem birliğine götürmüştür. Türkiye metropollerindeki Kürt kitlesinin de yoğun bir biçimde serhildana kalktığı, yine Avrupa'daki kitlenin de bir o denli büyük gösteriler gerçekleştirildiği bir yıl olmuştur. Avrupa'da altmış bine varan güçlü bir ulusal çıkış, yirmi-otuz binlik yürüyüşler, metropol kentlerinde, Adana, İstanbul ve İzmir'de on binleri aşan yürüyüşler gerçekleştirilmiştir. Binlerce köylü ayağa kalkarak yürümüştür. Maddi destek artarak sürdürülmüştür.

HEP oluşumu da, legal düzeyde çatlaklık yaratarak, özellikle dayatılmak istenen, Güneyle işbirlikçilerin de desteğiyle dayatılan sahte Kürt partileri alan bulamaz hale gelmiş, böylece işbirlikçi Kürt çıkışı ölü doğmuştur. Geniş basın-yayın kampanyaları gerçekleştirilmiş, demokratik dergi, gazete ve yayıncılıkta da mesafe kat edilmiştir. En önemlisi de Demirel-İnönü hükümeti eliyile, tam sonuç almak üzere planlanan nihai imha saldırısı esas alan, özel savaş yılı boşa çıkarılarak, 1992 yılı tamamlanmıştır.

Düşmanı abartmadığımız gibi küçümsemiyoruz

Bu yılda, 1991'e göre gerillanın üçe katlanması, serhildanların o denli büyümesi, yine PKK'nin hiçbir mevziden geri çekilmemesi, bütün mevzilerin daha genişletilerek kullanılması gibi niceliksel gelişmeye, niteliksel yönde artan tecrübe, pratik yetkinleşme ve silahlı savaşım deneyimi kadar, siyasi savaşım deneyimi, maddi güçlenme kadar manevi güçlenmeyle çikılmıştır. Savaşın kazanılacağına dair, hattı kesinleşen, inanç ve kararlılık düzeyi de bu yılın kazanıldığı gibi, 1993'ün de daha şimdiden çok önemli başarılarla, daha büyük savaşlara tanık olacağı, daha az eksikle ve yeterli hazırlıklarla karşılık verileceği ve kazanılacağı gösteriyor.

PKK'nin önderlik ettiği Ulusal Kurtuluş Savaşımı, hemen hemen Kürdistan çapında doğal mevzilerine kavuşmuş ve her yere mevzilenmiş öncü örgütlenmesi, halk örgütlenmesi, gerilla örgütlenmesiyle yıllarca savaşabilecek bir potansiyele işlerlik kazandırmış, aktif ve güçlü hazırlıklarla, birkaç yılı karşılayabilecek düzeye gelmiştir. Böylece 1993'ü kazanmanın kararlılığı kadar, olanaklarıyla savaşmayı garantiye almış bir yürüyüş söz konusudur. Hem de zafere daha emin adımlarla bir yürüyüşür bu.

Kesinlikle düşmanı küçümsemiyoruz. Abartmadığımız gibi, elindeki dev maddi olanakları da göz ardı edemeyiz. Onun yıllar sürebilecek bir savaş potansiyeli var, ama eski iddiasını, hem de 'ezeriz, bitiririz' biçimindeki iddiasını yitirmiş ve bu kapasitede olmadığı da ortaya çıkmıştır. Hem madden, hem manen orduya hakim olan 'yeneriz, bitiririz' havası bitmiştir. Bu önemlidir, ama savaş sürdürülebilir. Daha fazla toplumdaki tecrit olacak, daha fazla dayanaklarından mahrum kalacaktır, dış desteklerden de mahrum kalacaktır, ama yine de savaş sürdürülecektir.

Ekonomi iflase doğru gitmiş, sosyal yapıya tam bir anarşi hakim, siyasi sistem işlemiyor, demokrasi çarkı artık dönmüyor. Özel savaş sürse ne olur? Daha fazla tecrit, daha fazla bunalım, rejimin daha fazla tıkanması ve belki darbelerle yeni koalisyonlara gidilir, ama sonuçta gittikçe tükenen olur. Kuzey cephesinde karşı-devrimin olası gelişmeleri bu yönlü olacaktır ve bu kendiliğinden olmayacaktır.

Bunun için de, bütün PKK tarihi boyunca, parti tanımına, parti militan tanımına, partinin gerilla komutanı ve savaşçı tanımına hakkıyla karşılık verilirse, bu özel savaşın kesin yenilgisini sağlayacak, daha sonra dayatacakları topyekün savaşa -ki, daha şimdiden devreye sokmuşlardır- gerilla savaşımıyla karşılık vererek, yenilgisini sağlayacağız.

Hiç şüphesiz, biz geçmiş her yılı, o yılın çözümlenmesi kadar pratik hazırlıklarıyla, eylemliliği ve örgütlülüğüyle kazandıysak; başta 93 yılı olmak üzere, sonraki yıllara da daha kapsamlı gireceğiz. Ordusal ve siyasi görevler, özellikle de şehir çalışmaları; hem eylemde, hem gösteride, hem silahlı, hem barışçıl biçimlerde genelleşecek, süreklilik kazanan serhildanlara dönüştürülerek karşılık verilecektir. Köylü örgütlenmesi, köylü eylemliliğini, hem serhildanda, hem miliste, hem gerillada geliştirsek; gerilla ordulaşmasını bütün gelişmelerin koruyucusu, kalkanı haline getirebiliriz. Düşmanın esasta tüketecek olan savaş biçimine, onun halk ordulaşmasına götürürsek; çok eleştirilen, son Güney savaşında da ne mal olduğu iyice or-

taya çıkan komutaya, önderliğe sahte ve yanılgılı yaklaşım; bir türlü emir-komutaya gelememe, önderlik tarzına gelememeye son verirse, yine gerilla savaşıllığına tam ve doğru bir karşılık verirse başarmamız önünde engel yoktur. Savaşçı eğitimi ve örgütlenmesi, komuta düzenlemesi ve en önemlisi, onun hareket tarzına, üstlenmeden tutalım köy girişine kadar, lojistik hazırlıktan tutalım eylem öncesi hazırlığa kadar, Kürdistan koşullarına uyarlanmış en gerçekçi bir gerilla ordulaşmasını seferber edersek; derinlik kadar genişliğine yaygınlaştırsak; bu yıllar ucunda kazanım olan zafer yıllarına dönüştürülebilir.

Eskiden olmayan imkanlar artmış tecrübe gelişmiştir

PKK öncülüğü buna imkan veriyor. Kürdistan halkının geldiği karar ve katılım düzeyi hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar oldukça fırsat sunuyor. Daha önceleri propagandayla çağrı yapılan bir halk, bugün savaşa karar vermiş bir halk olarak karşımızdadır. Daha önce bin bir çabıyla sağlanmaya çalışılan birkaç gerilla katılımı, bugün gün de yüzleri aşan katılımı karşı karşıyadır. Eskiden fazla gelişkin olmayan tecrübeler artmış, imkanlar gelişmiştir. Silahlı donanım rahatlıkla karşılanabilecek durumdadır. Bütün bunlar bu savaşın lehimizde gelişebileceğini gösteriyor.

İsrarla artan olanakların üstüne yatılırsa, bazıları "birkaç yılı daha da kurtarırız" derlerse, hiç şüphesiz bu savaşın temposunu ve kazanım olanaklarını düşürebilir. Partinin de buna meydan vermemesi gerektiği açıktır. Anlayış düzeyinde bu kadar ortaya çıkarılmış ve giderilmesi için tedbirler geliştirilmişken, savaşa gelmeyen, tıkanıklığa götüren, kendini imkan ve olanaklar üzerine hakkı olmadığı halde yayan tipler alaşağı edilecektir. Çeşitli bunalım teorileriyle, "savaşa gelemiyorum, örgütlenmeye gelemiyorum" yaklaşımlarıyla, kişi ancak kendi bitmişliğini ilan eder. Partiyeye zarar gelmemesi için, ordulaşmaya zarar gelmemesi için çok güçlü bir biçimde tedbirler devrededir ve gerekeni de yapılır. Bir gider, on gelir. Bu konuda kaygımız da olamaz.

Mücadelemiz, son 1992 hamlesinde büyük gelişmeler yaşar ve oldukça yüklü kazanımlara yol açarken, her cephede komuta yetmezliği adı altında kendini dayatma anlayışı içinde olan ve tutumlarını neredeyse kemikleştiren anlayış sahiplerinden bahsetmek gerekiyor: Sonuç alan devrimci taktik karşısında, sıradan bir uygulamanın bile önemli gelişmeye yol açacağı açıkken, tutuculuk, özellikle zamanında taktik hazırlıkları yapmama, kendini fazla yormama, zorlamama, çeşitli gerekçelere sığınarak taktiği boşa çıkarma bunların en belli başlı özellikleridir. Ertelemecilik, eldeki yetki ve olanak dediği değerleri kaybetme korkusuyla değerler üzerine yatma hırsı, bu yüzden alabildiğine kariyerist, tutucu ve tıkayıcı; üste karşı boyun eğmeci, alta karşı bastırmacı tutum sergilemek en çok kendini dışa vuran özellikler olmaktadır.

Bunlar için esas olan, devrimci taktiğin kesintisiz, planlı, yeterli çabayla, bunun örgüt ve eylemini çalışma ve vuruş tarzını düzenleyerek zaferi kesinleştirme değil, elde olan yetki ve olanağı koruma tutuculuğu, hırs ve sevdasıdır. Bu halleriyle objektif olarak partinin devrimci taktiğinin gelişmesine karşı tasfiyeci bir rol oynamaktadırlar. Sıkça vurguladığımız gibi, yürütme gü-

cünü değil; yürütmeme gücünü oynuyorlar. Diğer bir deyişle, orta sınıfın tipik orta yolcu tutucu tavrını temsil ediyor. Proletarya sınıf çizgisine karşı sınıf dışılığın, özellikle de küçük-burjuvazinin ve ağalığın temsilini yapmaktadır.

Bu gerek yeni katılımlarda olsun, gerekse eski bazı öğelerde olsun, oldukça tehlikeli bir hal almıştır. Hazırladığı taktik planı görmezlikten gelip keyfi uygulamaları esas alan, dolayısıyla taktik planlamayı, bunun hazırlıklarını, örgütlenmesini ve hayata geçirilmesini ihmal eden, zora geldi mi panik içine giren ve hiç de partinin uygun göremeyeceği tutumlara yönelenler vardır. Çok ciddi savaşım sorunlarını, taktik esaslara göre derinleştirilmesi gerekirken, kendisini birden bire imhalarla karşı karşıya bulunca, ya sağa, ya sola yaslanan, sonuna kadar direnme veya zamansız uzlaşmalara girme biçiminde, özde iyi niyetli de olsa bazı yetmezlikleri ve yanılgıları yaşayanlar az değildir.

Daha da önemlisi, dağlarda gizli savaşım imkanları varken, aralarında binlerce fedai durumundaki gerillayı savaştırabilecek komutanları varken, bunca fedaiye ve her donanıma sahipken, binlerce gerillayla neresi vurulsa düşürülemez ki? Böylesine imkan ve olanakları emrine soktuğumuz komutanlar vardır. Aylarca bir-iki eylemi bile planlayıp yürütemeyen bu komutanlara, bu tiplere ne diyeceğim? Burada sorun ne olanak yetersizliğidir, ne savaşçı, ne de donanım sorunudur; ne üslenme, ne de hareket tarzının yetmezliğidir. Her şey çok kapsamlı ve her an işleyebilir konumdadır, fakat komutan uygulamıyor, üstüne yatıyor.

Yine serhildanlar için muazzam bir kitle temeli doğmuştur. Binlercesi ölüme yürüyüşe geçebilecek kararlılıktadır. Ne idüğü belirsiz bazı tipler ortaya çıkmış, bu tipler başımıza bela olacak biçimde kendilerini sorumlu diye tayin etmişler. Bazıları her türlü araç ve gereci düşmana kaplıyor. İş-gücü sendikalarında, kitle kuruluşlarında, hatta legal partilerde mevki tutmadan tutalım milletvekili olma sevdasına, sendika başkanlıklarından tutalım kitle derneklerine kadar yürütme sevdasıdır. "Devletten bürokrasi, memurluk almadım mı, PKK'den alırım, PKK'nin imkan ve olanakları üzerinde

bal gibi bir yaşam tuttururum" dercesine bunu yürütmektedirler.

Yine basın-yayın alanında kendini görülmemiş bir tarzda dayatma var. Şunu söyleyebilirim ki, Hürriyet gazetesinin muhabirleri bile bunların yanında yedi suyla yıkanmıştır. Çalışkan mı çalışkan, iş bitirici mi bitirici! Sözüm ona onlardan daha solda olan, ne idüğü belirsiz basın sözcüsü, basın çalışanı vb adlar altında, kendini en kötü bir memur tarzında dayatmaktadır. Legal partidir diye zora gelmiyor, örgütlenmeye gelmiyor. Kendini böyle dayatan tutumlar az ortaya çıkmadı.

Parti her türlü tasfiyeciliğe karşı tedbirini alacaktır

Hemen belirtelim ki, ister gerillada, ister serhildanlarda isterse legal basın-yayın vb kuruluşlarda, hatta zindanda ve Avrupa'da olsun, çok yaygın bir kesim örgütün muazzam imkan ve olanakları üzerine kendini sağa yatırıp, sonuna kadar örgüt ağalığını geliştirip ucuz bir yaşamı, yani düzene yatsa bir, elde edemeyeceği yaşamı elde etme biçiminde, bazı öğelerin hatta anlayışların yeni bir biçimde karşımıza çıktığını görüyoruz.

Partinin gerçekten direnen, savaşan, fedakar ve cesur kesimiyle bunları çok iyi ayırt etmek gerekiyor. Şu anda savaş cephesinde açık savaşan düşmandan daha tehlikeli olanlar bu üsteki sağ öğelerdir. Bunlar hem çok yenidir, hem çok eskidirler. Eskiler, yenilgi anlayışını, taktiğe gelmeme anlayışını çok incelterek sürdürüyorlar. Yeniler, bunu çok kaba 'anlamıyordum, bilemiyordum' havasıyla yaşatmaya çalışıyorlar. Bu iki kesimi de şiddetle uyarıyorum! Bunu defalarca yaptım. Tekrar söyleyeyim ki, bu yol değildir. Düşmanın subjektif ajanlığından daha tehlikeli bir objektif ajanlıktır.

Hemen belirtelim ki, bunlar örgütlü, bilinçli ve planlı bir eğilim haline gelmemişlerdir. Daha çok bazı öğelerde anlayış düzeyinde, hatta bir kişide bazı özellikler biçiminde kendini yansıtıyor. Bunlar hızla bu özelliklerini terk edecekler! Hemen her alanda devrimci militan kadrolar haline gelecekler! Legal alanda, yurt dışında, gerillada ve zindanlarda PKK'nin militan özelliklerine,

öğülerine göre kendilerini yeniden eğitim örgütlenirler, ya da bunları tasfiye ederiz. Partiyeye objektif olarak dayattıkları tasfiyeciliği tasfiye ederiz.

PKK tarihini iyi gözden geçirenler bilirler ki, eğer dayatılan tasfiyecilik önlenemezse, giderilmezse, en büyük kayıpları, düşmana karşı kaybettirdiğimiz mevzileri, yemediğimiz darbeleri bunlardan alırız. Özellikle en önemli tehlike olarak bunu görüyoruz. Dolayısıyla ister özellik düzeyinde, ister anlayış düzeyinde, ister bilinç düzeyinde, ister bilinçsiz olsun; bu konuda yanılanlar kendilerine hızla çeki-düzen versinler. Eğer bu bize söylenmiyor deniliyorsa; bilsinler ki, önemli bir kesime ve çokça da eleştirdiklerimize, bunları ismen söylemezsek de, onlar kendilerini tanıyıyor. Bu konumda olduklarını ve hızla sıyrılmaları gerektiğini bilsinler. Aksi halde, örgüt tedbirlerini alır ve en sert biçimde uygular.

'Bana niye bu yapıldı' denilmesin. Daha fazla ertelemeciğe yol açmadan, PKK'nin oldukça netleşmiş militan tarzına, onun günlük çalışma tarzına bilinç tarzına ulaşsınlar. Buna ulaşırlarsa, parti bunları yeniden kazanmanın ve savaştırmanın imkanlarını tanıyabilir, ya da bu gidişata son verir.

Önümüzdeki dönemde görevlerimize ağırlık vereceğiz ve başardığımız oranda mevcut kazanımlar korunacağı gibi, nitel değişikliklere yol açacaktır. En temel ve başarılması gereken bir görev de budur.

Kısaca, partinin iç denetimi tam işletilirse, çizgiye göre yaşam disiplini edilirse, komuta düzeyi yetkinleştirilirse, zaferden bizi alıkoyacak herhangi ciddi bir engel göremiyoruz. Belki bu tam bir bağımsızlık biçiminde hemen gerçekleşmeyebilir, ama önemli oranda bağımsızlığa ulaşmayı, toplumsal denetimi tam sağlamayı kesinleştirir. Devrim, bütün Kürdistan'a ve bölgeye yayılır.

Önümüzdeki yıllar, kısaca PKK tarafından, şimdiki kadarki birikimlerine dayanılarak böyle kazandırılabilir. Hiç şüphesiz ki, kayıplar olacaktır. Bu savaştır, ama sonuçta büyük kazanmaya götüren kayıplar da, her savaşın doğal sonucudur. Görülüyor ki, PKK'yi bu geçmiş yıllarda böyle kazanabilmek, geleceği nihai olarak kazanmaktır. Böylesine kazanılan PKK gerçekliği, ulusal bağımsızlığı, toplumsal özgürlüğü ka-

zandırmaz. Kendi insanımızı kazanmaktır. Mevcut tüm direnmeler, her türlü baskı, işkenceye karşı takınılan tavırlar, her cephedeki savaşım, böyle kazandıran bir PKK'ye kavuşmak içindir.

PKK'nin 14. yıldönümü ve 15. yıla girişi bize şunu gösteriyor ki; bu çabalar boşa gitmemiştir. Kesin kazanmanın imkanlarını ortaya çıkarmıştır. Tüm engellemelere rağmen, PKK'nin kazanabileceği artık kesinleşmiştir. Baştaki tanımına uygun bir parti olma özelliğini kazanmıştır. PKK bütün kazanımların özüdür. Savaşımında gelişebileceği, kazanabileceği ortaya çıkmıştır.

Bu, kutsal olduğu kadar, çok zor olan bir savaşın öncü örgütü, kazandıran örgütü olduğunu, bu anlamda ortaya çıkabilecek daha zorlu savaşımını kazanabilecek özellik ve yapıda olduğunu kanıtlamıştır. Kendi özüne yönelik eleştiri-özeleştiriyle neredeyse her yıl kendini yeniden inşa edebilecek yetkinlikte olduğunu ispatlamıştır. Hiçbir örgütün kendisine yönelmeye cesaret edemeyeceği kadar kendisine yönelmiş, kendisini gözden geçirmiş ve böylece hatalarla, yanlışlıklarla nasıl savaşılacağına seçkin örneklerini gösterebilmiştir.

Böylesi yapıdaki bir parti, eğer özüne ihanet edilmezse, eğer mensupları ona bütünüyle göz-kulak olursa, kazanamayacağı hiçbir savaşım söz konusu olamaz. Eğer PKK öncülüğüne layık olunmak isteniyorsa, o halde partiyi doğru kavrayalım, onun hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar başarıya götüren imkan-olanaklarına sahip çıkalım. Bununla savaşalım ve her şeyi adadığımız zaferi kesinleştirelim.

Bu anlamda diyoruz ki;
*Zaferin temel gücü partidir!
PKK'de somutlaşan sosyalizm, onun bütün başarılarının temelidir!
Bu temelde savaşan parti, şimdiki kadar olduğu gibi, bundan sonra da kazanmasını mutlaka bilecektir!*

-Yaşasın Partiyeye Karkerên Kürdistan!

-Yaşasın Sosyalizmi Yaşatan ve Geliştiren Partimiz PKK!

-Kahrolsun emperyalizm, sömürgecilik ve her türden gericiilik!

27 Kasım 1992

■ ■ ■

38. PKK yılını büyük zafer ve kazanım yılı haline getireceğiz

PKK Yürütme Komitesi Üyesi Duran Kalkan ile PKK'nin 37. kuruluş yıldönümüne ilişkin röportaj

Serxwebûn: *PKK tarihine damgasını vuran önder kadrolar Haki Karer'den Mazlumlar, Kemaller, Ağitler, Beritanlar, Zilanlar, Nuda, Viyan, Adil ve Arin Mirkanlara kadar Şehitler gerçeği PKK'de neyi ifade ediyor?*

Duran Kalkan: PKK'nin resmen kuruluşunun 37. yıldönümünü yaşıyor, 38. Parti yılını giriyoruz. Bu temelde başta Önder Apo olmak üzere tüm yoldaşların ve halkımızın parti bayramlarını kutluyor, 38. Parti yılında yürütülen demokrasi ve özgürlük mücadelesinde başarılar diliyoruz. Haki Karer yoldaşa başlayıp en son Baran Dersim yoldaşa kadar gelen, sayıları yirmi bini aşan tüm kahraman parti şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. 38. Parti yılında şehitlerimizin anılarını yaşatma ve amaçlarını başarma sözüümüze daha güçlü bir biçimde yerine getireceğimizi belirtiyoruz.

PKK'yle birlikte Kürt halkı ve özgür insanlık bir şehitler ordusu ve şehitler önderliğine kavuşmuş bulunmaktadır. Bugün bu Önderlik, dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında yürüttüğü mücadeleye öncülük ettiği gibi başta kadınlar ve gençler olmak üzere tüm ezilenlerin özgürlük mücadelesinin öncüsü ve onuru olma konumunu da ifade etmektedir. Parti mücadelemiz, bir şahadetler zinciri olma özelliği taşımaktadır. Önder Apo, partimizin her dönemi büyük şahadetler temelinde kazandığını hep söylemiştir. Şehitleri 'parti zincirinin halkaları' olarak tanımlamıştır. Parti gerçeğimizi 'şehitler gerçeği' olarak tanımlayıp geliştirmiştir. "Şehitler PKK'lidir" deyip, PKK'yi yaşayan şehitler gerçeği olarak tanımlamıştır.

Önderliksel doğuş da 12 Mart 1971 faşist askeri darbesine karşı kahramanca direnip şehit düşen Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin anılarına sahip çıkma ve yaşatma çıkışıdır. Böyle bir sorumluluk duygusu temelinde kendisini var etmiş ve sürdürmüştür. Önder Apo, PKK gerçeğinin Haki Karer'in anısının örgüte ve eyleme dönüştürülmesi olduğunu her zaman ifade etmiştir. Zindan direnişçiliğini PKK'liliğin esası, ölçüsü, harcı olarak tanımlamıştır. Zindan direnişinin öncüsü olan Mazlum Doğan yoldaşı parti gerçeğimizi ortaya koymuştur. "Mazlum partidir, tüm kadrolara ve halkımıza doğru yolu gösteren gerçekliktir" diye ifade geliştirmiştir. PKK'yi şehitler gerçeğinin toplamı, şehitleri gerçekleştirmiş ve kanıtlanmış parti militanları olarak ortaya koymuştur. Böylece bir Önderlik hareket olan PKK hareketinin, aynı zamanda bir şahadet hareketi olduğunu, PKK'nin şehitler partisi olarak şekillendiğini göstermiştir.

Önder Apo, Parti mücadelemizin her döneminin de, ifadesini kahramanca mücadelede bulan şehitler gerçeğimizin gösterdiği iradi duruşla kazandığını ortaya koydu. Her döneme yön veren, ruh ve irade kazandıran yoldaşları o dönemin şehitlerinin sembolleri olarak tanımladı. Bunları 'şehitler şehidi' olarak da ifade etti. Partimizi her koşulda mücadele eden, her türlü zorluğu yenip engeli aşma gücüne sahip kılan, sürekli zafer kazanan bir olgu haline böyle bir şehitler partisi olma gerçeğinin getirdi-

ğini ortaya koydu. Bu, partileşme çerçevesinde tanımlamada bir yeniliği ifade etmektedir. Bir ilk olduğu da söylenebilir. Kuşkusuz daha önceki tarihsel süreçte insanlığa hitap eden, onlar için özgür yaşam yolunu gösteren büyük ideolojiler, dinler onları özümseyen ve yaşamı boyunca hayata geçiren önderler ve kadrolar yetiştirmişlerdir. Kendilerini kahramanca mücadele eden bu mensuplarıyla halka götürmüşler ve insanları eğitip örgütleyerek kazanmışlardır. O anlamda amaçları doğrultusunda mücadele etmeyi ve bu mücadeleyi yaşamı pahasına yürütmeyi çok anlamlı, değerli bulmuşlardır. Şahadet tanımlaması da oradan gelmektedir. Bir yerde kanıtlanmayı ifade etmektedir. Bir düşüncenin, amacın yaşatılması için herşeyin feda edilebileceğini göstermektedir. Bu düşünce ve amacın ölümüne yaşandığını ve savunulduğunu ortaya koymaktadır. Şahadet insanların bir amacı, düşüncüyü yaşamları boyunca ve hayatlarını ortaya koyarak sahiplenip savunduklarının, yaşayıp yaşattıklarının kanıtını oluşturmaktadır.

Bu bakımdan davaların ve amaçların büyüklüğü insanları harekete geçirme gücüyle ölçülmektedir ki, şahadet düzeyinde insanları etkileyip hayata geçiren düşünceler ve amaçlar kuşkusuz en etkileyici konuma ulaşmaktadır. Ön-

'PKK yiğit insanların özgürlük mücadelesi yürütmek için toplandıkları meydan'dır

PKK sıradan bir parti değildir. Bazı basit sorunları çözümüyle uğraşan bir parti değildir. İnsanların çıkar elde etmek, maddi yaşamına güç katmak için geldikleri ve sonuç aldıkları bir yer de kesinlikle değildir. Tam tersine başta kadınlar ve gençler olmak üzere ezilenlere özgürlüğün ve demokrasinin yolunu gösteren, kurtuluşun nasıl bir bilinç, örgütlenme ve mücadeleyle gerçekleştirilebileceğini ortaya koyan bir partidir. Önder Apo, "yiğit insanların özgürlük mücadelesi yürütmek için toplandıkları meydan" olarak tanımladı. Yine toplumsal sorunların tanımlanıp çözüme kavuşturularak yeniden çözümün topluma taşındığı laboratuvar özelliğine sahip bulunduğunu da belirtti. Geçmişte yaratılan, içinde bulunduğumuz iktidarcı-devletçi sistem ortamında açığa çıkan, inşa edilen sorunlar için çözüm üretme, dolayısıyla politik-ahlaki toplum gerçeğini açığa çıkartıp yürütme ortamı olarak değerlendirdi.

Partiye ilişkin bütün olumlu tanımlamalar Önderlik ve şehitler gerçeğimizde ifadesini bulmaktadır. PKK, kendini yaşamını ortaya koyma düzeyinde, özgürlük, eşitlik, demokrasi amacıyla birleşen insanların toplandığı ve fedai-

rine değil yaşamlarına bakarak PKK'ye katıldılar," biçiminde bir ifade kullandı.

PKK militanının yaşamının zirvesi şahadet gerçeğidir. Bütün yaşamı boyunca herhangi bir çıkar, ihtiras peşinde koşmadan tüm yeteneklerini ve enerjisini halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesine veren ve bunu gerektiği yerde yaşamını ortaya koyma düzeyinde, şahadet düzeyinde gerçekleştiren bir durumu ifade etmektedir. Dolayısıyla PKK militanlığının halkı ikna etme gücünü, enerjisini şehitler gerçeği ortaya çıkarmaktadır. İnsanları etkileyen, onların kurtuluşu için mücadele edildiğine inandıran, büyük bir güven oluşmasını sağlayan, parti amaçları doğrultusunda yaşamını ortaya koyma ve şehit düşmedir. Mücadelemizin her döneminde böyle büyük duruşlar ve şahadetler yaşanmıştır. Partileşme dönemimizin büyük şehidi Haki Karer yoldaş ve bu temelde Hilvan ve Siverek'te Kürdistan'ın dört bir yanında yürütülen mücadelede yaşamlarını ortaya koyan onlarca öncü kadro yoldaş bu şahadet gerçeğini ifade etmiştir.

Haliller, Salihler, Cumalar, Azimeler böyle bir partileşme sürecinin yaratıcıları oldu. Zindan direnişi zaten Kürdistan'da var olmak ve özgür yaşamının nasıl bir duruşla, cesaretle ve fedakarlıkla olabileceğini ortaya koyan bir gerçeği ifade etmiştir. Direnmek yaşamaktır

düşen ondan fazla yoldaşın duruşu yurtdışı çalışmalarımızın başarısının yaratıcısı olmuştur. 15 Ağustos 1984 kahramanlık atılımı, ölümsüz komutan Mahsum Korkmaz yoldaş öncülüğünde Kürt yiğitliğini ve kahramanlığını yeniden ortaya çıkarmıştır. Apocu ruh ve bilinçle birleşen Kürt yiğitliğinin yenilmezliğini, her türlü zorluğu yenme ve her ortamda direnen mücadele etme gücüne sahip olduğunu kanıtlamıştır. Kürt halkının kahramanlık dönemini parlak bir biçimde ortaya koymuştur. Erdallar, Sevğatlar, Saadetler, Çiçekler öncülüğünde gelişen bu büyük direniş hamlesi beş altı yıllık kahramanca bir mücadele ardından Kürt halkını Ulusal Diriliş Devrimi'ne götüren gelişmeyi yaratma gücünü göstermiştir.

PKK bugün üç cephede savaşan bir hareket konumundadır

15 Ağustos Atılımı temelinde oluşan gerilla ordumuz halkı isyana ve direnişe çekmiştir. Gerillayla birlikte halk da direnişe kalkmış, bunu gerillanın geliştirdiği kahramanlık ve fedai çizgisinde yürütmüştür 1990'dan itibaren Cizirê'nin öncü kadrosu, komutanı Berivan yoldaş öncülüğünde Kürt halkı yüzlerce, hatta binlerce şehit vermiş, yeni bir mücadele biçimi olarak 26 yıldır kesintisiz süren büyük bir devrim yürüyüşü, özgür halk

der Apo 'parti' adına yürütülen mücadelede böyle bir hareketi ortaya çıkarma, tarihin büyük davaları ve mücadelelerine denk bir öncülük haline getirmeyi de gerçekleştirmiş ve bunun mümkün olduğunu kanıtlamıştır. Bu bakımdan PKK'nin, başka partilerden farklı olarak, kendine özgü yanları bulunan bir parti olduğunu esas olarak buraya bakarak görmemiz ve anlamamız gerekir.

çizgisinde mücadele ettiği bir örgütsel ortamdır. Bütün gerçekliği Önderlik ve şehitlerin yaşam ilke ve ölçüleri ortaya koymaktadır. Şehitler gerçeğiyle özgürlük ve demokrasi amacını başarmada kendini kanıtladığı için toplumu güçlü ve derinlikli şekilde etkilemektedir. Önder Apo, "PKK'lilerin ne söyledikleri değil, nasıl yaşadıkları eğitti, etkiledi ve kazandı" dedi. "İnsanlar söyledikle-

şari bu direnişin gerçeğini oluşturmuştur. Mazlum, Kemal, Hayri, Ferhat yoldaşlar öncülüğünde 12 Eylül faşist askeri rejimini ve onun gerisindeki inkar ve imha sistemini ideolojik bakımdan yenilgiye uğratan kahramanca mücadele ve zafer ortaya çıkmıştır. Yurtdışı çalışmalarında da hem Beyrut'ta, hem doğu cephesinde Saydasor, Nebatiye gibi sınır kentlerinde direnen şehit

yürüyüşü ortaya çıkarılıp yaşanmıştır. Bunlara karşı inkar ve imha sisteminin, faşist sömürgeci rejimin azgın saldırılarına karşı her dönemde büyük direnişler ortaya çıkmıştır. 90'ların başında Beritan ve Zilanların direnişi, 90'ların sonunda uluslararası komploya karşı Taylanların direnişi, uluslararası komploya karşı mücadele içerisinde Önder Apo'yu sahiplenmek, savunmak

ve partimizi yenileyerek uluslararası kompoyu yenilgiye götürecektir büyük bir mücadele geliştirme yolunda Vıyanlar, Nudalar, Adillerin kahramanca yürüyüşleri, en son DAİŞ faşizmine karşı Şengal'de, Kerkük'te ve esas olarak da Kobanê başta olmak üzere bütün Rojava Kürdistan'da Gelhatlar, Arınlar, Rubarlar öncülüğünde gelişen kahramanca bir direniş halini aldı.

PKK bugün üç cephede birden savasın bir özgürlük hareketi konumdadır. Rojava'da DAİŞ faşizmine karşı 2013 yazından bu yana başlattığı direniş sürdürürken, Bakur Kürdistan'da DAİŞ'in de yaratıcısı olan AKP faşizmine karşı 24 Temmuz'dan bu yana yeniden kahramanca bir direniş içine girmiştir. Halkımızın demokratik özerklik çözümlünü kendi gücüyle yaratma, bu temelde demokratik özyönetimler ilan edip savunma temelinde geliştirdikleri bu direniş de daha 70'lerde partileşme dönemindeki kahramanlık ruhunu esas alan, onu daha da geliştiren bir çizgide sürmektedir. Bu mücadele de büyük kahramanlıklar ortaya çıkarmakta, şehitler vermektedir. Şervan Varto, Reber Amed, Ekin Van yoldaşlar böyle bir büyük direnişin öncüsü olmuştur. En son bu dönemin şehidi olarak, 11. Kongremizin Merkez Komite Üyesi olarak da görevlendirildiği Dersim'in büyük komutanlarından Baran Dersim yoldaşın şahadeti yaşanmıştır.

38. Parti yılına daha güçlü girmektediriz

Şehitler ordusu öncülüğünde Kürt halkı PKK ruhuyla birleşerek bugün üç parça Kürdistan'da Ortadoğu halkları ve insanlığın başına bela olmuş DAİŞ ve AKP faşizmine karşı kahramanca mücadele etmektedir. Haki Karer'den Baran Dersim yoldaşa kadar uzanan büyük bir şehitler ordusu yaratılmıştır. PKK'nin 37. yıldönümünü bu dönemin mücadelesini kahramanca yürüterek şehit düşen yoldaşların verdikleri güç ve yarattıkları kazanım sayesinde her zamankinden daha güçlü yaşıyoruz. Daha iddialı ve kararlıyız. Bu anlamda 38. Parti yılına daha güçlü girmektediriz. 38. Parti yılını daha büyük bir direniş ve zafer yılı haline getireceğimizi şimdiden çok açık biçimde ifade edebiliriz. Bu gücü, bize Baran Dersim öncülüğünde yürütülen kahramanca direnişin yarattığı birikim vermektedir.

Kasım ayı parti ayımız olmakla beraber büyük şehitler verdiğimiz bir ay olma özelliğini taşımaktadır. Geçen dönemde Devrimci Halk Savaşı Hamlesi'ni geliştirdiğimiz süreçte, 2012 yılında Kerim Şırnak ve Haki yoldaşları 3 Kasım'da Xakurkê'de şehit vermiştik. Yine 18 Kasım 2012'de Reşid Serdar yoldaşı şehit vermiştik. Bu yoldaşlar, özellikle de Reşid Serdar yoldaş 2010-2012 Devrimci Halk Savaşı hamlemizin en önünde yürüyen, hamleye en çok katkı sunan, adeta çekim gücü ve motoru olan komutandı. Devrimci Halk Savaşı hamlemizin ruhu ve sembolü olmuştu. Şahadetlerinin 3. yıldönümünde bu yoldaşları da saygı ve minnetle anıyoruz. Yine Baran yoldaş şahsında tüm demokratik özyönetim direniş şehitlerimizi, Rojava ve Şengal direniş şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz.

Önder Apo öncülüğündeki parti hareketimizin Kürt halkına kazandırdığı en büyük değer şehitler ordumuzdur. Bugün üç cephede birden insanlığa öncülük edecek düzeyde Kürt halkının mücadele eder hale gelmesi PKK olarak şekillenen bu şehitler ordusu sayesinde. Dolayısıyla en büyük değerlerimiz Önderlik ve şehitler gerçeğimizdir. Halkımızı bilinçlendiren, örgütleyen, birleştiren, fedailiştiren, cesur ve fedakar

kılan böyle bir şahadet öncülüğüdür. Bu öncülüğe kavuştuğu için faşist saldırganlık karşısında Kürt halkı en güçlü biçimde durmakta ve halkların öncüsü, umudu haline gelmektedir.

- *PKK'nin 'şehitler partisi' olarak tarihini ile birlikte düşündüğümüzde, o zaman TC devleti ve AKP'nin gerilla şehitliklerine karşı başlatmış olduğu saldırıları nasıl ele almak gerekir?*

- Tabi ki şehitlerimiz, halkımıza verdiği bilinç ve güç kadar düşmanına da korku salan, ürküten konumdadır. O nedenledir ki, bugün AKP faşizmi şehitliklerimize saldırmaktadır. Özbilinç edinmiş Apocu Kürdün dirisinden korktuğu gibi ölüsünden de korkmaktadır. Şehitlerimiz manevi önderlikleriyle de bugün toplumu bilinçlendirme, örgütlenme ve eyleme çekmeleriyle de faşist sömürgeci düşmanın yüreğine korku salmaktadır. Bu korkudan dolayıdır ki, AKP faşizmi halkımıza ve partimize karşı yürüttüğü saldırıdan daha fazla şehitliklerimize, şehitler gerçeğimize saldırmaktadır.

Şêx Saidlerin, Seyid Rızaların mezarlarını bile kaybettiren sömürgeci sistem şimdi de PKK kadrolarının mezarlarını yok etmeye, PKK direnişinden ortada iz bırakmamaya çalışmaktadır. Halbuki PKK'nin şehitleri onbinlercedir, her yerde şehitlikleri vardır. Bu vahşi saldırılar Kürdün her türlü kutsal değer yargılarını tahrip edebilir, ama büyük mücadeleyle kazandığı özgürlük ruhunu, bilincini, örgütlülüğünü ve direnişini, özgürlük aşkını asla yok edemeyecektir. Bunu faşist düşman da çok iyi bilmelidir. Geçmişte Kürt halkı bilinçsiz ve örgütsüzdü. Dünya Kürtlerden habersizdi. Dolayısıyla Şêx Saidler, Seyid Rızalar üzerindeki uygulamalarını bugün PKK üzerinde de yapacaklarını sanmaları büyük aldanmadır. Eğer Kürt halkı kendilerinin kullandığı yöntemle, yaptıkları gibi kendilerine karşı mücadele etmiyorsa bu, asaletinden ileri gelmektedir. Tarih içinde oluşmuş büyük ahlaka sahip olduğundandır. Önder Apo'nun insanlık düşüncesiyle donanmasından kaynaklanmaktadır. Dikkat edilirse Kürtler faşist sömürgeci düşmanın alçaldığı, düştüğü yere düşmek istememektedir. Dolayısıyla onun yöntemini kullanmamaktadır.

Böyle vahşet uygulayan güçlere tarihte halkımız "zulmün artsın ki, döktüğün kanda boğulasın" demekteydi. Şimdi Tayyip Erdoğan ve AKP diktatörlüğü zulmünü arttırıyor artık döktüğü kanda boğulma noktasına gelmiştir. Kendisini böyle bir boğulmaya götüren, halkımızın mücadelesini öncülerinin kemiklerine bile saldırarak intikam almaya çalışmaktadır. Bir halkın düşmanının olması kuşkusuz iyi değildir. Düşman sahibi olmadan yaşamak daha doğru ve güzeldir. Fakat düşmanın olacağı da hiç olmasa biraz onuru ve haysiyeti olmalıdır. Şimdi AKP ile Türk sömürgeciliği hiçbir ölçüye sahip olmayan vahşet gücü konumuna ulaşmıştır. Düşman saldırılarını yürütebilir, hareketimize de saldırabilir. Düşman saldırıları hiçbir zaman bizi küçültmeyecektir. Onun karşısında Şêx Said ve Seyid Rızalar gibi başı dik kaldıkça daha da büyüyeceğimize kesindir. Cenazelerimizi sürükleyebilir, katlettiği kadınlarımızı çıplak sergileyebilir, mezarlıklarımızı bombalayabilir, mahallelerimizi kuşatıp haftalarca sıkıyönetim uygulayabilir, bebeklerimizi kurşunlayabilir. Düşmandır, yapar. AKP düşmanlığı vahşette sınır tanımamaktadır. Bu vahşet ölçüleri sadece bir şeyi kanıtlamaktadır: Türk egemen sınıfı ve TC devletinin, Kürt halkına karşı, kardeşlik adı altında nasıl bir düşmanlığa sahipmiş! Ortaya çıkan

gerçek budur. Bunları yaparken hala utanmadan kardeşlikten söz etmektedirler. Artık bu uygulamaları yapanlar ve ortak olanlar ile bir kardeşliğin kalmadığı açıktır. Böyle bir kardeşliğin olmayacağını ve böyle bir noktaya doğru gidildiğini de herkes bilmelidir.

Şehitlerimize yönelik saldırılar bardağı taşıran son damlalardır

AKP faşizmi mücadelemize güç veren değerler hangisiyse oraya saldırmaktadır. Yedi buçuk aydır Önder Apo'yla İmralı'da görüşme yaptırmamaktadır. Hiçbir hukuka sığınmayan ağır bir vahşi tecrid ve psikolojik savaş uygulamaktadır. Şehitliklerimizi vurmakta, şehitlerimize saldırmaktadır. Böylece aslında çıldırdığını bütün dünyaya göstermektedir. Yenilgi aşamasına gelince, iktidarını kaybetme noktasına gelince Türk faşizminin ne kadar çılgınlaşabileceğini ortaya koymuştur. Bu saldırılar kuşkusuz ruh dünyamızı ve duygularımızı zorlamaktadır. Fakat yine de metin olunmalı, sağlam durulmalıdır. Vahşette sınır tanımayan alçak bir düşmana sahibiz. Mademki düşmanımız böyle, bizim de onun karşısında çok daha büyük güç haline gelmemiz ve kendimizi de insanlığı da böyle bir vahşetten kurtarmamız gereklidir.

"Haki Karer'den Baran

Dersim yoldaşa kadar uzanan

büyük bir şehitler ordusu

yaratılmıştır. PKK'nin 37.

yıldönümünü bu dönemin

mücadelesini kahramanca

yürüterek şehit düşen

yoldaşların verdikleri güç ve

yarattıkları kazanım

sayesinde her zamankinden

daha güçlü yaşıyoruz. Daha

iddialı ve kararlıyız.

38. Parti yılını daha büyük

bir direniş ve zafer yılı haline

getireceğimizi şimdiden çok

açık biçimde ifade edebiliriz"

- *Belirttiklerinizle ilişkili olarak bugün PKK kadro ve militanları, yine Kürt halkı bu şehitler gerçeğine nasıl yaklaşmalı, nasıl pratikleştirmeli?*

- Bu konu da çok önemlidir. Şimdi 38. Parti yılına girerken böyle bir kurtuluş mücadelesi yürütmek, Önderlik ve şehitler gerçeğimize böyle bir mücadeleyi zafer götürme temelinde sahip çıkmak, hareket ve halk olarak hepimizin boyun borcudur. Bizim bu borcu ödeyen bir pratiği 38. Parti yılında geliştireceğimiz tartışma götürmemektir. Buradan bir kere daha halkımızın, insanlığın huzurunda Önderlik ve şehitler gerçeğimize bütün yapılanların intikamını alacak bir özgürlük mücadelesini zafer çizgisinde yürütme sözümüzü yineliyoruz. Ne kadar vahşi, ağır ve acı verici olsa da tüm yoldaşların ve halkımızın sağ duyarlarını korumaları, düşmanın bizi çekmek istediği noktaya gelmemeleri, kendi amaçlarımız doğrultusunda Önder Apo ve şehitlerimizin bize öğrettiği mücadele yöntemleriyle direnmeleri ve kazanmaları tek doğru yoldur. Büyük bir kin, öfke ve intikam duygusuyla dolu olacağız, ama bunları doğru yöntemlerle mücadeleye dönüştüreceğiz. Fevri, kendi yöntemlerimizin dışına düşen, düşmanın çekmek istediği yöntemlere takılan konuma düşmemelidir. Düşman

bu saldırılarıyla duygularımızı, psikolojimizi, sınırlarımızı tahrip etmek, bizi amacımızdan ve ilkelerimizden uzaklaştırmak istemektedir. Buna karşı uyanık olunmalıdır. Asla böyle bir yola ve duruma düşmemelidir. İçinde bulunduğumuz dönemde şehitlerimizin anılarını doğru sahiplenmek ve mücadelelerini başarıyla yürütmek bununla mümkün olacaktır.

Şehitler pratikte bize başarının yolunu göstermektedir

Her şahadet birçok gerçeği açığa çıkarmaktadır. Şehitlerimiz yaşamın derinliklerini bize gösteren büyük değerlerdir. Bu çerçevede de şahadet olaylarının araştırılıp incelenmesi, neden ve nasılına cevap verecek bir düşünce derinliğine ulaşılması, oradan büyük dersler çıkartarak militanların kendini bakımından zafer çizgisinde devrimci mücadeleyi yürütmeye yeterli hale gelmesi gerekir. Pratikte doğru tarz, üslup ve tempoya ulaşmanın yolunu da bize şehitlerimizin büyük mücadelelerinin ortaya çıkardığı zengin birikimin dersleri göstermektedir. Madem ki bu kadar şehit verdik, mücadele ettik, bu mücadele bu kadar ağır bedellerle oldu, o halde şehitlerin anılarını doğru sahiplenmenin, şehitler çizgisinde özeleştirel yaklaşımın önemli bir boyutu da budur. Ruh, duygu, düşünce ve bilinç olarak kendimizi yenileme, derinleştirme, yüceltmek kadar şehitler çizgisinde özeleştirel vermenin diğer yolu da pratikte zaferi getirecek doğru tarz, üslup ve tempoya yakalanmasıdır. Bu da pratiğin derslerini çıkarmakla olacaktır. Ancak böyle zafer kazanılır. Şehitlerin pratiğinden zengin dersleri çıkarmak bize başarı yolunu gösterecektir. Yeterki bu dersleri çıkarmayı bilelim, bu dersleri özümseyerek ona uygun bir pratik geliştirebilelim. İşte o zaman içinde bulunduğumuz dönemin doğru mücadele yöntemine ulaşmış olunacaktır.

Bu temelde bir kere daha şehitler partisi olan PKK'nin 38. yılına giriş vesilesiyle tüm şehitlerimizi saygıyla anıyor, herkesi şehitler gerçeğini doğru anlamaya ve şehitler çizgisinde kendini yenileyerek Önderlik ve şehitler çizgisinin başaran militanı haline gelmeye çağırıyorum.

- *1970'lerde Ankara'da şekillenen PKK ile 2015'teki PKK arasında ne gibi farklar bulunmaktadır?*

- Kuşkusuz şimdiki durumla PKK'nin ortaya çıktığı 1970'ler döneminin koşulları arasında çok fark vardır. Dolayısıyla günümüz PKK mücadelesi içinde bulunduğumuz koşulların gereğine göre şekillenmek durumundadır. Mevcut yenilikleri, değişimi görmek, ona göre kendini yeniden yapılandırarak dönem görevlerini başarıyla yürütecek bir mücadeleyi tarz, üslup ve tempo olarak ortaya çıkarmak durumundadır. PKK'nin ortaya çıktığı koşullarda da faşizim vardı, sömürgecilik vardı, inkar ve imha sistemi vardı. Baskı, zulüm ve katliamlar vardı. Ve buna karşı özgürlük, eşitlik, adalet ve demokrasi yolunda yürütülen kahramanca mücadeleler vardı. Şimdi de bütün değişikliklere rağmen içinde bulunduğumuz dünya gerçeği belirttiğimiz hususlardan oluşmaktadır. Yine faşizm, saldırılar, baskı, zulüm ve katliamlar vardır. Yine tüm bu vahşete karşı dünyanın dört bir yanında özgürlük, eşitlik ve demokrasi için yürütülen kahramanca mücadeleler vardır.

1970'lere gelindiğinde Kürdistan'da mücadele önemli ölçüde bastırılmıştı. Kürt halkı etkili mücadele edemiyordu. Bilinçsiz, örgütsüz ve iradesiz duruma

düşürülmüştü. Buna karşılık Asya'nın, Amerika'nın, Afrika'nın çeşitli alanlarında halklar bağımsızlık ve özgürlük için kahramanca savaşıyor, büyük zaferler kazanıyorlardı. Doğu Asya'da, Afrika'nın bir çok alanında, Latin Amerika'da ulusal kurtuluş devrimleri gerçekleşiyordu. Kürt halkı şimdi 35-40 yıl önce dünyanın değişik alanlarında halkların yaşadıkları büyük devrim tutkusunu ve devrimci mücadele gerçeğini yaşamaktadı. Artık bastırılmış, sindirilmiş, iradesi kırılmış Kürt halk gerçeği yoktur. 40 yıllık Önderlik ve PKK çalışmasıyla Kürt halkında çok köklü bilinç, örgütlenme ve direnme yönünde değişim gerçekleşmiştir. Öyle ki Kürtler faşizme karşı insanlığı demokrasi bloğunda birleştirecek, özgür insanlık mücadelesine öncülük edecek bir düzeye ve güce ulaşmış bulunmaktadır. Dünyanın değişik alanlarında halkların yine mücadeleleri vardır. Belki eskiye göre farklılıklar kazanmıştır, ama mücadeleleri yine sürmektedir. Amaçlar ve yöntemlerde kısmi değişiklikler yaşansa da özgürlük, eşitlik ve demokrasi mücadelesi her yerde durmadan devam etmektedir. Burada büyük yenilik Kürt halkının günümüzde yaşanan mücadele içerisinde öncü konumda direnen ve mücadele eden bir güç haline gelmesidir.

"PKK mücadelesinin her yılı zorluklarla, ama aynı zamanda kahramanlıklarla doludur"

- *PKK 37. yılını tamamlar 38. yılına girerken içinde bulunulan koşulları nasıl değerlendiriyorsunuz? PKK nasıl bir mücadele süreci içerisine giriyor?*

- Bu sorunun cevabının doğru ve yeterli verilebilmesi için öncelikle 37 yıllık PKK birikimine bakmak gerekir. PKK'nin 37 yılda nasıl bir mücadele yürüttüğünü ve neler kazandığını açık ve net olarak görmek gereklidir. Çünkü 37 yıllık kahramanca mücadele Kürdistan'da herşeyi değiştirmiş, Kürdistan'ın miladı olmuştur. İnkâr ve imha sistemi altında yok oluşa gidis durdurularak Önder Apo ve PKK öncülüğünde varlık ve özgürlük mücadelesi çok büyük bir devrim ortaya çıkarmıştır. Bakur'da 26 yıldır süren bir ulusal diriliş devrimi vardır. Başurê Kürdistan'daki statü dolaylı da olsa PKK'nin verdiği mücadele sonucunda bu aşamaya gelmiştir. PKK Başur toplumunda önemli bir etki ve ulusal bilinç yaratmıştır. Rojava Kürt-Arap ilişkilerinin yeniden doğru temelde kurulmasını sağlayan, Ortadoğu'ya ve insanlığa ışık tutan bir özgürlük ateşi haline gelmiştir. İnsanlık için bir kurtuluş umudu olma konumundadır. 37. Parti yılında bütün bu mücadeleler çok daha büyük zaferler kazanmış, kalıcı gelişmeler yaratmış olma özelliği taşımaktadır.

Önder Apo hep şunu ifade etmiştir: *"PKK mücadelesinin her yılı zorluklarla, ama aynı zamanda kahramanlıklarla doludur."* Bu anlamda PKK'nin 37. yılı çok daha büyük, kapsamlı ve zorlu bir mücadele yılı olarak gerçekleşmiştir. Aynı zamanda da bütün önceki yılların hepsinden fazla büyük ve kalıcı siyasi-askeri başarıların kazanıldığı bir yıl olarak yaşanmıştır. 37. PKK yılı mücadele tarihimizin en şanlı, en parlak, en yoğun ve en büyük zaferlerin kazanıldığı bir yıl olma özelliği taşımaktadır. Bu tartışma götürmeyen bir gerçektir. Unutmamak gerekir ki, 37. PKK yılına Başur ve Rojava'da DAİŞ faşizmine karşı yoğun bir direniş girilmiştir. Şengal'de, Kerkük'te, Cizirê'de, Kobanê'de bu savaş sürüyordu ve Kobanê direniş bir ölüm-kalım savaşı olarak çok amansız bir noktadaydı. Kürt gerillası, YPG-

YPJ güçleri, HPG ve YJA STAR güçleri bu bir yıl içerisinde savaş tarihimizin en büyük direnişlerini gerçekleştirmişler. Bu direnişler halkımıza ve insanlığa en büyük zaferler armağan etmişler. Kobanê zaferi, Til Hemis ve Til Berak zaferleri, Çiyayê Kezwan zaferi, Girê Sipî zaferi, Hasekê zaferi, son olarak ise 37. yıldönümünü yaşadığımız süreçte de Hol ve Şengal zaferleriyle bu büyük zafer yılını taçlandırdılar.

Bölgede kartlar yeniden karılmakta, ilişki ve ittifaklar yeniden oluşmaktadır

Bu zaferler DAİŞ faşizminin belini kırıp dağılma noktasına getirdiği gibi DAİŞ faşizmine umut bağlayan bütün siyasetlerin de yenilmesine yol açmıştır. Bunun sonucudur ki, şimdi Suriye ek-seninde ilişki ve ittifaklar yeniden oluş-turulmaktadır. Başta Rusya olmak üzere Türkiye ve benzeri güçler yeniden daha farklı konseptlerle Suriye mücadelesine dahil olmaya çalışmaktadır. Deyim yerindeyse kartlar yeniden karılmakta, ilişki ve ittifaklar yeniden oluşmaktadır. En önemlisi de herkesin umudunun ve güvenin biraz artmasıdır. Neden? Çünkü gördüler ki, Özgürlük Hareketi'nin direniş kuvvetleri DAİŞ faşizmini yenilgiye uğrattı. Bunların olmadığı dönemde DAİŞ'ten, vebadan korkar gibi korkuyor ve kaçıyorlardı. DAİŞ saldırıları karşısında değil mücadele etmek DAİŞ'in saldırı hazırlığında olduğunu du-yanlar bile sıvışıp gidiyorlardı. Bir dakika bile yerlerinde kalmıyorlardı. Şimdi herkes DAİŞ karşısında aslan kesilir bir noktaya gelmiştir! Kürt özgürlük gerillalarının ortaya çıkardığı büyük zaferlerle DAİŞ'in yenilebileceği, ezilebileceği görülmüştür. DAİŞ'e karşı savaşılabil-eceği anlaşılmıştır. Birçok güç savaşma gücü, iradesi ve cesareti kazanmıştır. Böylece yeni bir durum, arayış, ilişkilerin yeniden oluşturulması süreci ortaya çıkarmıştır.

Diğer yandan, 37. PKK yılı Bakurê Kürdistan'da süren mücadelede de bir dönüm yılı olmuştur. Özellikle de 2010-2012 Devrimci Halk Savaşı süreci ardından ortaya çıkan sonuçları siyasette değerlendirmek üzere 2013 Newroz'u ardından geliştirilen 'çözüm süreci' adı altındaki diyalog sürecinde kalıcı ve belirleyici sonuç 2015 Haziran'ında yapı-lan seçimle ortaya çıkmıştır. Önder Apo ve hareketimizin yaklaşımları bütün taraflara kazandıracak barışı ve çözümü sağlamaktı. Önder Apo bunu, 'onurlu ve adil bir barış' olarak tanımlıyordu. Bunun gerçekleşmesi için Önder Apo büyük bir sabır ve insanüstü çaba yürütmüştür. AKP'nin saldırgan, faydacı, oyalayıcı ve ikiyüzlü yaklaşımlarına karşı Eyüp sabrıyla durup direnmiştir. Fakat açığa çıkmıştır ki, AKP bütün bunları bir zayıflık olarak görmüş, do-layısıyla da sözde bundan yararlanarak iktidarını daha sağlamlaştırmaya çalışmıştır. Bunun için hile, oyun yapmış, oyalamıştır. Seçimlere çatışmasızlık ortamında giderek seçim kazanıp iktidarını sağlamlaştırmak istemiştir.

Önder Apo ve hareketimizin Kürt sorununu ve Türkiye'nin demokratikleşme sorununu çözmek için harcadığı büyük çabaya karşın AKP hükümetinin ve TC devletinin bundan yararlanıp, oyalayarak hareketimizi çözmeye, Kürt direnişini imha ve tasfiye etmeye çalıştığı net olarak açığa çıkmıştır. Böyle hileli yaklaşımları içindir ki, 'herşeyi iyi yaptık' sandıkları bir ortamda 'tam da başarıyoruz' derken ciddi bir kaybı yaşamışlardır. Bu 7 Haziran genel seçim sonuçları ile net olarak görülmüştür. O seçimde AKP'nin hilesi açığa çıkmış ve yenilmiştir. AKP'nin sürdürmeye çalıştığı inkar ve imha sistemi, uluslararası

komple rejimi ciddi bir yenilgi almıştır. Türkiye toplumunun ciddi bir değişim istediği ve bunun da demokratikleşme yönünde gerçekleştirmek istediği 7 Haziran seçim sonuçları çerçevesinde net olarak açığa çıkmıştır.

Kuşkusuz 7 Haziran seçiminde güçlü bir demokratik zafer kazanılmamıştır. HDP'nin aldığı oy oranı bunu ifade etmiyordu ama AKP, CHP ve MHP'nin kazanamaması karşısında HDP'nin oyunu ikiye katlayacak düzeyde büyük bir başarı elde etmesi Türkiye'deki siyasi sürecin demokratikleşme yönünde olduğunu, Türkiye toplumunun Kürt sorununun çözümünü ve demokratikleşme istediğini ortaya koymuştur. Bu, çok önemli bir gelişme ve sonuçtu. Önder Apo'nun çözüm mücadelesinin kazandığı büyük bir başarıydı. Derler ya 'kurnaz tilki dört ayağından tuzağa düşmüş' hile ve oyalama taktikleriyle seçim kazanma kurnazlığını yürüten AKP tek başına iktidardan düşerek dört ayağıyla birden tuzağa düşmüş oldu. Açığa çıktı ki, Kürt özgürlük direnişi ve Türkiye'nin demokratikleşmesi demokratik siyaset yöntemiyle de olabilir. Açığa çıktı ki, Kürt özgürlük direnişi ve Türkiye demokrasi hareketi birleşerek yeni demokratik Türkiye'yi inşa edecek yeni bir siyaset ortaya çıkarabilir. Açığa çıktı

toparlayarak 1 Kasım faşist darbesi olarak tanımlayabileceğimiz bir karşı devrimci süreci geliştirmiştir.

AKP bu süreci 20 Temmuz Suruç katliamıyla başlatmıştır. 24 Temmuz'da ise Medya Savunma Alanları'nda ve Bakur'da Kürt halkına, gerilla güçlerimize yönelik başlattığı siyasi ve askeri saldırıları uygulamaya koymuştur. Bir yandan TC tarihinin en büyük hava saldırılarını ve askeri operasyonlarını geliştirirken, diğer yandan demokratik siyaseti etkisiz hale getirmeye yönelik siyasi soykırım operasyonlarına hız vermiştir. Böylece 7 Haziran seçim sonuçlarından çıkardığı siyasi ortamı değiştirmek, demokratikleşme potansiyelini darbeleyip zayıflatmak istemiştir. AKP'nin böyle bir saldırı yürütmesine fırsat ve zemin vermek ciddi bir hatadır. Bütün devrimci ve demokratik güçler de bunda pay sahibidir.

AKP'nin topyekün özel savaş konsepti temelindeki faşist saldırılarına karşı demokratik özerklik temelinde topyekün direniş doğru olan tutumdur ve hareketimiz hızla böyle bir direniş konumuna geçmiştir. Halkımızı ve Türkiye'nin demokratik güçlerini böyle bir demokratik direnişe sevk etmiştir. Birçok alanda demokratik özyönetimler ilan edildi. Özyönetimlere saldıran AKP'nin

tanklı-toplu saldırısına karşı direnilebileceği ve saldırının kırılıp yenilebileceği gerçeği ortaya çıkmıştır. Bu temelde diğer bütün Kürt kasaba ve kentleri de direnmektedir. Farqin tarihi bir kahramanlık direnişine sahne olmuştur. Agitler kenti olduğunu bir kere daha ortaya koymuştur. Geve ve Colemêrg, Zagros insanın yurtseverliğini ve kahramanlığını herkese göstermiştir. Nisêbîn, Cizîrê ve Silopî hattında düşman saldırıları durmadığı gibi ona karşı kahramanca direniş de sürmektedir. Bu da 37. Parti yılında ortaya çıkan önemli bir gelişmedir.

AKP'nin özel savaşı en kapsamlı ve vahşet düzeyinde uyguladığı, korkutarak, vurarak, ezerek halkı sindirmek istediği bir saldırganlığa karşı çıplak yüreğiyle, inancıyla, sopsayıyla, barikatı ve hendeğiyle, çocukları, gençleri, kadınları, yaşlıları direnmektedir. Bu durum da şunu net açığa çıkarmıştır: AKP faşizmi ne kadar vahşi yöntemlerle saldırırsa saldırırsın, bu saldırganlığa karşı direnilebilir ve kazanılabilir. Bu saldırganlık kırılabilir. Son üç ayda yüzden fazla şehit vererek Kürt halkının ve gençliğinin yürüttüğü direniş bu gerçeği açığa çıkarmış ve kanıtlamıştır.

Bu direnişler demokratik özyönetimler temelinde olmuştur. Kendini de kentini

bakımdan hem askeri hem siyasi yenilik ve açılımlar yaparak AKP faşizminin 1 Kasım sivil faşist darbesine karşı hareketimiz ve halkımız Kuzey Kürdistan'da yeni ve güçlü bir devrim süreci başlatmıştır.

Mücadele tarihimizin en kapsamlı tasfiye planı ile karşıkarşıyayız

38. yıla işte böyle bir gelişme ve mücadele ortamında girilmektedir. Üç parçada birden savaştan bir gerçekliğimiz var. 38. PKK yılında bütün cep-helerin savaşa devam edeceği anlaşılmaktadır. Hatta dört cephede birden savaşır hale gelme ihtimali fazladır. Hareket ve halk olarak Rojhilat cephesinde de daha güçlü bir savaşın ve direnişin ortaya çıkabileceğini ihtimal dahilinde görerek kendimizi hazırlamamız gerekmektedir. Bu noktada savaş, çatışma Türkiye'nin öncülüğünü yaptığı inkâr ve imha sistemiyle, Hareketimizin geliştirdiği özgürlük ve demokrasi mücadelesi arasındadır. AKP'nin cumhuriyetin klasik inkâr-imha politikalarıyla tümünden uzlaştığı, tekçi ulus-devlet ideolojisini benimseyerek Kürt direnişini ezme temelinde devletle uzlaşıp iktidarda kalma şansı elde ettiği anlaşılmaktadır. Böylece faşist sömürgeci kültürel soykırımcı devletin Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezip tasfiye etmeye ihtiyacı vardır. İşte AKP yeniden böyle bir göreve talip olmuştur. CHP ve MHP'yle bu görevin yürütülemeyeceği anlaşılınca kültürel soykırım rejimi yeniden AKP'ye bir şans vermiştir. Bu konuda Türkiye'nin demokratikleşmesinden ve Kürt sorununun çözümünden korkan herkes AKP'nin darbeci saldırılarının arkasında yer tutmakta, bu saldırılara göz yummaktadır.

Mücadele tarihimizin en kapsamlı imha ve tasfiye planıyla yüz yüzeyiz. AKP'nin 1 Kasım sivil faşist darbesi temelinde planladığı tasfiye saldırısı ciddi ve önemlidir. AKP gibi hiçbir kural, ilke ve ölçüye dayanmayan pragmatist güç eliyle bu plan yürütülmektedir. AKP hem Türkiye içinde hem de dışında bu plan için birçok güçten destek almıştır. 'DAİŞ'e karşı çıkıyorum' diyerek ABD ve Avrupa'dan kısmi destek alırken, 'Kürtlere karşı mücadele ediyorum' yaklaşımıyla da İran'dan destek almıştır. PKK'ye karşı mücadele çerçevesinde özellikle KDP'yi tahrik edip çeşitli Kürt güçlerinin içten desteğini kazanmıştır. Bu çerçevede oluşmuş bir saldırı cephesi vardır. Bu saldırı Bakurê Kürdistan'da demokratik özerklik mücadelesini ezme, Rojava Kürdistan'da 19 Temmuz 2012 Özgürlük Devrimi'ni önce kuşatıp daraltarak sonra tasfiye etmeyi, Başurê Kürdistan'da ise PKK varlığını daraltıp KDP'nin yeniden güçlü şekilde iktidarı elde tutar hale gelmesini sağlamayı hedeflemektedir. Biz 38. yıla girerken böyle bir saldırıyla karşı karşıyayız.

Tayyip Erdoğan ve AKP eliyle planlanıp yürütülen bu saldırganlığa karşı 38. Parti yılımızın çok daha büyük direnme ve savaş yılı olacağı şimdiden görülmektedir. Yaygınlaşan ve derinleşen bir savaş yılı olacaktır. Demokratik özyönetim direnişi temelinde halkın Türkiye demokratik güçleriyle de ittifak yaparak, AKP saldırganlığını kırarak düzeyde direnmesi, Kuzey Suriye Federasyonu çerçevesinde Suriye'nin demokratik güçleriyle ittifak yaparak, DAİŞ faşizmini Suriye'de yenilgiye uğratacak ve Türkiye'nin Suriye ayağını kırarak bir savaş Rojava özgürlük güçlerinin ve halkının yürütmesi, yine özgürleştirilen Şengal'e dayalı olarak, KDP'nin bu gerici saldırılara destek veren komandan çıkartılıp yurtsever demokratik harekete engel olmayan, hatta mümkünse destek veren

ki, faşist askeri rejim yenilebilir, diktatörlük aşılabilir. Bunlar Türkiye'nin kaderi değildir ve Türkiye'de demokratik cumhuriyet gerçekleştirilebilir.

1 Kasım seçimleri karşı devrimci faşist bir AKP darbesidir

Bu kazanımları hızla daha büyük başarıları dönüştürme konusunda 7 Haziran sonrası zayıf kalmıştır. Birçok toplantıda bunu tartışıp değerlendirdik. Gereken eleştirel-özeleştirel yaklaşımı gösterdik. Bütün yönetimimiz bu tartışmalardan çıkan sonuçlar temelinde düzeltme ve yenilenmeyi gerçekleştirmek kararlılığına ulaştı. Bir defa demokratik siyaset alanında 7 Haziran seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı düzeyi temsil eden bir mücadele yürütülemedi. Bunu görmemize rağmen kararlarımızı uygulamaya gücü gösterilememiştir. Türkiye ve Kuzey Kürdistan'da kimi çevreler 7 Haziran seçim sonuçlarını doğru okuyamamıştır. O nedenle de doğru politikalar oluşturamamışlardır. 7 Haziran seçim sonuçlarını demokratik siyasi mücadeleye dönüştürememişlerdir. Bundan yararlanan AKP olmuş, keskin bir dönüş yaparak, Avrupa ve ABD'ye ileri düzeyde verdiği tavizler sonucunda belli bir anlaşmaya ulaşıp, kendisini

faşist çetelerine karşı Geve'den Cizîrê'ye, Silopî'den Gimjim'a, Farqin'den Nisêbîn'e kadar çok sayıda Kürt kent ve kasabasında Kürt gençliğinin ve kadınlarının kahramanca direnişi ortaya çıkmıştır. Halk kendisini öz savunma gücü olarak örgütlemiş ve donatmıştır. AKP'nin kara yüzlü faşistlerinin saldırılarına karşı tıpkı Paris barikat direnişçileri gibi, tıpkı Medine'nin hendek direnişçileri gibi büyük bir hendek ve barikat savaşına Kürt kasaba ve kentlerinde girişilmiştir. Bu mücadele gelişerek devam etmektedir.

AKP faşizmi, 1 Kasım darbesinden aldığı güçle saldırılarını yoğunlaştırarak Kürt halkının direnme gücünü ezmeye ve yok etmeye çalışmaktadır. Vahşi bir saldırı yürütmektedir. Kentleri tank, top ve helikopterlerle vurmaktadır. Şimdi hareketimiz ve halkımız böyle vahşi ve azgın bir saldırı altındadır. Bu saldırıya karşı demokratik özyönetim direnişi her yerde kahramanlık çizgisinde gelişmektedir. Bu noktada Cizre direnişi çok önemli bir dönüm noktası olmuştur. 9 gün boyunca sokağa çıkma yasağı temelinde kara yüzlü faşist çetelerin geliştirdiği saldırılara karşı Cizre gençliği ve halkı kahramanca bir direniş yürüterek faşist sürülerini birçok mahalleye sokmamıştır. Böylece AKP faşizminin

de yönetme istemini belirtmiştir. Yerelden demokrasiyi geliştirme, demokratik yerel yönetimleri örgütleme, seçtiği yönetimle kendini yönetir hale gelme amacıyla bu direnişler sürmektedir. Tayyip Erdoğan ve Devlet Bahçeli'nin el ele vererek Ankara'daki Meclisi işlemez kıldığı bir ortamda Kürt halkı kasaba ve mahallelerinde meclis kurup karar organları ortaya çıkartarak kendi demokratik özyönetimlerini oluşturmuştur. Elbette yönetimsiz kalamazlardı. Sorunlarını çözmek zorundaydılar. Devlet siyasetinin çözümsüz kaldığı bir yerde toplum kendi demokratik siyasi çözümünü, demokratik özyönetimleri örgütleme ve geliştirme temelinde bulmuştur.

24 Temmuz faşist AKP saldırısına karşı demokratik özyönetim direnişlerini önemsemek, Bakurê Kürdistan'da başlayan yeni büyük bir devrimci hamle olarak gerekir. Bu direniş 2010-2012 direnişinden farklı olarak amacını net ortaya koymuştur. Demokratik özyönetim için direnilmekte ve savaşılmaktadır. Mücadele yönetim sorununu çözmeyi hedeflemektedir. Diğer yandan yine 2010-2012 savaştan farklı olarak dağ, ova, şehir bütünlüğüne, gece-gündüz savaş bütünlüğüne, gerilla savaş bütünlüğüne ulaşmış bir topyekün direniş bütünlüğüne ulaşılmıştır. Bu

bir konuma çekilmesi için her türlü pratik siyasi çalışmanın yapılması gerekmektedir. Bu zeminlerden gelebilecek olası saldırılara karşı da her zaman hazırlıklı olunmalıdır.

Kürt gelişimine saldırı konumunda olan sadece TC devleti ve AKP de değildir. İran da diğer bir cepheden farklı bir yoldan ama aynı inkar ve imha politikaları temelinde Kürt halkının özgürce statü kazanmasını engellemek amacıyla saldırılarını sürdürmektedir. Başur'daki çatışmaların arkasında İran vardır. Rojava Devrimi'nin statü kazanmasını engelleyen güçlerin başında İran gelmektedir. Rojhilat halkına dönük de her türlü baskı ve ezme hareketini yürütmektedir. Bu durumda İran'ın imha ve saldırı durumlarına karşı da hep hazır olmak, Rojhilat halkını bilinçlendirip örgütlemek, devrimci potansiyeli harekete geçirmek, özgürlük devriminin hizmetine sunmak gerekmektedir.

Hareket ve halk olarak 38. yıla topyekün demokratik özerklik direnişi içinde girmekteyiz. Bize dayatılan imha ve tasfiye planını böyle bir direnişle kırmak ve Kürt sorununun demokratik özerklik çözümünü, başta Bakurê Kürdistan olmak üzere bütün parçalarda gerçekleştirmek istiyoruz. Yeni yıl böyle yeni bir direnme ve savaş yılıdır. Çok kapsamlı ve boyutlu savaş içerisine adım adım girdiğimiz net olarak görülmektedir. Bunu görmeli ve bunun gereklerine göre de bütün parçalarda ve yurt dışında hazır olunmalıdır. 37. yılda elde edilen kazanımlar hiç kimseyi yanıltmamalı, rehavete düşürmemelidir.

Teslimiyet ihanete pasifizm yenilgiye direniş zafere götürür

Diğer yandan saldırılara bakıp, 'bu saldırılar kırılmaz, yenilemez' denilmemelidir. Direnişin zafer kazanma gücü ve gerçeği gözardı edilmemelidir. Bunun için de sloganımız şudur: *Teslimiyet ihanete, pasifizm yenilgiye, direniş zafere götürür!* Bu bakımdan AKP merkezli yeni imha ve tasfiye planı çerçevesinde gelişen faşist saldırganlığa karşı demokratik özyönetim direnişini Bakur'da geliştirmek, DAİŞ faşizmine karşı demokratik Suriye savaşını sürdürmek, Başur'da ise Kürt demokrasisini geliştirmek için mücadele etmek en temel duruş ve hedefimiz olmak durumundadır. 'Böyle bir mücadele yürütülemez' yaklaşımları kesinlikle teslimiyetçidir, işbirlikçidir ve ihanete götürür. Böyle düşünce ve sözlerin esamesi bile yakınımızda olmamalıdır. Yine mücadelede pasif, dar, geri çekici yaklaşım göstermek, topyekün direnişe cüret edememek de tehlikelidir. Bu nedenle bütün devrimci güçler, parti kadro ve örgütlerimiz, bütün halkımız şunu görmeli ve bilmelidir: Kim ki teslimiyet veya pasifizmi aşıyorsa onlar çok tehlikeli konumdadır, düşman ajanlığını yapmaktadır. O oranda bize, özgürlük direnişimize zarar vermektedir.

Teslimiyetçiliğe ve pasifizme karşı çok güçlü bir ideolojik ve örgütsel mücadele içinde olunmalıdır. AKP ve DAİŞ faşizmine karşı mücadele, teslimiyete ve pasifizme karşı mücadeleden ayrı ele alınmamalıdır. Bunlar bir bütün, iç içedir. Teslimiyet ve pasifizme karşı ne kadar mücadele edilip kırılırsa, cephede AKP-DAİŞ faşizmine karşı o kadar güçlü siyasi ve askeri mücadele yürütülüp zaferler kazanılır. Teslimiyet ve pasifizme karşı başararak devrimciliğin yolunu 26 Haziran 2014 tarihli talimatında Önder Apo net olarak ortaya koymuştur. Teslimiyet ve pasifizm karşısında bizi zayıf düşürecek yanlarımızın neler olduğunu, yetersizliklerin ortaya nasıl çıktığını, zafer getirecek ruhun, düşüncenin, duy-

gunun ne olduğunu orataya koyarak bizi her türlü teslimiyet ve pasifizm eğilimine karşı donatmaya çalışmıştır.

38. PKK yılını büyük zafer ve kazanım yılı haline getireceğiz

Bu bakımdan 38. Parti yılına girerken tarihi bir topyekün direniş sürecine giriyoruz. Yeni sürecin karakteri budur. Direnişin başarısı da Önderlik ve şehitler çizgisinde çok güçlü bir ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesi yürütmekle, eleştiri-özeleştiriyle kendimizi düzeltmekle, sınıf ve cins mücadelesi temelinde kendimizi yenileyip başaran Apocu militanlar haline getirmekle gelecektir. İçine girdiğimiz topyekün direniş sürecinde bize kazandıracak olan böyle bir ideolojik-örgütsel duruştur. Parti öncülüğünün her alanda yeterli şekilde temsil edilmesidir. Bu çerçevede eleştiri ve özeleştiri geliştirilmiştir. Önder Apo'nun eleştirilerini özümseyerek kendimizi yenilemeye ve Önderlik çizgisine yeniden katmaya çalıştık. Topyekün direniş sürecine böyle bir eleştiri-özeleştiri temelinde hazırlandık. Yine Ekim ve Kasım aylarında yönetim toplantılarımızı yapıp süreci değerlendirdik ve gerekli kararları alarak topyekün direniş sürecini planlar hale getirdik.

Bu anlamda 38. Parti yılına girerken ne yapmamız gerektiğini ve nasıl yapacağımızı her zamankinden dahi iyi bilmekteyiz. Yeni yıla daha hazırlıklı, planlı ve kararlı girmekteyiz. Büyük mücadeleler yürütme ve kazanma azmimiz, kararlılığımız her zamankinden güçlüdür. Direneceğiz ve kazanacağız, diyoruz. Her cephede, bulunduğumuz her yerde bu direniş sürecini başarıyla yürütüp kazanacağız ve 38. PKK yılını büyük zafer ve kazanım yılı haline getireceğiz. 37. yıldaki siyasi ve askeri kazanımları hem daha büyüteceğiz hem de kalıcılaştıracağız. Hedefimiz budur ve bunu mutlaka başaracağız.

- *Önceki sorudan yola çıkarak, PKK'nin dünyayı da etkileyen bu kapsamda mücadele yürütülmesi ve daha büyük mücadeleleri önüne koymasını hangi özelliklerinden kaynaklanıyor?*

- *PKK'ye ilişkin değerlendirmeleri ve tartışmaları çok yapıyoruz. PKK dogmatizmi, kalıplılığı aşmaya çalışılmaktadır. Tutucu bir hareket değil, sürekli kendini yenileyen, değiştiren, gelişmelere göre yeniden yapılandırılarak Kürt halkının özgür yaşamı ve demokratik yönetimi, bölge halklarıyla kardeşliği, insanlıkla özgürce buluşma il-*

kesini geliştiren ve bunları kendine görev bilerek daha fazla örgütlenerek daha büyük mücadeleler içine giren bir harekettir. Bu nedenle PKK durağan bir hareket değil, devrimci, değişim ve dönüşümcü bir harekettir. 40 yıl önceki durumuyla şimdiki durumu aynı değildir. Yine 40 yıl önce Önderlik doğuş ve partileşme sürecinin koşulları ve imkanları farklıydı. Yeni doğan, ortaya çıkan, her türlü maddi imkan ve güçten yoksun, çok zayıf bir hareketti PKK. Ama 40 yıllık mücadelesi, 32 yıllık savaşıyla çok büyük gelişmeler yaratmıştır.

Bakur'da 26 yıllık ulusal dilniş devrimi, Rojava'da 19 Temmuz özgürlük devrimini gerçekleştirmiştir. Başur'da ortaya çıkan statünün dolaylı yaratıcısı olmuş ve güvencesi, koruyucusu olmaya devam etmektedir. Rojhilat halkını önemli ölçüde bilinçlendirmiş ve yeniden devrimci direnişe açık ve hazır hale getirmiştir. PKK Kürdistan'da bir milat olmuştur. PKK ortaya çıkarken Kürtlük yok olmuş, ezilmiş, sahipleri tarafından kaçılan, benimsenmeyen, kurtulunmaya çalışılan bir olguydu. Ulusal ve toplumsal bilinç, örgütlülük, değerler paramparça edilmiş, eritilmişti. PKK mücadelesi bu düşüşe son veren yeni bir başlangıç olmuştur. Kürtlüğü kaçılan değil yükselen bir değer haline getirmiştir, onur, direniş, yücelik sahibi bir olgu kılmıştır. Ruhunu, duygusunu, düşüncesini, bilincini, eylemini devrimci temelde yeniden yaratmış, bu çerçevede de büyük bir Önderliksel gelişme sağlamıştır. Bugün bütün ezilenlere, başta kadınlar ve gençler olmak üzere bütün insanlığa hitap etmektedir.

“Hareket ve halk olarak 38. yıla topyekün demokratik özerklik direnişi içinde girmekteyiz. Bize dayatılan imha ve tasfiye planını böyle bir direnişle kırmak ve Kürt sorununun demokratik özerklik çözümünü, başta Bakurê Kürdistan olmak üzere bütün parçalarda gerçekleştirmek istiyoruz. Yeni yıl böyle yeni bir direnme ve savaş yılıdır. Çok kapsamlı ve boyutlu savaş içerisine adım adım girdiğimiz net olarak görülmektedir.”

Bütün insanlığa demokratik kurtuluş yolunu göstermektedir. Yine böyle bir Önderliğin örgütlenmesi olarak güçlü bir öncü örgütlenmesi vardır. PKK ve kadın partileşmesi olarak PAJK onbinlerce şehidiyle en zor koşullarda toplumu mücadeleye çekerek başarı yolunda ilerletmiştir.

En zor şartlarda NATO tarafından desteklenen Türk ordusuna karşı direnerek ayakta kalmış ve o orduyu yenilgiye uğratmış bir gerilla gücü vardır. Son iki senedir de herkesin korkup kaçtığı DAİŞ faşizmine karşı savaşarak insanlık değerlerini koruyan bir mücadele yürütmektedir. İnsanlığın umudu haline gelmiştir. Direnen ve savaşan halk gerçekliği yaratılmıştır. O bakımdan bugünkü PKK ile 70'lerdeki PKK'yi karşılaştırmak mümkün değildir. PKK'nin mücadelesi büyük gelişmeler yaratmış ciddi değişim ve yenilenme ortaya çıkarmıştır. Bambaşka bir Kürdistan, Kürt insanı, bambaşka bir Kürt genci ve kadını ortaya çıkarmıştır. Özgürlükçü Kürt, Apocu Kürt, direnişçi Kürt, yiğit kahraman Kürdü yaratmıştır. 40 yıl öncesinin Kürtlüğünden utanıp kaçan, saklanan insan yerine şimdi Kürtlüğünden gurur duyup, bilinçlenip örgütlenerek her türlü gerici karşısında fedai çizgisinde savaşan bir Kürt gerçeği vardır.

Bir üçüncü olgu olarak, PKK 2000'li yılların başında çok önemli değişim dönüşümü süreci yaşamıştır. Bunu Önder Apo paradigması değişimi olarak tanımladı. İktidarcı-devletçi paradigmayı reddederek demokratik toplumcu bir paradigmayı esas aldı. Buna, 'Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması' diyoruz; bir başka tanımlamayla 'Demokratik Modernite Kuramı' olarak da ifade ediyoruz. Bu yönüyle de PKK devlet odaklı ve iktidar odaklı bir parti olmaktan çıkmış, demokratik toplum hedefli, kadın özgürlükçü bir parti haline gelmiştir. Bu çok çok köklü bir değişiklik anlamına gelmektedir. Burada değişen sadece PKK'nin kendisi de değildir. Bu değişim aynı zamanda yüz elli yıllık sosyalizm pratiğinin kendi içinde taşıdığı çelişkiler ve dogmalardan kurtulmasıdır. Sosyalist harekette köklü bir değişimi ifade etmektedir. Dahası beş bin yıllık devletçi-iktidarcı hegemonya saldırılar karşısında tüm ezilenlerin kurtuluş mücadeleleri açısından köklü bir değişimi anlamına gelmektedir. Bu hareketlerin hepsi esas olarak devletçi sistemi paradigmasal olarak aşamadıklarından dolayı ya başarılı olmamış ya da kazandıkları devrimleri koruyamamış, dağılıp çözülmüşlerdir. En son reel sosyalizm gerçeğinde de

bu görülmüştür. Hem tarihsel sürecin, hem de reel sosyalist sürecin eleştirel-özeleştirel çözümlenmesi sonucunda Önder Apo böyle bir paradigma değişimini açığa çıkarmış ve gerçekleştirmiştir. Bu köklü yenilenmenin bütün alanlarda etkisi olmuştur. PKK'nin çıkışından beri fedai-militan duruşu net, ilkeleriyle yöntemleri uyumlu ve bütünlük arz etmektedir. Fakat paradigmasal değişiklik ile devletçi zihniyet ve reel sosyalizmin etkileri aşarak daha güçlü bir öncülük mücadelesi yürüten bir parti konumuna kendini ulaştırmıştır.

PKK tam bir açıklık eleştiri-özeleştiri hareketidir

Böyle bir değişimin ortaya çıkardığı farklılıklar vardır. Bunlara ek olarak 40 yıldır hem PKK mücadelesiyle hem de PKK mücadelesi dışındaki olayların etkisiyle Kürdistan'da, Ortadoğu ve dünyada ortaya çıkan değişiklikler ve gelişmeler vardır. Bütün bunlara göre de PKK kendini değiştirmiş ve yenilemiş bir hareket konumundadır. Her türlü gelişmeyi anında değerlendirerek kendi ilke ve amaçları doğrultusunda onlara bir tanım getirip, çıkardığı sonuçları özümseyerek kendini o temelde büyütüp geliştiren, yenileyen bir hareket olma özelliği taşımaktadır.

Yine 37 yıllık büyük mücadelesinin ortaya çıkardığı zengin bir birikim vardır. Bunun başarıları olduğu gibi eksiklikleri de vardır. PKK başarılarına da, hata ve eksikliklere de eleştirel-özeleştirel yaklaşmaktadır. Başarıdan sarhoş olmamakta, hata ve eksikliklerin üstünü kapatıp görmezlikten gelmemektedir. Başarıdan da, hata ve eksiklikten de ders çıkarmayı esas almaktadır. PKK tam bir açıklık, eleştiri-özeleştiri hareketi konumundadır. Bu bakımdan da 37 yıllık mücadelesinde büyük başarıları olduğu gibi ağır hata ve eksiklikleri de bulunmaktadır. Bunları her zaman çözümlenmekte, sorgulamaktadır. Çıkardığı dersler temelinde de kendini yenilemekte, değiştirmektedir. Bu anlamda da sürekli yenilenme, eleştiri ve özeleştiri ile değişim gücüdür.

Paradigma değişimi temelinde Önder Apo'nun felsefede, sosyal bilimlerde yaptığı yenilikler vardır. Kaba materyalizmi reddetti, dogmatik diyalektiği aştı, pozitivist bakış açısıyla olgu ve olayları ele alma yöntemini aştı. Yeni bir bakış açısı, yeni bilimsel bir sistem ortaya çıkardı. Zihniyet devrimi gerçekleştirdi, vicdan devrimi geliştirdi. Bütün bunlar da PKK militanının ve Kürt insanının zihninde, duygusunda, ruhunda, bakış açısında, duruşunda yenilikler geliştirdi.

- *PKK'nin içinde bulunduğu geniş ve kapsamlı mücadele koşullarına, yine PKK'nin değişip yenilenerek bugün ulaştığı güce değindiniz. Peki, PKK'nin kuruluşundan bugüne kadar değişmeden gelen özellikleri nelerdir?*

- *Evet, bu konu da çok önemlidir. Daha önce belirttiğim, 70'lerin PKK'si ile şimdi Ortadoğu'da yaşanan 3. Dünya Savaşı'nı demokratik Ortadoğu devrimiyle aşmaya çalışan, bu anlamda da üç cephede birden savaşan, insanlığın kurtuluş gücü haline gelmiş bir PKK arasında farklar çoktur. Bunları kıyaslamak bile mümkün değildir, ama PKK'nin Ankara'dan bu yana koruduğu, değişmeyen, gelişerek güçlenen, ama bugün de var olan temel özellikleri vardır. Kimse, '70'lerde Ankara'da doğan PKK ile bugünün PKK'si arasında hiçbir benzerlik kalmamıştır' diye söyleyemez. Önder Apo şunu söylemiştir: "1978'de resmen kuruluşundan sonraki PKK tarihinin dersleri önemlidir. Ama resmi kuruluşundan önceki beş yıllık hazırlık dö-*

neminin dersleri çok daha önemlidir. PKK gerçeği orada saklıdır" dedi. Önder Apo tarihi de öyle tanımlamıştır, "Tarih bizde, biz tarihin başlangıcında gizliyiz" dedi. Dolayısıyla bugünü başlangıcın özelliklerini taşıyan bir yapı olarak gördü. Yani Önderliksel doğuşun, Ankara'daki ideolojik grup döneminin, Kürdistan'daki partileşmenin içerdiği duygular, ilkeler, ruh halleri, ölçüler, anlayışlar bugün gelişip büyüyerek sürmüştür. O zaman tohum halinde var olan özellikler bugün örgütler haline gelmiş, yaşanan ve uygulanan pratik gerçekler olmuştur. Kökleri orada gizlidir, tohum orada atılmıştır, ilkeler orada belirlenmiştir.

PKK'nin değişmeyen, ama gelişip büyüyen özellikleri vardır

PKK'nin değişmeyen, ama gelişip büyüyen özellikleri vardır. Var olanı reddedip bir başka şey geliştirmemiştir. Başlangıçta var olanları sürekli genişletiyor, geliştiriyor ve yeniden yapılandırıyor. O nedenle de Ankara'daki özellikleri yok olmamıştır. Yok olma yoktur, gelişme, yenilenme ve büyüme vardır. PKK diyalektiği böyledir. Dolayısıyla bugünkü özelliklerinin tümünün ardında Önderliksel doğuşun, grup ve partileşme döneminin ilke ve özellikleri vardır. Mesela PKK'de yaşamın, örgütsel ilişkilerin, Önderlik bağlılığının, yoldaşlığın yaratıcısı Haki Karer yoldaştır. Önder Apo O'nun için "benim gizli ruhum gibiydi." dedi. PKK, Önder Apo'nun yaşam ölçülerin, Hakilerin, Mazlumların yaşam anlayışlarının örgüte ve eyleme dönüşmesi olmuştur. Parti olarak, gerilla, kadın ve gençlik hareketi olarak, demokratik toplum olarak var olan, şekillenen yapı tümüyle Önderlik ve Şehitler gerçeğimizin örgüte ve topluma dönüşmesidir. Bugünün PKK'sini doğru anlayabilmek için fotoğraf çekmek değil, doğuş döneminin özelliklerine bakmak gerekir. Bugünkü resme bakarak birşey anlaşılmayacaktır. Önder Apo, "benim fotoğrafa bakarak beni anlayamazsınız" dedi, ama savunmasında da "bir resim çizdim, hep bakılmasını isterim" dedi. İşte savunmalarında çizdiği, bu resim ilk nereden çizilmeye başlamış, ilk nokta nasıl konmuş, ilk çizgiler hangisidir, bugüne kadar gelen çizgiler hangileridir? İşte bugüne kadar gelen ilk çizgileri görmek bugünün PKK'sini anlamak için şarttır. Başlangıcı PKK gibi olamayan hareketler bütün çabalarına rağmen bu hale gelememiş, güç sahibi olamamıştır. PKK'nin temelleri sağlam atılmıştır. O temellerin köşe taşlarını iyi görmek gerekir. Temelin nasıl kazıldığını, köşe taşlarının nasıl konduğunu, ilk harç nasıl karılmış, onları ifade eden duygu ve düşünce nedir, yaşam ilke ve ölçüleri nedir, davranışları nedir, gelecek öngörüsü nasıldır, iddia ve iradeleri nasıldır? İşte bu soruların cevaplarını görüp incelemek gerekir. Bunu yapanlar bugünün PKK'sini doğru anlayacaktır. Öyle yapmayı da bugünkü görüntüye bakanlar, bir fotoğraf insanı ne kadar yansıtabilirse ancak o kadar PKK'yi anlayabilir.

- Demokratik sosyalizm çizgisini esas alan PKK'nin evrensel sosyalizm ve enternasyonalizm mücadelesine katkıları nelerdir?

- Tabi ki PKK'nin Kürdistan toprağında pratikleşen, politik-askeri eyleme dönüşen, ekonomik toplumsal güç haline gelen yanının çevresinde, Ortadoğu ve dünyada yarattığı etkiler vardır. Bir de bu pratiğin derslerine dayalı olarak, yani soyutlanmasında temelinde geliştirilen teorinin Demokratik Modernite Kuramı'nın sosyalizm ve enternasyonalizm üzerinde etkisi ve katkısı vardır. PKK'nin küresel

sosyalizm ve enternasyonalizme katkılarını bu iki boyutta görmek gerekir. Bir teorik boyut var, bir de politik-askeri boyut vardır. Teorik boyut Önder Apo'nun son Demokratik Uygarlık Manifestosu adlı beş ciltlik kitabında Demokratik Modernite Kuramı olarak ortaya konmuştur. Bu, tarihsel olarak insanın yarattığı düşüncenin derlenip toparlanarak günümüz koşullarında Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması temelinde yeniden bir sentezi oluşturulması kadar, beş bin yıllık erkek egemen devletçi sisteme karşı yürütülen özgürlük ve demokrasi mücadelesinin son iki yüz yıllık sosyalizm mücadelesinin, düşüncenin derlenip toparlanarak başarıları kadar yenilgilerinden de dersler çıkartılarak zafer kazanılacak temelde yeniden senteze kavuşturulmasını ifade etmektedir. Bu anlamda Önder Apo gerçeği insan düşüncesinin yeni bir sentezi olma özelliği taşımaktadır.

Önder Apo, tarihte başlangıçtakiler kadar en son reel sosyalizm ve ulusal kurtuluş temelinde yürütülen mücadelelerin olumlu yanlarını reddetmemektedir. Hiçbirisine cepheden karşı değildir. Hiçbirinin de doğrudan devamı da değildir. Hepsini kendi ilke ve amaçları doğrultusunda yeniden bir değerlendirmeye tabi tutarak, hatalı eksik yanları atmakta, doğru, başarı getiren, katkı sunan yanlarını almaktadır. Hepsini birleştirerek yeniden bir felsefe ve teori oluşturmayı ifade etmektedir. Yani Önder Apo'nun düşünce gücü ve yarattığı sentez bir devrimci bütünlüktür. Devrimci pratiklerin ortaya çıkardığı bütün düşünce ve teorik düzeyinin eleştirel-özelleştirel sorgulamadan geçirilerek yeni bir sentez yaratılmasını ifade etmektedir. Tüm devrimci pratiğin mümkün olduğu kadar olumlu yanlarını almak üzere eleştirmektedir. Hiçbirisine karşı değildir, düşman değildir. Hepsinin insanlığa yapmış olduğu olumlu katkılara değer biçmekte, saygı duymaktadır. Onları kendi düşünce sentezine katmaktadır. Ama yanlış, ters gördüğü, geçmişte yararlıken şimdi artık aşılış konumunda olan yanları da atmaktadır. Bu anlamda devrimci bir sentezdir. PKK'nin, Önder Apo'nun evrensel sosyalizm ve enternasyonalizme bu felsefik ve teorik katkısı görülmelidir. Bu devrimci ve aydınlatıcı sentez dogmatik biçimde farklı yerlerde ve zamanlarda olanları bugün de katı tarzda sürdürmeyi ifade etmektedir.

Pozitivizmin en radikal eleştirisini Önder Apo yapmıştır. Aşırı maddeciliği, dogmatik diyalektiği aşmıştır. Kuantumik bir diyalektik geliştirmiştir. Bakış açısında ve yöntemde bir devrim yapmıştır. Bu temelde oluşan yeni bir sosyal bilim vardır. Bu sosyal bilim, aşırı objektivizmi reddeder, düz ilerlemeci çizgiyi reddeder. Bu sosyal bilim, özgürlük, adalet, eşitlik ilkelerinin devlet eksenli olamayacağını, devlet aracılığı ya da paradigmasıyla gerçekleşemeyeceğini iddia etmekte ve ortaya koymaktadır. Bunun yerine demokratik toplumu geçirirken, demokrasiyi devletten kurtarmaktadır. Yine sosyalizmi de devletten kurtarmaktadır. Baskı, sömür ve zulüm aracı olan devleti, özgürlük, eşitlik ve adalet aracı olmaktan çıkarmaktadır.

Bu bakımdan da bu yeni sosyal bilim, demokrasiyi sosyalizm ve toplumla birleştirmektedir. Zaten kendisi toplumsallık olan ama reel sosyalizmin pratiğinde giderek devletçi konuma dönüşen ideolojik duruşu, sosyalizmi yeniden kendi yapısı olan toplumla birleştirmektedir. Demokratik sosyalizmin Buna göre bir devrim, özgürlük, farklılıklara dayalı eşitlik anlayışı vardır. Mücadele tarzı, üslubu, temposu buna göre oluşmuştur.

Apocu çizginin enternasyonalizmi mücadelecidir, yapıcıdır, eylemcidir

Enternasyonalizm anlayışı da buna göredir. Enternasyonalizmi daraltan yaklaşımlar yoğundu. Bunlar biri 'sadece kendini düşüneceksin, kendin yaparsan enternasyonalist olursun' yaklaşımıdır. Bir diğeri ise, 'Kendin hiç birşey yapma ve hep dışarıya bak! Dışarıya dayan!' biçiminde yaklaşım vardır. Bu iki yaklaşım da doğru bulunmamaktadır. Kendin yapı yaratmayı ve bunu başkalarıyla, dünyayla paylaşmayı öngörmektedir. Apocu çizginin enternasyonalizmi böyledir. Mücadelecidir, yapıcıdır, eylemcidir. Sorumluluğu başkasına yükleyen, başkasından bekleyen değildir. Kendini sorumlu gören, pratikleştiren, yaratan konumdadır. Az olsun benim olsun, diyen değil, yarattıklarının hepsini tüm ezilenlerle, bütün insanlıkla paylaşmayı öngören, sürekli ittifak ve dayanışma içerisinde olan bir enternasyonalizm anlayışı vardır. Önder Apo'nun demokratik modernite kuramıyla yarattığı felsefeyi, teorik çözümleme düzeyini, ideolojik-politik çizgiyi, demokratik sosyalist çizginin özelliklerini savunmalarını okuyarak görmek gerekir.

İktidarcı-devletçi sistemi yeniden tanımladığı gibi sistem karşıtı güçleri de

PKK'nin bu felsefik, teorik katkıları yanında bir de önemli olan politik-askeri, pratik katkılarıdır. Anti-faşist demokratik mücadeleye, özgürlük mücadelesine, sosyalizm mücadelesine önemli katkıları olmuştur. Çünkü Kürdistan üzerindeki inkar ve imha sistemi küresel bir sistemdir. Küresel kapitalist sistemin ortaya çıkardığı bir yapıdır. Yüz yıl önce kapitalist modernite küresel hegemonya sağlarken Kürdü inkar ve imha üzerinden bunu gerçekleştirmiştir. Dolayısıyla Kürdistan'da özgürlük ve varlık mücadelesi küresel kapitalist hegemonyayı değiştirme mücadelesi olmaktadır. Kürdistan'daki özgürlük ve demokrasi mücadelesi inkar ve imha sistemini yıkma mücadelesidir. İnkâr ve imha sistemi de küresel kapitalist sistemin yarattığı bir sistem konumundadır. Doğrudan küresel kapitalist sistemi ilgilendirmektedir.

Diğer bölgelerdekenden çok farklı şekilde Kürdistan'daki her türlü devrimci eylem, pratik, bunların ortaya çıkardığı değişim yerel olduğu kadar bölgesel ve küresel özellikler taşımaktadır. Yereldeki etkisi kadar Ortadoğu bölgesini ve küresel sistemi etkilemektedir. Oralarda da değişime yol açmaktadır. Bunu 15 Ağustos 1984 Atılımı temelinde gelişen gerillanın Türk ordusunu geriletip Türk devlet sis-

Amerika ve İngiltere öncülüğünde oluşturulan demokrasi bloğunun gösterdiği direnişin küresel düzeydeki etkileri kadar etki yapmıştır. Bunun bir devamı olarak ortaya çıkmıştır. Bütün dünyada yeni ölçüler, yeni arayışlar, yeni değerler yaratan nitelikte olmuştur. Şimdi dünyanın dörtbir yanından gençler, aydınlar, yazarlar Rojava'ya, Kürdistan'ın diğer parçalarına gelip incelemeler yapmakta, ortaya çıkan sonuçları dünyanın dört bir yanına yaymaktadır. Bütün halklar ve devrimci-demokratik güçler ortaya çıkan sonuçlardan etkilenmektedir.

Aslında böyle genel değerlendirmeler yerine, Önder Apo'nun geliştirdiği yeni düşünsel sentez, yayılıp okunup incelendiğinde Amerika'da, Asya'da, Avrupa'da, Afrika'da ne tür etkilerde bulunduğu, çeşitli toplumlarda nelere yol açtığı, nasıl karşılandığına somut olarak bakmak öğretici olacaktır. Böyle bir araştırma aydınlatıcı olacaktır. Yine Kürdistan'daki direnişin, geçmişte NATO'ya bağlı Türk ordusuna karşı savaşın, günümüzde DAİŞ faşizmine karşı direnişin bölge ve dünyadaki psikolojik, duygusal, ruhsal, politik-askeri etkilerini yine çeşitli alanları inceleyerek görmek de aydınlatıcı olacaktır. Bu konu değerlendirme konusu olmaktan çok araştırma-inceleme ko-

yeniden tanımlayarak, bütün bunların demokratik modernite çizgisinde devrimci eyleme nasıl dönüştürüleceğinin yolunu gösteren, hepsini buna davet eden, değiştirip dönüştürmeyi ön gören bir düşünce yapısına sahiptir. Bunları da savunmaları okuyarak görmek gerekir. Yoksa bunları kısa bir değerlendirmede ortaya koymak mümkün değildir. Devletçi-iktidarcı sisteme nasıl bakıyor, kapitalist moderniteyi nasıl tanımlıyor, buna karşı alternatif modernite olarak demokratik moderniteyi, demokratik toplum, ekolojik toplum, ekonomik toplum olarak nasıl öngörmektedir? Bunların hepsi Demokratik Toplum Manifestosu'nda çok geniş, kapsamlı ve bütünlüklü teorik izaha kavuşturulmuştur. Böylece demokratik ulus çizgisi oluşturulmuştur. Savunmalardan incelenmesi son derece öğretici ve ufuk açıdır. Nitekim Önder Apo'nun savunmaları farklı dillere çevrilip yayımlandıkça çok güçlü bir etkide bulunmaktadır. Tüm ezilenlerin zihniyet, düşünce dünyası ve devrim anlayışında önemli bir değişiklik yaratmaktadır. Yeniden demokratik sosyalist çizgiyi canlandırarak yeni bir devrimci teori ve düşünce ortaya çıkartıp, onu eylem klavuzu haline getirme yönünde gelişme sağlamaktadır.

temini zayıflatması karşısında NATO üzerindeki etkileriyle küresel sisteme yayıldığını söylemek mümkündür.

Şimdi ise en son DAİŞ faşizmine karşı savaş gerçekleri daha da ortaya koymuştur. Kobanê'de, Cizirê'de, Şengal'de yürütülen mücadele dar ele alındığında adına 'vatan savunması' denilecek düzeydeki savaş, Kürdistan'ın savunulmasının çok ötesinde Ortadoğu halklarının ve dünya demokrasinin demokratik insanlığın savunulması haline gelmektedir. Bu karakterinden dolayıdır ki, Kobanê direneşi bütün dünyayı birleştirmiş, tüm demokratik güçleri bir araya getirmiştir. 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'nü ortaya çıkarmıştır. Bu, Kobanê'deki direnişin sadece askeri boyutunun çok güçlü olmasından kaynaklanmadı. Evet bu da güçlüydü, ama küresel etki buradan gelmedi. Öyle bir direnişin, Kürdistan'ı savunmanın bölge ve dünya üzerindeki etkilerinden kaynaklandı. Kürdistan'ın mevcut statüsünü değiştiriyordu, bu statü küresel kapitalist modernitenin yarattığı statüydü. Onu değiştirecek her eylem bütün dünyayı, insanlığı, demokrasi güçlerini etkilemektedir.

Kobanê'de, Cizirê'de, Şengal'de 2014 Ağustos'unun bu yana DAİŞ faşizmine karşı yürütülen direniş Hitler faşizmi karşısında Sovyetler Birliği,

nusu olma özelliğindedir. Somut durumu araştırma ve incelemeler ortaya koyacaktır. Bunu bizim yapma imkanı ve fırsatımız yoktur, ama başka güçlerin buna imkanı vardır ki, buna imkanı olan güçler bu araştırma-inceleme yapmalıdır. Yaparlar ise önemli bir hizmet yapmış olacaklardır. Hem Kürdistan'daki gelişmeleri dünyaya daha iyi tanıtır, hem de bunun etkilerini göstererek Kürt toplumunun kendini eğitmesi, mücadelesini daha büyük inanç, örgütlülük, bilinçle geliştirmesine katkı sunarlar. Bundan dolayı imkanı olanları ben bu tür araştırma-inceleme yapmaya, sonuçlarını Kürt toplumuna taşımaya davet ediyorum.

Son olarak, yeniden kahraman şehitlerimizi saygıyla anıyor, Önder Apo'nun, halkımızın ve tüm yoldaşların parti bayramını kutluyorum. 38. PKK yılında özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüten tüm güçlere üstün başarılar diliyorum.

Ve Diyorum ki: *Faşizme karşı, tek elciliğe karşı özgürlük, eşitlik, demokrasi yolunda mücadele edenler kazanacak, demokratik sosyalizm kazanacak, PKK çizgisi kazanacak!*

ŞERÊ GEL Ê ŞOREŞGERÎ KU NIHA TÊ MEŞANDIN WÊ QEDERA GELÊ KURD DIYAR BIKE

Mûrad Karayilan

Têkoşîna Azadiya Kurdistan roja îro di qonaxekê dîrokî de ye. Bi taybet jî ev zivistanê li pêş me serdemeke pir girîng e. Ji bo wê jî şerê niha dom dîke wê qederê vê demê diyar bike. Divê her kes wekî tê xwestin beşdar bibe. Kî bi çi erk dare, wê tamam bike. Divê em xwe ji pêngava 2016'an re amade bikin. Ger em xwe ji pêngava 2016'an re baş amade bikin, ev tê wateya ku salê 2016'an wê bibe sala azadiya Kurdistan û azadiya Rêber Apo; bibe sala şoreşê.

avahî hatiye însa kirin. Sistema Rojhilata Navîn li ser tune kirina Kurdistan hatiye însakirin ji bo wê jî pirsgirêka Kurd zehmet e.

Berê Serokatî di vê derheqê de pir şîrove kiriye. Herî dawî di parêznameyê de wekî "Xefka Gur (Kurt kapani)" bi nav dike. Kurdistan wisa kirine, tu berê xwe didî ku dikare ji pişt li te bidin. Ango xefk e. Tu li hemberî kîjan dagirkerî şer bikî li perçeyê din dagirkeriyên din jî ji piştê dikarin li te bidin. Ango tu bi ku de bifertilî xefk e. Berê tevgerên Kurdan pir caran berê xwe dane Rûsyaya Sovyet lê li wir jî bi ser wan de tî. Nimûne serhildana Agirî pir hêviyê xwe li ser Rûsyaya Sovyet çêdibe, lê dûvre Sovyet jî êrişî wan dikin. Îran jî milekî tê ser, Sovyet jî milekî diçe ser, jixwe Tirkîye bi hemû hêza xwe diçe ser û Çiyayê Agirî dorpêç dikin. Û qetlîfama Zilan li ser vî esasî hat çêkirin. Ango her tim dorpêç û bi tune kirinê ve rû bi rû maye. Di welatekî wisa de bi rastî ger ku birdozî, sekin û pratîkeke wekî Rêber Apo nebûna, qet kesî nikaribû gav pêşde biavêta. Şêwazê Rêber Apo beriya her tiştî kêmaniyên di civaka Kurd de heyî tamam kir û ruhekî wisa fedaî, çentê xwe li piştê xwe û

bidana. Çima rê dan? Jixwe di '92'an de jê re gotin, 'ger tu yê dijî tevgera Apogerî derbikêvî û şer bikî emê destûr bidin.' Wan jî got, 'temam' û jixwe şer kirin. Ger ne ji derketina xeta Apogerî-bûna, ger ne ji şêwazê Serokatî bûna bi rastî ev civak û ev gel wê tunebûbûna. Mirov pir rehet dikare vêya bibêje. Jixwe li ber tunebûnê bû, hêvî şikestibû û bawerî êdî nemabû. Tew piştî şikandina tevgera Başûrê Kurdistanê êdî hêvî bi kesî re nema. Çima? Ji ber ku dorpêç pir giran e. Pirsgirêk pir giran e. Beramberî vê di Kurdan de birdoziyek tunebû. Serokeke ku birdoziyê avabike tunebû. Perspektîfa xwe ji bo giştî Kurdistanê tunebû û ne zelal bû. Wekî îrade bibêje; 'em jî hene' tiştêkî wisa tunebû. Tenê fikir hebû ku wê kîjan dewlet me têxe bin çengê xwe. Hinek dewlet jî heta nakokiyê xwe hebûn diparastin dema nakokî çareser dibû wan jî pihînek lêdidan.

Ji bo vê mala Bedîrxan Beg û malbata xwe pir hewldan heta zarok û nêviyên wî xwe avêtin bin çengê Îngiltere û Rûsyaya. Herî dawî Kamil Bedîrxan û Evdîlrezak Bedîrxan jî Rûsyaya hêviyê xwe çêdibe. Dibînin hêviyê Rûsyaya bi ser nakeve, Lozan pêk tê, ew jî li

wisa ye. Herî dawî li Agiriyê derdora 500 kes dimînin ku di dorpêçê de şer bikin. Êdî pir kes li derdorê namîne. Çima? Stratejiyek û zemîneke ku xwe her tim kom bike, mezin bike û pêşde biçê nîne. Eşîr tevlibûne, eşîr derbe dixwe tirs çêdibe lewra jî hinek îxanet dikin û ji hev dikevin. Yê wisa girêdayî, bi biryar ku naxwazin stûxwariyê bikin ew dimînin. Mesela Biroyê Heskî Têlî di serhildana Agirî de yekî pêşeng e. Dibîne digêje dawiyê bangî pêşengên din dikin ew jî serokên eşîrên Celalîyan in. Dibêje; 'pêwîste em heta dawî şer bikin û teslim nebin.' Her kes dibêje, 'temam.' Lê di serhildana Agirî de eşîr bi malbatî tevlibûn. Lewra jin û zarok li cem wan in. Ji bo wê Biroyê Heskî dibêje; 'pêwîste em zarok û jinên xwe bikujin ji bo nekevin destê dijmin û dijmin pê neleyze.' Mezinê eşîrên din qebûl nakin dibêjin; 'emê çawa bikujin.' Biroyê Heskî Têlî bangî qiz û bukên xwe dike, bangî jin û zarokê xwe dike û li wan dide. Ji malbatê 8 kesan dike her kes dixwaze wî bisekinîne. Di serî de buka wî heye. Lê buka xwe derbas dike nakuje. Buka wî dibêje; 'mamo ez jî qiza te me min jî bikuje.' Buka xwe nakuje ne qiza wî ye, lê buka wî dibêje, 'min jî bikuje.' Serokên eşîrên din nahêlin Biroyê Heskî malbata xwe hemû bikuje. Biroyê Heskî jî bo heta dawî bi dijmin re şer bike di vê biryara xwe de israr dike. Ji ber ku ketine dorpêçê û mesafe teng maye. Li wî alî Rûsyaya ye, li aliyê din Îran e, li aliyê din jî Tirk tî. Dûvre yê mayî Îhsan Nûrî Paşa çargoşe çêdike şerker dixwe kêlekan jin û zarokan dixwe ortê wisa pêşde diçe. Dibêje; 'çembera herî lewaz di aliyê Îranê de ye em çembera aliyê Îranê qut bikin derbas bibin.' Werga lêdidin, çembera aliyê Îranê qut dikin, nêzî 200 kes derdikevin Dambatê xelas dibin.

Serhildanên Kurdan hemû trajedî ne. Egîdî û cesaret heye; pîranî wekî Biroyê Heskîyê Têlî fedaî ye. Lê xet nîne, birdozî nîne. Derketinê wan derketineke şexsî ye, lê yê derdora wan ne wisa ne. Ango fikir nîne, şêwaz û bernamaya şer nîne, taktîka xwe nîne. Ji bo vê dikevin.

Serhildana dawî ya Kurdan û derketina Rêber Apo

Lê Serokatî çi kir? Destpêkê fikir çêkir, birdoziya Marksîzm-Lenînîzm wê çaxê jî bo gelê bindest dibû rêber. Mînak Vîetnam, Çîn, Kamboçya û Kuba xwe bi vê fikir û ramanê xelas kir. Serokatî hêj di biçûkaniya xwe de di lêgerînê de ye. Destpêkê bi nakokiyê malbatê re rû bi rû dimîne, şer dike û derdikeve. Serokatî dibêje; "Îsyana min a destpêkê 10 salî de bû." Serokatî dikeve lêgerê. Bi xwendinê dixwaze biçê encamê, bi ol û dîn dixwaze biçê encamê. Dûvre Serokatî sosyalîzmê dibîne; dixwîne, nîqaş dike. Wê demê li cihanê tevgera '68'an heye û xurt e. Teoriyê dinêre û di wir de çare dibîne. Ger mirov xwe bi vê birdoziyê av bide, dikare xwe bike hêz û îrade. Lê derdora xwe dinêre kes nîne, tiştêk nîne û bawerî nîne. Lewra yek bi yek digere û hevalan çêdike. Berê pêşî Serokatî grub avadîke û bi grubê re fikir avadîke. Li gorî şert û mercê Kurdistanê bernameyek avadîke. Dûvre hêdî hêdî hêz

çêdike. Çawa tuyê şer bikî û çawa biçî şer. Tuyê çawa li hemberî dijminê xedar û zalim li Kurdistanê jenosîd dimeşîne, tuyê çawa li hemberî wan xwe bikî îrade û xwe mezin bikî raber dike. Grub destpêkê 6 kes in her diçe mezin dibe. Hem têkoşîn dike hem mezin dibe. Serokatî fikra wê çêkir. Biçûk destpêbîke, bi xwe bawer bike, di birdozî de xwe kûr bike, xwe bike hêz, bi şêwazekî şer bikî ku tu her biçî mezin bibî.

Ev Şerê Gel ê Demdirêj e. Li Kurdistanê heta wê çaxê ev terz nîne. Li Kurdistanê şerê mewzî heye. Kelehan digre, xwe di kelehan de asê dike. Serhildanên 1800'î pîranî wisa ne. Di serhildana Şêx Saîd de xebere tê 'dijmin li cihêkî dûr pir (köprü) girtiye', ew dibêje; 'heywax em bi ku de biçin.' Lê van derana dîrî wan e. Aqlê ku, xwe veşêre, lêbide, bireve, xwe biçûk di araziye de winda bike pir nîne. Ji bo vê hîn deverên dîr dema dijmin girt dikevin fikarê ku emê bi ku de herin. Şêwazê şer nîne. Çawa wê bikaribin dijmin binbixînin. Ango doktrîn û stratejî nîne. Di vê xisûsê de şerê herî berîpêş bûye şerê pêşmerge ye. Pêşmerge şerê Kurd ê demê kiriye. Ango Mele Mustefa Barzanî ev kiriye. Hinekî din şerê Kurd ê klasik pêşde daye. Ango hinekî din terz pê dane qezenc kirin. Ev jî bi esasî bîngehê xwe ji Kurdê klasik digre. Di şerê Kurdê klasik de şerê mewzî û şerê singe sing heye. Ne bi şêwazê gerîla ye. Ne ku lêbide bireve, xwe di çiya û araziye de veşêre. Ne terzekî wisa ye. Tim pêwîste li çiya be û piştê xwe li dewletekê be. Ango ne gerîla ye, şerê Kurdê klasik e.

Serok Apo şerê gerîla anî Kurdistanê. Destpêkê teoriya wê anî. Pirtûka destpêkê heye navê wê Li Kurdistanê Rola Şidetê ye (Kurdistan'da Zorun Rolü). Serokatî di wir de pratîka Çîn, Vîetnam û Kuba şîrove dike. Şert û mercê Kurdistanê jî şîrove dike. Serokatî di wê pirtûkê de dibêje; "Ji bo Kurdistanê şerê herî rast Şerê Gel ê Demdirêj e." Lê em wekî Kurd em jê re ne amade bûn. Ji bav û kala em fêr bûne em bi dijmin rast hatin em lêbidin. Lê xwe veşêre û bireve nîne. Di terzê Kurd de şerê singe sing pir zêde heye. Şer seheya heqîqetê ye. Heqîqeta te çi be, ew xwe dide der. Psîkolojî û derûneriya te çi be ew xuya dibe. Serokatî digot, "divê gerîla bê meşandin. Ji bo vê divê mirov dem dirêj şer neke. Ji ber ku dijmin bi hêz e wê were. Divê mirov lêbide, bireve û xwe veşêre. Dema dijmin xafil bû dîsa lêbide." Ango gerîla ev e; lêbide û bireve. Mao Zedung teoriya wê danî. Mao dibêje, "ji rojava bang bike ji rojhilat de lêbide." Ango li rojava xwe raber bike lê ji rojhilat lêbide. Dixwaze bibêje dijmin şaş bike bixapîne û dijmin gêj bike lêbide.

Gerîla wekî quwetekî biçûk li hemberî dijminekî mezin bikaribe lêbide. Her tim xwe mezin bikî. Pêngava 15'ê Tebaxê bi çend kesan destpêkir. Çalakiya heval Egîd kirî 32 kesbûn li giştî Kurdistan hejmara gerîla dora 70 kes hebûn. Bi 70 kesan şer destpêkir. Dûvre çawa bû wekî giloka berfê her çû mezin bû. Niha hejmara gerîla gihişt 10 hezaran. Rêxmê ewqas top, tang, dorpêç, kompo û dijberiyê û îxanetê, gerîla mezinbûye. Stratejiya rast ev e.

Pirsgirêka Kurd di herêma Rojhilata Navîn û cihanê de pirsgirêka herî zêde hatiye xetimandin û ya çareserîya xwe herî zêde zehmet e. Pirsgirêka Kurd pirsgirêkeke hatiye girankirin. Bi qatmer e. Ne wekî welatên din hatiye bindestkirin û mijokdariya dewletekê ye. Yan jî ne bindestê du welatên dagirker e. Heta dewletên ku Kurdistan dagirkirine tenê ne çar dewlet in, yê Kurdistan dagirkeriyê sistem e. Modernîteya kapîtalîstî sistema Rojhilata Navîn damezrandîye û dûvre jî hêzên sosyalîzma pêkhatî jî vêya qebûl kiriye. Ango bi Peymana Lozanê ve ev sistem jî aliyê tevahî hêzên cihanê hatiye qebûl kirin. Ev sistem li ser tîrba Kurdistan hatiye damezrandin. Ango li ser înkâr û imhaya Kurdistan hatiye avakirin. Lewra hîma li ser Kurdistanê pir giran e. Ango em bi sistemekê re rû bi rû ne. Bi rastî pirsgirêkek pir giran e û bûye girêkek e. Kurdistan hatiye înkarkirin û li ser wê

çeka xwe li dest fedaî avakir. Ger ne wisa bûna li Kurdistanê wisa têkoşîn meşandin ne hêsan bû. Û ruxmê îradeya dagirkeran anîna heta qonaxekê jî ne gengaz bû û wê ne gengaz bûna jî.

Çarenûsa serhildanên Kurd

Hinek dikarin bibêjin têkoşîn hebû. Mînak tevgera Barzanî hebû. Lê tê zanîn di sala '74'an de di derheqê tevgera Barzanî de jî biryarê tune kirinê hat dayin. Û êdî nikaribû xwe komî ser hev bikira. Lê ji nakokiyên di navbera Îran û Iraqê de hebû, jê sûd wergirt. Dema Îran û Iraq li hev hatin şûnde bi Peymana Cezayirê tevgera wan qedandin. Niha hene, lê tevgera wan çawa heye, piştî ku xeta Kurdê azad bi rê ket, derfet çêbû, wan jî xwe komî ser hev kir. Ango PDK jî '78'an şûnde xwe komî ser hev kir.

Ger ne ji derketina PKK'ê û Apogerî bûna ne gengaz bû rê bidana li Başûr statuyeke wisa çêbibe. Ne gengaz e rê

Rûsyaya, Gurcistan û li Ermenîstan dimînin. Berê ji bo şoreşê li wir bûn, êdî wisa dibe ku mamostetiya Kurdî dikin. Dem derbas dibe jê pirs dikin ew jî bi girî çawa îxanet li wan hatiye kirin, çawa bê xwedî dimînin, çawa birçî mane ji bo wê mamostetî dikin vedibêjin. Dema mirov dixwîne dilê mirov diêşe. Hatine bê hêvî kirin, sozê dane wan pêk neanîne, li holê mane. Kurd belav mane û ji hev ketine. Piştî Şêx Saîd dikeve şûnde erê Xoybûn avadibe, lê hêvî dişkên. Lewra hemû trajedî ne. Çima? Ji ber ku birdoziyê saxlem ku xwe pê girêdin tune ye, bernamaya xwe nîne.

Ya dîn li gorî wê bernamayê stratejiya şer nîne. Stratejiya berxwedanê nîne. Wê çawa şer bike û berxwe bide ne diyar e. Ji bo wê rabûn û raperîninê Kurd dema radibe mezin e û pir e. Dûvre her diçe biçûk dibe û dikeve. Destpêk li hemberî neheqiyê rabûne mînak; serhildanên Şêx Seîd, Dêrsim û Agirî jî

Li Kurdistanê meşandina xeta gerîla û derketina gel

Serhildana Kurd a serdemê ya nû, rexmê dijmin digot, 'wê bişkê' lê neşikest. Ji ber ku şewazê birdozî, bername û stratejiya xwe ya şer hebû neşikest. Her wiha ruhekî fedaî heye. Ango jê bawer dike û ji bo wê xwe feda dike. Ev ruh di destpêkê de heye. Dûvre di şexsê heval Zilan de destpêkirin bû çalakî, dûvre jî di şexsê Hêzên Taybet de bû sazî. Lê ev di destpêkê de heye. Ji ber ku di zindanan de Mazlum Doganan, Kemal Pîran û Xeyrî Durmuşan destpêkirin û her pêwîst kir bi vî ruhî xwe da der. Ango bawermendî, sekna birdozî bi xwe bawer kirin û li ser vî esasî bi stratejî û taktîkê rast şer kirin vêya derfet neda ku ew dorpêçên derdorê Kurdistanê biryarên navnetewî li ser Kurdistanê û dagirkeriya bi qatmer a li ser Kurdistanê encam bigre. Ev rê neda.

Di vir de mirov dikare bibêje Serokatî xetek danî. Ev xet aliyê wê yê birdozî û felsefîk heye, aliyê wê yê leşkerî û civakî heye. Ango xeta leşkerî divê ku tim xwe mezin bike û civakê qezenc bike. Ji ber ku wê çaxê civak bawerîya xwe nîne. Niha civaka Bakur li her derê berxwe dide. Lê wê çaxê tiştekî wisa tunebû. Însanan ji me re digot, 'hûn din in, we dest jî dibistanên xwe berdaye li serê van çiyên digerin. Çi karê we heye li vir? Tiştê Şêx Seîd nekiriye, Berzanî nikaribû bikara hûn bi çend klêşan çawa bikin?' Wê çaxê bawerîya gel hebû lê pir kêmtir bû. Di kûraniya Botan û Amadê de welatparêzî hebû lê bawerîya ku wê serbikevin nînbû. Alîkariya dikirin ne ku ji ber bawerîya serkeftinê bû, dilê wan li me dişewitîn lewra alîkarî didan. Digotin, 'çend rojên din ev ciwanên hêja wê şehîd bikevin.' Wisa alîkarî didan me; ne ku bawer dikirin emê serbikevin. Ji bo vê diviyabû gerîla gel qezenc bikira û di şexsê xwe de bawerî bida.

Ya din diviyabû gerîla rêbazê rast bimeşanda û tesfiye nebûya. Her biçûya xwe mezin bikira, derbe li dijmin bida dijmin bipiritandana, di sîstema dijmin de şikenandin û valatî avabikira ji wê valatîyê sîd bigirta û xwe mezin bikira. Diviyabû li ser quwetê xwe yê zatî bûna. Her eyalet diviyabû têra xwe bikira. Rêxistin nexşe rê û pusula didayê digot, 'biçe Garzanê'. Gengazbû yek bajar nas bikira lê çiya û arazî nas nedikir. Ji ber ku hemû heval xwendekar bûn. Me arazî nas nedikir. Pêwîstbû em bi pusula biçûyana. Ango wisa li pir cihan me nexşe rê û pusula dişixûland. Tuvê bixwe biçî hêz çêbikî, tevger avabikî û eyalet avabikî. Ev erk didan sê kesan û dişandin. Wisa li ser quwetê xwe yê zatî bû. Ne ku ji jor dixwest.

Ev rêbaz tevger da qezenc kirin, lê pirsgrîkên me ti caran çareser nebû. Pirsgrîka me çî bû? Her tim me digot emê çiqasî têkevin xeta Serokatî. Ango hem di warê birdozî, hem di warê gel û hem jî di warê leşkerî de. Ya herî berbiçav leşkerî bû. Tu gerîla yî, divê tu lêbidî birevî. Lê hevalan xwe eşkere dikir. Wê çaxê teknîka dijmin jî ne xurt bû. Dijmin dihat hevalan serê sibê heta êvarî şer dikir. Serokatî vêya qet qebûl nedikir. Serokatî digot: "Taximek e, lê artêşê tê sibê heta êvarî şer dike. Wisa nabe divê lêbide bireve." Lê hevalan şer dikir. Wê çaxê li Besta, li Girê Sêvê û Girê Hêmo hevalan serê sibê heta êvarî lê şer dikir. Dijmin dihat dor digirt heta êvarî şer dikirin. Wê çaxê Serokatî tedbîrek pratîkî girt. Serokatî pirs kir, 'çend fişeng bi her hevalî re heye.' Hevalan got, '150 fişeng di şarjor de heye û 100 fişeng jî her wekî yêdek di çentê wan hevalan de ye.' Serokatî got, lewra ewqasî şer dikin. Serokatî got "Jê pêv her heval wê 120 fişeng pê re hebe."

Her kesî got, 'nabe.' Serokatî got "Na dibe. Fişengê yêdek nepêwîst in, şarjor jî 5 zêde ne, bila 4 bin." Ji bo heval binîn fişengê xwe kêmtir in birevin. Serokatî jî bo me fêrî gerîlatî bike ve biryarê da. Hevalan got, 'nabe. 4 şarjor be, jixwe yek ser çek e. 3 şarjor jî rext re nabe. Dengeya xwe nîne.' Wê çaxê weke formûl hate gotin ku, 'emê du şorjor bidin milekî, şarjorek û du bombe jî em bidin milekî.' Heta sala '91 û '92'an wisa bû; dûvre rabû. Ev ji bo çî bû. Ji bo em fêrî gerîla bibin tedbîrek bû. Ango lêbidin û birevin nekevin şerê mewziyan. Ew şerê mewziyan wekî nexweşiyek bi me re hebû.

Di vî mijarê de ez jî hatime rexnekirin û min rexne xwe daye. Di şerê '92 yê Başûr û li Botanê ev terzê min ê şer hatiye rexnekirin. Bi rastî di me de şerê mewzî tercîh kirin heye. Di warê psikolojîk de em jê re vekirîne. Em çav girênan hakimî diketin, bi rojan me têde şer dikir. Niha jî heman terz mijara rexneyê ye, lê hinek cih cuda ne.

Şoreşa vejîne û tevlibûnên girseyî

Bi kurtahî xeta leşkerî çî her tim gerîla ye, 24 seat gerîlatî ye. Divê her amade be, terzê xwe yê wisa herikbar, dewlemend û pir awayî hebe ku dijmin şaş bike û encam bigre. Bi xwe re nekeftina xwe pêşdixîne. Bi vêya bawerî di civakê de pêşdixîne civak qanih dibe û tevî dibe. Ev terz ruxmê kêmaniyan di salên 90'î de çêbû. Ango ew insanên berê dilê xwe bi me dişewitîn alîkarî dikirin, êdî bawerîya xwe çêbû û dîtîn ku em nakevin. 5 hezar leşker tîn refek gerîla bi rojan pê re mijûl dibe lê dijmin encam nagre. Dibe ku windahî didin lê xurttir dibe. Vêya bi gel re bawerî çêkir. Li Kurdistanê tevgera serhildanê wisa destpêkir. Di salên '90'î de wisa bû; niha jî binêrin li Cizîrê, Nisêbinê û Licê serhildan heye. Gerîla bi terzê xwe nekeftina xwe pêşî civakê kir di civakê de bawerî çêbû û tevlibûn çêbû. Ji '90'î şûnde tevlibûnên bi girseyî çêbû. Di sala '90'î de hejmara gerîla li hemû beşên Kurdistanê 925 bû. Ji sala 90'î şûnde êdî tevlibûn rabû; '91-'92 hejmar gihîşt 10 hezaran. Ji bo vê ev qonaxek bû. Xeta berxwedanê bi ser keft. Civak qanih bû ku wê ev rêbaz bikaribe biçê azadiyê. Ango di vî rêbazê de rizgariya xwe dît; lewra civak û gel lê xwedî derket û ciwan tevlibûn. Şewazê xwe, hevalbendîya xwe pêşket.

Dema gerîla bi girseyî mezinbû, dewleta Tirk dît ne karê wan tenê ye. Bang dan NATO, gotin, 'xeteke wisa bi xeter çêbûye. Xeteke sosyalist e ku kesî qebûl nake. Li dijî berjewendiyê modernîteya kapitalîst û emperyal e. Ger ev pêl li Kurdistanê bilind bibe ji bo berjewendiyê hêzên NATO hemû xeter e. Dixwaze Tirkîyê perçe bike di Rojhilata Navîn de welatekî nû çêbikê. Kurdistaneke serbixwe yek girtî û azad çêbikê. Ev xeterî ye. Tirkîyê tenê nikare vêya bisekinîne. Divê piştevaniya Tirkîyê ya siyasî û leşkerî xurt be. Teknîke xurt be. Divê her kes alîkar be.' Biryar wisa hat girtin. Kengî? Di sala '92'an de. Destpêka komploya navnetewî sala '92'an e. Ji ber ku di '92'an de biryar hat girtin û bi rêxistinên Başûr re hat axivandin ku yan wê dijî PKK'ê bin an jî nayên qebûl kirin. Wan jî qebûl kir. Çima ez dibêjim rêxistinên Başûr? Ji ber ku tenê ne PDK bû YNK jî têde 7-8 rêxistinbûn. Hemûyan heman biryar dan ku wê PKK ji vir derbixînin. Artêşa Tirk jî bi piştevaniya NATO di xeta Başûr de êrişî me kir. Wê çaxê şerê Başûr a '92'an di wê çarçoveyê de wisa destpêkir. Ji wê demê heta '98'an xwestin gerîla tesfiye bikin. 7 sal şer ajot lê nikaribûn.

Xeta Serokatî û xeta dijber a îxanetê

Ji ber ku em nebûn bersiv, me xeta gerîla rast temsîl nekir pir kêmanî çêbû. Serokatî feryat kir, rexne kir, lêpîrsîn kir û rêveberî guhert. Lê di qonaxa bilindbûna gerîla de, derbasbûna qonaxa hevşengiyê de me ling tam bi cih nekir. Li Botanê tam diketê dijmin êriş dikir û ji wê qonaxê dûr dixist. Di wê de îxanet çêbû. Xeta tesfiyekar destpêkê wekî çeteyê çaran li Botanê derket sala '88-'89'an Serokatî pir pê mijûl bû. Ev hinek hat tesfiye kirin. Wekî berdewama wê bi awayekî veşartî di nav rêxistinê wekî Şemdin Sakik di nav berdewam kir. Yên heman xet dimeşandin vana her tim hewldanên Serokatî vala derdixistin, dimeşandin û her tim dijberî li hemberî me hebû. Lewra xeta Serokatî û çetekarîyê bi hev re di şer de bûn. Kadro hakîmiyet avane kir ku xeta çetekarî bê hêz bike û wisa xeta Serokatî hakimî bike. Di vî demê de em yê heyî tam ji heq derneketin. Lê rexmê wê jî li ser lingan ma.

Diviyabû jî '95'an şûnde bilindbûn çêbûbûya lê bilindbûn nebû lewra xwe dúbare kir. Dúbarekirin paşveçûn e û ji xwe ket qonaxek paşde. Asta me ya '93 û '98 ne wekî hev e. '98 lewaztir e. Dibe ku di aliyê xwe yê girseyî de fireh dibe, lê dúbarekirin xwîn bi me da windakirin. Ya din jî her tim li Başûr şer çêbû. Ango şerê '92, '95 û '97'an li Başûr çêbû. Quwetê me dewsa bi artêşa Tirk re mijûl bibe mecbûr ma bi pêşmerge re jî mijûl bibe. Heta dem dem şer dirêj

Di stratejiya şer a nû de gerîla hêzek e, gel jî hêzek e. Ango stratejî li ser du lingan e. Yek gerîla ye. Ya din jî gel e, angostê serhildan e. Ev herdu pêwîste ji hev re bibin alîkar, hev xurt bikin yek li çiya yek jî li bajar û gundan dimeşe. Ango wê şoreş wisa biçê encamê. Jixwe berê Lenin jî gotiye, 'şoreşberhama civakê ye.' Bi rastî wisa ye. Xeta leşkerî ya nû divê civak û serhildanê bike hêz û wisa biçê encamê. Xeta leşkerî ya nû wisa çû encamê.

dibû bi salan dajot li Başûr pir şehîdên me çêbû. Vêya rê neda ev derketina pêwîst pêşbikeve.

Bi esasî serokatîyê taktîkî rol neleyist. Ango pêşeng rol neleyist û jî Serokatî re tam nebû bersiv. Ango ji xetê û tempo re nebû bersiv; lewra mezin nebû, lê di xwe de israr kir. Dijmin dît nabe. Herî dawî Şemdin Sakik dema teslîmî dijmin bû jî dijmin re dibêje; 'ger hûn dixwazin bi leşkerî PKK tesfiye bikin hûn mecbûr in Botanê tesfiye bikin. Ger hûn dixwazin di warê siyasî tesfiye bikin Amed tesfiye bikin. Ger hûn dixwazin PKK bi temamî tesfiye bikin pêwîste hûn Şam bikin hedef. Heta Ocalan hebe, hûn kî derê tesfiye bikin wê Ocalan PKK'a nû çêbikê.' Ev Şemdin Sakik wisa îfade dide. Heman demî wekî çarçove dewleta Tirk vêya pêk anî. Di '98'an de Şemdin teslîm bû û dewletê li ser eyaletên Amed û Botanê sekinî. Me dawîya salê dît hemû hêzên xwe xistine Amed û Botanê li eyaletên din jî taktîk dikin. Heta meha Îlonê û Cotmehê wisa kirin. Piştî wê jî berê xwe dan Şamê. Komploya navnetewî wisa destpêkir.

Em di vir de dixwazin çî bibêjin? Pirsgrîka Kurd pirsgrîkeke zehmet e. Rast e, Serokatî xeteke nekeftî pêşxist. Di warê partîbûnê de xeteke birdozî pêşxist, civakbûn û leşkerbûn pêşxist. Lê ji ber ev xet di pratîkê de tam nedihat temsîl kirin dijmin jê sîd wergirt îxanetê derve û hundir bikaranî, di wê çarçoveyê de komploya navnetewî pêk anî. Bi vêya re ne ku xwestin Serokatî di warê fizîkî de şehîd bikin. Ji ber ku şehîd bikin dibêjin, 'wê çaxê wê xeta wî jîyan bike.' Xwestin Serokatî tecrîd bikin, têxin

zindanekî taybet, propagandaya xerab li ser bikin û xeta Serokatî tesfiye bikin, angostê partyê tesfiye bikin. Îmrallî ji bo vî çêkirin. Serokatî dibêje, "Îmrallî çarmix e." Ji bo Serokatî di warê birdozî de bikujin wisa dikin. Ne fizîkî ye. Ji ber ku Serokatî birdozî ye. Xwestin Serokatî têxin tecrîdê bi ser tevgerê herin û Serokatî tesfiye bikin. Dûvre tevger ket qonaxeke krîtîk. Di demeke wisa de her kes ma ku çî dibe. Dûvre yê nêzî îxanetê samîmiyeta xwe bi xetê re nîne, di warê ruhî de ne bi Serokatî re ne û ne girêdayî ne, qut bûn. Tenê ne ji partyê qut bibin, heman demî ji bo partyê jî Serokatî qut bikin, ji xetê derbixînin di sala 2003'an de ketin hewldanê û li hemberî partyê isyan dan destpêkirin. Bi taybet dema Emerîka mudaxeleiyî Iraqê kir, bi derve re ketin têkiliyê û xwestin tevgerê bi dest bixînin.

Ji nû ve avakirina PKK û xeta nû ya şer

Dûvre Serokatî mudaxele kir, ji nû ve avakirina komîteya PKK'ê çêbû û qonaxek nû destpêbû. Li ser vî esasî PKK cardin xwe ji nû ve avakirin û têkoşîn da destpêkirin. Û di sala 2004'an pêvajoya berxwedana çekdarî ji nû ve bi rê ket. Di nêrîna me ya leşkerî de guhertin çêbû. Ango Serokatî di şert û mercê Îmralliyê de birdozîya xwe hemû ji nû ve ji çav derbas kir. Got: "Ez di birdozî de gihîştim rafînê." Ji tecrîbeyê komploye sîd wergirt, ji dogmatîzma çepitîyê xwe derxist, bi awayekî zanistî û hîn di heqîqetê de

Di sala 2007'an de çalakiya Oramer Şehîd Reşît û Huseyin da destpêkir. Dîsa heman demî heval Adil li Botanê çalakiyên wisa da destpêkir. Ev raber kir ku wê derbasî asta navîn bibe. Dûvre, şerê Zapê jî heye. Ango bilindbûnek çêbû lê tam çarçoveya xwe negirt û tam pêşneket.

Dûvre dijmin teknîk û teknolojiya nû ji Emerîka girt. Di 5'ê Mijdarê 2007'an de Erdogan û Bush hev dîtîn. Gotin, 'PKK dijminê hevkar e' û di çarçoveya komploya navnetewî de balafirên keşfê dan Tirkîyê. Berê ev balafir di destê Tirkan de nînbû; dan ku PKK tesfiye bikin.

Ji 2008'an şûnde pêvajoya Oslo destpêbû. Fêma bû ku di rastîyê de AKP wekî hikûmeta şerê taybet bi şewazê berê înkâr bike na, bi şewazekî cuda xwest me tesfiye bikin. Pêvajoya Oslo û Îmralliyê li ser vî esasî pêşket. Niha ev yek hîn zelal bû. Wê çaxê pêvajoya Oslo ket rojevê, lê dumahîkê di 2011'an de me dît ku piştî hilbijartina 12'ê Hezîranê, di meha Tîrmehê de li hemberî me şer îlan kir û ew şerê 2011'an û 2012'an çêbû.

Pêngava şerê gel ê şoreşgerî

Lê belê Serokatî vêya dîtîbû. Serokatî dît ku ev rêbazê li Oslo tê meşandin pirsgrîkê nabe çareseriyê. Ji bo vî Serokatî di 2010'an di meha Sibatê de perspektîfeke nû da. Perspektîfa çî? Perspektîfa Şerê Gel ê Şoreşgerî. Wekî qonaxa şerê parastina rewya ya herî dawî Şerê Gel ê Şoreşgerî xist rojêva me. Lê me nikaribû vêya tam tatbîq bikira. Di 2011'an de neket dewrê. Me di 2010'an de xwest nebû; me du meh şer kir xetîmî. Jixwe di 2011'an de dijmin êriş kir cardin pêk nehat. Ji 2004 heta 2011'an şerê me wekî şerê tacîzwarî bû. Çalakiyên pir mezin hebû, pêngavên mezin hebû, lê di warê stratejîk de tacîzwarî ma. Em derbasî şerê gel ê şoreşgerî nebûn. Di sala 2012'an de em bi qismî derbasbûn. Vêya jî dijmin tengav kir û pêvajoya Îmralliyê destpêbû. Dûvre jî pêvajoya Îmrallî 2013 û 2014 wekî li Bakur agirbest, li Rojava şer derbas bû. Stratejiya AKP û dewleta Tirk ev bû.

Pêngava me ya 2012'an, yek li Bakur hinek qonaxa şerê gel ê şoreşgerî destpêkir, li Rojava jî şoreş çêkir. Ji şert û mercê Sûriyê yê nû sîd wergirt û gaveke şoreşgerî avêt. Ji bo vî stratejiya dagirkeriya Tirkîyê tenê ne ji bo Bakur jî bo Rojava jî ket dewrê. Ji bo Rojava entegre bike, pêşî bigre, baskek wekî ENKS bi rêya PDK çêkir ku li wir perçebûn çêbikê û tesfiye pêşbixîne. Dûvre bi rêya çeteyan ket dewrê. Destpêkê bi rêya El Nusra û Ehrar El Şam û dûvre bi rêya Daîş xwest ku di Rojava de tesfiye pêş bixîne. Ew hewldanê wan ku xwestin tesfiye bikin negîhaşt encamê. Daîş êrişî Şengalê kir. Lê gerîlayê HPG'ê û YJA STAR'ê mudaxeleiyî Şengalê kir û rê neda ku ew bi temamî Şengalê tesfiye bikin, xelqên me yê Êzîdî jî wir derînin.

Wekî gotin, 'ger hûn wisa dikin, emê raberî we bikin.' Nêrîn em li ku derê zeifin; li gorî 3 kantonên Rojava Kobanê hîn zeiftir xuya bû ji wan re. Bi rastî jî Kobanê beriya wê salekê di bin dorpêçê de bû. Rexneyên Serokatî li ser vî mijarê hene û di cih de ne. Kobanê zeif hatibû hiştin. Daîş jî tespît kir û êrişî Kobanê kir. Li Kobanê şerê ku çêbû hesap pirsînek dagirkeriyê û îradebûna gelê Kurd bû. Li hemberî çeteyên Daîşê bi rastî jî îradebûnek hate raberkirin. Lê bi esasî li hemberî dagirkeriyê ew îrade hate raberkirin. Li Kobanê tenê Daîş neket, AKP jî ket. Ev bi xwe re qonaxeke nû ava kir. Destpêk xwedana Kobanê, mudaxeleiyê Mexmûr û Kerkuk jî bandorê

xwe hebûn lê bi taybet Kobanê weke dîrokeke hate nivîsandin. Bi berxwedana Arîr Mîrxanan hêza jina Kurd, cihan hemû pêhesiya. Îradebûna jina Kurd, îradebûna civaka Kurd derket holê. Wisa bû ku yekem car bajarekê Kurd bi berxwedana xwe, xwe xist dilê her kesî. Her kes jê hez kir.

Vê rewşê çî kir? Ev kompoyê ku min di serî de got hîn wexta Lozan, sala '92, dîvre salên '98-'99 bi esareta Serokatî ew dîwarê li dora me hatiye çêkirin; berxwedana Kobanê û dengvedana Şengalê kun kir. Yekem car ew bariyerê kompoyê navnetewî, bi ew berxwedana Kobanê ya pîroz, bi ew berxwedana Gelhat û Arînan ku bi rastî îradebûna civaka Kurd temsîl dike, ew dîwarana hatin kun kirin. Dîwarên sed salan in û ne hindik e. Ev serdemek nû vekir. Piştî wê tevgera şoreşa Rojava, Girê Spî girt, kantona Kobanê û ya Cizîrê kir yek. Berê dixwestin Kobanê bixeniqînin, ji holê rakin, dîvre jî Cizîrê rakin. Lê niha herdu kanton bûn yek, bûn welatek. Êdî ne mumkûne bê xistin.

Di heman dem û wextî de HDP jî di hilbijartinan de bendav qilûpand. Ango wisa bû ku tevgera Apogerî di Tirkîyê de bû pêşenga demokrasî û azadiyê. Di Rojhilata Navîn de jî li dijî Daîş û hemû paşverûtiyê re bû pêşeng. Bû pêşengê azadî û biratiya gelan. Ev tevgera Apogerî ku dijmin li ser kompoyê navnetewî çêkir, Serokatî esîr girt, ji bo ku tevgera wî bi esasî tesfiye bike û wisa wî tune bike, bi hemleyê HDP yê 7'ê Hezîranê û bi hemleyê şoreşa Rojava 15'ê Hezîranê Girê Spî girt angî bi zafera Girê Spî re hem di herême de hem jî di Tirkîyê de bû pêşeng. Ji vê yekê hemû dagirker pir acizbûn. Ew şovenîstên di sistema dagirkeriya Tirkîyê de pir zêde tirsyan û aciz bûn. Nikaribûn qebûl bikirana û hezim bikirana.

Ji bo wê AKP jî ji deshilat hate xistin. Di dewletê de ev baskên şoven, dagirker ku ji Kurd pir acizbûyî, ji PKK pir acizbûyî, ewên Ergenekonê qîsmek ji wan û AKP bi hev re îtîfaq kirin. Îtîfaq kirin ku yek, li hemberî PKK şer îlan bikin, bi şer biçin hilbijartin, AKP weke tek partî bibe deshilat ji bo ku Tirkîyê bikaribe li hemberî PKK û gelê Kurd bisekine. Didu, Şoreşa Rojava di bin êrişêke diplomatîk, siyasî de bixin bin zext, stratejiyek nû bidin meşandin ku êdî dest ji Daîşê berdin. El Nûsra jixwe heye, El Nûsra jî cihê wê yê Daîş e. Ehrar El Şam jixwe bi Tirkîyê re ye. Ew jî selefî ne; angî birayê hev in. Alîkariya El Nûsra û Ehrar El Şam bikin, lê êdî Daîşê bidin kêlekekê. Ji bo ku têkiliyên YPG-YPJ û PYD bi hêzên navnetewî ji Rûsya heya Emerîka û

Fransa yê ku li her derê çêbûye, ew dîwarên ku Kompoloya Navnetewî hate kun kirin wana hemû dîsa bigrin. Stratejiyek nû pêş xistin. Piştî hilbijartina 7'ê Hezîranê AKP û dewletê bi hev re konseptê nû ava kirin; li gorî wê konseptê çûn hilbijartinê ji bo ku HDP bixin bin bendavê, AKP bibe deshilat û di heman demê de şer li dijî Kurd û PKK îlan bikin, rê nedin ku Rojava şoreş jiyar bike, têkiliya derve yê Şoreşa Rojava hemû qut bikin û dîvre jî bixin listeya terorê.

Li dijî îradebûna Kurd konseptê şer a 24'ê Tîrmehê

Niha Erdogan bi Emerîkayê re ji hêzên NATO'yê re dibêje, 'hûn YPG bixin listeya terorê, ez bi leşkerê xwe dikarim biçim Reqqayê bigrim.' Berê Daîş xwedî kirin û mezin kirin. Daîş, AKP, Siûdî Erebaştan û Qeterê mezin kirin. Bi rêyên Daîşê xwestin pêlê Sunî li herême pêş bixin. Bi rêya Daîş xwestin şoreşa Kurdê azad, şoreşa Apogerî tesfiye bikin. Bi rêya Daîş xwestin ev pergala xelîfe, pergala wekî li Siûdî Erebaştan heyî mayînde bikin. Ji bo wê Daîş xurt kirin.

Demayê ku wan hêzên Daîş xurt dikirin, hêzên navnetewî Emerîka, NATO û Rûsya vana hemû temaşe dikirin. Digotin, 'Beşar Esad e, xem nîne.' Lê dîvre dîtin ku ew pir xedar in. Derketina Daîş bi taybet Musil girt şûnde dewlet îlan kir û li kesî guhdar nekir. Li hemberî xwediyê xwe jî îsyar kir. Vana pêhesiyar ku ji bo wan jî xeter e. Cardin dîtin ku bi destê Tirkîyê û Siûdî bi esasî weke cenawerek li gel xwe di hembêza xwe de xwedî kirine. Bi 64 dewletan koalîsyon li dijî Daîşê çêkirin. Niha li dijî Daîşê 64 dewlet koalîsyon hatiye çêkirin. Serpêşiya wan Emerîka dikêşîne. Lê AKP tevî vê koalîsyonê nebû. Siûdî Erebaştan zû manevra kir tirsîya û got, 'temam, hûn çî dixwazin emê wisa bikin.' Qeter got, 'jixwe ez welatekê biçûk im, ez jî vî karî dest dikêşînim û leşkerê min jî tune ne.' Tirkîyê jî got, 'na, ez tevî nabim. Ger ku PKK û PYD jî bike hedef ezê tevî bibim.' Lê wan jî gotin, 'jixwe PYD li dijî Daîşê disekine.'

Ger ne PKK bûya Daîş wê herêma hemû zext bikirana. Ne PKK bûya wê Başûr bixistana, Rojava tesfiya bikirana. Ev sedî sed e. Ji ber ku Daîş weke pêlek nû derket holê. Weke leşkerê Tîmûrlenk kes newêribû pêşî wan bisekinîyana. Şerekê psikolojîk dimeşîne. Berê serê însana jê dike, propaganda dike û diçe şer, bêyî ku kes şer bikin her kes ji ber wan dîreviya. Li hemberî wan ne leşkerê Sûrî, ne Artêşa Azad a Sûrî, ne yê Iraqê û heta li Şengalê ne jî pêşmerge

dikaribû bisekinîya. Tenê yê ku ji wan re got 'bisekinin' gerîla ye, PKK ye. Ê AKP dibêje, 'bila dijî PKK jî hûnê şer bikin.' Ango kompoyê navnetewî cardin bide pêş. Ji bo wê van dewletana qebûl nekirin, ew jî tevî nebûn.

Heta ku ev bûyerên serkeftina Girê Spî û serkeftina HDP şûnve 22'ê Tîrmehê bi Emerîkayê re li hev kirin ku êdî Emerîka qada hewayê yê Încîrlîk bi kar bîne. Li Încîrlîk jî teyareyan re vekirin, 23'ê mehê hikûmeta AKP bi hev re rûniştin biryara li dijî me şer girtin û 24'ê Tîrmehê jî jixwe şer destpêkir. Armanca wan ew e ku me bi şer tesfiye bikin, Şoreşa Rojava jî têkiliyên wan ê derve hemû qut bikin û wir jî tesfiye bikin. Hedefê wan ev e. Ev şera destpêk li ser Serokatî destpêk bû. Destpêk tecrîd meşandin. Ji ber ku şer bi esasî li ser Serokatî ye, li dijî xeta Serokatî ye. Berê xwestin ji rewşa Serokatî, ji hevdiñinan sîd werbigrin ku tevgerê tesfiye bikin û Serokatî zêfî bikin. Serokatî jî dibêje "Ger ku Şoreşa Rojava tesfiye bikirana, Şengal bigirtana û derbe li me bixistana wê bihatana ji min re bigotana, 'tu ketî, ka van şertên me qebûl bike. Bang bike bila gerîla ji Bakur derkevin'." Lê ev pêk nehat. Li rexme ku kêmahiyên me hebûn, Kobanê çû ber ketinê, hindik mabû ku bikeve, lê cardin jî îradebûna xeta Apogerî, mîltanên vî tevgerê rê nedan ku Kobanê bikeve. Bi rastî jî li Kobanê dîrokeke hate nivîsandin.

Destana berxwedaniya Kobanê bû sembola Kurdan

Lê bi êrişê Kobanê dixwestin wisa bibêjin ku; pêşmerge jî Şengalê reviyar, gerîla jî ji Kobanê reviyar. Divê ev nav li ser gerîla neyê siwar kirin. Ev leke li gerîla nekeve. Ji bo wê çî dibê bila bibe divê ku nekeve. Heta wê çaxê dijmin nedihat sekinandin. Dijmin her roj qademyek pêş de dihat. Hat, hat gîhaştê ber derî, 250 metro mabû ku bigihîje derî. Lê mîltanên Apogerî gotin ku 'emê dijmin bidin sekinandin.' Jixwe di 5-6'ê Cotmehê de şer çêbû. Werga 10 roj dewam kir. Bi esasî jî 5'ê Cotmehê heta 15'ê Cotmehê pir girîng e. Ew 10 roj, rojên qedere ne.

Di wan 10 rojan de êrişên dijmin hat sekinandin. Me hewl da ku berî her tiştî êrişên wan bidin sekinandin. Rojêkê jî di pêş de neyên. Lê her roj pêş de dihatin. Di vir de berxwedanê Destnayan di wê avahiyê de hevalan bi fedaîti şer kirin. Avahî ser wan hilweşiya jî dîsa jê derneketin. Lê rê nedan ku dijmin pêşde were. Ew şer bi rastî di şert û mercên zehmet de rol listina hevalê

Şahîr hebû. Bi rastî şer şerekî fedaiyan bû. Di wê qonaxê de êdî gîhaşt wê nuqteyê. Yên ku xwe ji bo birdoziya Serokatî, ji bo ku kesek nebêje 'gerîla şikest û reviya' yên ku xwe feda kirin di wir de derketin pêş. Wisa dijmin sekinandin. Heya 15'ê Cotmehê êdî ketin êrişê. Di wan 10 rojan de destpêkê êrişê dijmin sekinandin dîvre jî ketin êrişê. Yekem car 24 saet heval pê re mijûlbûn û girtin. Me pirsîyar kir me got, 'we çî girt?' Gotin, 'me malek girt.' Malek jî destê dijmin hate girtin. Ev serkeftinek bû; me pîroz kir. Me got, 'her bijî ji we re.' Wisa bû, heval nikaribûn malek bigirtana, dijmin her pêşde dihat.

Mesela dijmin dît ku nikare pêş de biçê avahî avahî hilweşandin û bi vî awayî pêş de çûn. TNT dixist binê avahiyan hildîweşandin û pêş de diçûn. Kelehan nas nedikirin. Tank û teknik bi wan re hebû. Heya wê çaxê teyareyên koalîsyona navnetewî jî tunebû. Piştî ku dîtin ev îrade îradeyek ji pola ye, na-keve û diçe zaferê û ketiye êrişê hingê teyare lédan. Jixwe dîroka xwe diyar e. Di 16'ê Cotmehê de biryar dan û çend roj dîvre ketin dewrê. Ango dema ku li wir hêz kete êrişê biryar da. Ev şer ew dîwarana hemû hilweşandin. Bi rastî ev dîrokek bû.

Niha ev hewldanên dewleta Tirkîyê yê nû wê çiqasa encam bigre li hemberî vî heqîqetê divê mirov lê binêre. Bi van êrişên xwe sedî sed xeta Serokatî dixwazin tesfiye bikin. Bi esasî ev êriş li hemberî Serokatî ye. Mesela Serokatî li ser Kobanê pir disekinî. Ji bo Serokatî Kobanê wateyê xwe manewî jî pir heye. Serokatî pir li wir ma ye. Ji bo wê jî Serokatî girîngî da ji bo Kobanê bang kir û seferberî çêkir. Dijmin jî bi vî awayî girîngî dayê û bi esasî xwestin Serokatî di wir de bixînin. Serokatî niha dibêje: "Ger ku Kobanê biketa wê bihatana ji min re bigotana 'vaye hûn binketin, dê şertên me qebûl bike.'" Ango şerê îrade û şerê xetê ye. Xeta Kurdê azad di serpêşiya Serok Apo de berxwe dide. Li hemberî kompoyê navnetewî berxwedanî kir û kompoyê navnetewî kun kir.

Niha AKP dixwaze cardin PDK jî bi kar bînin li kêleka xwe wê jî bi rê bixe, rol bide ku baskeke ji wan li Rojava ava bike û bi vî awayî bibêje, "ez bi Kurdan re me, lê bes ez li dijî PKK me. PKK, PYD û YPG jixwe hemû terorîst in. Pêwîste hemû dewletên ku di NATO'yê de ne bixin listeya terorê." Wisa dixwaze kompoyê navnetewî cardin li hemberî me bi rê bixe. Hewldanên AKP û dewleta kûr cardin xeta kompoyê navnetewî dixwazin zindî bikin. Ev cihê ku hatiye kun kirinê cardin bigrin û me bixin bin dorpêçê. Niha hewldanê xwe bi vî awayî ye.

Pêngava şerê gel ê şoreşgerî û îlankirina xweseriya demokratîk

Li hemberê vî pêwîste em jî tevbigerin. Tevgeriya me çî ye? Divê ku hem di warê rêxistinî û hemleyê leşkerî de amadekariyên me hebe, hem jî di warê siyasî û diplomatîk de divê amadekariyên me hebe. Di vî çarçoveyê de jî 25'ê Tîrmehê heta niha ev çar mehê derbasbûyî bi giştî sekna me, şoreşa me, kete qonaxêke pir girîng. Di qada gerîla de li gorî perspektîfê Şerê Gel ê Şoreşgerî gavên nû hatin avêtin. Bi taktîk û hemleyên nû tîkoşîn bi rê ket. Zeîfî û kêmahiyên xwe hene. Niha hemû eyalet li ser van kêmahiyana civîn çêkirin. Lê bi giştî seknê gerîla sekneke li gorî demê ye. Aliyê xwe yê serkeftî li pêş e. Ev taktîkên ku gerîla nû pêş xist; bi taybet kontrolkirina rêyan, kontrolkirina araziye, sabotaj û hwd encam girtin. Li kêlekê wê sîûqast an jî kemîn divê vana jî mirov hîn xurtir bikarîne. Lê di astekê de hinek encam li holê heye. Di xeta stûr de ez dibêjim. Wekî din di

detay û hûrikan de li Botanê ev çalakiya Bêşebabê cihê rexneyê ye. Berxwedanê Çarçela mirov dikare pir rengî şîrove bike ku operasyon 40 rojan li wir meşiya. Berxedanek heye û wendahî jî hene. Lê bi rêbazên ku hîn jî dewlemend hebûna pêwîstbûn. A girîng li her derê ali-yên xwe yê erênî jî, kêmahî jî hene. Lê bi giştî asteke hat girtin û ev hêvî dide. Hêvî dide ku di perspektîfa Şerê Gel ê Şoreşgerî de ev hêz dikare kûr bibe.

A herî girîng cardin li gorî perspektîfa Şerê Gel ê Şoreşgerî derketina civakê ye. Di pêşengtiya ciwanan de pêşxistina parastina cewherî di Kurdistanê de tişteke nû, gaveke nû û qonaxêke nû ye. Niha li derdorê 9-10 bajaran hêza parastina cewherî fermî tede heye. Ango eşkere dibêjin, 'em li vir in.' Tax azad kirine û xweseriya demokratîk îlan kirin e. Avakirina xweseriya demokratîk niha tê pratîzekirin. Li ser 9 xalê ku Serok Apo behs kirî, xwe ava kirin, avakirina xweseriya demokratîk gav bi gav tê pêş xistin. Ev tişteke nû ye. Di serhildanên berê ya li Kurdistanê bûyî de bajar rojêkê hatine girtin û piştî wê ketine. Bajar wisa demdirêj nehatine girtin. Yekem care ku di vî serhildanê de girtina bajaran 4 meh e didome. Berxwedanên pir girîng çêbûn. Bajara Farqîn, Cizîr, Gever, Sîlopî, Nisêbîn û me navê wan negotî jî berxwedan çêbûn. Berxwedanên pir hêja û pir pîroz in. Bi rastî berxwedanê li Farqîn û yê niha li Nisêbînê dimeşe ne ya tenê Nisêbîn û Farqînê ye. Farqîn û Nisêbîn herdu jî niha di şopa hev de li berxwe didin, Farqîn bi berxwedana xwe dorpêç li ser rabû dîvre li ser Nisêbînê destpêk bû.

Niha vî mirov dibe dîrokê. Farqîn di dîroka Kurdan de paytexta dewleta Mervaniyan e. Nisêbîn çî ye? Ew jî cihê ku çanda Mîtanîyan pêş ketiye ye. Cih û warê Mîtanîyan e, bajarê Mîtanîyan e. Cihên wisa di dîroka Kurdan de jî cihê xwe hene û îro berxwedanê van deverana dibe berxwedanek ji bo pêşeroja gelê Kurd giştî û pir girîng e. Her bajarek girîngiya xwe heye. Mesela Cizîr wekî Mezrobotan hîn zêde wateya xwe heye ji bo Kurd û Kurdistanê. Evana hemû ji bo civaka Kurd dîrok in. Îro dîroka serdemê temsîl dikin. Ev bajarana bi berxwedan û tîkoşîna xwe sekna serdemên nû temsîl dikin. Bi rastî ev şoreşa azadiya Kurdistan raber dike ku ketiye qonaxêke nû. Îro hem li çiyê berxwedan heye hem jî li bajaran. Ev bi temamî tişteke nû ye. Ev berxwedanên tîn meşandin em wan silav dikin. Şehîdên ji gel heta niha şehîd ketî, şehîdên wê şoreşê ne. Em wan bi ilankirina tîkoşîna azadiyê bikin kesên nemir. Dayîk, zarok, îxtiyar şehîd dikevin. Di her emrî de însan li berxwe didin û di berxwedanê de şehîd dikevin. Şerê gel ev e. Nexwe Şerê Gel ê Şoreşgerî wisa ye.

Pevajoya xweserî bi xwe re zelalî jî anî

Ew perspektîfa 2010'an em niha dinêrin dikeve jiyarê. Gelo kêmahiyên xwe nîn in? Bêguman hene. Di vî xisûsê de HPG di astekê de hinek tişt bi kar anî. Pir hindik pêşxistina akademyan; akademyên Mehmet Goyî û Rojîn Gewda, kûrkirina akademyên navendî, pêşxistina Hêzên Taybet, kûrkirina teknik û taktîk, angî ji bo jî nû ve ava kirina xwe HPG di cewher de hewldanekê pêş xist. Ji bo jî nû ve avakirina hewldanekê çêbû. Li kêlekê wê di qada civakî de ger ku ji bo avakirina xweseriya demokratîk bi rastî hewldaneke çêbûya, fikrek bi cih bikirana û li gorî wê rêxistinî pêş bixistana wê rewş niha cuda bûna. Lê mixabin di wê eniyê de pir kêmahî hene.

Bi esasî ew qad jî kete qonaxa zelaliyê. Çawa? Pir kes hebûn di qada civakê de ne hêjbûn jî, lê bes di şert û

mercên rehet de xwe weke pêşeng û kadro raber dikirin. Lê îro zehmetî çêbû yê bi rastî yê ji vê şoreşê bawer dikin, bi rastî bi Serokatî re girêdayî û bi rastî milîtanên vevgerê niha eşkere dibin; ên sexte, oportunist, temsila xeta navendî dikin ji ji hêlek din de eşkere dibin. Gelek deverên din zehmetiyên heytî ji kêmahiyên kadroyên di wir de rol nelîstin û pêşengî nekirinê tê. Elbet em nabêjin qada parastinê temam e. Na, di wan de ji kêmahî hene û pêwîste em bi awayekî lez hem di qada parastinê de, hem di qada civakî de van kêmahiyên bihêrînin. Her kes kêmahiya xwe bibîne, derbas bike û pêvajoya avakirinê bi heqîqî pêş bixe. Ev heqîqeta berxwedana civaka gelê Kurd li hemû deverên Kurdistanê belav bike. Îro derfetek pir girîng çêbû ye û têkoşîna azadiya Kurdistan, tevgerê demokrasiyê û çep sosyalîst ên Tirkîyê bi hev re ketîne têkiliyek baş.

Ger Kurdistan xweser be wê Tirkîyê jî demokratîk be

Pêwîste mirov di vir de kevanek veke û tiştina bibêje. Dewleta Tirkîyê di sala 1925'an vir ve her tim dixwest ku tevgerên Kurd û tevgerên çep-sosyalîst li Tirkîyê jî hev cuda bike. Nehêlîne ku têkiliyên wan bi hev re çêbibe. Ji bo wê gelek rêxistinên ajan çêkirin. Bi rastî jî hewldanên îstixbaratên dewletê Tirkîyê di vê xisûsê de pir bandora xwe çêbû. Lê niha bi vê hemleyê Serokatî ku bi HDP'ê bi rê xist. HDP ew diwarana jî bihêrand û ew hewldanên Tirkîyê jî şikand. Ji bo wê sînerjiyek çêbû. Ev jî gaveke girîng e. Divê şoreşa Kurd her tim bi tevgerên sosyalîst çep û demokrasiya Tirkîyê re xwe hîn zêde bike yek. Di vê wateyê de tevgerê me banga bloka azadî û demokrasiyê çêkiriye. Zemînê wê heye. Cardin ev hêzên çekdarî yê bi çek dixwazin têkoşîn bikin, bingehê wê jî çêbûye ku mirov bi wan re hinek hêzbûn çêbibe. Divê ku şoreş wisa bandorê xwe êdî li Tirkîyê jî di nav gelê Tirkîyê de jî raber bike. Pirs-girêkê Kurd di heqîqetê de pirs-girêka demokratîkbûna Tirkîyê ye, azadbûna gelên Tirkîyê ye.

Ger ku Kurdistan xweser be, wê Tirkîyê jî demokratîk bibe. Kurdistanê xweser Tirkîyeyek antîdemokratîk nabe. Ji bo wê pirs-girêka Kurd di heman demî de pirs-girêka azadiya gelên Tirkîyê ye jî. Pirs-girêka hemû kesên ku ji sîstemê hatine derkirin, xelqên me yê Kurd dibe Tirk dibe yan jî Elewî, Ermenî, Asûrî, Suryanî, Çerkez û hemû kesên ku ji sîstemê hatine der kirin, tîrêxandin, ji wan hemûyan re bingehêke têkoşinê vebûye û têkoşîna azadiya Kurd pêşiya hemûyan vedike. Doz, doza hemû gelan e. Di serê de jin, hemû çînen kedkar, ên tîrêxandin û pelixandin di hewldanek cidî de ne. Têkoşîna azadiya jinên Kurdistan îro rêyek mezîna vekirî ye. Ji bo ku bihêrandina deshilatdariya zîlam, ji bo azadiya jin, ji bo mafgirtina hemû kesên ku tîrêxandin, ji bo kedkaran, têkoşîna azadiya Kurd îro derfetek mezîna ava kirine. Ji bo wê jî divê li ser vê esasê îtîfaqên xurt pêş bikevin. Paradîgmaya Serokatî ev e; li ser perspektîfê netewa demokratîk, em hem dikarin li Tirkîyê eniyek xurt ava bikin û şoreşê li hemberî olîgarşiya AKP'ê, li hemberî faşîzmê xurt bikin û hemû êrîşên wan vala derxin. Ev mewziyên niha li bajaran di pêşengiyê ciwanan de bi destê gel ketî, em wan biparêzin. Gelê me biparêze û gerîla jî xwe li çiyê kûr bike, amade bike û bi planeke nû li gorî şerê zivistanê bikaribe tevbigere. Ji ber ku ew dibêjin 'zivistanê jî emê berdeham bikin.' Wê çaxê zivistanê jî wê berxwedan bimeşe.

Di zivistanê de jî wê perspektîfa şerê gel ê şoreşgerî derbasdar be

Ev zivistan, zivistana 2015 dikeve 2016 ne zivistanê asayî ye. Ev zivistan zivistanê awarte ye. Ev zivistan û 2 mehê biharê (Adar û Nîsan) ango 5-6 mehê li pêş me ji bo wextekê pir û pir dîrokî ye. Ji ber ku di jîmin dixwaze ji derfetek zivistanê sîd werbigre û derbeyan li me bide. Bajaran bixîne û di

Farqîn di dîroka Kurdan de paytexta dewleta Mervaniyan e. Nîsêbîn jî cihê ku çanda Mîtaniyan pêş ketiye ye. Cih û warê Mîtaniyan e. Cihên wisa di dîroka Kurdan de jî cihê xwe hene û îro berxwedanê van deverana dibe berxwedanek ji bo pêşeroja gelê Kurd giştî û pir girîng e. Her bajarek girîngiya xwe heye. Mesela Cîzir wekî Mezrobotan hîn zêde wateya xwe heye ji bo Kurd û Kurdistanê. Ev bajarana bi berxwedan û têkoşîna xwe sekna serdemên nû temsîl dikin.

çiyê de gerîla derbe lê bide û şoreşê wisa tenê bixe çiyê jî bajar derîne. Ji bo wê jî di vê zivistanê de li hemberî wan êrîşên faşîzma dewleta Tirkîyê û AKP sekinandin pir girîng e. Ev sekinandin di heman demî de sekinandina azadiya gelan û demokrasiya Tirkîyê ye jî. Ev zivistana weke zivistana berê derbas nebe, ev zivistan wê zivistanê berxwedan û şer be. Niha de wisa dixûyê.

Ji bo wê em di demêkê pir girîng û dîrokî de ne. Di vir de perspektîfê me yê leşkerî Şerê Gel ê Şoreşgerî ye. Me naveroka wê hinek got, xeta me îro gîhandiye perspektîfa Şerê Gel ê Şoreşgerî. Perspektîfa Şerê Gel ê Şoreşgerî final e. Ango qonaxa dawiyê ye. Gel û gerîla mil dide milê hev û wisa şoreşê dike. Niha em êdî gîhaştin wê qonaxê. Niha pratîkên zemînê êdî ava bû. Niha li Bakur çarçoveyê pêş me wisa ye. Ev îro erkeke rojevî ye. Divê mirov werga bimeşîne.

Dagirkeriya Tirkîyê îro serpeşîya dagirkeriya li ser Kurdistanê dimeşîne. Erê Îran jî heye, lê Tirkîyê niha bi şêwazekê tunekirinê Erdogan her roj diaxive. Li Antalyayê jî di zivirê G20'an de jî eşkere kir. Cihan hemû li çî hewayî ye, ew li çî hewayî ne! Hemû cihan hewl dide ku xwe ji ev belaya Daişê xilas bike, ew jî dibêjin 'na, PKK, Kurd jî hene.' Kes jî wan guhdar nake. Li rexmê ku hemû serokên dewletên mezîna ên dewlemend kesî zêde guh neda wan jî. Ji ber ku xelq jî dizanin ku PKK Daişê sekinand.

Daiş ku li Kurdistanê derbe xwar êrîşê xwe li cihanê belav dike

Niha Daiş di nav xwe de nîqaş dike, rasterast nabêjin ku 'çûyîna me yê ser Apoyîyan şaş bû', lê dibêjin, 'Kobanê bajarekê biçûk bû, me ji bo Kobanê pir rîsk da berçav; ev şaş bû.' Ew îtîraf dikin ku li Kobanê 2 hezar û 500 kesên biyanî hatine kûştin. Ango yê wan ê herî profesyonel in. Lê li gorî qeydên Fermndariya Kobanê ya YPG'ê nêzî 5 hezar in. Ji ber ku 2 hezar û 100 cenaze di destê YPG de ye. Daiş li gorî prensîba wan cenazeyên xwe dibin. Misoger ew jî 2 hezar cenaze birine. Ji bo wê mûnkûne li dora 5 hezar wendahî dabîn. Dibêjin '2 hezar û 500 kadroyên fedaî û yê bijare me li Kobanê da, çûyîna li ser Kobanê ne rast bû.' Niha Daiş di nav xwe de wisa nîqaş dikin. Ev di malperan de derdikevin pêş. Ji hevdu re dinivîsinin xelq dişopînin. Niha taktîk nîqaş dikin; dibêjin ku, 'her kes li hemberî me ket êrîşê, wê taktîkê me çî be? Em li cihanê hemû belav bibin lîxin, an jî em Reqqa û Musilê biparêzin?' Niha di nav wan de 2 fikir çêbûne:

Fikrek dibêje ku, 'em Reqqa û Musilê biparêzin.' Fikrek din jî dibêje, 'jixwe teknîkê wan wir dikin hedef, em li cihanê belav bibin û ew kafirana derbe lêbidin û biçin cinetê.'

Niha her kes dixwaze wan bide sekinandin. Li Parisê qetlîamek çêbû, 129 kes hatin kûştin û pîrek jî birîndar heye. Em ji xelqê Fransayê re, malbatên ku jiyana xwe ji dest dane re sersaxiyê dixwazin. Bi rastî jî ev wehşetek e. Paris weke paytexta Ewropayê tê dîtin, bajarê

herî mezîna e û berê de li wir şerên mezîna çêbûne. Şerê proleterya û komuna yekem li wir çêbûye. Di navenda wê de ewqas însan qetlî kirin. Ev wehşetek e. Em vê wehşetê şermezar dikin.

Niha li Zirveya G20 Pûtîn axiviye, gotiye, 'Daiş jî çend welatî alîkarî digrin.' Wisa ye. Ger ku Daiş ji ti kesî alîkarî negrin wê çawa karibin ewqas tişt bikin? Alîkarî digrin. Bi rastî jî her ku pêwîstiya Tirkîyê çêbûye Daiş çalakî li dar xistine.

Mesela li Tirkîyê di hilbijartinan de li dijî HDP'ê çalakî kirin, dûvre jî bo li Tirkîyê kaos çêbibe, li Enqerê û Pîrsûsê çalakî kirin. Vana hemû xizmetî AKP kirin. Niha jî li Parisê kirin. Tirkîyê dixwaze ji vê jî sîd wergire. Bi esasî li ser Tirkîyê çûne. Di vir de Tirkîyê sîdcar e. Dîtirse sîdê xwe derkeve holê ew jî her hewl dide ku dibêjin 'em li Daiş û li dijî PKK şer bikin.' Bi esasî di mezînbûna Daişê de rola Tirkîyê, Erebîstana Sîûdî û Qeterê heye û roleke serekî ye. Cardin ên ku vê temaşe kirine jî berpirsyar in. Berpirsyariyên hemû hêzên NATO hene. Ji ber ku ew hêzana di dema çek anîna Daişê de temaşe dikirin. Vaye em 3 salin ku li hemberî Daişê şer dikin û hemûyan temaşe dikir. Kengî ku dîtin dikin Hewlêrê bigrin û 2 rojnavevanê Emerîka li pêşî kamera serî jêkirin, wê çaxê biryar girtin ku li hemberî Daişê şer bikin. Heya wê çaxê li dijî Daişê kesî şer nedikir. Tenê me şer dikir û Tirkîyê alîkariya wan dikir.

Niha Daiş li Parisê ev komkûjî çêkirine, Davutoglu dibêje, 'bila muxalefeta Tirkîyê (bêtir jî behsa HDP dike) bila jî yê Parisê ders bigrin. Li Parisê hikûmeta xwe qet tewanbar nekirin û hemûyan hevdu girt.' Hela lê binêrin, heya niha tu bi Daişê re bûyî, te bi Daişê re îtîfaq kiribû; helbet wê muxalefet, HDP te rexne bike. Kî gotiye ku hikûmeta Fransa bi Daişê re ye. Me tişteki wisa ne bihiştiye. Bi kurtahî di vê qetlîama Parisê de rolê Tirkîyê tede heye. Jixwe dibêjin li ser hinekan de nasnameyê Tirkîyê hatine dîtin. Jixwe xeta wan jî Tirkîyê ye, ev eşkere ye.

Şoreşa Rojava dibe Şoreşa Sûriya Demokratîk

Niha bi kurtahî şerê me û dagirkeriyê êdî di çapê cihanê de ye. Bi taybet li Rojava niha pêvajoya pêngavê heye. Li Rojava QSD (Qewetê Sûrî ya Demokratîk) çêbû. Bêguman navendê wê YPG temsîl dike. Lê hêzên Ereba gelek tevlihbûn û ne dûre ku di pêşerojê de di qada siyasî de di navberê Kurd û Ereban de weke komseweke Sûrî ya demokratîk pêş bikeve. Şoreşa Sûrî hîn nû dikeve xeta xwe. Ev QSD hemleyê xwe pêş bixe; wisa dixûyê. Ji ber ku

hemleya xwe ya herêma Hol bi serkeft. Herêma Hol herêmek stratejîk e. Tenê di wateya petrol de nabêjim, xeta Sûrî û Iraq bi hev re girêdide. Ji bo wê heya niha navenda Daişê bû. Hemû çalakiyên li ser herêma Cizîrê jî Holê plan dikirin, erebeyên teqemeniyê jî Holê bi rê diketin. Nêzî Iraq û Şengalê bû. Ew der hate girtin. Di heman demî de girtina Holê bingeha azadkirina Şengalê çêkir. Tevgera Şengal di 2 rojan de bi ser ket. Çima? Ji ber ku jixwe Hol çû ber dor-pêçkirinê; di wan gundan de 15 roj şer hate meşandin. Bi sedan cenazeyên wan ketin dest. Şengal û Hol li gorî plana Daişê de weke fermandariyê xwe yek bû. Dema ku li Holê derbe xwarin Şengal jî zû ket. Hem azadkirina Şengal hem jî azadkirina Hol pêşveçûnek girîng e. Wisa dixûyê ku ev jî bo destpêka hemleya QSD'ê bû û hemle wê berdeham bike. Guman heye ku Bakurê Sûrî tevahî bigrin. Her pêş de biçê dibe. Ji bo hesabê dîrokî jî van çeteyên hov bipirse û jî bo plana dagirkeriyê li ser Kurdistanê jî vala derxîne dibe ku her 3 kantonan bike yek û Sûrî bibe Sûriyek demokratîk.

Di vê xisûsê de xeta Şoreşa Rojava rast bû. Perspektîfê Serok Apo li ser herêma Rohhilata Navîn jî ber ku rast in, Şoreşa Rojava xeta sêyemîn meşand rastiya wê derket holê. Ji bo wê Şoreşa Rojava her ku diçe qezenc dike. Niha Rûsya jî Emerîka jî di Sûrî de ye. Xeta sêyemîn ne bi wî re ye, ne jî bi ya din, bi herduyan jî dikare bide û bistîne. Xeta xwe bi xwe re ye, ne bi kesî re ye. Xeta serbixwe ye. Lê dikare dialogê bi her kesî re çêbibe. Dikare hevbeşî bi her kesî re çêbibe. Wisa vekirî be. Ango ev xet heta niha serkeftî ye, wê jî vir û wiha jî hîn zêde serkeftina bigre dest. Bi esasî wisa pêşveçûna Şoreşa Rojava û avakirina zemîna Şoreşa Sûrî paradîgmaya netewa demokratîk li Sûrî dike alternatîfa sereke. Bi rastî li Sûrî çare encax bi paradîgmaya netewa demokratîk çêbibe. Ango hemû netew û bawerî bi hev re bibin yek. Di vê wateyê de jî bo ku Şoreşa Sûrî li ser vî esasî çêbibe derfetek mezîna ava bûne. Pêşketina Şoreşa Sûrî li ser vî esasî derî vekirina Şoreşa Rohhilata Navîn e. Ev heqîqet fikir û ramana Rêber Apo piştrast kir. Fikir û xeta Rohhilata Navîn û xeta biratiya azadî û demokrasiya gelê Rohhilata Navîn e. Em bawer dikin ku di vê çarçoveyê de wê li Rojava û Sûrî şoreş pêş bikeve.

Di Şengala rizgarbûyî de divê rêveberiya xweser hebe

Şengal jî hate rizgar kirin. Rizgarkirina Şengalê ne ku 13'ê Mijdarê de hemleyek pêş xist û rizgar bû. Na. Paşeroja Şengal heye. Di 3'ê Tebaxê 2014'an vir ve berxwedanek heye. 4 meh û niv di dor-pêçê de berxwedanî çêbû. Şehadetên mezîna çêbûn. Bi rastî jî li wir kedek mezîna, berxwedanek mezîna çêbû. Ev berxwedanî û ked hemû bingehê rizgarkirina Şengalê jixwe ava kiribûn.

Şengal jî bo Kurdên Êzidî ciheke pîroz e, Êzdixan e. Ji bo wê Serokatî pir girîngî dide. Kurdê herî kevin li wir jîyan dibe û me jî bi rastî li wir pir şehîd dan. Bi giştî Şengal û parastina korîdor û parastina şerê di dor-pêçkirina Şengalê de şerê Rabîa û Cezaa vana hemû jî bo Şengalê bûn; di wan hemû yan de li derdora 170 şehîd me daye. Ji encamê wê berxwedaniya dîrokî ku hatiye meşandin di 13'ê Mijdarê de hema zû ket. Ji ber ku berê pir lêdan çêdibûn. Operasyona rizgarkirinê di 8'ê Cotmehê de hat meşandin Geliyê Şîlo hat girtin, dûvre sînoren Rojava hatin girtin. Ev operasyonên rizgarkirinê jî mêj de destpê kiriyê û wisa çûye encamê.

Li wir hinek pirs-girêk hene. Heqîqetêkî pêşmerge jî li wir heye. Pêşmerge erka

xwe ya parastinê pêk neanîn, ji encamê wê gerîla çû wir. Dûvre bi alîkariya gerîla refek pêşmerge jî çûn wir. Piştî wê 4 meh û niv gerîla û li dora 10 hezar gelê me yê Êzidî yên ku nedixwestin erdên pîroz biterikînin û terk bikin di bin dor-pêçê de man û di wir de berxwedanek mezîna çêbû. Dûvre di aliyek de hevalan di aliyê din de jî pêşmerge ew dor-pêç qetandin. Piştî wê rê wêbû pêşmerge qewetê xwe û teknîkê xwe hemû bir. Vê carê digotin, 'emê tenê vir rizgar bikin. Hûn xwe bidin alî.' Yê ku vê rizgariyê destpê kir em bûn, ewqasî şehîd dayî em in, ji encamê wê pirs-girêk çêbûn. Lê di pêkanîna de bêyî ku bi hev re îtîfaq an jî axivandin hebe her kes di aliyê xwe de rizgar kir. Niha zêdeyê bajêr di destê HPG û YBS de ye, qismek jî di destê pêşmerge de ye. Ango ne dîr e ku ev bi xwe re pirs-girêkan ava bike.

Niha dibêjin, 'rêveberiya bajêr pêwîste yek be, ew jî em in.' Lê heqîqetêke Şengalê heye. Heqîqeta Şengalê pêwîstî bi siyasîyeteke netewî heye, lê PDK nayê vê. Dibêje, 'bila tenê ya min be. Temam, hûn hatin vir, we şer kir bes e, êdî jî vir derkevin.' Gelê Êzidî divê xweser be, xwe bi xwe biparêze e. Ger tu derfetek wisa ava nekî Êzidî êdî venagere. Êdî bi Misilmanan wisa bawer nake. Ji bo wê divê mirov Êzidiyan qanih bike. Rêya qanih kirinê jî ew e ku xwe bike îrade, îradeyê wan nas bike, bila li wir xweserbin, qewetê xwe yê parastinê û meclîsê xwe hebin, xwe bi xwe rêvebibin, siyaseta Kurd jî piştgirî bide wan. Divê hemû kes piştgirî bide wan. Em vê diparêzin. Niha di vê mijarê de pirs-girêk heye. Car bi car qeyran çêdibe. Heya niha qeyran hatine çareser kirin, lê her roj jî gengazê ew qeyranana zêde bibin. Em dixwazin bi rastî jî li hev hatinek çêbibe.

Divê em mafê îradebûna gelê Êzidî nas bikin. Wisa em Şengala nû û pîroz bixemilînin. Wekî din ne wisa be, partiyek biçê li wir desthilata xwe ava bike, qey-meqama xwe lê deyne, hemû tiştê xwe li wir hikum bike, ma wê wir çawa azad bibe! Na, divê ku ew cihek rengîn be ji bo gelê Êzidiyan cih û warek be. Di vê xisûsê de nîqaş hene. Îro ne zelal e wê çî bibe. Bi rastî jî hewcehî bi siyasîyeteke hevbeş heye. Lê ew siyaseta PDK ê yek alî, qebûl nekirin û nayê dialogê bûye sedema xetîmandinekê. Welhasil heya ku pêwîst bike wê gerîla Şengalê jî wê tevahiya axa Başûrê Kurdistanê biparêze e. Destkeftiyên Başûrê Kurdistan wê biparêze e, hêzên me yê niha li Mexmur jî xeta Kerkukê jî ev rola xwe wê berdeham bike. Xeteriyê Daişê hîn nebihûrî ye. Li Başûr jî mirov dikare vana bîne ziman.

Sala 2016'an wê bibe sala şoreşê

Bi kurtahî li her çar perçeyê Kurdistanê pêşveçûnên girîng hene. Têkoşîna Azadiya Kurdistan roja îro di qonaxekê dîrokî de ye. Bi taybet jî ev zivistanê li pêş me serdemekê pir girîng e. Pêşveçûnên vê zivistanê ev 6 mehên pêş me bibin, wê rojên dûv wê jî diyar bike. Ji bo wê jî şerê niha dom dike wê qederê vê demê diyar bike. Ji bo wê pir girîng e. Divê her kes wekî tîrêxandin beşdar bibe. Kî bi çî erkare, wê temam bike. Divê em xwe ji pêngava 2016'an re amade bikin. Ger em xwe ji pêngava 2016'an re baş amade bikin, ev tîrêxandin wateya ku salê 2016'an wê bibe sala azadiya Kurdistan û azadiya Rêber Apo; bibe sala şoreşê. Di paradîgmaya Rêber Apo de kûranî û zelalî çiqas çêbibe, wê ewqas di pratîkê de bikaribe encam bigre û biserkeve.

PKK'nin 37 yıllık mücadelesinde Avrupa'daki halkımızın rolü

Kapitalist modernitenin merkezlerinde yaşayan halkımızın, karşı karşıya bulunduğu çok yönlü saldırılar derin tahribatlar yaratıyor. Kapitalist sistem insanın toplumsal, ulusal, kültürel ve moral değerlerini aşındırıyor. Halkımız Avrupa'da da, kendi koşulları ve özgünlüğü içinde, kendi özyönetimini geliştirip inşa ederek kapitalist moderniteye direnebilecektir.

Mustafa Sarıkaya

Tüm insani ve ulusal kutsallarımızın yaratıcısı ve koruyucusu olan PKK'nin, 37. mücadele yılını kutluyoruz. Devrim niteliğinde büyük değişim ve dönüşümlerin yaratıldığı, yok oluşun kıyasına gelmiş bir halkın, tükenişin o lanetli anafordan çekilip alındığı destansı bir direnişin tanığı 37 yıl geride bırakıldı. Küresel hegemon güçlerin büyük suç ortaklığıyla, yazgısı yok oluş ve bitiş olarak belirlenmiş, bunun için bedeni dört parçaya bölünmüş, tüm haykırış ve çırpınışları örülen sessizlik duvarlarına çarpıp cevapsız kalmış bir halkın, yeniden varoluşunu ve kendisine dönüşünü yaratan, 37. direniş yılının büyük heyecanını yaşıyoruz. PKK, dillere destan direnişleriyle, eşine az rastlanan kahramanlıklarıyla, insanlığa nefes aldırın isyancılığıyla ve halklara özgür bir gelecek muştulayan çizgisiyle 21. yüzyılın kutup yıldızı olarak bölgemize ve dünyamıza umut sunuyor.

Sömürgeci kültürel soykırım rejiminin uluslararası hegemon ittifakla yürütüldüğü, bölgemizin sürekli kanayan bir yarası olarak kurgulanıp, gerektiğinde kullanılacak bir kart olarak elde bulundurulmuş Kürdistan, 20. yüzyıl ortalarına gelindiğinde varlığı tartışılan bir ülke konumuna düşürüldü. Tarihsel ve toplumsal birikimleri, kültürel soykırım kısırcasında yok oluşun eşiğine getirildi. Kızıl katliamlarla vurulan büyük darbeler altında, kültürel soykırımın sonuç almasının zemini yaratıldı. Umutsuzluğun, korkunun, sahipsizliğin ve gelecek hayalinden yoksunluğun hakim kılındığı Kürdistan'da, insanlık tarihinde eşine az rastlanan bir asimilasyon ve kendine yabancılaşma politikası uygulandı. Tamamen özel ve psikolojik harp esprisine göre tasarlanmış politikalar hayata geçirildi. 20. yüzyılın son çeyreğine gelindiğinde ise, başta Bakurê Kurdistan olmak üzere, her dört parça Kürdistan'da uygulanan kültürel soykırım politikaları, kadim bir halkı yok oluşun sınırlarına getirdi. Kendilik olmaktan çıkarılan bir halk ve kimlik yaratıldı. Kendi gerçekliğine yabancılaşmış, kendi varlığından kaçan ve başkalaşmanın yıkıcı girdabında, tükenişin nefesini ensesinde hissetmeye başlayan bir halk gerçekliği yaratıldı. Her türden sömürgeci şiddetin hedefi olan Kürt insanı, başta sömürgecilerin metropollerini olmak üzere, dünyanın dört bir tarafına sürüldü. Ekonomik, kültürel, siyasal ve askeri şiddet kısırcısından kaçış ve dünyaya savrulmak, tek yaşam umudu olarak önüne konuldu. Hem toprakları üzerinde yaşamaya devam edenler hem de topraklarından kopup muhacirliğin derin yaralarıyla yaşamaya mahkûm edilenler kimliksizliğin ve inkarın kurbanları oldular.

PKK'nin tarih sahnesine çıkışı ve eylemi, ülke ve halk olarak yaşanan baş aşağı gidişi ve tükenişi durdurdu. Sömürgeci soykırım rejiminin imha hesaplarını boşa çıkardı. Tüm bir tarihselliğin ve toplumsallığın, tarihe yön verecek bir kişilikte yaşadığı derin çatışma ve sorgulama, Rêber Apo'nun önderliğinde, devrimci hamleciliğin ve hesaplaşmanın

adı olan, PKK'nin doğumunu açığa çıkardı. 1970'lerin ortalarında Rêber Apo'nun ideolojik-felsefik ve örgütsel yol göstericiliğinde, yeniden var olma ve yaşama iddiasını ortaya koyma mücadelesi, ulusal ve kimliksel dirilişin destansı yolculuğunun başlangıcı oldu. Bu destansı yürüyüşün öncü gücü olarak PKK, yeniden dirilişi başardı. Kendine, özüne dönüşü sağladı. Kendisi için var olmanın bilincini, eylemini yarattı. Varlığı, kimliği ve onuru için direnmenin cesaretini, ruhunu ve tarzını biçimlendirdi. Yaratılan bu bilinç ve ruh, nerede olursa olsun her Kürt insanına ulaştı. Kadını erkeği, genci yaşlısı, yurt içinde yurt dışında yaşayan tüm Kürdistanlıları umutsuzluğun, sahipsizliğin ve çaresizliğin dipsiz kuyusundan çekip aldı. PKK'nin öncülüğünde gelişen direnişin tarihsel anlamını dünyanın çeşitli ülkelerine yayılan tüm Kürdistanlılar da çok erkenden hissetti. Rêber Apo önderliğindeki PKK'nin, yok oluşun o lanetli gidişatından kurtulmada, özgür ve onurlu bir yaşama ulaşmada son şans ve isyan olduğunu gördü. İlk günden itibaren, bu bilinç ve inançla Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'ni her düzeyde destekledi. Özellikle Avrupa'da yaşayan Kürdistanlılar, PKK'nin daha resmi örgütsel faaliyetlerinin olmadığı yıllarda (1981'e kadar) bile, yan yana geldiler, örgütlendiler. Mücadeleye bağlılıklarını ve desteklerini her türlü katılımla ortaya koymaya başladılar.

Avrupa'daki Kürdistanlılar Özgürlük Mücadelesi'nde önemli bir rol oynadılar

Bir insanlık hareketi iddiasıyla yola çıkan, 37 yıllık görkemli ve yenilmez mücadelesiyle tüm insanlığa ilham ve umut kaynağı olan PKK'nin, ulusal diriliş, ulusal kurtuluş ve ulusal özgürlük direnişinde, Avrupa'da yaşayan Kürdistanlılar her dönem önemli ve görünür bir rol oynadılar. Özgürlük Mücadelesi'nin yenilmezliğinde ve sürekliliğinde sorumluluk üstlendiler. Demokratik kurtuluş ve özgürlük direnişine militan katılımıyla, yürüttüğü diplomasi faaliyetleriyle, her dönem zinde olan eylemsel duruşuyla ve her düzeyde maddi-manevi desteğiyle devrim fırtınasının merkezinde yer almayı bildiler. Mücadelenin önemli bir yükünü omuzladı. Bu öneminden dolayıdır ki, uzun yıllar Rêber Apo'nun direkt ilgilendiği bir alan oldu. Kürdistan yutseverliği Rêber Apo'nun çizgisinde, sürekli gelişip, büyüdü. Kapitalist modernitenin insanlığından ve özünden saptıran tüm yönelimlerine, bu çizgiye bağlılık temelinde direnmesini bildi. Bu temelde yönü hep ülkesine, tarihsel toplumsal ve kültürel değerlerine dönük oldu. Bundandır ki, tüm yasaklara, saldırılara ve yönelimlere karşın, her zaman ulusal-toplumsal değerlerine bağlılık temelinde örgütlülüğünü korudu, eylemsel hattan asla taviz vermemeyi başardı.

Avrupa kitleleri ve örgütlü yapısı, PKK'nin 37 yıllık mücadele tarihinin tüm zorlu ve kritik aşamalarında, tutum almayı bildi. 15 Ağustos 1984 devrimci atılımını tereddütsüz ve büyük bir coşkuyla sahiplendi. Katılımıyla ve çok yönlü desteğiyle hamlenin sürekliliğinde

etkin yer aldı. 1990'larda gelişen ve tüm Kürdistan'ı kuşatan serhildan dalgasına seyirci kalmadı. Serhildan ruhunu ve mücadele kararlılığını tüm Avrupa kentlerine taşıdı. 15 Şubat uluslararası komplosuna karşı, en keskin ve radikal tutumu ortaya koydu. Önderliğini sahiplenme ve komployu boşa çıkarma direnişinde, tarihe not düşecek bir mücadelenin öncülüğünü yaptı. Rojava devriminin büyük heyecan ve coşkusunu yaşayarak, ulusal demokratik kazanımlarının korunması direnişinde ikirciksiz yer aldı. Şengal katliamını, tüm tarihi-kültürel mirasına ve değerlerine bir saldırı olarak gördü. Tarihi ve kültürel mirasına sahip çıkmayan bir toplumun, geleceksiz olacağını bilerek, harekete, eyleme geçti. Faşist DAİŞ çetelerinin Kobanê'yi kuşattığı günlerde adeta ruhu, yüreği kuşatılmış gibi, Kobanê'yi savunma siperlerini tüm Avrupa kentlerinde kurmaktan bir an olsun geri durmadı. AKP-DAİŞ çetelerinin teşir ve deşifreyonunda etkin bir rol oynadı.

Avrupa kitlelerinin ve örgütlü yapısının, PKK tarihi ve direnişi içinde üstlendiği önemli rol, bu sahayı her dönem sömürgeci işgal güçlerinin hedefi haline getirdi. Başta TC devleti olmak üzere, Kürdistan'daki tüm sömürgeci güçlerin bu alana dönük yönelimleri oldu. Avrupa coğrafyasında gelişen özgür Kürt iradeleşmesi ve bunun etkin mücadelesi, birçok girişim, saldırı ve yönelimle etkisiz kılınmak istendi. Avrupa devletlerine her türlü tavizler verilerek, yurtsever halk ve hareketin kuşatılması, etkisiz hale getirilmesi amaçlandı. PKK'nin terör örgütleri listesine alınması için, her türlü kirliliği ve yöntemler kullanıldı. Birçok Avrupa ülkesiyle işbirliği temelinde, PKK içinde tasfiyeci, provakatif eğilimler yaratılıp geliştirilmeye çalışıldı. Ortaya çıkarılan bu tür tasfiyeci-provakator kişilikler eliyle gelişen özgürlük iradesi ve mücadelesi etkisiz kılınmak istendi. Nitekim, ortaya çıkan tüm tasfiyeci yapıların en çok üzerinde durdukları ve çizgiden sapırmayı hedefledikleri alanlardan biri de Avrupa oldu. Sömürgeci soykırım rejimi, Semir'den Osman-Botan tasfiyecilerine kadar, tüm tas-

fiyeci kişilikleri, bu sahanın etkisizleştirilmesi için harekete geçirdi, kullandı. Rêber Apo çizgisinin yarattığı devrimci direniş ve özgürlük iradesinin tasfiyesi için, her türlü komplot, provokasyon ve yaşama oynama saldırıları devreye kondu. Bu anlamda, her türlü komplocu ve tasfiyeci saldırıların ilk hedeflerinden birisi olan Avrupa sahası, Rêber Apo'nun takipçiliğinde iç bozunculuğa karşı sürekli direndi. Tüm provokasyon ve tasfiye girişimlerini boşa çıkarmasını bildi. PKK'nin doğuşuyla yeniden bulunduğu tarihsel, toplumsal, kültürel ve onursal değerlerinden vazgeçmeme direnişi, sömürgeci çete rejimini, Avrupa'da silahlı katliamlara yönelecek kadar vahşileştirdi. Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez yoldaşların Paris'te katledilmesi, tüm mücadele sahalarında kırılmayan PKK direnişinin düşmanda yarattığı, gözü dönmüşlüğü ortaya koydu.

Özyönetim inşası Avrupa'daki halkımızın da en ivedi görevidir

Tüm PKK tarihi boyunca, ulusal diriliş ve kurtuluş mücadelesinin etkin parçası olmayı bilen Avrupa sahası Rêber Apo'nun Demokratik, Ekolojik ve Kadın Özgürlükçü Paradigması temelinde, toplumsal hayatın her alanında kendisini yeniden örgütleyip, inşa etme göreviyle karşı karşıyadır. Gelişen özyönetimler direnişinin diplomasisini yürütme ve eylemsel sahiplenmesini geliştirmenin yanısıra, kendi ulusal, toplumsal ve kültürel değerlerini yeni paradigma temelinde inşa etme, yeni dönemin en öncelikli görevi olmaktadır. Kapitalist modernitenin tüm toplumsal değerler sistemini çürüten, yozlaştıran ve böylece kendi özüne yabancılaştıran saldırılarına karşı, ancak demokratik toplum inşasıyla durulup, direnebileceği gerçeği, konunun stratejik ve ötelenemez karakterini ortaya koyuyor. Dolayısıyla PKK'nin 37. mücadele yılını, büyük bir demokratik kurtuluş ve özgürlük devrimi hamlesiyle ve kararlılığıyla karşılarken, ülke içinde ve dışında halkımızın yaşadığı her alanda, demokratik özyönetim iradesini açığa çıkarıp

inşa etmek, dönemin en ivedi görevi olmaktadır. PKK'nin 37 yıllık destansı direnişinin ortaya çıkarıldığı özgürlük bilincinin, gerçek bir toplumsal kurtuluş devrimiyle taçlandırılmasının tek yolu, Rêber Apo'nun ideolojik-felsefik önderliğinde yenilenmiş PKK'nin, toplumsal hayatın her alanında demokratik ulusu inşa etmesinden geçecektir.

Kapitalist modernitenin merkezlerinde yaşayan halkımızın, karşı karşıya bulunduğu çok yönlü saldırılar derin tahribatlar yaratıyor. Kapitalist sistem insanın toplumsal, ulusal, kültürel ve moral değerlerini aşındırıyor. Toplumsallıktan uzaklaştırıyor, köksüzlüğü geliştiriyor. Anti-toplum dolayısıyla anti-insan bir ilişki ve yaşamı empoze ederek geliştiriyor. Çürütücü ilişkilerine kattığı her insanın şahsında, toplumsallığı öldürüyor. Öldürülen toplumsallık, öldürülen insan oluyor. Bu çürütücü ve tahrip edici sisteme karşı, halkımızın insani, toplumsal, ulusal, kültürel ve moral değerleriyle yaşayabilmesi ancak, demokratik özgürlükçü toplumsallığın inşasıyla mümkün olacaktır. Demokratik özyönetim bu anlama gelmektedir. Halkımız Avrupa'da da, kendi koşulları ve özgünlüğü içinde, kendi özyönetimini geliştirip inşa ederek kapitalist moderniteye direnebilecektir.

Rêber Apo felsefesi ve ruhuyla donanan PKK, Rojava devrimiyle, insanlığın başına bela olarak musallat edilen DAİŞ faşizmine karşı, insanlık değerlerini savunma ve koruma direnişiyle, yine tüm bölge halklarının özgürlük ve demokrasi arayışlarına saldırı gücü olarak konumlanan TC sömürgeciliğine yönelik yenilmez isyanıyla, dünya halklarına umut taşıyor. Alternatif toplum çizgisiyle ve eylemiyle, tüm insanlığa esin ve moral kaynağı oluyor. 37. mücadele yılı da direnişin özgürleştirici ve güzelleştirici gücüyle halkımızı, bölgemizi ve dünyamızı aydınlatmaya devam etti. PKK'nin 38. mücadele yılında da, özgür bir ülkede, özgür bir Önderlikle olma direnişimizi zaferle taçlandırmaya yürüyoruz.

PKK neden büyüyor?

“PKK gerçekleşmesiyle kahrolan egemenler, sevinenler ise karşıt uçta yer alanlardır. Kürtlere, tüm özgürlük ve eşitlik arayışlarına, eşdeyişle insan kalmakta ısrar edenlere, tüm insanlığa ve doğaya ne mutlu ki kendilerinden çıkma PKK gibi bir partileri var”

Xebat Andok

Toplumun ekosistemini bozan, dolayısıyla da insan türünün var oluş şartıyla oynayan ve özü kent-devlet-sınıf üçlüsünden oluşan merkezi uygarlık sistemi, ortaya çıktığından beri tarihin karakteri ikili bir özellikte olmuştur. Bu ikili yapıyı toplum ve egemen kesimler olarak adlandırabiliriz. İktidar dışı tüm kesimler olarak toplum, egemenlikçi sisteme karşı demokratik komünal değerlerin savunuculuğunu yaparken, devletçi sistem hep bir saldırı halinde olmuş, toplumu sürüleştirmeyi temel yaklaşım olarak bellemiştir. Başarısını toplumu güçsüzleştirmeye, iradesizleştirmeye, ahlaktan koparmaya ve politika dışı bırakmaya endekslemiştir. Bu nedenle de çok sistematik bir şekilde yürüttüğü toplum karşıtı faaliyetlerini bir an için bile olsa elden bırakmamıştır. Bu çabasında da kendince büyük mesafeler kattetmiş ve başarılar elde etmiştir. Tarih, merkezi uygarlığın karşıt kutbunda yer alan pek çok direnişin, toplumsal mücadelenin merkezi uygarlığın içine nasıl çekilerek eritildiğini, nasıl karşıtına benzeştiğini, hatta nasıl karşıtına hizmet eder hale getirildiğini ortaya koyan onca örnekle doludur.

Merkezi uygarlığın erittikleri

Aynı zamanda erkek egemenlikçi bir sistem olan merkezi uygarlık sistemi, esasında bir değerler toplamı olan kadın gerçekliğini önemli ölçüde kendi sınırları içine çekebilmiştir. ‘Güçlü kurnaz adam’ toplum karşıtlığını ilkin en çok da kadın karşıtlığı temelinde ortaya koymuş ve kadını düşürdüğü ölçüde toplumu düşürmüştür. Bu hem kadının toplumun doğası olan ahlaki ve politik toplumu en güçlü şekilde temsil eden, savunan olmasından hem de erkek egemenlikçi sistem karşısında ilk direnişçi olmasından ötürü böyle olmuştur. Merkezi uygarlık kadına karşı yürüttüğü amansız savaşta, nihayetinde karşıtındaki ilk direnişçi olan kadından köleliğin kaynağı olarak ‘ilk ev kölesi’ olan ‘karı’yı yaratabilmiştir. İlk direnişçi olan kadını esasında doğal toplum insanı olan Enkidu’yu sisteme çekmenin en etkili aracı haline getirmeyi başarmıştır. Bir kadın olan Athena’yı, kadın karşıtlığı üzerine kurulu olan egemenlikçi sistemin temel tanrısı Zeus’un kafasından yaratabilmiş ve ana kadının eşitlikçi-özgürlükçü sistemini sonlandırıcısı kılabilmıştır. Havva şahsında kadını erkeğin egemenliğini tanrısal bir buyrukla kabule ve teslim olmaya razı etmiştir. Bu yönüyle de köleliği adeta içermeyi becermiştir. Mevcut sistem, kendisiyle yapısal olarak çelişik olan kadını ‘metaların kraliçesi’ haline getirerek, hem en büyük kazancını buradan elde etmekte hem de insanları daha çok da kaynaktan vurarak düşürmektedir.

Aynı lanetli sistem, tarihte demokratik komünal değerlerin en büyük yaşatıcılarından olan etnisite hareketlerini önemli ölçüde kendi içine çekerek kendine benzetmeyi başarmıştır. Ruhü bencilik ve doyumuzlukla dolu egemenlikçi

sistemin yayılma politikalarına karşı toplumsal doğanın en sistematik duruşunu etnisite hareketleri ortaya koymuştur. Etnisitenin bu özgürlükçü mücadelesinin tarihte, ilk merkezi uygarlık olan Akad’ı, ilk imparatorluk olan Babil’i, zulümde sınır tanımaz bir karakterde olan Asur’u ve en genel anlamda da klasik köleciliğin zirvesi olan Roma’yı yıktığı bilinmektedir. Etnisitenin bu büyük anlam taşıyan direnişine rağmen devletçi sistemin yer yer etnisitenin önde gelenlerini içine çekerek iktidarlarına ortak etmek suretiyle etnisiteyi darbelediği, devletin ihtiyaç duyduğu taze kanı onlardan sağladığı da sıkça görülmektedir. Bu yönüyle devletçi gelenek, karşıtlarını önemli ölçüde kendi içinde eritmenin yanında onlardan beslenmeyi de başarmıştır. Onları sistemiçileştirmiştir.

Hiyerarşik devletçi sistemin, sınıfsal karakterli olan ve sistemin merkezlerinde bir karşıt duruş anlamına gelen peygamberlik geleneğini de önemli ölçüde kendi sisteminin güçlendirilmesinde kullandığı bilinmektedir. Esasında demokratik komünal değerlerin temsili olma ve kölelik karşıtlığı temelinde oturtulabilecek peygamberlik geleneğinden yararlanarak insanlığa köleliğin olgunlaşmış dönemi yaşatılacaktır. Temiz ahlaklı, eşitlikçi, adil bir toplumsal düzen düşüyle mücadele yürüten ve bu uğurda çok büyük acılar çeken peygamberlik geleneği, amaçları demokratik komünal olan ama araçları bunları getirecek denli temiz olmayan bir gelenek olarak, bir taraftan halkın temel istemlerinin sesi olurken, diğer yandan egemen sınıfların kullandıkları araçları kullanmaktan kendilerini alıkoyamamışlardır. İktidarlaşarak özgürleşmek, iktidarlaşarak eşitlik ve adalet getirmek temel perspektifleri olmuştur. Zihniyette hiyerarşik devletçi sistemin çepçeperlerini aşamadıklarından, o sistem içinde erimekten kurtulamamışlardır. Hiyerarşik devletçi gelenek, amansızca mücadele yürüttüğü, öncülerini-peygamberlerini öldürdüğü bu kutsal geleneği de kendi içine çe-

kerek özünden uzaklaştırarak kendi iktidarı temelinde kullanmayı başarmıştır.

Hiyerarşik devletçi sistem yarattığı toplumsal sorunların çözümünü amaçlayan ve esasında yeni bir toplum-birey arayışı olan Rönesans’tan da beslenmesini bilmiş bir sistemdir. Rönesansın bireye, topluma ve doğaya olan dogmatik bakışı kırmasını, kendisi için kullanarak adeta zincirlerinden boşalmış bir bencilik yaratmayı becerbilmiştir. Rönesansın komünal ve toplumsal olan amaçlarına uygun bir politik organ oluşturamayı sonucunu, ortaya çıkan tüm toplumsal değerler kapitalizmin ve pozitivist bilimin sığınağına tahtası haline getirilmiştir. Güçlenen, devletçi geleneğin yeni versiyonu olan ve Önderliğimizin ‘genelleşmiş ve derinleşmiş kölelik’ olarak tanımladığı kapitalizm olacaktır.

Hiyerarşik devletçi sistem, kendisine karşı büyük bir mücadele yürütmüş olan Marksist geleneği de kendi içinde neredeyse tamamen eritmeyi, hatta ondan beslenerek ömrünü uzatmayı bilmiştir. Merkezi uygarlık, liberalizmin yumuşatarak kendisine benzeştiren yeteneğiyle Marksist geleneğin kendisi için üç mezhep yaratabilmiştir. Bir ‘sol kapitalizm’ olan reel sosyalizm, bir ‘sağ kapitalizm’ olan ulusal kurtuluşçuluk, bir ‘orta sınıf kapitalizm’i olan sosyal demokratlıkla hakim sistem, toplumda oluşan iç dinamikleri kendi içinde özümlemeyi başarmıştır. Büyük bir mücadele verilse de büyük bedeller ödense de hatta reel sosyalizmde olduğu gibi dünyanın üçte birine hakim olacak denli büyük bir sistem haline gelirse de sistemiçileşmekten kurtulanamıyor. Sistem tüm bu çıkışları, mücadeleleri kendi içine çekerek bir yandan toplumsal dinamikleri yok ediyor, diğer yandan da kendine ortak üretiyor. Yani kendisi gibilerin sayısını artırıyor. Bugün başta Çin olmak üzere bir dönemler kapitalizme karşı mücadele yürütmüş ve hatta başarı da elde etmiş pek çok devletin haline bakıldığında, sistemin bu fetihçi ve başkalaşıma uğratan ka-

rakteri çok daha net bir şekilde anlaşılır. Sistemle antagonist (uzlaşmaz) çelişkisi vardır, denilen ve öngörülen teori gereği gelecek yeni toplumun yaratıcısı olan proleteryanın bugünkü haline bakıldığında, emperyalist devletleri yönetenlerin, sistemi ayakta tutanların önemli bir kısmının bu gelenekten geldiği dikkate alındığında, kapitalizmin eritici özelliği daha net olarak görülebilir. Devrim yapacak ya da devrim yapması öngörülen güçler düşmanlarına çalışır hale gelmişlerdir.

Tüm bu gerçekler merkezi uygarlığın gücünü vermenin yanı sıra ona karşı mücadele yürütenlerin nerede yanlış yaptıklarını, neden amaçlarına ulaşamadıklarını, alternatif olamadıklarını ve bu nedenle de sistem içinde erimekten kurtulamadıklarını verir bize. Ortak nokta olarak şu özetlenebilir: Tüm sistem karşıtı çıkışlar, devletçi sistemin hakim paradigmasından kurtulamadıklarından, özlem ve amaçları demokratik ve komünal olsa da araçları, yol ve yöntemleri bunu sağlayacak denli özgürlükçü olmadığından ve yaşamda kendileri yeterince sistem dışı olmadıklarından, alternatif oluşturamamışlardır. Özcesi sistem içi bir kişilik şekillenmesiyle sistem dışına çıkmanın gerçekleşemeyeceğini göstermişlerdir. İspatlanan şey şudur: Sistemin düşünlüğüyle, zihni yapılanması ve paradigmasıyla sistemin neden olduğu ve çözüm bekleyen sorunları çözülemez. Yani sorun üreten bir kafa yapısının aynı sorunlara çözüm üretmesi mümkün olamaz. İnsan ve toplumsal gerçekliklerin de inşa edilmiş gerçeklikler olduğu gerçeğinden hareket ettiğimizde, insanların yaşam tarzlarının onların zihniyetlerinden ve düşünüş tarzlarından kaynaklandığını görürüz. Bu da zihniyetin önemini ortaya koyuyor. Bu durumda zihniyet ile yaşam arasında bir uyumun olmasının zorunluluğu yanı sıra, bu ikilinin sistem dışı olması da gerçekleri örten egemenlikçi sistemin tuzaklarına düşmemek ve hakikate

ulaşmak adına bir zorunluluk oluyor. Önderliğimiz bu çelişik gerçekliği ‘düşüncesi komünal, kendisi özel’ şeklinde tanımladı. Demek ki komünal düşüncelere sahip olmak, demokrasi, eşitlik ve özgürlük gibi komünal değerleri istemek yetmiyor. Hatta bunlar için mücadele etmek de yetmiyor. Önemli olan, bunları kişiliğinde somutlaştırmanın yanında komünal demokratik sistemi kurmak oluyor ki bunun da mevcut hiyerarşik devletçi sistemin her yönüyle dışına çıkmak anlamına geldiği açıktır. Bu açıdan sistem dışına çıkabilmek, toplumsal güçler açısından gerçek başarının olmazsa olmazıdır. Bunun dışındaki başarıların kısa süreli olması kaçınılmaz olur. Ne adına olursa olsun sistem içinde kalarak yürütülen her türden mücadelenin eninde sonunda sistemin yedeği haline gelmekten kurtulamadığı sıklıkla görülmüştür.

Farklı bir çıkış: PKK

İşte tam da böylesi bir noktada 38. yılına giren PKK, hiyerarşinin çıkışından beri karşıt kutbu temsil eden demokratik uygarlığın devlet dışı sistemini, her açıdan oluşturan bir hareket olma özelliği taşıyor. PKK’nin bugün hem dünya insanlığı açısından hem de devletçi sistem açısından önemi buradan kaynaklanıyor. Bir hareket olmasına karşın dünyanın gündemini bu kadar meşgul etmesinin, birbirine düşman olan devletlerin bile PKK konusunda birleşmelerinin altındaki temel neden, bu olmaktadır. Hiyerarşik devletçi güçler, kime ve nasıl bir güce karşı mücadele yürüttüklerinin gayet farkındadırlar. O nedenle de parçalı devletler olarak değil bir sistem halinde yaklaşım sergiliyorlar. Bunu da bu güçlerin PKK’ye karşı her davranışında görmek mümkün oluyor. PKK’nin daha oluşum sürecinde NATO tarafından özel incelemeye alındığı, bu amaçla bir masanın oluşturulduğu ABD’nin Tahran büyükelçiliğinin İran İslam Dev-

rimi sürecinde işgal edilmesiyle açığa çıkan belgelerden anlaşılıyordu. Gittikçe gelişen PKK'ye karşı 12 Eylül askeri faşist cuntanın ABD desteği ve yönlendirmesi sonucu gerçekleştiği ve cuntanın ardından en büyük baskıların PKK üzerine yöneltildiği, özellikle de PKK'nin zindanlarda teslim alınmak ve mücadele edemez hale getirilmek istendiği bilinmektedir. Yine Almanya'nın özel olarak PKK karşıtlığını örgütlemek üzere kapitalist sistem tarafından görevlendirildiği bilinmektedir. 1990'lardan sonra PKK'nin tasfiyesi için dış güçlerin bir dediğini iki etmeyen işbirlikçi ve devletçi Kürt egemenlerinin PKK'ye karşı çok yoğunca kullanıldığı, hareketin onlar üzerinden dış kamuoyuna terörist olarak lanse edildiği de bilinmektedir. Bununla da yetinilmez, hareketin üzerine imha amaçlı TC işbirliğinde çok yoğun ve kapsamlı operasyonlara girişildiği de hafızalarda hala canlıdır. Son olarak da İsrail, İngiltere ve ABD'nin bir planlaması şeklinde gelişen ve otuzun üzerinde devleti kapsamına alan 15 Şubat Komplosuyla hareketin tümünden etkisiz kılınarak tasfiye edilmek istendiği de bilinmektedir. Bunun için de Önderliğimizin 'İmralı Sistemi' denilen bir uluslararası sistemde tutularak teslim alınmaya çalışıldığı yaşanan her anda gözlemlenmektedir. Bu yönüyle İmralı'da yürütülen sistemik mücadele, bir an için bile olsa boşluk tanımayan cinsten olmanın yanı sıra amansızdır. Ancak tüm bunlara karşı büyük güç dengesizliğine rağmen insanlık açısından çok önemli bir mesafe katıldığı görülmektedir. Peki, bu kadar görkemli ve büyük direniş, öğreti ve geleneğin sistem içine çekilmesine karşın acaba PKK neden sistem içine çekilemiyor? PKK bu kadar güç dengesizliğinin üstesinden nasıl geliyor? PKK bu kadar gelişmeyi nasıl yaratıyor? PKK'nin bu dinamizmi, gücü ve iradesi nereden geliyor?

Sorular daha da artırmak mümkün, ancak konumuz açısından yeterlidir. Açık ki sorular ve sorulacak benzeri soruların en temel cevabı hareketin kendini dayandırdığı soy değerlerinde ve yaşam felsefesinde gizlidir. Yani özü oluşturan ve temsil eden değerler karşısındaki duruştur önemli olan.

PKK'nin farkı Önderliğidir

PKK de her eşitlik ve özgürlük, demokrasi talebinde bulunan toplumsal duruşlar gibi ahlaki ve politik toplumun değerlerine, yani devlet dışı kalmış toplumsal geleneğe dayanır. Ancak PKK'yi benzerlerinden ayıran en temel özellik ise bir Önderlik hareket oluşu ve -tüm önderlerin sıradan insanlardan farklı oldukları gerçeğine rağmen- Önderliğinin özgünlüğüdür. Bu nedenle de 'PKK'nin bir Önderlik hareketi olduğu' tespiti daha da anlam kazanıyor.

PKK temel karakteristik özelliklerini kendisini yaratandan almıştır. PKK, Önderliğindeki tüm değişim ve dönüşümleri takip ederek mücadelesini sürdürmüş ve sistem karşıtlığında çok önemli bir yere gelmiş bulunmaktadır. Bu açıdan PKK Önderliğindeki her değişimi ele alma, aynı zamanda PKK'deki değişimi de ele alma anlamına gelecektir.

Önderliğimiz geçirdiği değişim ve dönüşümleri kendi yaşamını üç temel doğuş şeklinde ele alarak değerlendirdi. Bunlardan ilki doğal olan doğuşla başlayan ve toplumsal gerçeklikle çalışmanın başladığı zaman dilimini kapsar. Bu zaman zarfının en temel özelliği verili yaşamı olduğu gibi kabul etmektir. Bunun da verili uygarlığı kabul etmemek anlamına geldiği açıktır. Çün-

"PKK de her eşitlik ve özgürlük, demokrasi talebinde bulunan toplumsal duruşlar gibi ahlaki ve politik toplumun değerlerine, yani devlet dışı kalmış toplumsal geleneğe dayanır. Ancak PKK'yi benzerlerinden ayıran en temel özellik ise bir Önderlik hareket oluşu ve -tüm önderlerin sıradan insanlardan farklı oldukları gerçeğine rağmen- Önderliğinin özgünlüğüdür. Bu nedenle de 'PKK'nin bir Önderlik hareketi olduğu' tespiti daha da anlam kazanıyor."

kü verili ihanete uğramış yaşamın gerçek yaratıcısı merkezi uygarlıktır. Bu nedenle de çelişki ve çatışma esasında uygarlıklardır. Kabul edilmeyen odur. Bu yönüyle Hz. İbrahim'in put kırıcılığında sembolize edilen Nemrut tanrıkrallık sistemine karşı eyleminin benzerini yine aynı diyardan gerçekleştirmesi benzerdir. Her iki durumda da gerçekleşen hakim sistemin kabul edilmemesidir. Kendisine dayatılana kuşku ile yaklaşabilmek ve kendi alternatif toplumsallığını kurmaya çalışmaktır. Bu nedenle de mevcut toplumsal gerçeklikle çok yoğun bir mücadele içine girildiği görülmektedir.

İkinci Doğuş dönemi, Kürt toplumsal gerçekliğinin temel noktalarda tespitinin yapıldığı ve bu gerçekliğin nasıl özgülleştirileceğine dair arayışların PKK örgütünü doğurduğu süreçtir. Bu şu anlama gelmektedir: "*Kendine ihanet ettirilmemiş tek bir Kürt yoktur*" temel tespitinden sonra, kendisiyle beraber kendi Kürt'ünü yaratma uğraşı içine giriyor. Bu uğraş, somutta PKK adlı örgütün ortaya çıkmasıyla sonuçlanıyor. Bu dönemde çok yoğun bir şekilde düşmana karşı mücadele yürütülüyor. Düşmanın 'bitirdim' dediği bir halk gerçekliğinden, direnen ve varlığını kabul ettiren bir halk gerçekliğini ortaya çıkarmayı başarıyor. Kendini, halkı yaratarak var ediyor. Prometheus'un tanrılardan ateşi (bilgeligi, bilinçlenmeyi, aydınlanmayı bu nedenle de kendi olmayı) çalıp insanlara getirmesi gibi, O da lime lime edilerek başkasının kılınmış halk gerçekliğini kendisi olması yönünde aydınlatıyor. Halkı başkalarının olmaktan çıkarıp kendisi haline getiriyor. Ona kimlik, kişilik ve irade kazandırıyor. Aslında gerçek insan olmayla buluşturuyor. Onlara evrenin en yetkin bir varlığı, dolayısıyla da mikro kozmos oldukları bilincini vererek, onları güç haline getiriyor. Ağlamanın, sızlanmanın, güçsüzlüğün devletçi sistemin karşılaştırma politikalarının bir ürünü olduğunu kavratarak özgür iradeli ve kendine güvenen bir toplum olmanın azmini yaratıyor. Hitap ettiği halkı, insanlık için çok önemli şeyler yaptığı, devlet öncesi dönemle yani özülle buluşturuyor. Bunlara dayanarak da insanlık içinde yeniden evrensel çapta etkide bulunacak, umut olacak bir duruş oluşturmaya çalışıyor. Tüm bu çabalara rağmen istediği ve amaçladığı özgürlük ve eşitliğe ulaşmıyor. Çünkü kendi sistemini kuramamıştır henüz. Arayışları kendisini benzerlerinin düştüğü hatalara düşmekten alıkoymacak bir düzeye getirecek ve merkezi uygarlıkla bu uygarlığın en güçlü olduğunu her an hissettirdiği bir mekanda -tek kişilik bir zindandarihi bir hesaplaşmaya girişecektir.

Tarihsel mirasta olduğu gibi mücadele araçları, amaçlarına denk olmayınca bu bir gerginliğe neden oluyor. Demokratik değerlerle, devletçi etkilerin birlikte olamayacağı temel tespitinden hareketle başta kendisi olmak üzere önderi olduğu hareket ve halkı her türden hiyerarşik devletçi etkilerden kurtarmanın arayışı içine giriyor. Bu dönem, tamamen kendi kendinin yaratıcı olan dönemdir. Toplumsal doğanın temel özellikleri çerçevesinde insanın kendi

doğurduğu haline geldiği dönem oluyor, bu dönem. "*Genelde devlet odaklı, özelde kapitalist modern yaşamdan kopuş*" olarak tanımlanan bu dönem, 3. Doğuş dönemi olarak adlandırılıyor ve yepyeni bir dönemdir. Bu dönemin önceki dönemlerden temel karakteristik farkı, hiyerarşik devletçi sistemden her yönüyle bir kopuşun sergilenmiş olmasıdır. Sisteme karşı mücadele yürütmenin kendi halkı alternatif sistemini kurmayla taçlandırıldığı dönemdir. Merkezi uygarlığın devlet formülasyonuna karşı demokratik konfederalizmin (demokratik özerklik) ilanının gerçekleştirildiği dönemdir. Bu da şu demektir: halklar devlet dışıdır. Zaten 'halk'ın tanımı, 'devlet dışı toplumsallık' şeklinde yapılır. Madem halk devlet dışılığı temsil ediyor, peki halkların politik organları, sistemleri var mıdır, varsa da devlet dışı mıdır?

Halklar kolektif yaşar, toplumsaldır, dayanışmayı esas alır. Devlet bu toplumsallaşmaya karşıtlık temelinde ortaya çıkar ve toplumsallığı hep zayıflatmak ister. Bunu sağlamak için de toplumda çok sistemik bir şekilde parçalama faaliyeti yürütür. Çünkü toplumsallaşmanın güç demek olduğunu bilir, parçalayarak esasında toplumu güçsüzlendirdiğinin çok iyi bilincindedir. Devletler bu nedenle hiçbir zaman örgütlü toplum istemezler. Kendilerini toplumdan sürülük beklerler. Toplumu parçalama ve dağıtma faaliyetinde gelinen aşama, kapitalist sistemdeki hiçbir toplumsal değer yargısı tanımayan, ama kendini de en özgür sanan sapsın bireyciliktir. Mademki devlet toplum dışıdır, toplum karşıtlığı onun mayasını oluşturur, o halde toplum da devlet dışılığına uygun bir sistem yaratmak zorundadır. O nedenle de halkların çözümlü devlet dışı olmalıdır. Yoksa düşmanına benzeşme, ona hizmet etme kaçınılmaz olur. Tıpkı kendinden öncekilerde olduğu gibi.

İşte Üçüncü Doğuş döneminde sistem kazanan, halkların devlet dışı toplumsal örgütlenmesi olarak demokratik konfederalizmin önemi buradan kaynaklanıyor. PKK bu sistemle kendisi gibi mücadele yürütüp de nihai anlamda başarıya ulaşamamış toplumsal kalkışmaların özlemlerini gerçekleştirecek bir sistemi dünya insanlığına sunuyor. İnsanlığa toplumsal sorunlarının çözüm yolunu gösteriyor. Bugün kaynağını merkezi uygarlıktan alan pek çok toplumsal sorun yaşamaktadır. Devletli sistem bir gerçeklik olduğuna göre sorun her yerde var demektir. O nedenle de özgürlük, demokrasi, eşitlik ve kurtuluş ihtiyacı herkese ve her yere lazımdır. Bu da sorun üreten sistemin dışında olmak anlamına gelen demokratik konfederalizmi evrensel bir ihtiyaç haline getiriyor. 38. yılında PKK ve Önderliği merkezi uygarlığın karşıt kutbunu oluşturan demokratik uygarlığı bir sistem ve sosyal bilim ekolü halinde örgütleyerek hakim sistemle çok büyük bir hesaplaşmayı sürdürmenin iradesini göstermeye devam ediyorlar.

Nasıl sistemin dışına çıkılır?

Bu sistem dışı örgütlemenin arkasında çok derin bir tarihi bilincin olduğu açıktır. İnsanı doğanın en yetkin bir gerçekleşmesi olarak kabul etmeye dayanan, doğanın tüm bileşenleri karşısında insanı sorumlu kılan derin bir hissiyata dayanır.

Doğayı canlı bir organizma görenin yanı sıra onun tüm bileşenlerini de özne olarak gören derin bir ekolojik anlayışa dayanır.

Dayanışmayı, birbirini tamamlamayı doğanın özünde bulan, toplumun da buna göre olmasının var oluş için gerekli olduğunu temel bir evrensel ilke olarak belirler. Toplumsallaşmayı bu nedenle insan türünün var oluş koşulu olarak değerlendirir.

Doğanın insan da dahil tüm bileşenleriyle birlikte merkezi uygarlık sürecinden beri yaşadığı temel toplumsal sorunları çözmenin anahtarı haline getirdiği demokratik konfederalizmi bir tercihten ziyade toplumsal doğanın çoklu ve çeşitli yapısına en uygun sistem olarak benimser.

Toplumun çoklu, çeşitli ve zengin yapısına en uygun politik örgütlenmenin demokratik konfederalizm olduğunu, yaşamın öğrettiği en temel ders olarak benimser. Bu sistemi herkesin kendini politik ve ahlaki olmak kaydıyla, -çünkü bunlar toplumun var oluş koşullarıdır- özgürce ifade ettiği bir sistem halinde ele alır. Böylelikle de herkesin canlı olmasının bir gereği olarak yaşama en aktif bir halde katılımın önünü açar.

Yaşamın bu zenginliğinin ve canlılığının karşıt ucunda yer alan devletçi sistemin de ne kadar gerçek dışı olduğunu ortaya koyar. Devletçi sistemin toplumun çoklu yapısına hiç uymayan, tekleştirilen sistem olduğunu temel bir hakikat olarak değerlendirir. Hangi maskeyi takarsa taksın tüm devletleri totaliter olarak ele alır.

Devletten uzak durmayı halklar açısından bu nedenle önemli ve gerekli görür. Devletçi sistemin doğanın özüne uymayan özneleştirilen-nesneleştirilen zihni yapılanmasını bir sapkınlık ve gerçekten kopma olarak değerlendirir. Gerçek insan olma yolunda mutlaka bu zihniyetten sıyrılmak gerektiğini temel yaşam felsefesi halinde belirler.

Daha da uzatılabilecek ve özü itibarıyla yaşamın ne olduğuna ve nasıl olması gerektiğine dair sergilenen arayışlar sonucunda, bugün demokratik uygarlık sistemi içinde yer alan tüm devlet dışı toplumsal kesimlerin gelecek arayışlarının daha da sistemli hale geldiğini, doğanın PKK ve Önderliği şahsında en güçlü bir gerçekleşmeyi yaşadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu yönüyle de 'an'ın ve geleceğin daha fazla insanın, toplumun ve doğanın kıldığını söylemek mümkün hale gelmiştir. PKK gerçekleşmesiyle kahrolan egemenler, sevinenler ise karşıt uçta yer alanlardır. Kürtlere, tüm özgürlük ve eşitlik arayışçılarına, eşdeyışle insan kalmakta ısrar edenlere, tüm insanlığa ve doğaya ne mutlu ki kendilerinden çıkma PKK gibi bir partileri var!

PKK'nin 38. yılı Önderliğimize, halkımıza ve tüm insanlığa kutlu olsun!...

Efsaneleşen kahramanlar

Kutsal bir emanetin kaldı bizde. Karşımda duran sarı zemine işlenmiş Önderliğin fotoğrafına her baktığımda aklıma düşüveriyorsun. Ve sonra içlenerek, keşke sana ulaştırabilseydim diyorum. Ardında bıraktığın kutsal emanetin aslı başucumuzda.

Bazen kiminle ne kadar kalıp, ne kadar yaşadığın hiç önemli değildir. Önemli olan kaldığın an'a ne kadar anlamlar yüklediğin, insanların yüreğinde oluşturduğun izlerdir. Hele bu özgürlük mücadelesi dağlarda başka başka yaşanmaktadır. Birilerine yollarda, birilerine patikalarda rastlarsın, birilerinin de isimlerini duyarsın. Ve sonra tarihe efsane olarak geçen kahramanlıklarıyla sarsılırsın. O kahramanlıklar ki, dinledikçe çoğalan, çoğaldıkça yüreğini kasıp kavuran dağlıların yaşam öyküsü...

Gerillanın mutlaka ama mutlaka anlatılması, yazılması yarınlar taşınması gereken yaşam öyküleri vardır. Gerillanın yaşam öyküsü öyle sıradan yaşam öyküsü, Öyle sıradan yaşamış bir hayat değildir. Her gerillanın yaşamında milyonlarca hayat vardır. Milyonlarca Kürdün yaşam kavgası vardır. Ve bu özgür yaşam kavgasını temsil eden onlarca kahraman gibi bir de Şiyar yoldaşın yaşam öyküsü ve en önemlisi de direnişi vardır.

Sonbahar gelmişti dağlara...

Doğa sararmış, ağaçların yaprakları sarı, kırmızı, kahverengine bürünmüştü. Sonbahar ayrılık hazan ve hüznün mevsimidir. Gerillada ve dağlarda en büyük ayrılıklar baharlarda yaşanır. Bu bazen sonbahar, bazen ilkbahar olur. Ama adı bahardır. Ayrılıklara tekabül eden bir zaman dilimidir.

Dağları kendine mesken edinen hiç bir gerilla elbette ki ayrılıkların, yani düzenlemelerin yabancıdır. Çoğu

zaman birlerimiz bir yerlere, farklı farklı çalışmalara sahalara gideriz. Birbirimizi uğurlarız. İşte böylesi bir düzenleme sürecinde Şiyar arkadaşla kısa bir tanışmamız olmuştu.

Düzenlemesi olmuştu. Ancak birkaç gün çalışmayı devralmak için birlikte kalmıştık. Ve böylece onun bir daha unutamayacağım özelliklerini yakından tanıma fırsatım olmuştu. Şiyar arkadaş çalışmalarına büyük bir titizlikle yaklaşan, duyarlı ve sorumlu bir arkadaştı. Ayrılmadan önce yapılması gereken tüm çalışmalarını bir bir sıralıyordu. Beni etkileyen en önemli ayrıntılardan biri de şehit düşen arkadaşların emanetlerine karşı sergilediği yaklaşımdı. Gerillada şehit düşen yoldaşlarımızın artlarında bıraktıkları en ufak şeyler bile çok değerlidir. O kutsal emanetler büyük ve ağır bir sorumluluk yükler. Şiyar arkadaş bu emanetlerin sağlam bir şekilde sahiplerine ulaşması için elinden gelen çabayı sarf etmiş ve manganın en korunaklı yerinde muhafaza etmişti. Şehitlerin emanetleri hiçbir emanete benzemezdi. Onların emaneti kutsaldı. O emanetlere sinen özgürlük kavgasının kokusu tüm mekanı sarmıştı. Dolayısıyla yarınlar ulaşması için çok iyi korunmalıydı. İşte Şiyar arkadaş da bu duyarlılıkla yaklaşıyor ve korunması gereken emanetleri, tarihe miras kalması için gözünden dahi sakınıyordu.

Bu kısa sürede çalışmadan arta kalan zamanı anlamlı sohbetlerle dolduruyor ve kendi yaşam hikayesinden kesitler anlatıyordu. Şiyar arkadaş Bedlis'in Tetwan ilçesinde doğmuştu; yurtsever bir aileden geliyordu. Ve tüm mücadele zamanlarını özetleyen yaşam anlayışıyla "bugün bu hain saldırıya karşı fedaice durulmazsa yarın çok geç olabilir" diyor ve sonra özgürlük savaşçısı olarak neler yapabileceğini ifade ediyordu.

Her gerillanın özgürlük mücadelesine katılmasına neden olan gerekçeleri olduğu gibi onun da nedenleri vardı.

Kod Adı: **Şiyar Tatvan**
Adı Soyadı: **Mesut Karataş**
Doğum Yeri: **Bedlis**
Ş. Tarihi ve Yeri: **4 Ağustos 2012 / Çelê – Colemêrg**

Şiyar arkadaş Kürtlük ve yurtseverlik bilinci olan bir ailede büyümüştü. Düşmanın kendisine ve ailesine yaptığı işkenceleri anlatırken, bunun intikamıyla dolup taşıyordu yüreği. Adını 1994'de Mutki'de özgürlük mücadelesinde şehit düşen ağabeyinden almıştı. Ve ağabeyinin ardında bıraktığı silahı omuzlamak için yüzünü dağlara, özgürlük mekanlarına çevirmişti.

Kendinden önceki ağabeyinin ve tüm özgürlük savaşçılarının yarım bıraktığı bu davayı omuzlamak için, devrim için yürümüştü dağlara... Ağabeyi olduğu Şiyar yoldaşın şimdi yol arkadaşı, kavga arkadaşındı. Onlardan sonra gelecek kız kardeşlerinin kavga arkadaşları gibi.

PKK özgürlük mücadelesinde kendinden bir öncekinin bayrağını devralan onlarca, yüzlerce militanın hikayesi vardır. İşte Şiyar arkadaş da özgür bir yaşamı yeniden inşa etmenin inancıyla kendinden öncekilerin izinde yürüyordu. O anlamlı, onurlu sözcüğün arkasından, özgürlüğün arkasından yürüyordu. Çünkü bu anlamın derinliği gerilla da daha fazla büyüyor ve milyonların umudu oluyordu. O, bu sözcüğün anlamını yaşıyor ve derinden hissediyordu. Bu sözcük Kürdistan'ı dört parçaya bölen sınırların yok edilmesiydi. Bu sözcük kimliği, varlığı yok sayılan Kürt halkının yeniden kendini yaratmasıydı. Bu sözcük direnişin vazgeçilmeziydi. Ve bu kavgada neleri, kimleri yitirdiğimizi anlatıyordu. Ama

bilinen bir şey vardı ki, o da ondan önceki kahramanların yeminini kutlayacak, onların izlerini takip edecekti. O yüzden hiçbir zaman gerisinde kalmadı mücadelesini. Yerinde ve zamanında fedaice savaşmak gerektiğinin bilinciyle yaşadığı tüm zamanlarını. 4 Ağustos 2012 yılında Çelê Rindik'de bulunan Geçimli karakol baskınında sergilediği fedaice katılımı gibi. Tarihe iz bırakarak bayrağın bizlere devretti.

Şehitlerin geçmişimiz, günümüz ve geleceğimiz olduğunu en yakıcı hissedilen yoldaşlardan biriydi. Onlar hakkında konuştuğumuzda gözlerinin içindeki ışık büyürdü. Saygılı, içten ve sade bir insandı. Yüzündeki masumiyeti insanın yüreğine dokunurdu. Çünkü samimi ve içtendi. Çünkü hayatın içinden konuşurdu. Hissederek, hissettirerek...

Ayrılmadan önce eşyalarını toplamaya başlamıştı. Çantasını düzenledi ve mangaya şöyle bir göz gezdirdikten sonra; "izniniz varsa Önderliğin fotoğrafını almak istiyorum" dedi. Ve sonra kendisine ait olduğunu, sürekli çantasında taşıdığını ve her bulunduğu mangaya bu resmi çıkarıp astığını söyledi. Şimdi de giderken almak için müsaade istiyordu. Önderliğin fotoğrafını hiçbir zaman yanından ayırmadığını ve ondan büyük güç aldığını söylüyordu. Bu sözleri insanı derinden etkiliyordu. Önderliğin bu fotoğrafı onun en kutsal hazinesiydi. O olmadan hiçbir yere hareket etmezdi. Mangada ona ait olan Önderliğin fotoğrafı dışında

bir fotoğraf olmadığı için biz de o fotoğrafın kalmasını rica ettik. O da bizi kırmadı. "Olur, ama eğer başka bir fotoğraf bulursanız bunu yine bana göndermenizi istiyorum" dedi. İşte karşımda duran sarı zemine işlenmiş önderliğin fotoğrafı Şiyar arkadaşta ait bir emanetti. Onun Uğruna yaşamını ortaya koyduğu, Önderlik gerçekiydi. Kürt halkını yeniden kökleriyle buluşturan, yaşama yeniden gözlerini açtıran gerçeklikti. Ve o bu gerçeğe layık bir militan olabilmek için kendinin yeniden yaratıyordu. Savaşlıyordu. Özgürlük mücadelesine idareli, inançlı, kararlı duruşuyla sarıldıkça sarılıyordu.

Her giden yoldaşımız gibi Şiyar arkadaş da arkasından bir şeyler bıraktı. Bıraktığı fotoğrafla birlikte tarihe efsane olarak geçen bir direniş bıraktı. Kahramanlık bıraktı. Ve bu kez yine bir değil, onlarca emanet bıraktı. Özgürlüğü, umudu, inancı, azmi, iradeyi, sevgiyi ve kavgayı emanet bıraktı. Ona ait onlarca kutsal emanet bıraktı. Göremediklerine ulaştırılma ve anlatılmak üzere...

Mücadele arkadaşları Arya Andok

Baş tarafı 36'da..

15 Eylül gecesi Kobanê yalnızca bir kasaba, sıradan bir çatışma yeri değildi. Kobanê 1937-38 yıllarında Kemalist devletin soykırım yapmak istediği Dersim'di. Ve Kobanê'nin her bir savaşçısı Seyit Rıza, Alişêr ve Zarife'ydı. Kobanê'nin Erişleri, Zozanları kulaklarında Seyit Rıza'nın "en büyük idealim, halkımın ve memleketimin özgürlüğüdür" sözleri ile yankılanırken, dillerinde "ancak ölürsek Kobanê'den çıkarız. Ölsek de bu toprakları düşmana bırakmayız" kelimeleri dökülerek, insan iradesinin üstünde bir dirençle savaştilar. Eriş Heval'in 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'nü görmüşçesine mevzısından Kobanê'ye dönerek "DAİŞ çetelerinin gözü Kobanê'ye değmemeli, DAİŞ bu tepyeyi almamalı. Ben bu tepyeyi asla bırakmayacağım" demesi İhsan Nuri Paşa'nın Agirî direnişinde, "Agirî ağır dibarine"(ağrı ateş yağdırıyor) demesi ve direniş mesajlarını andırı-

yordu. İşte bu ateş, yoğun, amansız, varlık-yokluk gecesinde, Tanrıça Zilan çizgisinde, özgür kadın düşüncesinde yoğunlaşmış olan Arın Mîrkan yoldaş, Miştenur tepesinde fedai eylem yaparak dünyanın geri güçlerine bir kez daha APOCU kadın ruhunu, duruşunu göstermiştir. Miştenur tepesinde Arın Heval şahsında gerçekleşen fedai eylem, YPG-YPJ güçlerinde taktiksel çıkışın zirvesi olurken, Kobanê zaferinin müjdesi olmuş ve düşmana ölümcül darbeyi vurmuştur.

Direnışteki tüm YPG-YPJ savaşçıları, "Asla geri çekilmeyeceğiz, ancak tanklar bizim cenazemizi ezerse geçebilir" diye ant içmişlerdi. Birçoğu gerçekten de ölümüne, fedaice direniş bedenlerini tanklara siper ettiler.

Kobanê Şêx Said'in Bircabelek kalesiydi. Şêx Said idam sehпасına yürürken "ulusum için kendimi kurban ettiğimden dolayı pişmanlık duymuyorum. Yeter ki torunlarımız düşmanın önünde bizi mahcup etmesinler" de-

mişti. Yeri göğü birleştiren gecede de YPG savaşçısı Baran, idam sehпalarını direnişlerle anlamsızlaştırmış öncüleri gibi mevzisinde son mermisine kadar savaşmış, çembere düşüncü de son bombasını üzerinde patlatarak düşmanın ve işbirlikçilerini kahretmişti. "Mevzimi asla terk etmem" diyen Diyar, Kendal, Emin, Agir, Zerdest, Gulan, Zelal, Nuda, Evin ve isimlerini sayamayacağımız onlarca kahramanca direndi. Fedaice savaşan, direnen Kobanê kahramanları yöneldikleri direniş tepelerinden geri dönmediler. Bu bir onur ve özgürlük savaşıydı. Rojava İmralı'ydı ve Kobanê bu yerin kalbi, şah damarıydı. Yüzlerce genç kadın ve erkek savaşçının amansız direniş, özgürlük aşkı ve tutkusuydu.

Hesaplanamayan, düşünülemeyen tek hakikat buydu. Bu tutkunun gücüdür ki tüm Dünya'nın dikkatini çekti. 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'ne kapı aralayan diğer bir konu ise Rojavalı Kürt kadınlarının destansı direnişleri, mev-

ziden mevziye ilerlerken attıkları zılgıtlar ve boyun eğmezlikleri ile düşmanı kahreden duruşlarıdır. Bu direnişin yarattığı enternasyonalist bir devrim olduğu kadar da kadın direniş, devrimi ve inşasıdır. YPJ savaşçıları insanlık onuru adına insalık düşmanlarının bu saldırılarının utanç peçesini yırtıp attılar. Kürt kadınları Arınlarıyla, enternasyonal Sibelleri ve Saryalarıyla dünya kadınlarının direniş mirası ile bu direniş birleştirdi. Kürt kadını kimliksel duruşu sayesinde direniş tarihinin sayfalarında yer bulan Amazon kadınlarını, Roza Luxemburgları, bilgelikleri nedeniyle kadınların direniş ruhunu öz kanlarıyla yeniden gün yüzüne çıkardılar.

Galiba Kobanê için söylenmeyen hiçbir söz, kelime kalmamıştır. Bundan sonra bize düşen, dünya direniş tarihine, enternasyonalizmin yaşayan anıtı olarak geçen Kobanê'nin özüne, inşasına sahip çıkmaktır. Çünkü bu anıt dimdik olarak İngiliz evladı Eric Constandino

Scurfielle, Amerikalı savaşçı Keith Bromfieldle, Avusturyalı militan Jonsthan Ashley'le, komünist ruhuyla Suphi Nejat Ağırnaslı, Oğuz Saruhan ile Serkan Tosunlarda hep ayaktadır, hep de Arınce gülümsemelerde kalacaktır.

Bu anıtın ölümsüzlüğüdür, İspanya Barikatları'ndan, Paris Komünleri'nden, Kobanê mevzilerine kıvılcım olan, bu kıvılcımın ateşidir Kobanê'yi Stalingrad yapan ve 1 Kasım Dünya Kobanê Günü meşalesini tutuşturan. Bizlere bu günün armağan eden tüm Kobanê kahramanlarını minnetle anıyor ve miraslarına sahip çıkma sözü veriyoruz. Derler ki, "ilk Kürdistan bayrağının kullanıldığı yer ve zaman, Ağrı dağı direnişidir." Kobanê de 15 Eylül gecesi Ortadoğu'da demokratik ulus, demokratik konfederalizm bayrağını dalgalandıran yer ve zamandır.

Dünya Kobanê Günü dünya insanlığına kutlu olsun!

21. yüzyılın enternasyonalizm bayrağı Kobanê'de dalgalanıyor

En güzel şey, Dünya'nın ayrı köşelerinde de olsa insanların, enternasyonalist, devrimci-demokrat, aydın-yazar, sosyalist, komünist olarak aynı gün ve aynı saatte, 5 kıtada, 40 ülkede, 216 büyük şehirde ve sayılamayacak kadar köy ve kasabalarda sokaklara tek bir talep ile dökülmeleridir.

Tarih çok ender de olsa bize böylesi birkaç özel miras karesi göstermiştir. Ki bu özel miraslardan biri, Marks ve Engels'in öncülüğünde gelişen sosyalist-enternasyonallerin mirasıdır. Paris Komün'ü, İspanya Madrid Barikatları Direnişi sırasında ortaya konulan enternasyonalist yoldaşlık, dönemlerine göre özgürlüğün zirveleriydiler. Yine Filistin mücadelesinde de bu tür özgün renkler yaşanmıştır.

Bugün de toplumlar ve halklar arası dayanışma, ortak mücadeleyi öngören yaklaşım ve çabalar ancak bıçak kemiğe dayandığında görülmektedir. Bunun örneklerinden biri de 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'dür. Dünya Kobanê Günü bu miraslar üzerinden ortaya çıkan önemli, özgün bir gündür. Bu tür günlerde böylesi birlikliklerin milyonlarca vücut bulması, tek ses haline gelmesi, çağımızın ihtiyacı olan evrensellik ruhudur. 1 Kasım Dünya Kobanê Günü, özünde çağımızın anlam ve hissetme kaybına karşı anlam ve hissin harlandırılıp, yaşatılışındır. Bundandır ki, Latin Amerika'dan Avustralya'ya, Afganistan'a; Avrupa'dan Türkiye'ye kadar bu eyleme katılımlar, evrenselliğin yerelden enerjisini ortaya koyanlardır. 1 Kasım Dünya Barış Günü halkların dostluğuna, eşitliği ve özgürlüğüne dayalı, yerellik ve evrenselliğin birbirini tamamladığı, demokratik konfederalizme dayalı, demokratik sosyalizm bayrağının Kürdistan'ın en küçük parçası olan Rojava'dan Dünya'ya

“Bize düşen, dünya direniş tarihine, enternasyonalizmin yaşayan anıtı olarak geçen Kobanê'nin özüne, inşasına sahip çıkmaktır. Çünkü bu anıt dimdik olarak İngiliz evladı Eric Constandino Scurfielle, Amerikalı savaşı Keith Broomfieldle, Avusturyalı militan Jonsthan Ashley'le, komünist ruhuyla Suphi Nejat Ağırnaslı, Oğuz Saruhan ile Serkan Tosunlarda hep ayaktadır, hep de Arınca gülümsemelerde kalacaktır.”

doğru dalgalanmasıdır. Eskiden çağdaşlık, devrimcilik adına yerellik küçümsenir ve evrensellik adına ihmal edilirdi. Peki hangi volkanik patlama yerellikten evrensel 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'nü ortaya çıkardı? Elbette 21. yüzyılın en büyük anlamlarından biri Dünya Kobanê Günü'nün ortaya çıkmış olmasıdır. Bu anlama anlamlar katabilmek için, bu günün doğuşuna ebelik yapmış olan Rojava Devrimi'nin direniş sembolü haline gelen Kobanê'yi, Kobanê'de yaşananları doğru anlamak bizler açısından devrimci bir görevdir.

2014 yılıyla zirveleşen Kobanê direnişi Eylül ayı ortalarında gündeme gelse de Kobanê'ye dönük saldırılar hep vardı. DAİŞ çetelerinin Kobanê'yi hedeflemesi, ona yönelmesi konumuyla bağlantılıydı. Kobanê'nin Rojava Devrimi'nde kader rolü oynaması ve Ortadoğu'da ilk kanton modeli olması, yeni modelin mimari gücünün dinamik-devrimci güç olması, şovenist güçler ve radikal İslam örgütlerde korku yarattı. Bu yönelimin amacı da, bu güçlerin Rojava Devrimi'ni kalıcılaşmadan bastırma istemesiydi.

Coğrafik olarak Kobanê kantonu Cizîrê ve Afrîn kantonlarından koptu. Çeteci güçler buna dayanarak Kobanê'yi çembere alıp, devrimi kök saldırdı yerde bitirmek istediler. Bunun için 2013 yılının 19 Temmuz'unda, tam da devrimin kuruluş yıl dönümünde Kobanê'ye saldırmaya başladılar. Bu saldırılar 2013 yılının sonuna kadar sürdü. Hiçbir savaş etiğine denk düşmeyen bu barbarca saldırılar büyük mücadeleler sonucu

püskürtüldü. DAİŞ çete grubu ve işbirlikçileri, saldırılarla Kobanê kantonunu kuşatamayacağını anladıklarında kantonun çevresinde bulunan yerleşim yerlerine yönelmeye başladılar. Geniş bir çembere oluşturan Celabrus, Mînbic, Şêxler, Sîrîne'yi aldılar. Daha sonra çirkin yüzlerini Til Abyad'a çevirdi ve bu bölgelerde de irili ufaklı birçok gücü tasfiye ettiler. Bundaki asıl amaç Kobanê'ye yönelmekti. Yüreği ve beyni olmayan, uzaktan kumanda ile yönetilen çeteler öyle sanıyordu ki Rojava Devrimini yenilgiye uğratabacaklar ve bunun hayallerini de Kobanê üzerinden kuruyorlardı. Bu niyetlerini 2014 yılının Mart, Temmuz aylarına kadar sürdürdüler. Birçok defa hamleler, kuşatma girişimleri gerçekleştirdiler. En son Suriye rejiminin bulunduğu yerlerde, özelde de Raqqa bölgesinde, birçok saldırı ve katliam girişimlerinde bulundular. Bu saldırılar sonucunda da elde ettikleri birçok silah ve teknik donanımla yeniden Kobanê'ye yöneldiler.

İşte destanların yazıldığı, Derwêş ve Adulelerin canlandığı, dostundüşmanın belli olduğu 15 Eylül gecesine böyle gelindi. Savaşı bilmeyenler, hele hele Kürt ve Kürdistan tarihini bilmeyenler acımasızca, zehir gibi sözlerle, rahat koltuklarında, televizyon ekranlarında boy göstermeye başladılar. Hiç gerilla kıyafeti giymemiş, sarı mekap tanınamış ayaklar, terden, barut kokusundan boyunları kirlenmemiş, yürekleri hiç yoldaşlık tatmamışlar, kanın kokusunu genzinde hiç hissetmeyenler, kulakları bir halkın-halkların 'hawar' sesleriyle çınlamamış, kendini bil-

mez, insanlık erdemlerinden nasip almamış kişiler bu savaşa birkaç gün, 'hadi ayıp olmasın' diye bir hafta ömür biçtiler. Basında, güya komşu olan saraylı efendi her şeye burnunu soktuğu gibi, adeta üzerine vazifemiş gibi, "bu işin koordinatörü benim, ben bilirim" dercesine; "umudunuzu kesin, Kobanê düştü, düşecek" diyerek, bu saldırıda bir taraf olduğunu itiraf etmiştir. Kendinden emin işbirlikçi zihniyetteki uzmanlar ise, "bu güne kadar herhangi bir güç DAİŞ'in saldırıları karşısında tutunamadı, Kobanê de tutunamaz" diyerek alelade olarak DAİŞ çetesinin "zaferlerinden" kuşku duymadıklarını dilendiriyorlardı. Zaten kullanılan teknik ve sayısal güç daha önce hiçbir bölgede başka bir hedefe dönük kullanılmamıştı.

Musul'u rahat almış, Bağdat'a yönelmişlerdi. Onlara göre bu üstünlük karşısında küçük bir coğrafya olan Kobanê ve Kobanê'nin savunması olan keleş ve el bombası katre misaliydi ve üstelik dışarıdan da destek almayıp, herhangi bir güce de dayanmadığı için hemen düşmeliydi. O kadar fütursuzca heyecanlanmışlardı ki, daha ilk mermi sesinde "Kobanê düşüyor" diye haberler yayarak psikolojik savaş cephesinde yerlerini aldılar.

Ancak tüm hesaplar Kobanê'den döndü. Ne düşünceleri ne de hayalleri Kobanê topraklarında ve savunucuları karşısında maya tutmadı. Tarih farklı bir seyir izledi. Tarih, altın harflerle, Kobanê'nin taş üstünde taş kalmayan sokaklarında tahminlerin de ötesinde ayrı bir dille yazıldı. Devrimci dayanışmaya öz-

gürlük köprüsü olan Kobanê nasıl oldu da düşmanına; altında cehennem ateşi yanan sırat köprüsüne dönüşerek hesaplarını bozdu? Bu soruların tarihsel, toplumsal yanıtını YPG Kobanê genel komutanlarından olan bir direnişçinin sözleriyle cevaplayalım: "Burası Kobanê'dir. Hiçbir yere, Musul'a benzemez demistik." İşte bu destanda yer alan komutanın sözleri esas sırrın kendisidir. Bu sözler öyle laf olsun diye söylenmemişti. Bunun alt yapısını Kobanê halkının yurtseverliğini, toprağa bağlılığını, çok eskilere uzanan direnişçi kimliğini, 15 Eylül gecesini gördük, yaşadık. Kobanê anneleri-babaları, dedeleri, "burada açlıktan toprağı yeriz de Kobanemizden ayrılmayız" diyerek tüm Dünya'ya direniş kararlılıklarını ispatladılar. Kobanê halkı Kobanê'nin düşeceğine hiçbir zaman inanmadı. Çünkü, Kobanê halkı Önderlik ile tanışmış bir halktı. Önderliğin düşünceleriyle nefes alıp vermişlerdi. Önderlik Ortadoğu'ya ilk adımlarını Kobanê kapılarında atmıştı. Bunun için, Kobanê'nin her karış toprağında, her evinde emeği, alın teri, izleri vardı. Önderlik, "Ortadoğu'da, Suriye'de bir gün bile rahat bir yemek yemedim ve uyumadım. On binleri aşan sayıda oğullar ve kızları besledim. Özgür kalmaları için, onurları kırılmadan büyüsünler diye, en dayanılmaz dayatmaları ben üstlendim" diye ifade etmektedir. Kobanê halkı, bu onurun kırılmaması için tüm direniş mevzilerinde oğul ve kızlarının yanında oldular. Ve elbette bir de YPG-YPJ savaşıllığının askeri disiplin ve kararlılığı, yine fedai duruşları, 15 Eylül gecesinin zifiri kararlılığını bir kılıç keskinliğinde yırttı ve mavi göklere insanlığın günü olan 1 Kasım Dünya Kobanê Günü'ne böyle gelindi.

Devamı 35'te